

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૮-૨૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગુ.પી.કે. ગાયનસંશ્લેષ

વિષય ક્ર - ૧૨ - ૬૨૧

૮૮-૨૧

ધી ગ્રામોફોન ગાયન સંગ્રહ

ઉર્ફ

રેકર્ડ્સ ગાયનમાળા.

ભાગ ૧ લો.

(૧) કળીરભજન—રાગ—અજન—૫૬.

ગીતનમેં મુખડાં કયા દેખો દરપનમેં:

કળીરભજન—રાગ—અજન—૫૬, કલગવેગા ખીતમેં.—મુખડાં.
ઝોર કાયામેં ખાસ ઉગત હવે, ગૌઆ ચરત હવ અનમેં;
કહેત કળીર સુનોભાઇ સાધુ રહ ગઇ મનકી મનમેં.—મુખડાં.

(૨) સરદારખા—

દશા કરે તે કોઇ ન કરશે સુરખ કરે અભિમાન,
પ્રાણી પ્રિયાઈ તુચ્છ મગતરે, કાળ કયા અણુઅણુ—
હું પદમાં મરડાઇ મરે પણુ, ધાર્યું કરે ભગવાન—દશા.
નિરધનીયા પળમાં ધનવંતા, ધની થયા લાચાર;
સદા સુખી કે સદા દુઃખી, નહિ કોઇ જગમાં રહેનાર:
કુંપળ હરતી પાન ખરંતા, તે પણુ છે ખરનાર;
નામ અમર રાખે તે જુગ જુગ, જનમ્યું તેજ જનાર;
નાહક આકીન છોડે નીજજન, સત સહાયક કીરતાર—દશા.

(૩)—સુરદાસ—

હસ પરે દયા લાવોરે, દયાળુ દેવા હસ પરે દયા લાવો;—ટેક.
સંસાર સંખંધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી;
હું તો બની એકા ભાવોરે— દવાળું.
આંખ વિના સંકેત આવું, ખાડામાં ગોઆ ખાવું;
પહારે અવિનાશી આવી ભાવોરે;— દવાળું.

(૮)—શુભશુભૈયાં—

દીક્ષિતાર ચાર હૈયાસે નૈના લગાયેંજે, નૈના લગાયેંજે સૈના લગાયેંજે—દી.
ચારમેરા આઠા બેનમેરા આઠા, સુરતમેરે સૈયાંડી દીક્ષિત નભાયરે—દી.
આતમેરીબોલી ઉમરમેરી કાંલી, આંખમાર ગમરસે નૈના લગાયેંજે—દી.

(૯)—જાનીસાર—

દીવાના હું શયેદા હું તલખગાર હું તેરા;
અએ જાને જહાં તાલીએ, દીદારહેં તેરા.—દીવાનાં
જાઉં મેં કહા અપતેરી, દેવડીસે નીકલકર,
રહેનેદે મુઝે મએ તો, ગીરફતાર હું તેરા—દીવાનાં
દેખા યહકમત તુજકા મહમ્મતકી નખરસેં;
ગરજુર્મ હએ એહ તોમય શુદ્ધતાગાર હું તેરા—દીવાનાં

(૧૦)—ના. સુ. નો. અધ સારંગીવાળો—રાગ—પઝલ.

દુઃખી સ્થિતી થઇ મારી, રૂદનથી શું મજે ચારી,
વૃથા ગઇ સર્વ આજીજી, મળી ગઇ ધુળ સૌ આજી.
સંખંધી મિત્ર સૌ નાહા, બન્યા ખડકર શી આસા;
મનુષ્યોની મદદ એવી, દિવાલો રેતની જેવી,
વિપત્તી શોર બને આવે, દુઃખો સૌ ત્રાસ ઉપજાવે.
નથી ડરતો કશાથી હું, મરણથી ત્રાસ વધતો શું.
હઠો આવો ન મુજ પાસે, જાજ સૌ સ્વાર્થમય બાસે;
હરી હું છું શરણ તારે, ભગવંધીથી ઉગારી લે.

(૧૧)—બુદ્ધદેવ—

દુઃખીને ડરાવે શાને, મરેલાને મારે શાને;
બળેલાને આળે શાને, વૈરી ત્રિષિ.
રીઝાવી સતાવે શાને, સનાતી રીખાવે શાને;
રીખાવી જીસાડે શાને, કપાના નિષિ.
શશિને કહા કો દીધાં, ગુહાએ મનોહર કીધાં;
નિયંતા તે આવી શાને, અનિતી કીધી—દુઃખી.
અંદનને કુમ્ભ તે દીધાં, સાગર જળ ખારાં કીધાં;
અમૃત કહી જોર દીધાં, જીવન અકારાં કીધાં;
રમણી હૃદયે આશા, ભરાશા,, કીધી—દુઃખી.

(૧૨)—સાગર સરીતા—રાગ, બજન.

ફરમતી છે નથા દેખતો ચેત ચેત નાદાન,
દીન દશા પાંચ સકામ છે, ભાવે ભજ ભગવાન.
આ જગમાં સાચો કોપ ન સાચો, એક પ્રભુજી સુખદાઇ છે. [૩]—ફર-
સ્વારથનો સહુ સંબંધ ધરતા જગની જુડી ઠગાઈ છે,
તનધન જોખન કનક કામની મુગજળ માયા જાઇ છે.
અંત વખત કોઇ કામ ન આવે સાચી પ્રભુની સગાઇ છે,
અમોર ગયા ઉમરાવ ગયા, ન સહુને મનની મનમાં સગાઇ છે.
સત્ય વાત જાણ્યા નર સમજો, સાચી પુન્ય કમાઇ છે.

(૧૩)—મનુ મણી—

કુખીઓ આ કુનીઆમાંરે, કું અહીંથી તહીં અથડાઉં;
ચડતી પડતી દશા ચક્રરે, ચઢતાં ગોચાં ખાઉં.
કાણુ કુટુંબે જન્મ થયો ? બાળ કાળ જા રીતે ગયો ?
હિચો ચઢી ભવસાગર, મોજો નીચો પડી પછડાઉં—કુખીઓ.
બિરંગી રંગો રમીયા બહુ જંગલ જંગલ ભમીઓ સહુ;
અમતો દાખ સુખ સર્વ તરેહનાં, અજળ સ્થિતિ પલટાઉં—કુખીઓ.

(૧૪)—સુરંધ્રપુન—

કુનીઆ એક મુસારીર ખાંના, હય પ્યારે ના મન અટકાના;
સાજ સમજક આય બચેકે, હય બોરકો હય જના.
ચુન ચુન મટી મહેલ બનાયા, લોગ કહે ધર મેરા;
ના ધર તેરા, ના ધર મેરા, ચિડીયા રેન બસેરા,
મત લલચાના, દિલ લગાના, હરકા ચુન ગાના,

(૧૫)—અસીરે હિર્સ—

ફનિયા મતકબકી ગરજ, અબ મોહે જનપરી,
જબ લગ બયેલ બહે કાલકુમે તબલગ પ્રીત ખરી,
ચકા બપલકા પુછત નાંહિ, બટકત ગલી ગલી;
હરા બક્ષ પક્ષી આ બચેકે, રટકે નામ હરી,
હિઝ ગમે પતે હિઝ ગયે યન્હી ફનિયા, જગતકી રીતખરી.

(૧૬)—ખુશરૂ, હરીનાં—

કુખીયારી કું મારી કું ગમકી,
મેરે આસ નહીં કુન્હ દીલમે જરા—કુખીયારી.

આપક, જોમકે હો બજેપારી, ધનધા ધંધા જરી,
ખીના ધન ફાંકે લેનાં ન દેનાં, મજે જોરત હું મિઠ્ઠી-ફુખીયારી.
કામ નહીં મીસડીતોકાં, રહ્યાં નહિં ખજેરાત,
જા અપની હલે, કર માયાકી ખાત—મેર.
નજે દજોલત હી રહેગી નજે સાંભાં હોમા,
જોરે તારીકમે તનકા, તને બેજાં હોમા,
ધન માયા કુચ્છ કામ ન આવે, આવે કરની કામ;
અજેસી કરની કર ચલો, જો પાછે બાજે નામ—મેર૦

(૧૭)—સુરદાસ—

દેખો દેખો, મેરા નામ, માયા મહાન મથકુર હૈ,
મેરા ન્યારાહી આલમમેં નુર હૈ. જોગી બોગીકું મેરી જર હૈ.
લીલમેં યું રહે, ન કોઇ મુજસે દુર હૈ.
વાહજી વાહ, વાહજી—દેખો દેખો.

(૧૮)—કામલતા—

રસભર્યુ આ જોખન જય, રસિક રંગીલા વિના,
અંગ ભર્યા આ રંગ સુકાય, રંગ રંગીલા વિના;
સાખી } સુંદર ખાગ શરીરનો ખિલ્યો છે નવરંગ;
 } નગ પુવારા ઉકતા, માળી ન્યાં અનંગ.
પુલ પ્રેમ રૂપી કરમાય, ખીલાવે કોણુ બોગી રંગીલા વીના.

(૧૯)—બોલતો કાગળ—

રહો આગેતા અલમેલા જાણું, જીવન છે મનમેલા;
આ રતેહ અધિર છેલ્લા, તરથાવો શાને આમ.
પ્રાણુ પ્યારી વિયોગી બારો, બને લાચારી સત્ય કહું સ્યામ
બહાલાજી પ્રધારોને પ્રીતી વધારો, આ નારી આબારો તમારો સુખધામ,
હૃદયદાન દીધું સુખજી, તમને સ્યામ પુરણુ કામ,
વસી રહી હૃદય પ્રેમી મુર્તી, આ પ્રિય રંગે ભરી,
નીશદીન જોઇ વાટ દષ્ટિ, પ્રીતી રંગે ભરી...સ્યામ...સ્યામ, સ્યામ.

(૨૦)—મીરાંબાઈ—ભજન. રાગ-ધનાશ્રી.

શમ રતન ધન પાયા મૈયારિ, મૈકા રામ રતન ધનપાયો.
ખરખો ન ખુટે વાંકો ચોર ન લુટે, દિપ દિન હોત સવાયો. મૈયા-
નીર ન કુખો. વાંકો અમની ન જરે, ધરણુ ભર્યો ન સમાયો. મૈયા.

આમડી નાવ, બળનડી બતીનાં, લવસાગરસે તાર્યાં. મૈયાં.
આપ મીરાં, કહે પ્રભુ ગીરધર રરણે, ચરણ કમળ ચીત લાયો. મૈયાં.
(૨૧)—સતી દ્રૌપદી—રાગ, તોટક છંદ.

સખી સ્વપ્ન મહી મનમોહનને, મેં નિરખ્યા એકાન્ત વિશે શયને;
શરમાઈ રહી, રતિ નાથ વહે, મુખથી નહિં કંઈ ખોલાય અરે,
વિનવે અતી વલ્લભ બહાલ ધરી, નવ ઉત્તર મુખ અપાય જરી;
નીચું જોઈ રહી, દ્રગ પ્રેમ ભરી, ખજુલી પૃથ્વી નીજ પાય અરે.
કર સાહી રસીક રૂદે વળગ્યાં, કરતાં બળસેન થયા અળગાં;
તુડી હાર ગયો એ રક્ષાજકમાં, કસ કંચુકાની છુટી જાય અરે.
અર્ધા રવેદથી વસ્ત્ર ભીંગાઈ અરે, પણ નાથ થયા તગણાઈ અરે;
મનથી મન શેજ ગયું પીમળી, જેમ સાકર દુધની સંગ ભળી.
કોઈ બોળન નાથની સાથ મળી મુખરાસ સુવાસ અપાય અરે,
મુખ તાંબુલની પીચકારી ભરી, ઉડી, અચાનક નાથને અંગે પડી.
સખી તે રજની અને તેજ ધડી, રસીયો રીસ લાવી રીસાય અરે;
સજી સજી શરીર શું અશ્વ ચડી, રણ જાય પીમુ અરે, હૃદયી લડી.
સખીઓ વિનવું તમ પાય પડી, કરો જે રીત નાથ મનાય અરે.

(૨૨)—પિતૃભક્ત પ્રભાકર—

સમજો ન પ્રથમ જન કામી, પસ્તાય પછી કૃષ્ણ પામી;
નજ અબળા પર છતરાજી, પર નારથી રમતા પાજી;
એ અધમો પર કહું માજી, નથી રામ જરા પણ રાજી...સમજો.
હાથે બગાડે બાજી, નરી શક્તા સ્ત્રી, નારાજી,
પાકે ના છેવટ બાજી.....[૨].....
સુંદર વર...ભયહદ...સુખકર...હરસે ખામી.....સમજો ન...

(૨૩)—સન્ધ્યાસી—

સહ સાહેબો વધારો...મારી શોભાને વધારો...વરધોડો છે, મારો આ
માડી ધોડાઓ જોડાવું—એડ વાળ વગડાવું. મોટી મોટરો મંગાવું.
વાગે પ—પ—પ—મોટો મંડપ રચાવું—લાઇટ કીચન લગાવું.
રૂડા ગીતો ગવડાવું.....વરધોડો.
જરીનો જમો પહેરીશ હું, જખીલો ધોડે ચડીશ હું.
નાણાં નાંખી દબને તું—ધોળામાં ધુળ શાલે શું;
એડો બાંધીને ચકું જખીલાની સાથે.....વરધોડો.

(૨૪)—સતી તોરડ—

સતિયોને જ્ઞેની તનપર સુંદર સજવું ધરણું સાચું;
ટેકની ટીલડી કરી લશટે લજ્યા કાળજદ્રમ બરીયે,
વિનયની વાળી નાકે રૂપાળો, હરી હેત હાર હૈયે ધરીર...સતિયો.
કુલીનતા ફેરી સજવી સજની ફેરે કંચુકી નીત રૂડી,
ચળકે કમનીય યુગલ કરોમાં દાન તણી શુભ ચુડી.....સતિયો.
સાડી શીમળની અંતે ઓપાવે અળતો પતિવ્રત ફેરો.
મર્યાદા કાંઈર પગ કમકે, ચલુસર્ધ ચણીમે પહેરો.....સતિયો.

(૨૫)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

સખી જઈ સદેશો કહેજે, મમ સખીને ધીરજ દેજેર...સખી.
અસ્ત થતાં દીનકરનો નલિની, ઉદાસ મનમાં થાય,
અલ્પ પરીચયે ચક્રવાટી પણ, પતિ સુખને નવ ચકાય.
તજ્યું સખીએ દર્શન પર નરનું, હું કયમ નામ લઈ નરવરનું,—જઈ.
સમજ્યા વિણ સુખની આશામાં, પામર જીવ તણાય;
વિષય ભોગ આ લોક તણા સૌ, અંતે નીરસ જણાય,
હસી પ્રથમ પરીણામે રોવું, એ વિષયે કયમ ચિત્ત પરાવું...જઈ.

(૨૬)—બોડાણા—

સ્વામી સંભાળારે, હે કૃષ્ણ કૃપાળાં.
શરણે લેજો અનાથોના નાથ પતિ મારા.
શરણ કરણ વિધન વીદારણ છો, રાધે પ્યારા,—સ્વામીં
ભડ ભડ ગીરી ગીરી દવ મળજતો, હરણા પામે ત્રાસ,
શર સધિ છે પારધી, જીવનની નહિ આશ,
આવો વારે બળ વિર, દુપદ સુતાનાં પુર્યા ચિર—સ્વામી.

(૨૭)—ધના ભગત—ભગન—

સમજાણ વાગ્યા હોય તે જાણે, ઓલ્યા, મુરખ મનમાં ન આણે.
મુરખે વાગ્યા, મહલાદને વાગ્યા, ફરી ને ખેઠાં, ઠેકાણે.
મર્જવાસમાં શુક્રેવને વાગ્યા, એવું વેદ વચન પરમાણે—રામં
ભોરદવજ રાગનું મન હરી, લેવા, મ્હારો વા'લો આળ્યા ને ટાણે,
જઈ કરવત મસ્તક પર મેલ્યું, પત્ની પુત્ર ખેડે તાણે—રામં
મીરાંનાથ ઉપર કાપ કરીને, ઓલ્યા રાણોળ ખડક તાણે,
ઝેરના પ્યાલા મ્હારા ગીરધરમાયે, આરોગ્યા અમૃત ઠેકાણે—રામં

નરસીંહ પહેતાની હુડી સીકારી, બહાલે ખેપ બરી ખરે યાજે,
આગળ સંત અનેક આધાર્યા, એવું ધનાભગત ઉર આજે.—રામ.

(૨૮)—મહાવેતા કાદંબરી—રાગ—ભજન—૫૬.

રામ ભજન રોડ નાણું, વેપારી સંતો, રામ ભજન રોડ નાણું,
લક્ષ ચોરાશી ફેરા ફેરામાં ફરીઓતોએ,
નહિ નાઈ કામ કે ઠેકાણું રે.....વેપારી સંતો.
ખીજની વાત માંહી ડાહ્યો બહુ થા, તો પણ,
તાઈ પોતાનું તે ન જાણું રે.....વેપારી સંતો.
કાળની દાઢો વચ્ચે વિશ્વ ચવાતું રે,
સૌ કો, છે કાળનું ચવાણું રે...વેપારી સંતો.

(૨૯)—મહાવેતા કાદંબરી—

રામ ભજ તું પ્રાણીયા, તારા ભવની ભાવટ બાંગશે (૨)

તારા દેહનું સાર્થક થશે—રામ ભજ તું

“ખોસો રામ, સિતારામ”

પંખીડા તું જે વિચારી, કર્મ તારા લે સંભારો,

વાસના નકારી તુને રૌરવ નર્કે નાંખા—રામ.

મૃદ તેં મતિ ચીશારી, મતિ તેની ગતિ તારી,

ઉઠજે સંભળી તારી કાયા કંચનની થશે—રામ.

(૩૦)—ઉમાદેવડી—

ફૂડી રઢીઆળી રાત, ચાલોને રમવા, ચતુરા ચોકમાં;

લાગે હૃદય રઢીઆળી રાત, આનંદ લે છે. ત્રણ લોકમાં.

બહાલે મદન જોયન વનમાં.

હારે લાગી તાલા વેલી તનમાં, ઓપ ચાલો ચોકમાં—ફૂડી.

સાખી } “જુવે ચોકારી ગાબરી, ચંદ્ર હૃદયનો ધાટ;
} વીરહે બ્યાકુલ વલ્લભા, બહાવાની જુવે વાટ.”

રતીરસે રમણીયો બની રગની રાતી, નણ્ણીના વીરા વીના જાતી બરાતી.

સાખી } “જોને પ્રીતિ જગમાં, તે પર પીડા જાણ;
} સાકરન શ્યામીનને, છુપ્યાતું નહીં જાન.”

શીદ સતાવોરે મુલક્ષણ, શીદ સતાવોરે, ખાલો ધરીને પાસે બહાવા

શીદ ટળવળાવોરે.

ભાજ ન આવેરે કમારા, ચંદ્ર ભાજ ન આવેરે.

નારી નીસાસાનો સામર, નાહક ખળ ભગાવોરે.

સાખી } પાર પલકમાં પહેચિના દીનાનાથ દે દાવ,
આશા સાગરમાં મુક્યું, સ્વામ સમાગમ ન્હાવ,
ભુવો વહાલાની વાટ, બાળાઓ બેશી ધરના જોખમાં;
આબ્યા પીયુ પ્રવાત, ઝાંઝર ઝથુચ ઝમકયા ચોકમાં.

(૩૧)—મનુભણી—

વરસાદ અને વહુઓને છે, જગમાં મરવાનું મરવાનું.
ચોડો પડે તો કે ચોડો પડે છે, ધણો પડે તો કહે ધણો નડે છે,
કમ કરી કરી થાકી જતાં પણ. સ.સ નણુદ્ધી ડરવાનું ડરવાનું—૧૦
સાસનાં ઠીકરાં વહુનાં કલેડાં, લહે વહે તો કમ્મે જડેલાં,
નાનાં અને મોટાં સહિકાનું, કાને ભુલી ભુલી કહી ધરવાનું ધરવાનું—૧૦

(૩૨)—કંસવધ—

વારો, વારો કુંવરજી કાનુડો તોફાની, તેને નંદરાણી તમે વારજો.
માજ બાળક શું મહોડે, ચડાવો.
સુત શામળીવાને સમજવો, સમજવો... વારો. વારો.
ધરમાં ધુરીને, જોરસ ખાતો, તાવણને તડકડ દે, લાતો.
કહું શું વાતો, ખુણે બરાતો, લાગ જોષ છાનો, છટકી જતો—શા.
વખત વીના વાહરડાં છોડે, મટકી દહીં દુધના ફેડે.
પેસી રસોડે તાવડી તોડે, દોટ દધ કાનો, દડબડ દોડે—શા.

(૩૩)—કામલતા—

વાટ ભુવે છે, વાલી રશીકવર, રળ અમેં તો લપશું બા.
પ્રેમ યુંથણી યુથો છાના, દુર, હમે તો ચપશું બા.
અને એકલી મુકીને, તમે જાઓ ના,—ધરો એકલાં તમે ત્યાં જાઓ બા.
અને લાગે છે બીહક—બધું ઠીક છે ઠીક—એમ કેમ,
ખાલી કરો પતરાજી—અમે જાઓ એમાં રાજી,
છતાં કરો હો સહાર્ધ—છોડો જાસું હમે બાપ.
હવે આવજો બા—સખી તું—હા—આવજો બા—અલી તું.
હા. આવજો બા, કરો અમન, અમન, હમે જાશું બા —વાટ૦

(૩૪)—સરદારબા—

વેળા ફરતી છાંયડી સુખ દુઃખ આવે જાય,
લીલા શ્રી જગદીશનીર, મુરખ જોયાં ખાય—એતો બહેની. મુઠ
વરતો સમયને વિચારીરે—હા—સમય તણી બેની બલીહાર,

કુંજે ખીલી કુસુમકળી, જે સાંજ પડે કરમાય,
ચોપડી ચળકી ચંદ્ર ગગનમાં, ઝાંખો ચંદ્ર થઈ ભય-એતો બહેતો—
(૩૫)—મહાશ્વેતા કાઠંબરી—

રૂપે શું મન રાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે, ભગવાન ભળે. (૨)
હાડ મસિ ને રૂધીર ભરેલું, મઢયું આમડે અંગ (૨)
ગંદા, દેહનો ગર્વ નકામો, કાયાનો રંગ પતંગ,
ભરૂંસો નહિં સાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે.—ભ૦

(૩૬)—લિખમપિતામહ—

રૂડા રૂપાળા બહુ બહુ જોયા, પણ અંતર ના મેલા.
ઉપર ઈશ્વરભણા સરીખા, અંદર ઝેર ભરેલા;
ચંદન વૃક્ષે સાપ રહે તેમ, સન્નિધનમાં દુર્જન ખળ છે.
સુગંધથી સમજશે સધળા, કરતુરીકે કાળજી છે—રૂડા૦
કરી આકરી પુરૂષ પરીક્ષા, ગુણના સાગર ગોતી દ્યો;
તણ શંખ શેવાળ સજાને, મહા મુલ્યનાં મોતી દ્યો.—રૂડા૦

(૩૭)—ખોલતો કાગળ—

રંગી, આ દુનીયા નારંગીએ, રંગી, તે રંગી બેરંગી, દુન્યા દોરંગી—રંગ
સાગર પાણી શીતળમાં, વડવા નળ તેનાં તળમાં, આગને પાણી અન્યા સંગી
આ આજે અંગી મનાતાં, કાલે ભુજંગી થતાં
કાણુ ભુજંગી...કાણુ અંગી...રંગી...
વાયુ જે હીપક કારે, આગને તેજ વધારે
પ્રભુની પ્રભુતા દોરંગી.....રંગી...આ દુનીયા...

(૩૮)—કન્યાવિક્રયની કુરતા—

લખ્યા જે લેખ લલાટેરે, નહિ મીઠ્યા થશેરે,
સુર્યવંશી સત્યવાદી, હરીશ્વર ગણાય.
નીચ ઘેર મલુરી કરતાં, પાપી પેટ ભરાય.
વિધીની કૃતિ ગતિ ન કળાય [૨]—લખ્યા.
પુણ્ય પ્રાપ્તી પુણ્યચાળો, પાડવો કહેવાય,
ભાવ્યહીને રાજ તણને જંગલ મેઘાં ખાય,—લોધી૦
મન પારે કે હું કરું ને, કરવાવાળો કાય.
આદર્શ અધવચ રહેને, પ્રભુ કરે તે કાય...લખ્યા૦

(૩૬)—ચન્દ્રોવલી—

લો કુલ જનની લેલો, કુલ જનની લેલો.
 કુલોમાં કુલ ચન્દ્રેલી નરગીશ બડી રશીલી.—લો.
 ગજરે સુહાની લેલો, કુલ જનની લેલો;
 માલન હું છેલ જીવીલી, કુલોસે હું મૈ રંગીલી.
 ચંપા હું નામી ચારા, લો કુલ જનની લેલો. લો.
 ગજરા યૈચન વાલી, નાદાન વે તેરા નખરા.
 ગાલેપિ લાલી હે તોરે નિરાલી, ખાતાંમે હે ભોલી ભાલી.
 ઝોઝ ઝોઝ કંહી લડ ગઝ કંહી, અડ ગઝ કંહી, બીડ ગઝ,
 વે તેરા નખરા.

(૪૦)—નરસિંહ મહેતો—

વઢાલા વેગે આવોરે, દયા દિલે લાવોરે, બીડું મારી ભાગવા હોજી.
 નહીં આવો તો, જાનાં ઉત્તરું, અર્ધાં ૭.૬.....વઢાલા.
 આહેરડામાં ઉઠ્યાં, ગોવાળીયામાં વાસ,
 કાંધે કાળી કામળી, માગી પીતા જાશ.
 માતા કેદે મુકીયા, પુરો મારી આશ,—હું રાખું તમથી દાવોરે—બીડું.
 બે માના બે આપના. નકટા, નિર્લજ આળ,
 મહીમ:ખણુનાં ચોરતા, કંસ તણા હે કાળ,
 સોડ તજે રાધા તણી દૂરીજન આપે આળ, ધીરા વેગે ધાવોરે—બીડું.

(૪૧)—જીગમ જીગારી—

વઢાલમજી સાડી ગુલાખી મંગાવો, હો (૨) પોલકા બનાવો મોતીડા—
 ટંગાવો—મંગડી બે હોરાની મોંઘી મઢાવો જડાવો.
 મુરતમાજ, જણાય છે, ધુતારાનાદંગ જેવા વાનો, પુરશે તેવો ચઢશે રંગ.
 હાંસીના ફુલસમાં, રસીલી ના રીસાઇએ વા.

(૪૨)—માયા મોહિની ગજલ કવ્વાલી—

વખત બદલાવ છે જ્યારે, બધું પલટાઈ જાય છે.
 બને છે દાસ જીપતીને, નૃપાલો દાસ થાય છે;
 હવે જોખાર અધોનો, ખરો, ત્યાં જુકતાં જોયાં,
 હતાં જ્યાં દાન કરનારાં, છુટારા ત્યાં જણાયે છે...વખત.
 નથી એ દોષ કોઇનો, ખરેખર ખુશી કીસ્મતની,
 હવે જે લક્ષ સીંદોનો, શુંગોળો આજે ખાયે છે;

બધી બહોજલાલી આ, દીવસ બેચારની ગારીલ,
બની મગરર માણસ તું. યથા જ્ઞાને પ્રધાને છે...વખત.

(૪૩)—ખુબસુરત—બસા—

દેખો ચારો કયા ઝક મારા બીબી અવસી લાગે,
કે જીસને આતેહો મેરા દીવાલાકુકા હાગે,
ચારોકે સથ હોરેવમાં, ચંપીનકી મોટલ ખુશવાયે
ઔર યહાં તો મીટર ખેરસદ્વાકા. ડબ્બા ગુલહો બાગે,
મિલે જીસકો જોરે અવસી, વોહ બહાર દેખે કમસી.
લાઅનત બેજે ચારો અવસી, જોરે કી અવસી તવસી,
કોઇ આવે સાયકલ લેકર ઔર કોઈ લાવે મોટરકાર.
મિયાં, તો ધરકી ખાય હવા ઔર બીબી જાયે બહાર,
ગયરે કો દેકર હાથ બગલમે—શીરતી હથ બગલર.
અવસી ફેશનેમલ ઔરતપર હો ખુદાકી માર.—પીલે.
ભટકે વોહ રાત કો નાટક ફાટકમે, ઉલજખુલ
મિયાં રોકે તો બીબી કહેની બી. કવાઇટ, યુ, પ્રુ.
દેખો ચારો હાં તુમબી કરના અવસી જીસ,
વરના તુમહારી બી થેહ કરદેવેગી દબ્બા ગુલ.

(૪૪)—સતી દ્રૌપદી—

ધરો કાંઈ હિત શિખામણ ખ્યાન, ગર્વથી નથી નાથ કલ્યાણ.
કુસંપે રત્યું કાણુ આરામ, મેળવ્યું કાણુ મહોમાં માન.
અભિમાન પર્વત છે મોટો, હેડણુ ઉડી ખાઇ...
ચડ્યા પડ્યા તે નર પછડાયા, છરમાં ગયા ખુંદાઇ.—ધરો.
લંકા સરખો ગઢ દુર્ધટ ને સમુદ્ર સરખી ખાઇ.
લંકા પતિ પણુ લંકા ન લાગ્યો, રણમાં ગયાં રોળાઇ,
હિરણ્યાક્ષને હિરણ્યકશ્યપુ જગરજગ બે ભાઇ,
નરસિંહ રૂપે નખેવધેયો, માને ગયાં મરડાઇ.....ધરો.

(૪૫)—દેવકી—

ધરી સરસ સોળ શણગાર આજ પિયુકાને હું મલપતીરે.
વાહ બની જોબન મદતીરે, કસકસી ને ચોળી તમ અંગમાં.
નાજુક બદન નીરે—વાહ.
ચપળ મેનમાં સુંદર કાજળ, લાલી ગાલપર ખીલી રહીરે.
વેણી આ નામજુસમ ગુથી શોભા વદનનીરે—વાહ—બની.

(૪૬)—રનેહસુધા—

ધાર્યું એક ધણીનું થાય,
આપણું કર્યું કાંઈ નહિ થાય.....ધાર્યું.
રામચન્દ્ર જેવા સત્યપુરુષો, શીદ વનવાસે જાય ?
સીતા જેવાં મહા સતી તે, શીદ દોષીત દેખાય ?
દયાનન રણમાં શીદ રોળાય ? વિધિની કળા ન કળાય—ધાર્યું.
ધર્મ ધુરંધર ધર્મરાય, શીદ દુન રમવા જાય ?
પાંચ પત્ની જેતા સતી ફેરી બજાજ શીદ હુંટાય ?
હતા હાજર એવી ગદુરાવ—છતાં શીદ દુઃખમાં તે દુઝાય ?
કરોને ભલે અનેક ઉપાય—છતાં ભાવીનહીં છુંસાય—ધાર્યું.

(૪૭)—મોહિનીયત્ર—

ધિરી ધિરી મુંદરી જરા ધીરી, તારા વાંસે લીધી છે ફટારી—
નયન મીલાવે ખ્યારી હસી બોલાવે આખીશ આખી અમીરી એક
ફેરે રીઝાવું કહોતો મોને મહાતું, ફર ફર તું દીલગીરી એક
ધીરા ધીરા કુંવર જરા ધીરા, સગી માડીના વળ્યા એ વીચ
જેવાં પોતાની તેવી નારી પરાઇ, પરબી પરભવની પીધ
રાવણ મેળાણો ફરોધન દખાણો, કીચકના ચયા ચીરા.

[૪૮]—પિતૃભક્ત પુંડલીક—રાગ—ગઝલ કળાલી.

મને તું માફ કરી શાણી, વચનપર ફેરવ્યું પાણી,
ખરે હું ફર છું પ્રાણી, ગુ-હેમારી અમારી છે.
લક્ષ્મી છે પુતારા છે, કમારા આપ છે પુરા,
અધુરાં લેશ ના ભાશો, હૃદય મોહિ કટારી છે.
લક્ષ્મી છે પુતારા છે, પરંતુ દાસ તારા છે,
જગતના પાપની કિપર, અખત્યારી હમારી છે.
જણ્યા રાંડે રતન જેતાં, ખરેખર આપને એટા,
લડે છે શીંગલા ઘેરા, ભયંકરતા ચનારી છે.
અમે મરતાન પંખીડા, અમે મહોત્તમ તણા કીડા,
વડીલો પણ્ય હતાં એવાં, કમુલાત એ અમારી છે.
રૂપાળી જોડ છે ચાપી, ટળી આપા થયા સ્વામી,
રહી ના લેશ પણ્ય ખામી, કહો, (આ) છેડ સારી છે.
છળવો તો નથી લીધો, રશીલી આજ નખરાનો,
હવે તલસાવ, ના ખ્યારી, વિરહની આ તિમારી છે.

(૪૯)—કનકતારા—

લે ધાસલેટ, અયે ધાસલેટવાળા હૈસે ખાટલી દીવાહ,
અય છપયસે કો, છપયસેકો ! અય ! પાંચ પૈસેકો દેતા હે, અરેજાઓ
જાઓ—તુમને દિયા ઓર હમને લિયા ધાસલેટ, ગાના તો સુન]

—મન તો મારવાડ કો ખનીયોરે—ખમ્મખ શહર કો આયો.

મારવાડસે નિકલ્યો જખતો પાઉમે નહીં થો જુતો;

ધાસલેટ (લે-ધાસલેટ) કી. ફેરી ફરીને—પાંજરાપોળમાં સુતો.

મયતો મારવાડકો ખનીયોરે, ખમ્મખ શહર કો આયો.

ખ્યાજ ખટકો ધધો ફરીને પૈસા પાંચ કમાયો.

આધી આધી જમે, ફરીને લાડીજીકો લાયો—મયતો

લાડીજીકો મુખડો ધોલો, મોરે મનકો બાયો,

લટક મટક કર ચાલી જાણુ મોરોજી લલચારો—મયતો.

[જાયે ! રામ રામ જ્યો બાધ ગંગારામ દીવા દાન છુટે આમ,

—તાંખા દાન—પીતળ દાન.)

(૫૦)—હો રોકડમાંથી—હો જોડવાલેક કીસ્સા—

યારો હો જોડ વાલેક કીસ્સો સુનો—હો જોડ નૈ કરતા ખડા
જંગલ હૈ. જખ દોનો લડતીયા હૈ, તખ દેખના ચાહીયે વો કહતી
જંગલ હૈ. જખ દોનો લડતીયા હૈ તખ દેખના ચાહીયે તો કહતી
હય કિ તેરા ખાવીંદ મરે, ઓર વો કહેતી હૈ કી તેરા ખાવીંદ
મરે. તો દોનોકા ખાવીંદ તો મૈ. ના. લો સુનો—

—યારો ! મૈ દોજોડ વાલા હો જોડવાલા, હો જોડ વાલા, હા—યારો.

એક પકડે ટાંગ, ઓર દસરી પકડે કાન, હો જોડ વાલે કમખખતકી
ખીમમે તાનમતાન—યારો.

એક માંગતી હય લડુ, દસરી માંગે ખાળ, એક જોડ વાલા મીચા
સખહય રાગ—મેયારો.

—(બાધઓ હો જોડ વાલેક કીસ્સા સુના, હો જોડ નૈ કરવા.
ખડા જંગલ હય. જખ મે નષ્ટકે ધર જતા હું, તો વો કયા ક-
હતી હય, કી આજ તો મેરે પેટમે દુખતાં હય, જખ જુતીકે ધર
જતા હું તો કહેતી હે કે, મેરે સરસે દરદ હોતા હય, અખ મે
મેરા દરદ કહા નિકાલુ ઓર કહા જાઉં. હય કોઇ એના સખીકે
લાલ કે હો જોડ કે લેવે ? ઓર એક અચ્છી ખાતરીકી દે દેવે. ખુલ
ઉરકે બક્ષા કરેગા]

[૫૧]—માયા મોહીની—

રહો વર્ષોના વર્ષો મવાલી, લાવું જૈરી હવે બથ રૂપાળી,
હોય વિધવા કે ભરથાર વાળી આવી વાંઠા મેલું નાખે ટાળી,
શોક ! છે આ જમાનો મવાલી, કોઈ આવી જશે ઝાળી,
હોય આ આબરૂશીઆરપાર ખાલી, હોય વિધવા પશુ બે બચ્ચાવાળી
નહિ નહિ જૈરી લાવીશ, બચ્ચા વગરની.....(હાખ.....છી)
કેવી ઝોચીતી છીંકનું, હાખછી...હાખછી...હાખછી...હાખછી
રાંઠ નકડી કડે નાક વાઢી, વાત વિખોની આ કેવી કાઢી,
તારી સુરત બનાવું હું કાળી. જૈરી આપી જશે હાથ તાળી. રહો.

[૫૨]—ફસાને અળયખ—

મયાના મિયા જન ઉધમ ન એસા મયાના મિયા જન,
મિયા ન ખોલો જોર બનાલો મય તેરી દીલ બહુજન.ઉધમનએસા
જ નહિ, નહિ, ધડી જના જની, ધડી આના જની.
ધડી ખોસા બાજ, ધડી હીલા સાજ ધડી હોના, રાજ,
કહો આવે કાજ, ધડી હમ તુમ ફેર મિલકે પ્યાર. ઉધમન.
નસેરે જોર નમેરે લડકા અલાસે નાતા મુદામ. જ હાં. હાં.
કરો હમસે યારી—મૈ હું તુમસે આરી—મૈ હું તુમપે વારી,
હાય કયસી ખુવારી.
બલે મીલજન જની, નહિ મેરા સાની. મેરા હર હીસે હૈઅસુ.
—સલામ ઝોધ ઝોધ.

[૫૩]—અશ્રુમતી—

મારા હૃદય કોરો હાર, નજર ક્યાં આવશેરે,
મારા નોંજુક શુકની જાળ, અરે, કોઈ લાવશેરે;
લલોત વચનની, લેહ એક લાગી, સુંદર વરણથી પ્રીત જગમી.
ચતુર સુજળથી, મેજવી વિયોગ ટળાવશેરે,
માગ્યા મુકતાફળ આપીશ, દેવગણીને દીલ પીંજરે રચાપીશ,
હાજર હરનીશ રહી, ચરણ તુમ ચાપશેરે,
કનક કાયાનું પીંજર કરશું, હાવ લાવ રત્નેથી જડશું;
પોપટ પગમાં પલક કરો, રશ લાવશેરે.

[૫૪]—રમણસુંદરી—

મારે શ્વામી છતાં રંડાપોરે, બાપજી જુનીનું જોર ન માય;
ધર ગધેડે ચડસુંરે માવડી, નંદલાલ નરકે જાય,

જય જય ધરનું ધોતીકું થાય, મોઢાણું નીત્ય મંડાય,

મોળાનું પાણી સુકાય, ઘેર રીટ ધર જય—મારે.

જોઈ બહેરો મેં—જાત, રાંડ નીકળી કમજાત.

અરે લ્યો દાગીના આપું છું, નાથજી ! ધરમાંથી જો પાપ જાય.

હોય શેક હોય, એ તો એ બધરની લાવો. અંદર ગુલામસિંહનો લાવો

અરે મેર પીટયા વાંઝીયા—કુટું તારા છાજ્યા,

હાય તને, હાય તને, હાય, હાય, હાય—મારે.

(૫૫)—વસંત પ્રભા—

માનો માનો ને રસીલા, માનો તે મારી વાત,

હોક આમ શું કરો છો, બોલાવે જાઓ તાત—માનો.

રસીલી પ્રેમપાન, અમૃત તેજવાયે, દાજ પ્રેમ વાત, જાણું છું પ્રીય.

કટાક્ષે વિધાઈ, કેદી નષ્ટ રહ્યા.

વિતી જય રાત, વાતો નાથ શું, ઘેલા થયા—માનો.

(૫૬)—બુદ્ધદેવ—

મારી ક્યારીમાં મ્હેક મ્હેક મ્હેકી હો રાજ.

કોઈ કુસુમ હ્યો કુસુમ હ્યો.

મીઠાં યૌવનના બોગી રસીલા હો રાજ—કોઈ કુસુમ.

પ્રીતે પધારો પ્રવાસી અમ આગમાં,

પાથરી શું આણું અતિ અંતર સુહાગમાં;

એક દિન થાઓ મેહમાન, હો વિલાસીરાજ—કોઈ કુસુમ.

(૫૭)—બુદ્ધદેવ—

મારો અંતર અંતર બગીચે ખીલી પ્રેમ કળી.

કરમાયે રસથી બીની, રસિયા ફેસમાળી વિના,

પાંખડી તલસે વિલસે, અમૃત મહેરામણુ વિના;

સકુ પરાગ બરી, છે સુવાસ બરી—મારે.

અમી બરી કુંજ જેવા, શાણ્યા છો રસથી બીના.

જુરહી નાખી ક્યાં નાસો. નાથ નગિના.

આવો આવો [૨] તલસાવો શાને વિલાસી બની—મારે.

(૫૮)—મહાશ્વેતા મદનરી—

મીઠીકના બાળક સો માલિક, સૌનાથી જનનાથ (૨)

કર્તા કર્તા સૃષ્ટિના, સો બાજુ એને હાથ.

(૫૬)—કમલતા—

મેં દુનીયાં સઘળી જોઈ, કોઈનું ન દીકું કોઈ;
સ્વારથની જળ પરાઈ, સમગળ સહ નાંખે ધોઈ.
આજ હોય બહાલા કાલ તેજ થાય વેરી,
અજાય સરખી એ તો, ડીન પ્રીત ફરી,
પોતાના સ્વારથને માટે, અવરને નાંખો નીચોઈ.

[૬૦]—દાગેહરત—

મોરી મોહનીયા, તોરે જોરે જોરે ગાલ,
મોરી મોહનીયા, તોરે લંબે લંબે ખાલ;
મદસે હું મય મતવારી, મતવારી મોરી ચાલ;
કાંટા લગા પ્રેમકા, મય હો ગમ જોડાલ,
આખો તોરો મદ બરી, ડોરે બરે લાલ [૨]
હુમક હુમક ચાલ ચલે, કમરોયા જમસે ખાલ,

[૬૧]—દલપતસોહ— રાગ-ભજન.

મોહન તારી મોરલીરે વજનારને વેરણુ થઈ.
કામળ સુરે કાળજું કોરયું, ચોતડું ચોરયું લઈ...મોહન
કામતો હવે કોઈ ન સુજે, સાંજળતા સુદગઈ...મોહન
પ્રેમના પાસમાં પ્રાણુ મધાચો, આકુળગ્યાકુળ થઈ...મોહન
માતપીતા તણી લાજ તજને, વંદાવનમાં ગઈ...મોહન
આવાં તમારાં કારમા કમણુ શામળા કીધા સઈ...મોહન
કુખડાં કેરાં હુંગર ડોલ્યા, માયા પાડી લ્યો બાઈ...મોહન
દલપતસોહયા દેવને મગયા ગોપીચો ગોકુળ ગઈ...મોહન

[૬૨]—મહાસ્વેતા કાદંબરી—

મંજરીએ મનડું મોહુંરે,
મનગમતા મહારાજ, મારા મનગમતા મારાજ.
એ શું દીલડું અમ પ્રોયુંરે...મનગમતા.

(શું આ પુષ્પ તમને બહુ ગમ છે.)

સાખી { “ મનને તો ગમતું બહુ, મુખથી કેમ મગાય;
વીણ પ્રીતે વીણ પારખે, ઘટે માન મુનિરાય;
સાખી { “ માગે માન ઘટે નહિ, જ્યાં જોતું દાતાર.
“ સુખે સ્વીકારો પુષ્પ આ, ધરો કણુ મોઝાર”
અતિ ઉદાર દીલ તમ જોયુંરે...મનગમતા.

(૬૩)—સતી પાર્વતી—

મુનીવર કાયા આ ગાળે છે, શ્રી શિવશંકર વર વરના,
 હોંશ ધણી છે એને હૃદયે, ત્રીલોચન કર ધરના.
 હે, શું બોલો છો બાળા, પતિ પરમમાં પૂર્ણ અબાલુઃ
 જાગી જાગી એ બોળાથી, તારૂં શું યવાનું કલ્યાણ.
 ક્યાં રાહુ ને ચન્દ્ર ચારે, ક્યાં રત્ન સાથે નવ શોભે પહાણ.
 હુંગર ખાદે ઉદર કાળે, ધન્ય ધન્ય છે તારૂં જ્ઞાન.
 રેડા કે જુડાં શિવજીને, પામ્યે યવાની લીલા લહેર,
 પરહરી અમૃત શીદને શાણી, જાણીને ઘોળે છે ઝેર.
 ખેર ઝેર કે અમૃત એ છે, કયા તમને શી તેની,
 મનહર મળતાં મંગળમાળા, બાળા મન માને બેની.
 કણો કુખડો ધણી મનમાન્યો, સુંદરો સમજે સુરરાય.
 શ્રીત પુષ્પની મધુર સુગંધી, જડ જોગીથી શું સમજાય.

(૬૪)—કળીર ભજન—રાગ કારતન.

મુંખડાં કયા દેખો દરપનમેં. તેરે દયા ધરમ નહી મનમે—મુખ.
 જોશી પુલ રહી પુલવાડી, બાસ રહિત નીજ કુલમેં;
 એક દીન એસી હો જનગી, આક ઉઠેકી તનમેં—મુ.
 યુવા ચંદન અખીર અગરની, શોભે ગોરે તનમેં.
 ધન જોબન દો ધડીકા સાથી, છુટ જોગ્યા કાણમેં,
 કોડી કોડી માયા જુડી સુરત રહે નીજ ધનમેં,
 દશ દરવાજા બંધ રહે તો રહે ગઈ સજદી મનમે—મુ.
 વાસનકી એક નાવ લગાઇ, લે ચલે જંગલમે,
 ધરમી ધરમી પાર ઉતર ગયે, પાપી હુમે જગતમેં—મુ.
 કહત કળીરો સુનો ભાઇ સાધુ એ કયાલગ રહે મનમેં—મુ.

(૬૫)—કૃષ્ણસુદામા—કંવાલી—ગજલ.

મુંઝાવી ક્યાં મને મારે, જવાદે કૃષ્ણને દારે,
 ખલકનાં ખેલ છે ખોટાં, જોવા પાણીનાં પરપોટા,
 માથે ભય મોતનો ધારે, જવાદે કૃષ્ણને દારે,
 સિખામણ માની લે રચાણા, મેળવવાને ભક્તિનાં નાણાં.
 ત્રીકમ વીણ કો નહિં તારે, જવાદે કૃષ્ણને દારે,

(૬૬)—ખોલતો કાગળ—

માલી વિનાની ખાલી, જોખન તણી પુલવાડી,
હાથે, સુકાઇ ચાલી, પણ નાવે જીવન માલી.
ગાલ ગુલાબ તણી મધ લાલી, નરગીશ આંખ નમી મદવાલી,
દ્યો સંભાળી, જીવન માલી, પાણી વિનાની ડાંડી,
તાપે...તપે હરીયાલી.....માલી~.....

(૬૭)—સાગર સરીતા—

મોઝ ડાલી.....જગર દે ખોલી ઓ, લવલી જોલી.
ખોલો મધુર કંઠ ખોલી...મોઝ ડાલી (૪)
કમ ડીયર...આથકપર ખાર કર...નહિ મળશે કો આવો જનરનર,
કમ ડીયર...તું દીલહર, શરમા ન છું ધટપર દુર કર.
જાઓ જાઓ આ શે ડો—કમ એલોંગ—સીમસોંગ, લોવલોંગ, માધ ડાલી

(૬૮)—નરપિશાચ—

મારે જોખનીયું છલકાય. મારસ છેલ છખીલા આવો,
હજી હું કુંવારી છું નાદાન, કરતા નયન તણી કાંઈ સાન;
જોખને મેહના મસ્કા જુવાન, તેની મીઠા નીધાથી બચાવો—
હજી હું બોળી બાળી નાર, ખાતી વાત વાનમાં દાર,
ફસાવે મને પછી દીલદાર, આવો મનહર કેમ સતાવો—મારે,

(૬૯)—મહુમદ હુસેને—રાગ મહાડ—તાલ—દાદરા—

મારો જોખન બીસો જાય, બાદીલાં બેઝે આયેર,
પ્રિતમકું ચીડીયાં લીધું, તાપર લીધું સઝામ;
જીસ દીનસે પીવા પરદેશ સીવારે, નૈનસે નિંદ હરામ.
કોઠે ઉપર કોઠારી, સોના ધડે સોનાર;
પાયલ મોરી બાજનીરે, બીજવેકી ઇકનાર,

[૭૦]—ખુને નાહક—

માનો માનો માનેરે, ખારી બતીયાં;
જાળ નાહી દીખાવે તુજ બતીયાં, એહ બતીયાં, સુરતીયાં.
બોસા દે એક, ગોરે માલકા, ખારી જાન, બોસા દે એક, ગોરે માલકા.
ચલ મુવે, હટ મુએ, ધુસ તું મનહુસ મુએ,
મય જો જાઉં તો પચતાંગી—ફુફકા કંઠા મુજબ પાયગી,
નીકલ નીકલ ઉપરકો ચલ, ન અય મચલહાં.

[૭૧]—મીરાંબાઈ—

મીરાંને પુત્ર જનમની છે પ્રીતરે, મીરાંના હૈડે લખાણુ,
હરીનાં હેતરે, નામ નહિરે, છાંડે હો.....મીરાં.
રાણુજી ચે આપીયો, જીતડાં ભેળો વાસ,
જીત પ્રેત ભાગી ગયારે, મીરાંનો ઇન્દ્રભુવન થયો અવાસ...મીરાં.
વિખના પ્યાલા મોકલ્યા, દેજે મીરાંને હાથ, અમૃત કરાં આરાગીયાં
મીરાંને રાખણુ હારો રઘુનાથ.....મીરાં.
રાણુ ત્રિપતર મોકલ્યો, દેજે મીરાંને જાં, પુંજી મીરાંએ પ્રેમની;
સુતીં સાળાં જરામની થઈ, રાણુ રજા આપી પછી કાઢી ગણીને કાઢ.
મીરાં ચાલ્યા મહાશ્વતાં, બાપ બાવ્યો છે વૃજનો વાસરે...મીરાં.

[૭૨]—કંસવધ—

સુજને માર ના સમશેર, બહાલા વિર તું,
મારી શંગ, શું છે વેર, વદને વિર તું.
મીંદળ બેઠ કર તું રહેર, આશા ભરી જતી હું ઘેર, તક જે વિર તું
જે ઇશ્વર વસે યોમેર, ન કર કંસ કાળો રે—ડરને વિર તું.

(૭૩)—સૌભાગ્યસુદરી—

ધીમા ધીમા ચાલેને મારા પ્રાણરે, પપ નાળુક તમારા આ
મયકાષ જશે, કમર લવકાષ જશે, ઓ સુગણરે. ધી.
સાખી } નાળુક વેલી પુલ સમી, કામગ આ તુજ કાય;
} પડે જાતી આસળી, એ અંતરથી ઓળખાય.
પરસેવાની પિંડુ આઝયા મુખે, મુખ ગણું થયું ચાક અતિ ખે,
આ જાતી રે લ્યો વિસામો શખે, ઓ—ઓ સુગણરે. ધી.

(૭૪)—લક્ષ્મીનીજય—

ધિરી ધિરી ખેતી અલખેલી, મનમોહન આવે, ઓ આવે, પ્રેમધેલી,
રહો જાતી શરમાવો શું સાહેલી (૨) તારા મનમાં લાગીએ તાલાવેલી—ધી.
સખિ જે પેલી કોઈય રહી, કરતી ટકુકાર અધિર થઈ,
જાલણી અધીરી...એવી તું એ છે, સખીરો, વાહ) (શરમાવો થીર)ધી

(૭૫)—પુરશીદે જરનીગાર—

ધુંવેલી ગાડી હિડાય લીયો જાય, એસા શીરંગી પપસેકા લોભી—ધું.
ફકફકક, ગાડી હિડાય લીયો જાય—ધું.
જાત કહો દેખે, જમાન નહીં દેખે, એકીસેવપકા યેવકાયલીયો જાય—ધું.
હોંડુ મુસલમાન ભંગી ચમારશે, ટીડીકે, રૂપે મીનાય લીયો જાય—ધું.

[૭૬]-વિક્રમચરીત્ર—

નજર કરો નાથ જગા, ઝોગખી હયો નારી;
 હું છું કે જીજી, કંથ આપનીજ પ્યારી—ન૦
 સખી } હેમ પ્યાલો દાઢમાં, ને મીઠી અમૃત દુધ,
 પીધું સામા સાથમાં, શું તેની ભુટ્યા શુદ્ધ
 કાણ હતી કંથ તે કુનની પાનારી—ન૦
 સાખી } મુવા કીધાં જીવતાં પગ્યો બનાવ્યો પુર,
 યાદ છે કે રાજજી, એ જંગલ્યાનું...પુર,
 છાનો મંત્ર શીખ્યો છે, એજ આ ઠગારી—ન૦
 વિના વાકે દંડીયામાં, કેદ મુને કીતી;
 ઠરી બતાવી મેં સાખીત ભરત સર્વ મારી—ન૦

(૧૭૭)-વિક્રમ ચરિત્ર—

નયનમાં નિંદ્રા ન આવે જરો, મારો રામ ગયો વનવાસરે ન.
 હંસ વિનાનાં મારાં સરોવર સુનારે, વાઘ વિનાની વનવાટરે ન.
 પંખી વિનાનાં મારાં પીંજર સુનારે, મંદાર સુનાં સિતા રામરે ન.

[૭૮]-અનસુયા—

નર વીણ જગમાં નાર તણી, કીંમત કોડી કલાવે,
 હલકું બોલી ગણી બળજાનું બુઢા આળ ચલાવે. ન૦
 બાલા પણ વેરી થઇ બેસે, જેને જેમ કાવે તેમ બોલે;
 કંથ વિનાની કમનીનું જીવતર તરણા તોલે. ન૦
 કુડ કપટની ભરો કુચટાઓ, લાસ્ય દષ્ટ લલચાવે,
 ભવરણમાં ભરચાર વિના, ભામિની ભાજ હુટાવે.

(૭૯)-અનસુયા—

ભજન

નહિ કોઇ સ્ત્રીજ ગણી, ગરજ સમ, નહિં સ્ત્રીજ કોઇ ગણી;
 માનવંત નિજ માન મુકી, દુસ્મનને પડતા ઢળી—ગરજ સમ.
 બળીયા પણ નિર્બળને નમતા, રાધ રંકે ધર જાય;
 સોનું પણ મોધું થઇ બેસે, કળી સકાય કળી—ગરજ સમ.
 સમયાધીન થઈ જેર હળાહળ પીતું અમૃત ગણી;
 જઇ મહા સતિને શીશ નમાવે, જાય આબદા ઢળી—ગરજ સમ.

[૮૦]-સરોજની—

નખરાળી જોખનવાસી, કોઇ જીલજીલને બોલાવે,
 મચ્છાળી મેઢીપાળી, આ જીલજીલને બોલાવે.

કાંઈ સહુણા સંગે માણુ, મોહનમાળા પહેરી.
મદન જંગનું જોર જણાવું, લાલ કાંઈ છે હોરી...આ...ન.
લાવ, લાવ રથ બેઠ જતાવું, સમગ્રવું સૌ વાતો,
ગયો વખત પાછો નહિ આવે, મજાવી હોય મજા તો...આ...ન.

[૮૧]-મીરાબાઈ— રામ-ભજન.

નહીરે બાંધુરે રાણા નામ, ન જાણું કાંઈ, પરણી મારા ત્રિભુવનની
સંગાથ જીજ્ઞાસા મેઢગ નહીરે-ગાંધુ.
ચાર ચાર જુમની રાણી ચોરીઓ ચિતરાવો, કાંઈ લોડુડા માંડવા હેડ-ખી.
ધર્મનો ધોરીયોને પંથની નૈયા, કાંઈ સતની જનડીયો દયો સંગાથ-ખી.
કરણીને દોરડોને મનની વરમાળા લાઇ, વરત્યા ચોરી મંગળ ચાર. ખી.
બાઇ મારાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ પરણું મારા ત્રિભુવનની સંગાથ-ખી.

(૮૨)—સરસ્વતીચન્દ્ર—

પરણીને પરવશ થઇ રહેવું પીજરમાં પુરાવું સુખમાં દરનાં સ્વતંત્ર
જીવને, બંધનમાંથી બંધાવું—પરણીને પસ્તાવું, વળી પાણું રંડાવું
રસભીના રંગ રસીયા સાથે, રસમાં રસગમ્મ થાવું,
અધર સુધારણા મિત્રી અમૃત પીવુંને વળી પાણું,
પરણી લલાણું કમાવું સુખી સંસારે થાવું.
ભોગ તેટલા રામ સમજવા વીધય વીધ ન ખાવું;
જુર હળાહળ અમૃત માની, નવ પીવું નવ પાણું...પરણીને પસ્તાવું.
અગર અરગમ્મ કેસર ચેદન પુષ્પ સુગંધી પવંગે,
અનંગ સરોખા પ્રગટદેવની કરી આરતી ઉમંગે...પરણી લલાણું.
પતિ દેવ પરમેશ્વર પોતે સદાશીત્ર શંકર છે,
પત્ની વીના પ્રેમદા થું કરશે અન્યદેવ કંકરને...પરણી લલાણું.
પતિ દેવથી પરણી આખર પાપ કર્મ આચરવા,
શું જીવના પશોન વાચથી, ચક્ષીન અંગે કરવા...પરણીને પસ્તાવું.
રચી ઇશ્વરે સૃષ્ટિ એરી પાપ ગણે તું જ્ઞાની,
શિવ સાધુ યોગેશ્વર તેથે, રાખે સંગ ભવાની...પરણી લલાણું.
રહિ આર્ગી આળ કુંવારી સરસ્વતી પણ સાથે,
પ્રવિણે પણ પતીને પરણ્યાની, પીડા નવ લીધી માથે...પરણીને પસ્તાવું.
સગા સહોમર વરતી વાડી, એ સંસારના લલાણું,
રનેલી સંવંધી ઠેકાં ભાર, લાડમી લાલ કમાવા...પરણી લલાણું.

નહિ લ્હાવા એ લ્હાળા સમજી, સખી રનેહ નહિ સંતાપો,
રહું એકલી જોગી જેવી, જપું અજંપા જપો...પરણીને પરતાવું.
દલ્યોગી પણ જોગી બનીયા માયામાં લપટાયા,
ચંચળ મનમાં ચગડોજે ચઢી, લલભલા ભરમાયા...પરણી લ્હાણુ.
મુંદર વનની કુસુમ કળી તું, બની હાર દેવાનો,
રસીકતણે રદ્યે વળગી કર સફળ હેતુ જીવ્યાનો...પરણી લ્હાણુ.

[૮૨]—સાગર સરીતા—

પ્હીડર ફેરાં માડયા ધંધા, ખોટા જગમાંહી મોટા,
ધર ધર અંદર બન્યા કલંદર મોટા હા મોટા,
જગમાં મોટા ધરના ખોડા, મોટા છે મોટા.
સવળે છે પોલપોલા ભારો, અગડં અગડં નીયારો.
કેડીરે, મારામારી ભારો, જગમાં પોઝીચનનાં બહીહારી.
ગડમડ ગોટાથી, ચારી, સાચાની ખ્વારો— પ્હીડર.

[૮૪]—સતી દેવહુતી—

પધારો પ્રાણ મારા સાંવરીયાં નાથ લળી લળી જોષ્ટું વાટ તમારો,
જગ દુઃખ ટાળી વૈકુંઠ ધારી બહેલા પધારો મુરારિ.
જાઓ સિધાવોજી કંથ રસીલા.
વંદુ પ્રભુ વારી અધહારીરે તવ ચરણ કમળ બલિહારી,
પ્યારી મનોહરી હારી સુખકારીરે, મળું અવધ પુરણ કરી મારો—

[૮૫] દિવંશી, પુરવા—

નયને નિહાળ્યો મહારા નટવરે,
ઘટ ઘટ વ્હાપી બહાલો, હૃદયે રમે મારા હૃદયે રમે—નયને
અલખ નિરંજન લલભ્ય ભંજન.
બહાલો વિહારી મહારા હૃદયે રમે મારા હૃદયે રમે નયને
સાચો સલુણો સ્વામી નાથ ગરૂડ ગામી;
નિશ્ચ વિરામી મારા હૃદયે રમે, મારા હૃદયે રમે—નયને

[૮૬]—ઉમાદેવડી—

નથી જગતમાં સાથ સખંધી વિના ત્રિભુવન નાથ
શું ફેગટ ફિફાં મારે મુરખડા ભરે આભથી બાય.
કમળપત્ર પર જળખિંદુને સુકાર્તા સી વાર,

આવણુની જળ ભરી વાદળીયો વિખગતાં શી વાર.
 જીવતર સમજવું તેવું આ પર ન લેવું દેવું,
 જીવ જવું છે ખાલી હાથ અંતમાં પાપ પુણ્ય સંગ્રાથ;
 પંથી જીવ પામી ગયો, નરભન નગર બબર,
 સોદાગર સમજી જઈ, કરો પુણ્ય વેપાર.
 જીવ જવું છે ખાલી હાથ અંતમાં પાપ પુણ્ય સંગ્રાથ. નથી.

[૮૭]—નવલકુસુમ—

નકર રેહો કાળી કાચકડી ટકુકાર—ન કરરે.
 હું જોયન ભરીનાર—મારે મહેલે નથી ભરતાર—ન કરરે.
 ઝરમર ઝરમર મેહુલા વરસે વાજ કરે ચમકાર,
 તેમાં પાપીયી પીયુ, પીયુ, મેલી યું ? કાળજ મારે કટારરે—ન.
 માત મરી ગઈ તાન ગયા મરી, જાન ન જાળ લેનાર;
 પરને પનારે હું મરી છું મરેલીને નહિ મારે રે—ન કરરે.

[૮૮] સુકન્યા સાવિત્રી—[નાતરીયા ન્યાનનો, ફળેતો]

નવ જમે ધરનાર, ભરી ફળી વખાર;
 અળ્યો સંસાર નાતરીયા નાનનો,
 દીકું નારતું બબર વહેરો બ્યર્થ વહે બાર;
 જમાં મળે નદી મેળ કાર્મ વાતનો રે— અળ્યો.
 કેમ કરી થાય કહો પ્રીતિ પરણે,
 “ કરે જીવતાં મોહકાણુ મુરે હોય તાણુ તાણુ ”
 બાપ બાપ નો વહેવાર ચાલે લાનનોરે— અળ્યો.

[૮૯]—મીરાં બજન—બજન પદ.

નીત નીત બજયે તારૂં નામ, તારૂં નામ, તારૂં નામરે;
 પ્રેમ ચક્રી પ્રભુરે મળ્યા હોજી.
 અન્ન ન ભાવે, નૈણે નીદા ન આવે, સેજકડીએ પધારો મારા સાથ,
 આની તીરે અંગા વહાલા, પેત્રો નીરે જમના વહાલા;
 વચમાં મોકળીયું રૂકું ગામ, રૂકું ગામરે—પ્રેમ.
 મીરાંમાઈ કહે, પ્રભુ ગીરવન્ના ગુણ;
 છેલ્લી આકાના છે રામ, રામ, રામ, રામરે—પ્રેમ.

[૯૦]—મીસ કાલીબાન—રમ જીવકા પુન, તાલ-લાવની.

નામાહે નાજસે દેખો, ઇસારા કરવે ખતે હે;

હમારે દીલો નાખકો દો પાકાર કરતે જાતે હે;
વહ અરે દેત જાત હે જાતે યે કરતે જાતે હે,
જીગરે તો દેખાયે હમ અખ અવરદ કરતે જાતે હે,
પ્રલાહી ઇસને હમકો વહ કૈસા કર દિયા મજહે,
કે અખ તો દોસ્ત-ખી હમસે, કનારા કરતે જાતે હે.

[૬૦]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, સિંધુરા કુમરી.

નેકનજર મારે મન બસ કરવીનો આવી,
સાવલીઆને જોરા જોરી બસીઆ બખત—નેક નજરો
નીંદ નહી આવે સખી દીન રજનીરી, મોરી સખીયત—
બિરહા સતાવે, ઇતની બિનતી મોરીસા સનદ સુ કહીયો—નેકનજરો

[૬૧]—સાલાગ્ય સુંદરી—

પહેરી ચોળી લટકા મટકા કરતાં આવ્યાં, રંગે બોળી સાડી બોડી.
મન લોભાવ્યાં,—ઝાંઝરના ઝણકારે, કર કંઠજુના અખડાટે.
ઝાજળથી નેત્ર દીપાવ્યાં—પહેરી.
હવે શરમાવો ડાલા, શાને દીવરજી મારા, બોલો બોલો બોલો બોલો,
મેં કેવાં તમારાં મખરાં તો જણાવ્યાં.....પહેરી.

[૬૨]—પ્રભાત—રાગ-સામગ્રી—

પહોરે પોપટ રાગ રામના, સતી સીતા પદાવે.—૫.
પાસેરે બંધાવી પાંજરે, મુખે રામ જપાવે,
પોપટ તારે કારણે, લીલા વાંસ વહાવું—૫.
તેનુરે બહાવું પોપટ પાંજરે, હીરા રતને જડાવું.
સાકરનાં કરી ચુરમા, ઉપર લી પીરસાવું—૫.
પાખ પીળીને પમ પાંડુરા, કોટે કાંઠે કાળો—૫.
નરસહના સ્વામીને બળે, રાગ તાણીને રૂપાળો—૫.

[૬૩]—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

પતિ વીના પ્રેમલતા મનના, પુરાય કથાથી કોડ,
કહે સખી પુરાય કથાથી કોડ.

સરજનહારે સરજી જગ્યા, નરનારીની જોડ. (૨)

પક્ષ પક્ષિ વન વૃક્ષ નિહાળો—મુદિ મોહિ સમજે જીભ ભાળો,

[૬૪]—મી મહમદ હુસેન—રાગ જલ્લા. તાલ, દાદરા—

નજરીયાં મીલજી હોં જાનેવાલે, હોં જાનેવાલે ગજબ હોડાને વાલે

આપ ધર આનેસે આરામ ને પાતે જાતે કુછ, સુલાહતકી અધરહા
કુચ્છ તપસીલ સુનાતે જાતે દિલ દિલ્લદાર, મેરે સોનેસે લગાતે જાતે-
તેમ અખર મેરી ગરદન પે ચલાતે જાતે, હમને સખ દેખી નજર
આંખ મિલાતે જાતે.

અખ ન છોકું મેં તેરી સાવરીયાં, સેજરીયાપે આગળ-નજરી-

(૯૫)-દાગેહુસરત-

ન શરમેં હોસ બાકી હેય, ન તનમેં જાન બાકી હય,
મગર હાં, દીલમેં તેરે વરલકા, અમાન બાકી હય.
મદદ અય જોશે વહશત, આશકામેં બાત રહે જાયે,
ગરેબાં ફટ ગયા તો કયા અલિ દામાન બાકી હય.
ખુદાકે વારતે અય ચારાગર લેબી ખખર જલદી,
તેરે ઉલ્હાતમે અબી કુછ જાન બાકી હય.

[૯૬]-મીરાં ભજન-રાગ-હુમરી-

નાથ તુમ જાનતહો સખ મટકી. મીરાં ભક્તી કરે પ્રગટકી, ટેક-
આન ધરી મીરાં મનમેં, સંભારે પુજા કરે, અટપટકા,
શાલિગ્રામકુ ચંદન ચડાવત, ભાલ તિલક મિંદુ અટકી...નાથ.
રામ મંદિરમેં મીરાં નાચે તાલ પડે જોશે અટકી.
પાઉમેં નેપુર રમઝુમ બાંચે, લાજ સંભારે ધુલટકી,
ઝેરના કટોરા રાણાજીએ મોકલ્યા, સાધુ સંગત મીરાં અટકી.
લે ચરણામૃત પીયો, હોં સુધ, અમૃતકી વટકી...નાથ.
સુરત દોરપર મીરાં નાચે, શિરપે ધડા ઉપર મટકી.
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના યુજી, સુરત લગી જોસે નટકી...નાથ.

[૯૭] માલતી માધવ-

નાનકડી નાળુક નાર. હં બહુ નાનકડી-બહુ-નાનકડી. ૩
મારા વ્હાલાની છું લાડકડી [૨] બહુ લાડકડી (૩)
આંખ તણે પલકારે મટકું છું લાલને-
નાની શું સમજે વ્હાલાના વ્હાલને,
હું તો બધુંએ સમજું છું, જાણી જોળી બરચાર તું બહુ માથે.

(ચર) ૩.....નાનકડી.

[૯૮] એખાહુરજી-

નારીની કેવી બલિહારીરે ભાષ, નારીની કેવી બલીહારી...હાં.

નારીની જેવી દીલગીરી, નારી સૌના મન રીઝાવે,
નારીની લીલા છે ન્યારીરે ભાઈ.....નારી.
નારી વિના સુતી આ સૃષ્ટિ, નારી પાછળ છે દીવાનીરે ભાઈ...નારી.
લાલ પાલ સૌ થાયે નારીના, માયા મમતા છે નારીના ભાઈ...નારી.

[૬૬]—જલસા સંગ્રહ—રાગ ભેરવી—૫૬.

નારી નરથી એટલું માન.....ના.

સહિ સુખે આ, જગના બધાં વિના સ્ત્રી ચતુર સુખન,
તેણી વિના તો લાખ કમાઈ—છે, સહિ ખાખ સમાન...નારી.

કુટુંબ મુલકપરે રાજ્ય ચલાવે નર ખરો સુલતાન,

મેટા ખેડી છે દેવતને, નારી છે પરધાન...નાર.

નદ નાખોદા હોડી ખેડે, નારી હાથ સુકાન,

વીના સુકાની પાર પડે નહી, ન્યારે ચરો તોફાન...નારી.

કંઈક પતિના પ્રાણ બચાવ—ખોયા નારે જન,

ફીરોજ—નારની કદર જે છુટે, તેજ ખરો ઇનસાન, નારી.

[૧૦૦] સુકેન્દ્રા સાવિત્રી—

ના તરસાવ (૨) મધુકર ડંખ દહ ક્યાં ઉડે,

ફરી ફરી નહીં મળે આવો દાવ.....ના.

સ્નાન કરી લે તન સરવરમાં, કળશ કનકના અહીને કરમાં,

લઈ લે મુખનો દલાવ.....ના.

ઝાકળું જળ ન હોય મીઠું, જાણી જમશે કાણ અછળું.

તજતુંજ શ્યામ સ્વલાવ.....ના.

[૧૦૧]—સતી પાર્વતી—(નાટકનું. દર્પણ.)

નાટક દુનીઆનું દર્પણ રૂંડું મુલ્ય દોષ જોવાનું.

ખાતેથી જોઈ જોઈ, બોધ લઈ દીલગીરું કુખ જોવાનું,

ન્યાં મુંઢર મનહર ગાણું—રસ ભરેલ રૂંડું બાણું.

ભલે ખૂરખડા બસી મરે કે ધિંગે ધિંગાણું.

પડીક હસાવે પડીકે રડાવે, બંધે બોધ ખતાવે,

લે જને સન જે—લાવે જ્યમ માર્યું ત્રાણુ ખાવે,

રીતસર આવે રસ આવે—નહિં તો જમપૂરી જાવે,

કરમકૂટ ઉંધુ સમજે તો—કેનિ કહેવાનું—

(૧૦૨)—મુરદાસ—ભજન રાગ, લાજન ૫૬.

નાથ કેસે મજાકે ખમ છુડાયો, પ્રભુ એહી અચરજ મોહ્યાઓ—નાથ.

અજ ઝોરગાહ લડત જલ્લભીતર, લડત લડત બજકાર્યો,
જલ્લભર સુંદ રહી જલ હિપર, તખ હરી નામ પુકાર્યો—નાથ.
સવરીકે મોર સુદામાકે તાંકિય, રૂપી રૂપી ભોગ સગાયો;
દુર્યોધનકો મેવો ત્યાગી, બાજુ વિહર ધરપાયો—નાથ.
પેર પાતાળ કાળી નાગ નાથ્યો, ફણુપર ટૂંત્ય કરાયો,
ગીરી જોવરધન કરપર ધાર્યો, નંદ ધર લાલ કાળો—નાથ.
અગાસુર માર્યો બગાસુર માર્યો, દાવાનળ પાન કરાયો,
સ્થળ ફેડ હરિતા કંસ માર્યો, નર સંભ નામ ધરાવ્યો—નાથ.
અજ મેલ અજ ગુતકા નારી, દ્રોપતિકો ચિર રાયો,
પમપાન કરત પુતના મારી, કુબળકે રૂપ બનાવ્યો—નાથ.
બોલ કાટડી પ્યાદલ ધાયો, ગરૂડ કો નાંદિ બોલાવો,
છુટો નહી શાપ્રાણકો કંધન, ઝો બલ કહારે ગુમાવ્યો—નાથ.
જોગી જીતકો ખ્યાન ધરત હે, ખ્યાન ધરત નહીં આવ્યો,
સુરદાસ પ્રભુ તિહારે મીલનકુ, જશોદાકી લેન ચરાવ્યો—નાથ.

[૧૦૩]—સુરદાસ ભજન—રાગ ખ્યાલ—કુમરી.

સામરો ન જાણે મોરી પીડ, કનૈયો ન જાણે મોરી પીડ, એલી પરરરરર
મેં દધી બેચન, મધતી બંદાવન સામરવાને બેચ્યો ચીર ચરરરરર
મેં જલ જમના ભરન મધતી, સામરવાને છાંટયો, મોહયે નીર
છાંટયો છરરરરર

બંદાબનમેં સસ રચ્યો હે, હરીયાં હણારાં ચિત, ચિત, ચાલ્યા ચરરરરર
સુરદાસ પ્રભુ પુમ્હારે મીલનકુ, ફેંક્યો મોપે તીર [૩] વાગ્યો તરરરરર

[૧૦૪]—સુક-યા—સાવિત્રી—

હું નથી એવી જોણી [૨] હવે તો રહીરે—હું.

પાવરધી થઈ પુરી, મારી જોડ જડે નહીં જોણી—હું.

નિત્ય કળ્યા કંકાસ કરી ધરમાં સળગાચી હેણી—હું.

પ્રસંગ આવે પરખાસે બાપ, તું મળજી જોણી,

ભલે બાપડો બીજા મામે, ખાધે ભરવે જોણી;

આપણે બાપ શીમાં જોણી, આપણે ખીરને પોણી.

(૧૦૫)—સુરદાસ—

હું ભજન કરીશ, હરીનું સદા મુખે ભજન.

આ સંસાર, આમ સમ ભામે, મિથ્યા શોધાં મારી, હારી ભજન.

નહિં આપને કે વાત મારી, વાત આ બંધાઈ છે,

રાખો બરોસો હૃદયમાં, હું-રેના સમ ખાઉં છું,
છેડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ અધીથી જતો દીયો;
સંતોતણા સહવાસમાં, યુષ્ક કૃષ્ણના માત્રા દીયો.

[૧૦૬]—જગતચીંહ—

હું રંગીનો જુવાન, ૫૬૩ અક્કડ ચાલું આમ,
જાણું છું વિદ્યા તમામ, રસીકલાલ મારું નામ.
ખેદાના રૂપ આગળ માનો, કામદેવ પૃથુ પુરુષ,
કેંક કામની શીદા થાય છે, જોછને મારી મુઝ.
એવો છું, વિદ્યામાં તેથી, પંડીતમાં પંકાઉં,
કસબી પુરો માત્રા માંહી, રાગ રાગણી ગાઉં.

[૧૦૭]—મીસ ગૌહરજન—રાગ પીડુ. ત્રીતાલ.

સાવરીયાં મન બાયોરે, બાંકાયાર,
કાહુમે હજરત, કાહુમે મુસા, આપહી આપ સુમાયોરે.
અરે કૈસે હી રંગ, દીખાયોરે, બાંકાયાર,

[૧૦૮]—જયરાજ—

સે વરીયા મેરા પ્યારારે, ના જાહ્યો પરદેશ,
કાનોમે કુંડલ ગલે બીચ સહેલી, લઉં જોગનકા બેસ...સાંવરીયા.

[૧૦૯] બોલતો કાગળ—

શરમ, શરમ, શરમ, શરમ, બોળવા બેઠો નામ,
કરે છે શુભામ, ઈજ્જત લીલામ, ખાતદાનનું નવ જરા જ્ઞાન.
થાય, આજ થાય છે, શુદ્ધાતી આજરૂ લીલામ.
જાય, આજ જાય છે, સસ્વામાં ખાતદાન નામ,
છે ખરીદનારનો ચલાવો ને કુટી બદામ.
એક-બે-ત્રણવાર-સોદો તમામ, વન-દુ-ધો-ટોમ—સોદો તમામ,
ક્યાં ધનવાનતણું ખાતદાન, ક્યાં એ ગરીબ નોકર શુભામ.
નાક કપાયુ સફૂ જોળખીત્તામાં, યુયુ, કહી સફૂ યુંકસે ગામ.

[૧૧૦]—સતી દ્રૌપદી—

આમળીયાજી, કરજો મારી રક્ષાયરે, બહાસા ગરૂં અરીતે વેલા આવજોરે,
સ્વામ સલુણા સુભદ્રાના વીરોરે, આ દિનખાળાતી બાજ દયાળુ રાખજોરે.
કોમાળા છે વાત છેલી, નથી કોઈ અકાઈ બેલી,
વાંલા તુજ શુભાતી બેલી દાસી કુઝમાં કુબેલી.

દુઃખની દાદ રે કરીયાદ, અંતર લાવજોરે,
કૌરવ કર્મચંડાળ દુશ્માન નિર્દય અરે.

જોતાં પાંચ ભતૌર, પાપી પટકુળ તાણતો,
બહારે આવોને, દયા દીલે લાવોને, નાથ છું અનાથ નારી,
ભડંસો છે, બુધર ભારી;

જેવી છું તેવી તમારી, વાલા ન દેશા વિસારી.

હેતે હળધરજીના, વિર, આવી ઉગરજોરે.

(૧૧૧)—સુકન્યા સાવિત્રી—(યમ સાવિત્રી સંવાદ.)—

શામાટે શ્રમ કરે, સતી તુજ પતિભક્તિ સાચી[ર] હવે પુત્રી વળ તું પાછી[ર]

સાવિત્રી—સજ્જન કરા સાયમાં, મેં ડગ ભરીયાં સાત,

મિત્ર ભાવે સુણજો હવે, આ દિન વનીતાની વાત;

ધર્મ જે વેદ પુરાણે બણીયો, મુખ્ય, ધર્મ ગૃહસ્થાશ્રમ ગણીયો.

કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહી વૃત્તિ રાચી(ર)વળું મહારાજ કેમ પાછી ર

યમ સુણી વિવેક ભરી મૃદુ વાણી, થયો પ્રસન્ન અતિ મન શાણી.

સત્યવાનના જીવત વિના કાંઈ ધચ્છીત, વર ચાચી [ર] હવે.

સાવિત્રી—મહારાજ ! [મારા અંધ સાસુ સુસ્વર દેખતાં થાય.]

યમ તથાસ્તુ ! ભાગ્યવતી તું અતિ દુર આવી, થાય કેથી

મિથ્યા નવ ભાવી. શા.

સાવિત્રી—પતિ સમીપ શ્રમ નહી જરો, જ્યાં જાએ મમ નાથ,

તપ વ્રત આપ કૃપાવડે ત્યાં આવું તમ સાથ,

સંગત સજ્જન તણી નથી સોંધી મૈત્રી સંત પુરૂષની મોંઘી;

કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહી વૃત્તિ રાચી (ર) વળું.

યમ અર્થયુક્ત સંભાષણ તારે, બુદ્ધિમાં વૃદ્ધિ કરનારે.

સત્યવાનના જીવત વિના, કાંઈ ધચ્છીત વર ચાચી—હવે.

સાવિત્રી—મહારાજ(મારા બુદ્ધિશાળી સસરાજીને પાછું રાજ્ય પ્રાપ્ત થાય)

યમ—તથાસ્તુ ! ઉત્તમ વર મેં આપ્યાં ભાવે, હજી પ્રેમદા પુંડ્રગ આવે. શાં.

સાવિત્રી—સુપાત્ર જન કરતાં કદી, સુપાત્રીતું સનમાન,

સાધુ, તો દુસ્મન તણું, પણ સાધે કલ્યાણ,

સંત પુરૂષોની સમાન દષ્ટિ, દયા તણી વરસાવે વૃષ્ટિ;

કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહી વૃત્તિ રાચી (ર) વળું.

યમ—શિતળ વચન સુધાસભ તારાં, તૃષા તૃષાતુરની હરતારાં,

સત્યવાનના જીવત વિના, કાંઈ ધચ્છીત વર ચાચી—હવે.

સાવિત્રી-મહારાજા! (માતા પિતાના કુળની વૃદ્ધિ કરનારા મારે
સો જાણ થાય)

યત્ર-તથાસ્તુ, સાસરીયાંતું માન વધાર્યું, પીયરતણું પણ કાળ સુધાર્યું-શા,
સાવિત્રી-પરદુઃખે દુષ્પ્રીયા બને, દુઃખદ હૃદય વિશ્રામ.

ભાડ્યો ભારે સંતનો, કરવાનું શુભ કામ.

સ્વજન મહી વિશ્વાસ નવ લાવે, સજ્જન ધર પુછતું સો આવે,
કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહી વૃત્તિ રાચી, (૨) વળું.

યત્ર-મધુરાં નવીન વચન સંભળાવ્યા, અતિશય તે મારે મન લાગ્યાં.
સત્યવાનનાં જીવીત વીના, કાંઈ ઇચ્છીત, વર યાચી. (૨) હવે.

સાવિત્રી-મહારાજા! (મને મારા સ્વામીથી ઓરસ સો, પુત્ર થાય.)

યત્ર-તથાસ્તુ! ઘટે ના થાવું અતિ વર લોભી, તજ પુઠં હવે જ અહીં
સાવિત્રી-સ્વધર્મ બહાલો સાધુને, જે સુકે નવ લગાર; થોભી શા.

સામ્રત ભુત ભવિષ્યની, ગતિ તણાં આધાર;

સજ્જન કરે ન આશા આપી, બોલ્યું અમોલ્યું ન કરે કદાપી.

કૃપાનાથ મમ પ્રાણનાથ શું રહી વૃત્તિ રાચી (૨) વળું.

યત્ર-અમુલ્ય તારા વચન વિચારકે, વાધે તુજમાં ભક્તિ મારી,
ભગવતી હેલું કિતમ અનુપમ, ઇચ્છીત વર યાચી. (૨) હવે.

સાવિત્રી-પુત્ર તણું મુજને દીધું પ્રભુ આપે વરદાન.

જીવીત હવે દલ જીવનને, સત્ય કરે ભગવાન.....

(૧૧૨)--મહાશ્વેતા કાદમ્બરી --

શું કહું કચની, મહારી રાજ, શું કહું કચની મહારી,

હું તો દૈવના ત્રાસે હારી, રાજ.....શું કહું.

પરખિ પારીગતિક મેં, અરપણ દીધું મન મહારે:

પતી તજ પરલોક સિધાબ્યાં, કરી જીવતર મમ ખાઈ--રાજ.

ચંદન દાષ્ટની ચિતા રચાવી, પતિ સહયમનની આશે;

શુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણો પાણુ, ઉઠી મયો આકાશે--રાજ.

અરખું મેં સર્વસ્વ સ્વામીને, પ્રેમની કચની ધારી.

તજ જગત જન્મજ સર્વ હું, પ્રીતે ભણું ત્રિપુરારી--રાજ.

(૧૧૩)--દલિા સુંદરી--

શું! તેજ ભરત ભુમી આએ!

બહ રસે બીના રૂપી વરની વેદ, ભુમી તે આએ?.....શું તેજ--

વસિષ્ઠ વિશ્વામિત્ર વાલ્મિકી, વેદ વ્યાસ વળી પરાશરાર્ધિ.

શુદ્ધ સનાતન ધર્મ તેજથી અણદળે જશેત સદાએ,
તે દેવ જુમી તે આએ ? તે પુણ્ય જુમી તે આએ ?—શું તેજ—
જીભ, લિપિ અભૂત કણ્ઠાદિ, પ્રતાપી પૃથુને સરમ શિવાજી,
નામે અંતર ઉછળે જ્યાં. આર્થ તણી ઉત્સાહે,
તે વિર જુમી તે આએ ? અમ આર્થ માત તે આએ ?—શું તેજ—

(૧૧૪)—વીણાવેલી—

સુંદર શામળીયા, નામ જખીશ નિત્ય તારૂં તારૂં...સું
મનહરના મળીયા, કાશી કરવત ધારૂં.—સું
શામળા, શણગાર હમારા, કાળજી હયુ કામજીગારા;
વીનવે કરમરી દીન દારા, દર્શન દો દીવદાર તમારા,
ક્યાં હું, કહું દુઃખ મારૂં, સુંદર શામળીયા.
આસપાસ નહીં વાસ નિહાળું, આઢાહા. ત્રિભુવન બાસવું કાળું;
નિરખુ નહીં મુખડું તારૂં, જઈ હીમાલય ગાત્ર હું ગાળું,
શાક્ષી દેવ દયાળું.—સુંદર શામળીયા.

(૧૧૫)—ઝોલતો કાગળ—

મુખ હોય જો નારને નાથ તણું, ગણે સ્વર્ગીય મુખ સહ તરણું,
સતિને નહિ માન તણું, સમજી, ધીક તે અઘમી ધરે જો રૂપણું;
પતિ પ્રેમ વિયુસ પાને હરે, નિત્ય સ્નેહ સરિતામાં સ્નાન કરે
અની દાશી તિલાશી ઉદાશી હરે, મન વાણી કર્મે, પતિ સહ વીચરે.
પતિ સેવી સંસાર સમુદ્ર તરે.....

(૧૧૬)—સુરદાસ—

સેવકની અરજ સુણી, ધીરા, વગર ત્રિસંમે ધાવો,
દયા દીન પર, દીન દયાળું, બાલ ઉમંગે ભાવો.
દુઃખવલ્લભ હો, મુજને બહાલા,
કોંકર હું કંઈ કલાવાલા, આ બાળકને બચાવો—સેવક.
કરો સજ્જન સ્નેહ ધરીને, મદમોહન પ્રભુ મારા,
નિરાધાર, નારીના દુઃખને, નટવર કરજો ન્યારા;
અવિનાશી આધાર તમારો, અવર કાણુએ અમારો, પડછો નાથ બતાવો.

(૧૧૭)—અંબરીષ—

સૌથી સુંદર છે, મારો નાથ મારો નાથરે,
ભક્તગણી એ દાસ કૃષ્ણજી, ગુણસાગર એ નટવર નાથરે;

મોહી અમર વરને સેધ્યા હાય (૭) રે ભક્ત.

વરવાને મન, નાભળ, નોતન, સંસારે, કરીશું એનો સાથ. (૭) રે ભક્ત.

(૧૧૮)—તારાસુંદરી—

સંસાર સમજીએ શાણુ મુસાફર આનું,
કાંઈ નથી ટક્યું કાંઈ નથી ટકવાનું—શાણુ.
ફર દેશ તારો પ્યારા, અરે પરદેશી શાણુ,
કલે સવારે ઉડી તારે તો, જવાનું શાણુ—સંસાર.
સગા ને સંખ્યન્ધી તારા, પપ્પીનો મેળો શાણુ,
તાઈ જે માન્યું તેતો ન્યાઈ છે થવાનું શાણુ—
સંસારના આ ધામમાં વિશ્રામ છે ધરી ચારનો.
જિયો ન આવે કામથી, આરામ ના પળવારનો;
આજસ તજી લે તું, સજી સજી તંત આ સંસારનો;
જાતું જરૂર પડશે ઉડી, ઈંદા થતાં દરબારનો.
સત્યની શીરાઈ નીતિ જળે ભરી રાખ શાણુ,
ભગવત ભજન ભાવું બીડ ભાગવાનું.

(૧૧૯)—સરસ્વતીચંદ્ર—

શિતળ ચન્દ્ર જેવું, વદન કાન્તિમાન;
નયન મીઝી લે તું શાન્તિથી વિરામ,
જાણે જઈ બેટું એવા, ઉમંગલ આવે છે.
ખોલું કંઈ ખોલું ત્યાં તો શરમ ઢાળે છે,
કાંઈ કાંઈ અંતર યાય, યાય, યાય, ના રહેવાય;
ચાલુ ત્યાં તો ચરણો, અન્યો અન્ય અથડાયે છે,
લાગી લાગી આ રમર, લ્હાય, લ્હાય, લ્હાય, ન રહેવાય;
જગોજી જગો બહાલા, નીંદા વીસારી છો,
રાગી થઈ ત્યાગી બહાલા, ત્યાગી સમાધી છો;
લળી લળી લાયુ હું પાય, પાય, પાય, ઢોળું વાય.

(૧૨૦)—વસંતમલા—

સીતાપતીનું નામ પ્યારું, અમને લાગે સાફરે—સીતા.
આયા તણાં સમજ્યાં ઉડી મયાં હરિ, કીધું જમત ભુલું ન્યાફરે—અમને.
સાચા રનેહીને આજે આજખી લીધો, ઘટમાં થયું અજવાળું—અમને.

(૧૨૧)—નરસિંહ મહેતા—

હવે મને, હરી નામથી, નેહ લાગ્યો.

ભાગી બીડ ભવનો ભય ભાગ્યો.....હવે. [૨]
 માયા, મંદીર, મારે મનથી મેં મુકીયા ને, મન્દની ઝાળખાણ મુકી, [૨]
 હેમ હીરાથી હાર મહેલા, તે પર ચાલ્યો થુકારે.....હવે.
 કેના સુત તાત. કેના માત બ્રાત, સરવે સ્વાર્થનાં સગપણ રાખે;
 આણુ ગયા પછી, પાસે ન આવે, કાઢો કાઢો મુખે ભાખેરે.—હવે.

(૧૨૨)—જુગલ જુગારી—

હતી અમારે ઘેર મ્હેર લક્ષ્મીની બારી,
 કરમ તણે સંજોગ થયા મુજ તાત જુગારી;
 દોલત મીલકત સર્વ જગારે ખેડા હારી,
 ન્હારી ગયા લઈ સંગ દુઃખણી માતા મારી.
 હૈયું ન રહે હાથ વાત વિતક સંભારી,
 ક્યાં છે બહાલા તાતા ? ક્યાં મળે માતા ખ્યારી.

[૧૨૩]—ખેલતો કાગળ—

હર ફેશનમાં, પોઝીશનમાં, ઝોપસ આમ ઝેમ બચુડીપુલ મેડમ,
 જે દેખના તે સહુ કહેતા, શુક ડે બાલુ વેલકમ,
 મુછાળી મેડમને, હરદમ, ખુશાલી, આહાહા, હાહાહા.
 આમ ગલાસ આંખ ઉપર ને માથે વિગ કાળી,
 અંધિલા લેડી ફેશનની હાથમાં રૂપાળી,
 છે લેડી જુટ પગમાં ને વોચ ખીરસે પાલી;
 મોંપર લગાવ્યો પાઉડર ગાલે લગાવી લાલી,
 [જે દેખતા તે કહેતા ? જુવો કાળી મડમ ચાલી :]
 હું અલખેલી, નાર નવેલી, સુપરેલી, કહેવાઉં બલીહારી—જાઉં.
 ખ્યારા પ્રિતમ પ્રાણુ સ્નેહી, મનના માન્યા ક્યાં મળે,
 આ પિયુ પિયુ રટતી બાળ ચોકરી, વન વન થેલી ચપ ફેરે,
 મારા નાથ નગીના પરીમળ બીના, સુંદરી શીરતાજ સલુણા—પ્રિયતમ.
 બહાલા થઇને શું વિસારી, કાયા છાર્યા જુદી પારી.
 માયા મોહનજી શું ઉતારી, શાણા એ શું, રીતી સારી.
 હું કીકરી રજ પદની—ખ્યારા.

(૧૨૪)—સંગતના ફળ—

પુરમધમ થઈ પંખી એક અહિં આવ્યો, આવ્યો, આવ્યો.
 ચાંચ હેમતણી, રંગ રૂપાળો, કનક તણી એ પાંખ,
 એતી રજમાં સુરજ તાપે, દાઝે જોમળ કાવ.

પાણીનું તો શું ન પામ્યો, વ્યર્થ ઝાંઝવે ભૂલાવ્યો,

પ્રાણ પંખીડે ગુમાવ્યો—

(૧૨૫)—બાળધર અને સતિવૃંદા—

પતિ પૂજ્ય તીરથ સમ માની, સેવે સદા જે સનારી,
સતિત્વ તણા પ્રભાવે, ફાવે ના દુષ્ટાચારી,
પતંગીઉં રૂપભાણી, બને ભુલ્લી ભાન ખાણી;
કંપલાવે દીપક ન્યાણી, બળી સહે દુઃખ ભારી—પતિ.

“ શોણ કસોટી સ્ત્રીતણી પરખે કસતાં વાર ”

“ ગુણી અવગુણી પુરૂષતો, વિગતે કરે વિચાર. ”

તજીને મોતીનો માળો સેવે સદા સુકી ડાળો;

અરે ! પડતીનો ચાળો, રૂવે દૈવને સંભારી—પતી.

(૧૨૬)—નર પિશાચ—

પળે પળે દુનીયા આ બદલાતી, પડતી માનવ પર છાંચા,
પળમાં રડાવે, બિદ્ધા મંચાવે પલ્લમાં બનાવે મહારાય—
સિંહ સ્વછંદે વનમાં ત્રાડે, વડરાસ જન મારે ફાડે,
બળીયાના બે ભાગ નિહાળી, કાજ પણ નવ આવે આડે;
રંક સદા રિવાયા.....બદલાતી.

સાખી { ગરીબ ફેરો દિકરી, લાખી બાંધી થઈ પડે,
શ્રીમંતની બેટી બધાની, બેન સૌ મોંએ ચડે,
ફળ આપતાં જે ઝાડ જનને તેજ પથરા આવે છે,
સુખડ સુખધી આપતું તે પારકું, પ્રજગત છે—પળે પળે.

[૧૨૭)—ઉદયભાણુ—

પ્રમદા છે પ્રિતી ભાંજન, મન રંજન બીડ ભંજન.
ભુક્તિથી કરીએ જતન, બોધએ નિત્ય ચઢતો દન;
કેઈ ગાય દુઝણી લાવે, ચારો નહિ ફટ ચરાવે,
પાણી પણ નહિ પીવરાવે, ખાતાં પીતાં અજાણે,
ફળ કે તે કેવાં પામે, મુરખ જન,
દળદળ દેખે ને ચાચે, નર નિરધન પ્રમદા.
પાણ્યું પંખી ઉછરે, દિન ચાર રમાડ્યું રમે,
પાલક પલટયો કુકરે, નાખ્યું પંખી જોરએ;
કાં ? કુખીયારા પંખીના કેવા દન !

પાલકને કે, એ, પાંખીને ધન્ય ધન્ય—

ચિન્તામણી રતન છે રમણી, વસી પારસ ગણી મન હરણી—
કામળને કાંચન વરણી ધાર ગંબીર વચન રસ ધરણી—
સંતાપે એ પ્રમદા-પામર જન,
ફર્યો ભગવત ને ઉઠ્યો તેનો દન-પ્રમદા.

(૧૨૮)—સતિ તોરલ—

આરે નયન ન મત મારો મયહાર ગણ,
બાલા બેચન હય બીચારો મયહાર ગણ.
તરછી નજરવડે, બાન લગત હયે,
કોઈ હડીમ ન હમારો, મય હાર ગણ,
મય દુધ બેચન જાતી બિન્દામન;
બૈયા મરારે કાહન કારો મય હાર ગણ.

[૧૨૯]—ત્રીવિક્રમ-ગરબો—

પુનમ ચાંદની ખીલી પુરી ચાંદીરે, શોભે રજની, સુંદર શી આજ—
હેતે રમીરે, સૈયર સંગાથે, આપણે રે.
સૈયર કંકણ, સોનાનાં કરે ધર્ષારે, માંહે જડીયા છે નીલમ મણી
નંચ-હેતે.

સાખી } મળીયાં આજે આપણે, ધરી સોળ શબ્દમાર,
} કર કંકણ ચુડી ચમક, ચન્દ તેજ એક તાર.
હીરા રતનથી જડીત હિર હાર છેરે, મોતી ગુચ્છ લળકે છે

બાબુબંધ-હેતે.

સાખી } અંબોઝ કુલે જડ્યા, સર સેથે સીધુગ,
} કાષા કુમકુમ ચાંદલા, મુક્તા માળા હિર.

આરસપારસ મણી જડેલો ચો.છેરે, તેમાં રમતાં પસતાં હૈડે નણુદલવીર-હે

સાખી } પહેયીં ઝાંઝર પ્રીતથી, ઝણુ ઝણુ કરે ઝણુહાર;
} ફરીએ સંઘર કુદડી, આ રજની મોગર.

સાખી વેલીઓ પુલી ત્રીધવીય બાતનીરે, તે તો આપે છે સુંદર સુબંધ-હે.

સાખી } કયા શીયળની સાંભળી, પ્રીતમ હિપર પ્રેમ,
} વહે સાખી વીરલી ઘણ, મળે ત્વરાથી કેમ.....પુનમ.

(૧૩૦)—મહાપ્રેતા કાઠજરી—

પ્રેમ બિજ રોધ્યું હૃદયે જીવન આધાર મારા,
પ્યારા પત તારો બાળી, કુટ્યાં નવપક્ષ્ય કાળી.

ખીલી પુખે તે હલ્લાળોરે (૨) જીવન આધાર મારા,
મદનપડીને પુટે, મીઠા પ્રેમ પુખ્ત સુટે.

મારી કુલવાડી લુટે [૨] જીવન આધાર મારા.

(૧૩૦)—રતનખાઈ—રાગ. ભજન. ૫૬.

પ્રેમખાલો મેં પીધોરે, સુણોરે સંતો પ્રેમપીયાલો મેં પીધો.

આરે જગતડને કાષ નીચારો રે, અગર પછેડો કાણુ લીધોરે—સુણો.

મારા શીરના સુખે સુખડોરે, તે અમે લાગી દીધોરે—સુણો.

મારા મનડાને બહુરે સમજાવ્યું મેં, શોધ જંગલનો મેં કીધોરે—સુણો.

ગુરના પ્રતાપે બોલે રતનખાઈ, કનકાપુરોનો મારગ લીધોરે—સુણો.

(૧૩૧)—શારદાવિજય—

હું તો પ્રેમની જોગણુ. પીયુને શોધવા ચાલી,

શોધવા ચાલી, પીયુને શોધવા ચાલી—

રાજની જોગણુ, બની સરતાજની જોગણુ પીયુ.

પ્રેમની કદની ધરીને, પ્રેમની જોળા,

અંગે ભણતી પ્રેમની—બસ પ્રેમથી, ચોળી પીયુ.

કરે સાધના શ્રંગારની, કરે સ્યામનું દરશન;

રહું મંત્ર માળા કર લઈ, બસ પ્રિયતમ—પ્રિયતમ. પીયુ.

(૧૩૨)—સરસ્વતિચન્દ્ર—

હું પરણું કદી નહિ, પીડા ધરું નહિ, શીરે કદાપી સંસારની,

રહું બાળ કુમારી, સદા ખલચારો ભક્તિ કરું વિશ્વાધારની;

પ્રિયી તણાં પીજર વિષે પરવશ થઈ પડતું નહિ...

સંખંધીઓના બંધથી બેડીથી તન જડતું નહિ...

આ નાટકો સંસારની, દુગ્ધા મહિં મરવું નહિ,

અશ્રુત ગણીને વિષય વિષ, પીતાતું મન કરવું નહિ.

જુડી આયાના અધારામાં હું પડું નહિ, રહી વાત હૃદય વિચારની

(૧૩૩)—પ્રુખસુરતખાલો—

હવે બાપ કાટ, મીઠા રીનપાડ, ગમ તેરો. મેરી જોડણ. (૨)

ખમ્મો ડાલીથી લુટ, મંજે ડાસનકા જુટ, કદી ભાવે ન સુટ.

લો જાએ મઠમ રૂઠ, અવસીમજનીથી ફેસન પોલોટ.

સુજે તો મેરી જોડેને સમજાયા બોટ ગમ ધરસે બજા,

પાપ સરસે ટલા, “અપ તો વોહ ટોપી, અમ્માના વોહ પુ
જામા, સજ્જ કે, કરેંગ હાક. વાહ.

(૧૪૪)—મુંદરવેણી—

હોકો બોલો ગુડ ગુડ, મહે બચું છે પાણી,
આગલા તબાકુ લા; લા દે કંડા પાણી, વાહરે મારા હોકા,
હોંકો વ્હાલો લાગેરે, મરે હોકો વ્હાલો લાગેરે, બાપ બાપ;
હોંકો વ્હાલો લાગે, ચોરાનો, ચોધરીયોને, દીક્ષાનો દીવાન; બાપ
હોકો વાલો લાગે. (૩)

ચલમતો ચતુરાઈ કરે ને હોકો હરીની માયા;

ખલેચીમાં હાથ નાખી જાણે. (૨)

જાણે ગંગાજીમાં નાયા, બાપ બાપ હોકો વ્હાલો લાગે. (૩)

વહુને વળાવી, દીકરીનું આબુ આણું,

બાપા પિધાની વાત ન જાણું, બાપ (૨) બેકો હોકો તાણું બાપ

હોકો વ્હાલો લાગે, (૨) વ્હારે મારા હોકા, હોકા (૨)

હુંગર છપર દરિયો ગળે, ને દરિયો કરે પોકાર.

ચતુર હોય તો ચેતજે, મુરખ કરે વિચાર—વ્હારે મારા હોકા

(૧૪૫)—માલતિ માધવ—

હાંદરિ, માનેકગી, કગી, મને કગી, કગારે મને કગી, જાણીને બોળી

ખોટા બોલી જ્ઞાને ખુરે છે ભાર,—આ છે ખોટો કરાર (૨)

ખોટા ખોટા ! હા ખોટા.....કગી.....

સાખી } “અંતર પ્રેમ વિના બધા નિષ્ફળ કોલ કરાર,
... } “એ વિષુ કે દંપતિ તણે, નવ સુવરે સંસાર.

આ છે ખોટો કરાર.....કગી.

(૧૪૬)—ખુબસુરતબલા—

હારે જોરી ચાલો, ન દારો, અકેલી અલખેલી,

દેખો. બારાસા જોખના, હુટે, ન કોઉ, સાહેલી અલખેલી...દેખો.

સખીરી. મય હારી; મય હારી, મોહે ન સતાઓ, અય જાઓ

કાહે રંગીલેસે, ખારી, નેહા લગાયા ખતબાવો.

જાઓ અય ન બોલુગી, તુમસે ગુપચા રાર ન મચાઓ,

ગપ સખ જાન સખીયાં કરેકે ધાન કાહેકો છુપાત,

મનકી બાત બેકે કહત હય, મોહની અખીયા—ચાલો.

(૧૩૭)—રતીચન્દ્ર—

ધ્યારે જોતન બગીચામે, આવ આવ આવ, બેઠી દેખું રાહન,
નાકસાવ ધ્યારે.
પચારે મેરિ સૈયાં, મેતારે, લઈ જૈયાં, મોરા કનૈયા કો, કોઈ દીખાવ,
આવ (૨) ધ્યારે.
બહેકે ચંબેલી મોગરો ગુલાબ, ધ્યારે પિયોયે, જોતન ચરાબ,
ધ્યાલા ભરકે તૈયાર, લાવ, લાવ, લાવ.....ધ્યારે.

[૧૩૮]—વિષ્ણુવેલી—

ધ્યારે તોરે અંગનમે પુલનકી બહાર હય, સૈયાં તોરી અગનમે
પુલનકી બહાર હય.
પુલનકે બાળુખંધ પુલનકે ગજરે, ઝોર સોહે પુલનકા ગમે હારહે—ધ્યારે
ધ્યારા કમળ ઝોર ચહેરા ગુલામ હય,
ઝોરે ઝોરે ગાલ સૈયાં, શુભે અન્નાર હય—ધ્યારે.

[૧૩૯]—અસીરે હીસ—

પરદેશી સૈયાં નેહા લગાયે દુખ દે ગયો,
આવનકી ઔધિયાં કોયે ગયો, મુખસે ગયો. દુખ દે ગયો,
સૌતન ગિરમાય ગયો, બચરન લલચાય રાખો,
કહેકો અમૃત રસ ચાખો, કહેકે રસ ખસ અબી લાખો,
હમસે ખતીયાં કરકે, પતીયાં ન કયો—મુખ લે ગયો—

[૧૪૦]—ધન્નેકામ—

પતિવ્રતા નારી પાતે હય, પતિ તકદીરસે,
ઝોર કિસીસે કામ નહીં, કુછ પ્રીત ઝોક અપને વરસે;
પરપુરુષનકે માનક મોતિ, બદતર સમઝે પધ્યરસે;
શુકે રેશમી સાડી પર ગચરકી, રાજી અપનેહી હરે ચીરસે;
મુખી રાટીસે કંઠે નીરસે—પતિવ્રતા—નારી.

[૧૪૦]—નીલમ માણિક—

પ્રીત મુધારસ પાન પુરા પ્રેમી વિશ્વ કોણ કરે ?
પ્રેમીઝો ખરા પ્રેમમાં મરે,
માન સરોવરના મોતી તો, હંસ વિના કોણ ચરે—પ્રેમી.

અંદનને કાપો કે બાળો, સરસ સુગંધી ન પરહરે;
સેરડીને સચે પીલો પણુ, મધુરતા નવ ટળે,—પ્રેમી.

[૧૪૧]—કળાવતી—રાગ છલા—તિલાનો.

પ્રિય આવો પાત આવો હો,
દેવયાની મન યાતી જેવા, તેવા મારે મન બાવો.—હો.
કહે તનમનધન અર્પણુ, મમ દરપણુ પ્રાણુજીવન કહેના આ હો—પ્રિય.
ધડી ન વિસારું સ્મરણુ તમારું સ્વામી,
પ્રાણુ પ્યારા નયનો તારા, હો ગુણુયાળા રૂપ રસાળા,
તમ આધારા આ દિનદારા, સ્વામી મારા હો છોગાળા,
કામણુગારા કંઈ રખવાળા આવો. હો—પ્રિય.

[૧૪૨]—જલસા સંગ્રહ—રાગ પરજ, સોહની પદ.

પરધર ગમન સજન નહિ કરીએ, નહિ કરીયે નિત રરીયે,
પ્યારે સાર ન્યારે ઠારે, મુનદર—મુનદર—પુનડર—મુનદર.
ટાર જાની—ખાલે તાની—જીવતે—પરધર.
કેસે મુન મુન સાધન ત્યાગે; દરસ મંગાડો જટા લાંગ;
ન્યારે ફીરોઝ પીમદ જળકર, તખ પિવતે પિવતે—પરધર.

[૧૪૩]—હરીચન્દ્ર—

પ્યારા હમારા તુહનેદે આગ્યા જાનેકી—પ્યાગ.
મધર મધ્ધા અયસી હય તો લાગે કૌન ઉપાય.
ફેરખદા જો મિલાના હો તો ફેર મિલુંગી આય—પ્યારા.
પ્યારી હમારી જનન નહીં કલ તુઝ ખીન પાનેકી,
દૌલત સમ્પત અનધન લક્ષ્મી તનમન જીવન જમ,
નાર જો તુમસીહો ન્યારી તો, કયસે જીના ભાય—પ્યારી.
પ્યારા હમારા તુહનેદે આગ્યા જાનેકી,
સંતપન જાને નહું તુમારા દેહું અપની જન,
સતપતી રહીયો પિયુ પ્યારે! બિનતી મોરી માન ?—પ્યારા.

[૧૪૪]—ભગવદગીતા—

યાયાજુની આ પુતળી, પણુ હું ન એ શકતો કળી;
ચૈતન્ય અંગે અંગે જાણુ, જીવતી આ પુતળી,
જલ્દાજીએ ધડી તે ધડી, કામ અજ્ઞય પળ આવી મળી;

પુન ધડી શકશે ન એ, આ તુલ્ય બીજી પુતળી,
હા બધા કરતાં પ્રેમ વધતો, વાત એ છે નિશ્ચયી,
પ્રેમે ધડાવી મુજ નાસે, પ્રાણ પ્યારો પુતળી,

x x x
આડી નથી મુકાઇ એ તો ! સીધી પણ બહાલી વળી,
એ તો વળે છે કેમકે, ચૈતન્ય વાળી પુતળી,

x x x
રીસાઇને મુજથી નથી ત્યાં તો વળી એ વિમળી,
મુજ ચીતતાં ચોડેલ, જોવાને વળી પ્રિય પુતળી
ચિતરે ચતુરાને કું નિત્ય, આપરે કારે વળી,
આહો મને ચીતરવા, મુજ ચિત્ર જોતી પુતળી.

(૧૪૫)—માનસી હ અભયસી હ—

પાણી ભરવા કું ગઇતીરે, સાહેલીની સંગે;
આઠા આવીને ઉભારે, કુંવરજી નવ રંગે;
“જલ ભરવા સર્વે ગયાં, એ વાડી મોઝાર;
યજ ઉભા દરવાન તે, બંને રાજ કુમાર.”
રોડી રાખી સામુજી, અમે સૌ પનીહારી,
નામ પુછીને મહારે, કીધાં હજા ભારી.
શરમાઇ ઉભાં રહ્યાં, શું ચમ અખળા નેર;
વિનવણી કંઈ ના મુણી, દેખાડી નીજ તોર.
હાથી હમે હાચારે, આખર એક સાહેલી,
નામ દીધુંજ મહારે, ત્યારે દીધાં મેલી.

[૧૪૬]—કામલતા—

પીયુ પરદેશીને કહેજો પ્રણામ હમારા [૨] કેન્ને કે ગઇ તુજ દારા—પિ
કહેજો, મને તજ દીધી તેમ બીજીને તજશે નહીં.
કાઇ પ્રીતી વજ અખળા, બિચારી ભોળોને હગશે નહીં.
કહેજો, તને સંભારતી, વીષપાન એ કરતી હતી;
હસો નીકળતાં આસ, તારું નામ એ જપતી હતી.

કેન્ને કે હાસી થઇ અન્ય જન્મમાં, સેવીશ પીયુજ, કામળયરણ તમારા—પિ

(૧૪૭)—શતી શયુક્તા—

મિયા કહું કે દિલદાર કહું કે કું તો તમને શું કહું,

અર્ચાગના કહું વારં જીવજન કહું કે શું કહું. પ્રિ०
 ને પ્રિયા કે દિલદાર કહું તો જુદાઈ આપણે કરે,
 જેને સોખું સર્વસ્વ તેને અર્ચાગના થી રીતે કહું. પ્રિ०
 પતિ કાન્તા જા, જી, એ પ્રિતીને જાણે તહીં,
 કુરબાન જેને કાળે જીવજન, તેને કહેવાય શું.
 રહ્યા કે રાધાજી કહેતાં, કાળે કવક પ્રેમને;
 વિયોગ પછીનો પણ બેઠો, સિતા થી રીતે કહું. પ્રિ०
 પ્રિતીને જે પાત્ર છે તે, પ્રેમ સૂરતી માત્ર છે;
 તેને દેવી દેવી, એજ શબ્દ, હા. હા, ઠીક છે. પ્રિ०

(૧૪૮)—બુદ્ધદેવ—

પ્રિય સરલા ક્યમ વિસરાયે, રહી હૃદય વસી પ્રમદાએ—પ્રિય.
 ચંપક કળી બલે હોય સુવાસિત, મધુકર તવ સોભાયે;
 પ્રેમી વરતુને પ્રાણ અર્પેલો, કેદી કમળમાં થાયે—પ્રિય.
 અન્દ્ર આનિત એ પ્રેમ ચંકારી, અગ્નિ પ્રીતથી આએ;
 એજ સનાતન રીત પ્રીતની, અન્યને શું સમજાયે—પ્રિય.

(૧૪૯)—સરસ્વતિચંદ—

પ્રિતી કરશું તરછોડી પરદેશી...હાં છોડી પરદેશી, (૨)...પ્રિતી.
 ડંકા દઈ અહો ભમર કુમુદને, હો છોડી પરદેશી હાં છોડી (૨) પ્રિતી.
 પુરી પંખીણી, પ્રેમ પીંજરમાં, આખર પાંખ મરોડી પરદેશી.
 હાં મરોડી પરદેશી.....મરોડી પરદેશી.....પ્રિતી.
 ત્યાગી કુમુદ વન, બટકી જો ભમરા, આવ્યો અહિ શું ફરી દોડી.
 હાં દોડી.....પરદેશી.....હાં દોડી પરદેશી.....પ્રિતી.
 ઉડી જા ઉડીજા, પંખી મુસાફર રન રહિ છે, હવે થોડી પરદેશી.
 હાં થોડી પરદેશી.....હાં થોડી પરદેશી.....પ્રિતી.

[૧૫૦]—બુદ્ધદેવ—

પિયુ પિયુ ચોકારતીરે, પપૈયા—વધુ જુરે વનમાં,
 વિરહ અંગાર ઉઠે તતમાં, અતિશય બળી રહી મનમાં—પિયુ.
 ખીલતી આ કળી કુસુમતી, કોગી વિના કરમાય.
 ઝુલતી આ લલિત પાંખડી, જોગી મધુકર રેલાન—પિયુ.
 આજા રસાળી અંતરે આકુળ બાકુળ થાય;

મુઠ મમતમાં તોયે મરતાં આખાં અરે નથી. પામર નર નાદાન—અરે.
કાયા કલેવર કારમું છે ગંદગીનો ગાડવો;
સમજી જને સમજી જઈ, અભિમાનને વણસાડવો.
અભિમાન ફણીધરને નહિ, કુધ પાછને પેઢાડવો;
રાવણ સરીખાં રાજ્યે, લીધો નથી કંઈ લાડવો—અરે શું.

(૧૫૬)—પવીત્ર લીલાવતી—

અવર મદન અલખેલો, આતો અવર મદન અલખેલો;	અમ.
શરદ પુનમના સુધાકર સરખો આજ નગરમાં ઉઝેલો.	અમ.
મનોહર કરતુરીયા યુગ માફક જોઈ કંઈએ કુદેલો;	અમ.
હું નિરજાગી નાચે તજી મને વેશ્યા અવાસે વસેલો.	અમ.
ધન ગણિકા ધરણીતલ તુજને પ્રિય કર્યો મમ પરણેલો;	અમ.
ચન્દ ચક્રાર ને મધુર મેઘ સમ મુજ મન રંગ રહેલો.	અમ.
માલ્યારી વેશે નહીં જાણે, મમ છળ છેલ જામીલો.	અમ.

(૧૫૭)—કેશર કીશોરી—

અરે દુનિયામાં પ્રેમી ક્યાં, બધે મતલબની વારી.....અરે.	
ખીચારા કાષ્ઠક સાચા પ્રેમી, તેની તો ખુશોરી છે.	અરે.
સાખી { પોપટ જેમ પદંતતો, અચરે અચરે રામ;	
{ મુરખ જન તેમજ બંકે, પ્રેમ પ્રેમનું નામ.	
ક્યાં છે સાચો પ્રેમી હા, ક્યાં છે સાચી પ્યારી.	અરે.
સાખી { પ્રેમી પ્યારી કરી મરે, પ્યારી કરે મીઝાજ,	
{ પ્યારી પિયુ પિયુ કરી મરે, પ્યારા રંડી બાજ.	
ગયો સાચાનો વખત હા, દમલ્યાજની વારી છે.	અરે.

[૧૫૮]—ઈંદિવતી—

અમો સુધરેલાને તમો ગણો ન કમળેર,
કામ કર્યા કરીએ, બેગમાં રાખી તોર.
લીમીટડો માંડા—વેપારો વધારતા, યત્રા મંજાવી કુતરો ખીલવતા,
જુના ધારા કાઢી નવ તો, નીપજવતા, ધણું કર્યું બીજું હજી કરીને
જતાવતા...અમો.

(૧૫૯)—મહાવેતા કાઠંબરી—

અલી જોજો, મનાની બોળી મેનાં, બોળવશે તુજને પોપટજી, મુખેમીડું બોલી
અલી જોજો, દેતી તું અંતર બોલી.....બોળવશે.....

આખી } પ્રેમે પોપટ દાઝ દીલની, દીલમાંથી સમાવશે,
 } રૂતુ વસંતે માન નીને, મદનરાજ મનાવશે.
 રજા રાજની રજારજ જ્યાં, રમ રમ માંહિ વ્યાપી જશે,
 જખ મારી મેના માનશે, પથ્થુ ખોષ પાયે લાગશે.

(૧૬૦)—પરશુરામ—

અરે, હાં, હાં, જરા વિરે, ખેંચો બકુટી કમાન,
 અરે જાઓ કરો શાને ઘેલી અકપલાં આમ.
 ધરી બકુટી કમાને ઝેરીલા નયન જાણે, સાંધો શામે સ્નેહી—
 ને સંધાન.....અરે.
 જાણું શું હું, બાળક બોળી, કરો શાને આ કંઠાલી,
 જાણું શું હું તીર, શું કમાન.....અરે.
 જમ બોળી અજાણી, બકુટી કમાન તાણી,
 મોહિની મારે શા. મોહ બાણુ.....અરે.

(૧૬૧)—સતિદ્રૌપદી—

અરજ સ્વીકારો સ્નેહી શામળીયા, સહાય થજો શ્રીમુરારીરે.
 રાજસભામાં રાજ સિંધાયાં, વચન વડીલનું પાળીરે
 કેમ થશે કંઈ મેન પડે ના, બાકુળ થઈ મતિ મારી રે
 કપટી કુટીલ છે કૌરવ રાજ—સ્વામી સત્યાચારીરે મા.
 હાવ ખેલતાં હે દીન ખંધુ ! રાખજો લાજ હમારીરે, અરજ.

(૧૬૨)—મોહિનીચંદ્ર—

અરે હું મસ્તાન પ્રેમની, મને કાષ ન છેડારે—
 બાધાર હું બિચારી છું શીઠ થ્યો છો કેડારે,
 ભુવાનીથી દીવાની છું મારો છેડો છેડારે, છેલા—મા.
 આજુદાન છે પ્રિતમા પુછી કરજો પ્રીત,
 આજુદાન તો સ્હેલ છે, કંઠે પ્રિતની રીત
 આધાર તું કિરતાર મારો પાર બેડારે,—અરે.

(૧૬૩)—મહાધ્યેતા કાદંબરી—

અત્યુત્તમ પદ મિત્ર તણું આ સંસારે સમજાય,
 આ અવનિમાં અન્ય ધણી જે સુખના સાથી થાય
 માતા પીતા બાતા થઈ, વળી ગુપ્ત પ્રિય જન સ્વજનથી
 જે ગુપ્તમાં પણ ગુપ્ત તે પણ ગુપ્ત મિત્ર થઈ નથી.

મિત્ર રત્નથી આ ભવરણની સફર શરૂ થઈ ગય,
સમૃદ્ધિ ચૌદ જીવનતણી પુરુષાર્થે મળવી સ્કેલ છે;
સદભાગ્યવિણ સન્મિત્રની, પ્રાપ્તિ મહા મુશ્કેલ છે
શબ્દ લઘુ પણ અર્થે અધિક જે અક્ષર માઠી સમાય
(૧૬૪)—કંસવધ—

અમને પાવન કરવાને, દીલનાં દુખડા હરવાને
શાન્તિ જળ મન ભરવાને યોગી આવળે.
માયા રાખી મહારાજ યોગ દર્શણ દેવાને કાજ-યો.
ચરણ કમળ નિશાદિન મુજ મંદિર, ધરવાને,
કમલ વદનથી મનહર મધુર વચન ઉચરવાને
શાન્તિ જળ મન ભરવાને, યોગી આવળે.

[૧૬૫]—શ્રી નૌતમશારદા—

અજળ નવાઇ નશીબની શાણા તું સમજ લે
એક દીન હાથી, એક દીન ઘોડા, એક દીન પાર્શ્વ ન પાસ,
એક દીન મંદીર એક દીન માળા, એક દીન વનમાં વાસરે—શાણા.
કર્મ રાચના અજળ તમાસા, રંકે રાય નહિ ત્યાય,
કરશું તેવું ભરશું ભાષ, ફેગટકુટ કુલાવરે—શાણા—અજળ.

(૧૬૬)—ઉમાદેવડી—

અજળ જમાનો નવીન નજરમાં આજ કાલ ચઢતો,
સસલાને કીચડમાં દાખી હાથી કરચડતો,
કોડ પતિ કંગાલો કેરી ચાપણુ ઝોળવતા
દરબારે દોરી વગસગથી બહુ બહુરે નડતા,—
ચુલાખને દાખે છે. જે જે હજારીયો જોટા
ધર્મિ ને ઘેર ધાડ અને વાગે પાપી સોટા,—
સાય કસ્તૂરી વાસ સમજનારાનો છે, ટોટા
અન્યાયી માઠી તકીયે—લે ન્યાયી દોરી લોટા.

[૧૬૭]—સ્નેહ-સરીતા—

અખળા લાચાર બિચારી રે,
સ્વામીની દાસી, અખળા લાચાર બિચારીરે;
ખારી પ્રાણ આપે તોયે નાથ ન રીઝે મંધ,
“ જોળા માઠાં વેણે રીઝનારીરે—

સ્વામીની દાસી.

મારી મરે છે દરદથી, સંભાળ નારીની નહિ,
દાઝી બળે દીલ દુઃખથી, દેનાર દિલાસો નહિ
દિન રાત સેવા નાલની, કરીએ, હસા અમને સહિ,
પણ એકની ગલતી થયે, જીવન તણી સેવા ગમ્મ ”—સ્વામીની.

(૧૬૮) મહાસ્વેતા કાઠંબરી—

અમે જપ્તશું ! અમે જપ્તશું ! હવે અમે જપ્તશું રાજ,
રસભિના તમે આવજો.....અમે
આવિ મંજરીઓ નિત્ય લાવજો (૨) પ્રેમે પરિમલ પ્રસરાવજો. અમે
મુનિવર અમ શું પ્રસંગ પાડી, દર્શન દેજો દાડી દાડી;
અમ સરખું કંઈ, કાજ, જરૂર તમે કહાવજો, તમે આ...અમે.

(૧૬૯)—લવ-કુશ-

અજ્ઞ સુણી લે, મહારી, પ્રભુ અજ્ઞ સુણી લે મહારી
રહાય હવે એક છે, તહારી—લેજો ઉગારી—અજ્ઞ
બાળ સંભાળ કરી, બેથી સ્થિર હામ કરી;
મરેલીને નાંખ ન મારી, લેજો ઉગારી—અજ્ઞ
અંધને નેત્ર જેવા બહાલાં મુને બાળ તેવા,
માય વત્સ વિના નોધારી—લેજો ઉગારી—અજ્ઞ.

[૧૭૦]—શુક્ર-જયંતી—રામ-કળ્યાણી ગજલ.

અમે વિશ્વાસવાળાને, છુપાવિ ધા, કરો શ્યને,
ચતાવામાં આ બોળીને, ગુન્હેગારી તમારી છે.
હસાવો રોવરાવોને. અખત્યારી તમારી છે,
બલે કરજો ખટે તે તો, ગુન્હેગારી તમારી છે.
કહી આકાશ જો તુટે, બલે બૂકંપ હો બારી,
જીવરતો પ્રેમ નહિ તુટે પ્રિયા મુજ પ્રાણથી પ્યારી
જડેલા બંધ નવ તુટે, ખુણી એ ભાવિની ન્યારો,
છુટ્યા તે તો નહિ છુટે, પ્રિયા મુજ પ્રાણથી પ્યારી
મુસવો વા, રિમાવો તે, મુખત્યારી તમારી છે.
કસાવી જીવ બાળે તે, ગુન્હેગારી તમારી છે,
તપાવો છે તપેલિને, વળી ધૂત ધાર રેડીને;
વિચારો શું દિલ કહો તે, ગુન્હેગારી તમારી છે.

જગતનો નાથ જે સારે, સહન કરવું મુને મારે,
જરા સમજીને બોલોને, યુગરો તે નકામું છે.
જ્યાં દીલ સાફ ત્યાં શું છે, મણી મન સમજીને રેછે,
અમારી છે વફાદારી, ગિયા મુજ પ્રાણથી પ્યારી.

(૧૭૧)—લક્ષ્મી—વિજય—

પૈસા સાટે વંચે જે સુતા પ્યારી, નકંનો તે નર અધિકારી;
બાળા બાંધે વૃદ્ધ કાટે અવિચારી, નકંનો તે અધિકારી
દોરે ત્યાં જાતવર મરખડી કન્યા ગાય, બિચારી,
પિડે પાપી દુઃખ આપી, તે નિચ કચાપ લ્યો ધારી—નકંનો
દિકરી કેરા દામ મેળવી, જોડી ધરે ખુમારી.
દે, દાટી, થામ માટી... ધનની બને અંતે ખુમારી—નકંનો

(૧૭૨)—ઉદયભાણુ—

પંથી પરથી ચિત સોપી, હું આ ચા...લી, મનને બાવે તે કરજો
પુન્ય શા...લી.

સાખી } તરસ્યાને ટીંગળાવવા, પડે રાખા પ્રીત;
 } પુઝ્યું પ્રવીણ પંથોએ, કાણુ ગામની રીત...

 } શુભ સંદેશો લખ સંચરજો. હું આ ચા...લી

સાખી } મહા મહીનાનું માવડું, જંગમ મગજ ગીત;
 } સમય વિનાનું બોલવું, તણેની એક રીત

 } વહેલા મંડપ માઠી મળજો, હું આ ચા...લી

(૧૭૩)—સાંત પાર્વતી—

પંખીડા તારું જણીશ જગમાં ન કાંઈ,
ધન નહિ તારું, તન નહિ તારું, સુંદરી સુત, માષ બાષરે—
કર્મ સેલાણી એ આણી પુર્વા, ફોગટ પુલ્યો ફસાપ એ—
સોહં, સાચો બજ બર તરવા માયા આ સર્વ પરાષરે—

(૧૭૪)—બુદ્ધદેવ—

કુલની પાંખડી લ્યો પ્રાણ-કુલની

જણી અંતરની જોળખાણ-કુલની

સ્થામ સલુણા, અમ ધર આવ્યા, શા કરોએ સન્માન;

નાથ નાજના પરિમલ બીના, મન માન્યા મેહમાન-કુલની

બાકું શું કહીએ સમજીને, સખી નયનના લાણ;

વિમળ કમળ આ સરોવર જળનું બોમી બમર મુજલ-કુલનો.

(૧૭૫)—બોલતો કાગળ—

કુલજી કુલોમાં ઝાઝા કુલ્યું કુલ કુલી કરમાશે,
કુલી કરમાશે ખીલેલું આખર ખરી જશે.
સરખા દીવસ ન ગયા કાષના તેમ નહી જશે,
રેંટતણી ઘટમાળ બરાશે બરાષ હવાશે—
ઉજળું એ સહુ દુધ આજ અભિમાને દેખાશે;
જ્યારે પડશે કાજ ઝપાટો ત્યારે સમજશે—

(૧૭૬)—વિક્રમ ચરિત્ર—

મને સહાય કરશે મોરારીરે, બહારે ચડશે જોવરધનધારી,
અહ્યા ઉગારી, મીરાંખાષ તારી, બેની ચીન્તા કરીશ નહિ મારી—મને
મંજરી બચ્ચાને બળતાં ઉગારી, મોક્ષ દીધો ગજેન્દ્રને તારી.
ત્રોપદિના ચીર પુર્વા, ચારો તે સહાયકારી.—મને.

(૧૭૭)—વિક્રમ ચરિત્ર—

મને રોક્ષ ના રસીલા, છેલા મુકોને મારો હાથ,
મારો હુંકડો ના છખીલા, બહેલા મુકો ને હાથ.
દહેર મુકો અલખેલા, ઘેલા આતું સંગાથ;
મુકો કડો, લાગ્યો નેડો, છોડો છોડો.
સાથે તેડો, લાગ્યો નેડો, બોળી નારી કામજુગારી;
હું તો હારી, વાહરે પ્યારી—રોક્ષો નાં.

(૧૭૮)—મોહીનીચંદ્ર—

મને કાષ મેળાવેરે, મારાં દીક્ષ દેવળને દેવડો;
હાથરે હુતારાએ નાથ દુભાવ્યેરે, પીયુ મારો સુધડ ગરીખડો (૨)
જો કાષ મીલાવ, તેને મો', માંચું આપું પીયુ મારો સુધડ ગરીખડો. (૨)
આપું જો માંજો મારો જીવડો. (૨) મ.

[૧૭૯]—અનસુયા—

મ્હારે મંદીર પધારો યોગીરાજ, મ્હારાજ બોજન કરાવું મન ભાવતાં,
ધેખર ધારી જલેખી શીરો સુખડી, મોતીચુર ને મેસુર, બાચે જુખડી;
તળું તતખીરે કામલી, વડી તમ કામ—ભોં.
નેહે નીપજવું, શાક ભાતભાતનાં; રૂડાં રાષ્ટતાં બતાવું, જાત જાતનાં;
અતિ જુગતીથી પીરસું—પ્રીતે ધરી ખીજ—ભોં.

(૧૮૦)—અસીરેહીસ—

મળહ દેતે હય ક્યા પાર, તેરે ખાલ ધુંધરવાલે,

નીકલી મેરે દીલસે આહ, જતાયા વોહ રશ્મે માહ.
 દેખા ફુશ્મનકે હમરાહ, દોનો હાથ ગલેમેં ડાલે;
 પહેલેથી મુજસે તકરાર, અબ તું કયું કરતા હય પ્યાર.
 અબ તેરી તરફસે યાર, મેરે દીલમે ગડ ગયે છાલે,
 તેરી બવે હય યા શમશીર, તેરી ચીતવન હય યા તીર,

(૧૮૧)—મુરીદશક—

શુદ્ધી વીલાકે લુભા ગયા, કોઇ મુંઝે શુદ્ધી પીલાકે, લુભા ગયા કોઈ,
 બડે સવેરે જો કોઇ, બાકી લાંબી દીદ.
 ઉપતી ચિડીયાં બહુ પહચાને, ગિરી સડકસે છ'ટ, સવેરે ફેર છીનેગી બંગ,
 ફુસરા-પહેરે જો કોઇ જાને ન્યાં માંદાકી કીચ.
 ધરકે જાને મર ગયે, ઝોરઆપ નસકે ખીચ, સવેરે ડેર છીનેગી બંગ.
 ચોથે-પહેરે જો કોઇ જાને, અચા આપહી આપ,
 દો જોર, દો સુરચેકા, હો છબચેકા આપ, સવેરે ફેર છીનેગી બંગ.

(૧૮૨)—સુરદાસ—

બોલુ કયા મેરે પ્યારકી બતીયાં, બોલુ કયા મોરી છોટીસી છતીયાં.
 ન ધરિ, ચેન ધરિ, રેન ચુમિ, ચુમી; બદન શયનમેં દુઃખી કર ડારી,
 પકરી જુગલ કર, બસન અલગકર, કિય પરહરી ડર.

(સાખી)

છતઅધરનપર-બોલુ

મરોર ડરે જોરશે, મેરો કામલ અંગ,
 એસે નિરદય નાથકો મેં સુપને કહે ના સંગ,

[૧૮૩]—મહાવેતા, કાદંબરી—

બોલો બોલોને અંતરના બેલી નાથ વિનવું કરજોડી.
 પિયુ જશો કયા અમને છોડી, પ્રિતિ જન્મો જન્મ તણી નોડી...બોલો,
 સાખી } હાથે આવી હંસલો ઉડી ગયો આકાશ,
 જઈ બેઠો દુર દેશમાં, હવે મળવાની નહિ આશ.
 મહાબલ મેં કુળની છોડી, [૨] તમ સંગે મેં પ્રિતી જોડી [૨]
 ઉઠો ઉઠો ને અંતરની કરીયે વાત, રાત રહી હવે થોડી...બોલો.બોલો.

(૧૮૪)—ઉદયભાણુ—

બોલો મારા પ્રેમી પોપટજી બોલો બોલો, બોલો બોલો મેના બોલાવે,
 બોલો રંગ રશીયાજી ડોલો જરા ડોલો, ડોલો, ડોલો પ્યારી ડોલાવે,
 મેના તારા વચનની વેણા વાગી, ઘાગી લાગી સલીન લેહ લાગી,

મેના વ્હાલી મેના કે, ના કહે, પણ જંગી. જંગી જંગી, ^{અનન્ય} જંગી,
જંગી જંગી,

પહેલાં પોપટજી પ્યારા રામજી સંભારે. વાહ? મેના શું સતી સીતાવીસારે!
ચતુર મુજબજી સીતા રામ, ઉચરાવા.....ખોલો,

પોપટજી પાંચડે સોનાનું સગવું, લાડલીહું લાલચુ નથી કે લલચાવું;
સોને રૂપે શું બીડ બિતરની બાગી.....લાગી

રૂડા સુડાને રંગે રમાડું પાંખે પાલીતે ફળ ખીટાં ખવાડું.

બાવના જુયા શું બાવી બાયના જુલાવે?—ખોલો,

[૧૮૪]—લજનામૃત—

ખંભલા ખુમ ખના મહારાજ, જ્યાં નારાયણ ખોલે—ટેક

હસ ખંજલમેં હસ હરવજ, ખીચ પવનકા ચંબા;

આવન જાવત કોઇ ન દેખે, એહી બડા અચંબા—ખં

હસ ખંજલમેં આજાં બાજે, બાજે સાજ સમેરી;

તાજ પખાજ ઐર મુદંગ બાજે, રાગ છતીશી ગાવે—ખં

હાડ ચામડી દેહ ખનાઇ, તામે નાડીકા કોટ;

બાજીગરને ખેલ મચાયા, રંગ ખુમ મહાયા—ખં

પાંચ પચ્ચીસકે પાતર નીચે, મનુવા તાલ બજાવે

સુરતકી, નુસ્તકી મુદંગ બાજે, રાગ છતીશી ગાવે—ખં

[૧૮૫]—સરદારખા—

ખંસીવાલા આજેરે ગેરે દેશ; પ્યારી સામરી સુરત પ્યારે ખેસ. ખં

આવન આવન કેહ ગયોજી, ધર ગયો કોલ અનેક,

ગીજુતાં ગીજુતાં ગઇ ગઇ, ગેરી અગિયીઆ રેખ.

સાવરીયા રસીલા સહુણા, પીયાને પીયાને જીયાયે કર્યે નીશાર,

હમતો જોગી પ્રેમકેરે. પ્રેમ હમારો દેશ.

સુદ નહી પાઇ પીયુકી, તખલીયો આવેજ.

[૧૮૬]—કુસમાવતી—

ભલે જન કોટી યત્નો કરે, નશીખના લખ્યા લેખ ના દગે.

પાપીયા પાપી પગલાં બરે, અંતરમાં માથુ પટકી મરે,

હરિશ્ચંદ મહારાજ જીવોને; નિચ ઘેર સેવાકરે,

શ્રદ્ધ સેવકી સતિ લેખથી શુભાન જ્ઞાને કરે—નશીખ.

પાંડવ સરખાં ધર્મ ધારી પણ, વન વન રવડી મરે,

ચીર હરણુ થયાં સતિનાં, પ્રભુ કૃપા ત્યાં કરે—નશીખ.

સતીયા સુરજતન બલે કુ, જનથી, કદી પીકાતા ફરે,
સત્યમેવ જ્યતેજ સમજજો, ન્યાય નીચંતા કરે—નશીય

[૧૮૭]—ખોડાણુ—

બલી ભક્તિની માળ, મણીમાણેક ને ચાળ.

સન્ને સકળ જન અમુલ, બૂપણુ એ...બલી.

ધરી માળા પ્રહલાદજ્યો, કરી સહાય નરસિંહજ્યો, 'પ્રીતધરીધરીયે...બલી.

ધન્ય છે દુવરાજ શુકમાં અચળ છે આજ, ભક્તિ મોતીને હંસ ચરજો
જનની જણે તો જણુ દાગ્યાતા કે મેરજન.

નહિ તો રહે વાંઝણી, નુરના ગુમાવ જન.

ધન્ય છે ગંગામાતા, વાળી શ્રીશ્યામ તોળાતા, ભક્તિ બૂપણુ રાજજો. બલી.

[૧૮૮]—પ્રહલાદ વિજય-વિરભક્તિ—

ભક્તિ નૌકાર્મા બેશીનેરે, ભવતરીયે,

ભાવતરીયેરે જગથી જ્ઞાને ડરીયે—[૨]...ભક્તિ

અમૃત અગચું કરી વિષ શીદ પીજ્યોરે

સૈયા-છોડીને શીદ ભુમી થરીયેરે, જગથી જ્ઞાને ડરીએ. [૨]...ભક્તિ

ભુકી છે જગની માયા, પ્રભુપદ સાચુંરે;

હેતે કરીને હરિવર વરીયેરે, જગથી જ્ઞાને ડરીએ...[૨]...ભક્તિ.

[૧૮૯]—ધી-ડી-રે-સોં છુક—ભજન, કોલીયા—કવવાલી. ૧

ભજ રામ નામ પ્યારે, કર્યો બરથા જન્મ ખોયા—ભજ.

બિલખોમે લોન હોયા, હરી પ્રેમને ન રોયા,

તારી હય મીરાંબાઇ, ધનીં સુદન કસાઇ,

ઉસન દ્યાલ હોકર, કંઇ ચોરબી હે તારે.

નીરદઇ તુને બાઇ, ન કોની કુછ કસાઇ,

કળન મુહસે ખોલો ધન શામદ જે કારે—ભજરામ.

[૧૯૦]—હરીશ્ચંદ્ર—

ભંગકા લોટા હા હા હા.

મન મેલ મિટે તન તેજ બદે, દે રંગભંગકા લોટા,

સો સો સોગ ટલે, સો રોગ ચળે કરે ભંગ અંગકા મોટા

જખતાર જમે આજર રમે તો હાય બદેજ મોટા.

તન સાફ મન સાફ હો સાફ, આદમી ખોટા, લેકંદ દુધમે ઘોલા,

તો ભંગ બના અલ મોલા, કરપાર ભંગકા મોલા,

હરખાર ખોલ બંબ બોલા, ઉંબોર—નહાકે મંગ, ચઢાલે ભંગ.

જમાલે ઢંગ નિરાલે ઢંગ, દીખાદે જંગીકુંદી સોટા=મનમેલા.
(તનહરા બદનહરા ખીલા હુવાં અમનેહરા, ચારોં તરફ જમીઓઆસમાન
સખ હરે હરે, સેત ધાન પ્રાન ઝીર બેલ બાગબાન સખજ બંગપીકે
દેખલે જહાં સખ હરે હરે, ચાટમેં મીકાસમેં ઉચ્ચાટમેં કબી નહોવે,
દેખલે મીકાંછકી દુકાન, સખ હરે. હરે

(૧૮૧)—બજના મૃત—બજન—મીરાંબાઈ—

બલીહારી રસીયા ગીરધારી, સુંદર સ્યામ, હો તજ અમને
મથુરાનાં વાસી, આવા નવ બનીયેજ.

વાંસલડી વાગે વાહલા, બજુકારા વાગેને, વજ વાટ લાગે ખારી;
સુંદર સ્યામ હો તજ અમને, મથુરાના વાસી આવા ન બનીયે હોજ.
જમુનાને કડિ વાહલા ખાવાને દોડેને, અકળાવી દે છે મુને ભારી—સું.
વંદાવન કરી શોભા, વસ વીજુ અમને નો નવ લાગે હવે સારી—સું.
ઝોરધન તોલ્યો બહાસા, દયલી આગળાયે ને અમપર દોલ્યો ગીરધારી—સું
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણુ, શુદ્ધ પ્રભુ લેજો માહરી.

સુંદર સ્યામ હો તજ અમને, મથુરાના વાસી આવા ન બનીયેજ—બ.

(૧૮૨)—મુરદાસ—બજન—રાગ—હોરી—

અજમેં હરી ધ્રુમ મચાઇ ગોપી સરવે દેખન આઇ,
ઇતસે આઇ નવલ રાડીકા, ઉતસે કુંવર કનાઇ;
હીલ મીલ ફાગ બેલે પરસપર, શોભા બરની નહિ જાઇ,
નંદ ધર બાજ બંધાઇ,
રાધે સાન કરે સખી અનહ, જુક જુક ઉકવાઇ,
પકરો પકરો મન મોહનસે, સખ સંપ કરો ધાઇ
લાલેકુ નાય નચાઇ.

તાલ પખાજ વેજા વાજંત, વાજે મંજરા સરજાઇ,
ઉત ગુલાલ, લાલ બલે બાદલ, સખણી પ્રજ સોહાઇ;

માનુ બાગવા જરાઇ,

સુગટ પીતાબર છીન લીયો, શીર પર સુંદરી હોડાઇ.

તેનું જ્યે નહ તેનું બીચ, કાજળ નકવેશર પેરાઇ.

માનુની નાર બનાઇ.

કહેત રાધીકા સુન હોને, કૃષ્ણજી, કહાં ગઇ ચતુરાઇ,

કહા ગયો તેરો નંદઆવાજી, કહા ગપ જશોમની માઇ;

તને કહું ન લેત છોડાઇ,

ફગવા લીધા ખીન જાને ન ફુંગી, કરો મા કાટી ઉપાધ,
લગી કંઠારે કસર, સખ દીનકી મસ્તી નાચ નચાધ;

બોત દીન સાંખ ઉપાધ.

મુગટ પીતાંબર દીયોને રાધીકા, ફગવા લીધો મન ભાધ,
સુર કહે જામી કહાં લગી બરતુ એમુખ બપકુંડ નાધ;

કરત જન કોટી ઉપાધ.

(૧૯૩)—પ્યારા સાહેબ— કાદરા—

બટવા યુંથન દેરે મીળજયા બટવા યુંથન દે.

હારિ મોરે મોરેકા બાલા જોખનવા—બટવા યુંથન દે.

એક તો ચીકના પીપલકા પતા, દુસરા ચીકના ઘી;

તિસરા ચીકના મોરોજા જોખન, ચારેકા લલચેજ—હારિં

નદી કીનારે બગુલા બૈઠા, યુન યુન મછલી ખાય.

સીંગી મછલીકા કાંટા લગારે, મોરા તલપ તલપ જયા જાય—હારિ.

[૧૯૪]—મીસજનકીબાધ—

બાજી બંચીયા જ્ઞાન, રસમનીરે...બાજી

મુની શ્રવન ટેર ચીતલયો ઉચાટ, મોઢે રહ્યો ન જાય.

બાવરીસી કર દીની.....બાજી.

મુરલીકી ધુન સૂન, આધ કહાન ઠીક, કરત કલોલન સખ સખીયન મીઠ
ધાધ, ધાધ, ધાધરે, કહાન હેરત ઔર ગાયે સખમુની. બાજી.

(૧૯૫)—માલતિ માધવ—

ભાભી મારાં ડાહ્યાં ડમરાં, શા માટે શરમાવો, તમ શા માટે રીસાવો.

ઓ નાની નજુદલ આવો.....આ કોણુ !.....તારો પ્રાણુ !

હવે શા માટે શરમાવો (૨).....ઓ.....

(૧૯૬)—બાપુ સાહેબ—રાગ ભજન. [બ્રહ્મભાવ ચૈક્યતા]

ભાઈ નામ સમજીને બેસી રહીએ, આત્મા ચીન્હી મનમાં મગન થઈ
રહીએ—ભાધ.

રામને, રહીમાન, તમે એકકરી જાણજો; કૃષ્ણ મેં કરીમ, એકકરીએ,
ખીશ્તુ બિસમીલામાં, બેઠ નથી ભાધ, અને અલ્લા, અલખ, એક
લહીએ—ભાધ.

ગકુર, ગોવિંદ, તમે એકકરી જાણજો મઓલા, માધવ, ગુણુ મધએ
હરી હક તાલા, નો બેઠ મેંતો જાણ્યો, હવે ચોપાસી માર નવ સહીએ,
ભાધ.

પરવર દીગાર પરમેર એક કરી જાણ્યો, નથી નારાયણ ચોટયા હૈએ.
ચોખા ને ચાવલ પણ ડાંગર એક એવું, અમળે તેના ચેવા થઇને
રહીએ-ભાષ.

બાપુસાહેબ, નામ પાક છે, ને બીજું નાપાક, એવું સમન્યા કરો કર્યા
જઇએ.

જે જે સાધન કરે તેમાં પડે છે સસિ, અમો જલ જળમાં નીત,
જહાપએ ભાષ.

(૧૬૭)—સુકન્યા સાવિત્રી—

જુલે બલબલા બહેરે, [૨] બાવીનો ભરમ કોથી નવ ખૂલે [૨]
મુખ મન બલે કુલાબું કુલે—મૂલે.

અતિ ઉમંગથી કાર્ય આદરે, ધરી મન મોટી આશ;
અધવચથી વાડી હુંટાઇ જાએ (૨) આખર કાય નિરાશ—મૂલે.

કાળ હીચોળે અણુમાત્રનું, જીવન ઝોલા ખાય;
રહે દુર નિરધારું—ધારું, ધરણીધરનું કાય.—મૂલે.

(૧૬૮)—ઉદયભાણુ—

મન માયાના કરનારારે, જરી જોને તપાસી તારી કાયા;
પુછી જોને તું પંડીત પુરાણારે, કેના અમર છે લેખ લખાણા,
કાચી છે કાયા, માટીની માયા, છે માટીના જેવ બનાયા;
શાણા તો સમજી અલગ લયા, પણ બાળક બિચારા લપટાયા.
લાખોની પાંખો ગઇ છે વીખાઇ, જેના મુછપર લીધુ ઠરાયા,
કાગના કુહાડાથી કાણુ અચ્યું છે, બલે રંક બલે હોય રાયા;
સંજ્યાના જેવા રંગ સોનેરી, વંધ્યાને લાડ લડાયા,
જોખન ને તન ધન, તેનાં સમજવાં, પાણીમાંના પડછાયા.

(૧૬૯)—નંદખત્રોસી—

મન ભૂલાવે, મન થોભાવે, મન ચકડોલે ચડાવેજ,
શુદ્ધ પાવત્ર નિરમળ આત્મા, કાદવ રગડોળાવેજ,
જોવાનું તે નથ દે જોવા, નહીં જોવાનું બતાવેજ,
અમૃત મુકી વિષયને વળગે, નરક મહીં વોભાવેજ.
વારે વનીના વિશ્વ મહીં, છે કોઈ ગોરી, કાષ કાળીજ,
વપતી છે સંતોષ મહીં, નથી સુખકર વૃદ્ધા બાળીજ.

(૨૦૦)—કબીરભજન, રાગ—મુલતાની, પદ.

અળ તુમ કળ સુમિરોગે રામ—અળ તુમ

ગરબ કુલીમે જળ તપ કીતો, નિકલ કુવા બેઠાન—અબૃ૦
 બાલપનો સોબેલ ગવાયો, તરૂન પનોસે કાણુ,—અબૃ૦
 હાથપાવ જળ કાંપન લાગે, નિકટ આયો અવશાન—અબૃ૦
 જુદી કાયા જુદી માયા, આખર મોત નિશાન,—અબૃ૦
 કહત કબિર સુનોબાઈ સાધો, એહી ઘોડા એહી મૈદાન—અબૃ૦

(૨૦૧)—મનુ—મણિ—

અટપટ કંઈ કંઈને સમજવી, બાઈ પૈસો પેદા કર્યો કામનો—અટપટ
 માતાપિતા સુત બંધુદારને બેનડી, બહેવાર વસુવીન નામનો—અસબસ—અ.
 માનને ખાનપાન પૈસાથી થાય છે, મોટો વેપાર જગદામનો અસબસ—અ.
 પૈસાની પ્રીતડી સંસાર રીતડી, પૈસો પ્રભુ આખા ગામનો. અસબસ—અ.

[૨૦૨]—લદાલામિની—

અજી વાહ વાહજી મુઢરીઆ મોરી, લે ગમ મજલીઆં.

મયે જલ જમાના હાથ ધોય રહી,

છીટક ગીરી મોરી પ્યારી મુઢરીઆં—અજી.

સુની યે પીયાબીન લાગે મુઢરીયાં.

તોસે ન બોલું મયતો સારી ઉમરીયાં—અજી.

(૨૦૩)—મીડાંજહર—

અરે છોડ છોડ, મોરી બહ્યાન, મરોડ, કરંબીનતીહાથ જોડ મોરીમધ્યારી,
 જળજ ખાકી અરી, મધ્યારી દુર જ.

અરે અલસે કે તયસે ન મુઝકો સતાવુ, અય નાસજ.

જનની મેરી જીંદગાની, હયરાની, પરે શાનીમે, અબ ન મુઝકો સતા.

હમીસે યે માલે નિકાલે નિરાલે પડે સાહો.

નાલે સે, કીશ રોજ પાલે જ બેવકા.

અરે જ બેવકા, માફ કરો જો હમલજબાઈ.

હુદૂ શીકાર હબીબાસે મીલના કહી નહી નહી નહી નહી અય—તેરે શરકી કશમ.

હંહંહંહં મેરી હીલરખુ ગલેસે લમાગ—અરે.

(૨૦૪)—સુક-યા—સાવિત્રી—

આવો આવો હું લેવરાવું લ્હાવો, આ મારા સંસારનો,

થયો આજે અનુભવ ભવપારનો.

તમારા વિના બહાલું નથી કામ મારે, તે માટે કંઈ પુંજ તમારી પેળરે,

આતે બાયડી કે શાયડી—(શાયડી ! શાયડી ! શાયડી !)

દીકો માલ શું ? મફતીયો બજારનો, આ મારા સંસારનો—આવો.

(૨૦૫)—શીયળવતી—

આ તન મન ધન ને હાથ, કરી કર્યા કર્યા જશો મનમોહન,
નહિ અલભેલા અલગ થવા દઉ, રહેશો મુજ બોવન—આ૦
કૃપા કરીને મહેલ પધારો, રાત ગુમરો પ્રાણજીવન.
સુલાકાત મુજ તાત તણી થો, રૂંડે ઉગમતે ત્વિન—આ૦
હાલ તમારે મહેલ આવતું, જરા રૂંચે નહિં મારે મન;
દયા કરી દયો રજા મુને હે, સુંદર તન ચંદન—આ૦

[૨૦૬]—નિલમ પ્રમિલા—

આવો આવેને સુંદરી સુલણી, સ્નેહી સાચો સ્નેહી સાચો સ્નેહ છે
પાતળીયા પિયુ પ્રિતમ પ્રાણુ નિરમૂળ ન્યારો નેહ ન્યારો નેહ છે.
પ્રેમ પદાવીએ સ્નેહ સુધારીયો આનંદ આપિયો આ...આ૦
પ્રીતિનું ગોરસ સરસથી સરસ સારંગ નયની પીથ તારૂં પીથ. આ૦
છેલ છોગાળા છો રઢીયાળા રૂડા રાજ રિશીકલાલ હા.
ચંપક વરણી સુખદ કરણી—હુઃખદ હરણી આ.....આવેને૦

[૨૦૭]—સંગતના કૃળ—

આવો અમારા અંતરના મહેમાન, તમ પગલા અમ ધરમાં;
થયા આજે કરે રાજ મારા મેહરખાન—આવો.
પાંચે પકવાને બરી યાળી ગમતી મનની પિરથું તમને,
ખરાં મીઠાં, ખાટાં તીખાં જે રૂંચે તમને,
બાવતાં જમળે રસ ભોજનને સહુ આજે સુખ કાળે.

[૨૦૮]—દેવક-યા—

આવો કરો હાથ મેલાવો લમ્પ એ પરણવાનો દહાવો,
અડીશમાં એ પડશે અપવાશ-જીવો તો લગ્નમાં કેવી મીઠાશ !
.....ખાટી ગંધાતી એ છાશ—આવો૦
લગનથી સુખી સંસાર લગનથી જગત જગત વહેવાર;
બાલાં ધરખાર પ્યારા બરચાર !-મારા તો પ્રણામ હજાર—આવો૦

[૨૦૯]—પવિત્ર લક્ષ્મી—

આવે સમગ્રે જામીન મિત્ર વિના કાણુ થાયરે,
બહાલા વિના કાણુ થાયરે.....આવે
સલામ મિત્ર સૌ મળેરે, તાળી મિત્ર અનેક;
બીડબંજન કોઇ વિરલા, હોય સો લાખનમાં એકરે—આવે.

મુખ મીઠાં કપટી હૃદયના, લેખું લાખ કરોડ;
સંકટમાં શિશુ અરપે એવા, જગમાં ન મળે જોડરે.—આવે.

(૨૧૦)—સુરદાસ—

આ તારા વચનો સારાં સ્નેહે સાંભળતાં,
શાન્તિ પામ્યું છે મન માહરેરે આજે—આ તારાં.
જગની જંજળમાંથી બળતો બચાવ્યોજી.
ધન્ય ગુરૂ ચિન્તામણી ધારેરે, આજે—આ તારાં.
લક્ષ્મી ભગવાન કેરી કરતા હમેશાંજી,
યવાનું ત્વરાએ શુભ તારેરે શાણા—આ તારાં.

(૨૧૧)—શુકજયંતિ—

આર્ય ઉત્પતિ થાય ક્યાંથી જ્યાં આવાં અધટિત કર્મે થાય;
માખણુ માટે નિર વલોવે, કંચન તજી કોડીને સ્હાય;
એક ટકાની હોય તોલકી, તોય તપાસે સમજે કામ.
ખુણ ટોકારા ખખડાવીને, પુરણ પર્ખી ખરચે દામ,
કન્યાના જીવતરનો સાથી, વર જોતા અધિજીયા થાય.—
હુલર કરવે રાખે આજસ, અભિમાને અંધા અથડાય;
જુદાં દોળ દમામ રાખીને, પાછ પાછ માટે અટવાય,
મુખદ સરોવર ગાય દીકરી, સ્વાર્થ સાધવા વેચી ખાય.

[૨૧૨]—અદલ ઈન્સાફ—

આવો લટકાળી નાર, કરો હેડાણી પ્યાર;
આપો પહેલું કમીશન મારું;
નારીના વેશે નખરેથી લોભાતી, કેવો લીધો મેં ખચરને ફસાવી;
જરા મુખડું બતાવો તમારું, ઉઠ, ના, ના, ના,
બસ ખોલી ધુંધટ આવ આતુરને ભેટ,
કેવો હંખગ છીટ, છીટ, આઉટ ઝોર, એટી કેટ.
વા, વાઆ, હા, હા, લુલ્યો, ચૂક્યો, દ્યો આ ઝુક્યો,
પુરો ગમાર, આપો પહેલું કમીશન મારું.

(૨૧૩)—માયામોહિની—

આવી લગની લાલ લગાતી, લલના બૂલી ના જશે.
મારા છેલ્લે છમિલા, રખરંગ લિતા, મુકુટ મણી ભરથાર, નખીના
.....લગીની.

ગુણવંતી ગંબીર નારી, પ્રેમ દેવી તારનારી;
કાંતિ તારી સુખ કરનારી—કાંતિ તારી દુઃખ દમ નારી.
તું માલિક છે આતનની.....આવી.

(૨૧૪)—નદ્યત્રિસી—

આ સ્વપ્ના સમ સંસાર સમજી લ્યોને શાણા,
દર્શન માનવ અવતાર, અવની મહાં ઓરાણા,
ખાળપણું રમતા શુભાવે જીવાનીમાં લંપટપણું ભાવે;
વૃદ્ધપણાએ જીવ લોભે તણાએ રટે નહિ કારતારરે;
મરણ્ય શ્વાસ જવ ચાલુ માથે કૃત્ય કુંડાં નજરે ઉભરાએ;
પીડાય ભારે, પસ્તાય પાપી તારે, આસુ વહે ચોધારરે.

(૨૧૫)—મીસ મલકાળન—

આવોજી આવો કુળજી આનંદે જલાને વાલે,
અલખ હો અવિનાશી ચંભુર કૈસે હો આસી;
આખિલ મંડ હૈ બહાડ કે બનાવે વાલે;
સંતકો શીર જીડો કાનો પિત્તરસે નિરાહાર કાનો.
બસુદેવ દેવકીજીકા દુઃખસે છુડાને વાલે,
ગૌતમકી તિરિયા તારી પરાગકી બોલી બાલી;
આજ મિલે-પાપી જમ દંડસે છુડાને વાલે.

(૨૧૬)—જલસા સંગ્રહ—સિંધુરા હોરી—

એરી કાઈ ઉલગ શામ કુંજનમે મેંતો દુંદ શીરી મધુબનમે—એ.
એ સોરી જતન બતા મોરી સજની જો પીયા આવે ફાગનમે—એ.
ફમવા લક્ષ્મી જળ જાને દહંગી એહિ બાત મેરે મનમે—એ.

(૨૧૭)—વિક્રમ ચરિત્ર—

એ માથે મટુકી લખ જાવું, પ્યારા દહેરી લાલાને દુધલડાં પાઉં—એ.
હું જોવાલજી નાની નારી, પ્યારો મારો છે વિહારી;

રંગે રમાડી રીઝાવું—પ્યારાં

(૨૧૮)—દેવકન્યા—

એક સરસ વાત સમજાવુંરે, સંતો પ્યારાં
ચુરે ગમની કુંઝી બતાવુંરે, સંતો પ્યારાં
કાષ નુરત સુરતને સાધે, કાષ યોગે ચિતને બાધે;
કાષ ભકત થઈ પ્રભુ ભજતા, કાષ જગની માયા તજતા;
કાષ તપથી કાયા દમતારે—સંતો પ્યારાં

એ શોધ્યા મારગ ગરવા કેવળ મનને વશ કરવા,
આ ભવ સાગર તરવારે—સંતો પ્યારાં

[૨૧૯]—સરદારખા—

એક ફક્ત તારો આધારરે, કિરતાર મારે;
ભજુ સદા સવિધાનંદ ચ્હાય તે તારે કે મારે—એક.
મરવું છે નફ માનવી, ફાગટ પડાછો પાપમાં,
સમજુ થઇ શીઠ ઉતરો સંસારના સંતાપમાં.
બાધે હવામાં બાપડા પ્રાણી ગરફનાં માળીઆં;
કાળનો ઉકળાટ, થતાં હાય બેઠતાં ચાલીઆં.
મારે તો શ્રી પ્રજુનું, નામ છે સદા સાચું,
પ્રજુ પ્રજુ તું ખરોતે અન્ય સર્વ છે કાચું—એક.

[૨૨૦]—અસિરેહિસ—

એજ મુજે મંગવા દો જન, સહમે સીતારેકી અંગીયા.—એજ.
ગાલમેં લાલી, કાનમે બાલી, મેંતો પહેરંગી પ્યારેકી અંગીયા.—એજ.
મુવે દરજીને અંગીયા બિગાડી, મુજે લાદો બનારસકો સાડી,
જરમે અલાહો મસાલા, મુજે ગોટે કીનારીકી અંગીયા—એજ.
અપને સૈયાકી બાલી મે ભોલી, મુજે લાદો બનારસકી ચોલી;
જરમે આલાહો મસાલા, લાદો કીનારેકી અંગીયા—એજ.

[૨૨૧]—ખુને છગર—

એ કારી કારી છાઇ ગરહુપેઘટા સારે, ઉડાવો ગીલાસ.
હરિ મતવારો ઉડાવો ગીલાસ—કારી
કોઇ રસિલા સજી લાહો સાકી,
હારે બજે રીન્દો કે શીર મનકી પ્યાસ—કારી.
મહેશ્વર બપાહો ખીરામે અદાપર,
રહેમતસે મયકથ નીરાજ રહે—કારી.

[૨૨૨]—હારશ્વંદ—

અરે નાદાન ! અરે બે ખ્યાન ! જરા તો માન ! જરા તો માન !
ન ખો તું જન, ન હો હયરાન, જરા તો માન ! જરા તો માન !
ક્યસી રાની ક્યસી બાની, ક્યસે લાલાજ કે લાલ !
બાતે તેરી લંબી ચોરી બાકી મુખા જય જોપાળ !
ફી કામાન, જોતુ ફરમાન તો હો ઇશ આન તેરા કહ્યાણ !
અરે અગ્યાન, નકરે હયરાન, જરા તો માન ! જરા તો માન—ક્યસી.

(૨૨૩) હારજીત—

અદાબાકી તીરજીયાર તેરી ચાલ હમે મતવાલી, તેરે ગાલ મુલ્કે કાલી;
તેરી આંખ જાહુકાલી, બની લાલ મએકી પ્યાલી;
ઉરકે સૈયાદ મેરે-દીલકે ફસાને વાલે;
તુજસે કમ દેખે દએ અંદાજ દીખાને વાલે,
ઝો દિલબર બરતર સહવર ફન્ટે-મુલ્કે બડી પુરફન,
દીલકો એહ ફસત શીરત હય, કરેકે ઝાંસા લાશા જાંસા ફાંસા;
શીકારી બનકર તેરી, તીગાહે કરત હરદમ સમયા. દિ.

(૨૨૪) જલસા સંગ્રહ—રાગ ભૈરવી.

અથ તો વો દીલ ફરી બસે-કામ પડા જોહો સોહો,
ફુસ્તપર ઉસકે નકદેદીલ-સદકી કીયા જોહોસોહો.—૧
હોતેહી ઉસકે ચારચક્કમ-લગ ગઇ મારી ટકટકી,
જલવાહ તો ઉસકા આંખમે-જાયે ગાયા જો હો સોહો-૨
હમકુ ઇસીસેકામ હમે-દીલમે વોહી તમામ હમે,
હોરોપે જસકા નામ હએ-દદ સદા જો હો સોહો,-૩
નાસહો કા તુમ ન-કુછ-કહો-દેખ સમજ કે ચુપ રહો
એચકકા જખમદીલપેલો-કારી લગા જોહો સોહો-૪
હોનાથા સો હોગયા-હોગા વોહી જોહો ના હયા,
પુછોના કુછ દીવાનેસે-લે તોહો કયા જોહો સોહો-૫
નીશોકે હય અજબ મઝા-મઝી તે સખા તું જાને કયા,
પીતહય જો બરમીલા-કહેતે હવા વોહ જોહો સોહો-૬
ચાર નેદી હમે શરાબ પીકે હુવે હય હમ ખરાબ,
ચાહો બલા કહો તુયેખ-ચાહો જુરા જોહો સોહો-૭

(૨૨૫) સ્નેહસુધા-(બજન)

આ જગમાંહિ જન્મ ધરીને જન જે સુકૃત કરે;
અભયવર વિશ્વ મહીએ વરે, સહજમાં ભવસિંધુથી તરે-આ.
વિષમ વિષનું પાન કરે તો કહો, જીવે કે મરે !
“ કરણી તેવી પાર ઉતરણી, ન્યાય નજર પર તરે.
ખાપીઆ ફટ ફટ થઇને મરે, અંતમાં દુઃખી થઇને મરે.

ધર્મનું ખ્યાન પ્રભુ પણુ ધરે-આ.

(૨૨૬) મોહિની ચન્દ્ર—

આવશે પ્યારી આવશે પ્યારી આવશે

અહો હો હો, મારી હૃદય મણી પદમણી પધારશેરે
હીરા મંગાવું કે મોતી મંગાવું, પ્યારીનું મન માનશેરે.
માળા મંગાવું કે ગજરા ગુંથાવું, સુંદરીને શું કાવશેરે
ચમેલી લાવું કે હીનો મંગાવું, રસીલી સાથી રાચશેરે.
લાડુ મંગાવું કે ઘેખર મંગાવું, મોહિનીને શું લાવશેરે.

(૨૨૭) ભાગવત ગીતા—

આ કમલ પાંખડી તુલ્ય વાંકડી આંખડી ચિતરી ખરી
પણ કોઈ ફરતી અજબ પળપળ ક્યમ બતાવું ચિતરી.
આ વદન હરતુ બહાલીનું, આબું બરાબર હિતરી,
પણ કોઈલ કંઈ છે, તે ક્યમ બતાવું ચિતરી,
આ પદ કમળ આબ્યા બરાબરા અંગ ને પુરકુધરી
પણ હંસ કેરી ચાલ છે તે ક્યમ બતાવું ચિતરી
આખુ બરાબર અંગ એ નજરે રહું નુરે તરી
પણ બહેકતું ડાલર સમું, તે ક્યમ બતાવું ચિતરી,

(૨૨૮) રનેહસુધા—

આબું જોખનીયું આવું શા માટે મસતાન ?
હું દિવાનીખની, દીવાની બની.....આબું.
મીઠું રશીલું દર્દ, મુજને કંઈ થાય છે.
દર્દે દુઃખાઈ માઈ મનડું મુંઝાય છે,
શું કંઈ ઉપાય ના મારાથી સમજાય છે.....હું.
એજે જીવાની મારી ચાલી આ જાય છે,
જોખન વનમાળી વીના ખીલી દરમાય છે,
લક્ષે ના લેવાય રનેહ સાગર સુકાય.....હું.

[૨૨૯]—લલિત-મુગ્ધા—

આવો મનમોહન આ ચોવન, બગીચો બતાવું.
બગીચો બતાવું મોહન પુષ્પે વધાવું
પ્રેમની ખતી લગાવું હે, પ્રેમની અલખ જગાવું—મન.
આત્રથી મીઠા ફળ મોહન ચખાડું,
પ્રેમની બૂરકી લગાડું, હે નેહને નયને નચાડું—મન.
શેતુરથી મીઠા ફળ બહાલા ધરાવું,
અધર રશ પાન પીવડું, હે અધર રસ પાન ચખાડું;

હૃદય સરોવરની શીતળ પાળે,

પ્રિતીને પાંખે પોહાકું-હે પ્રેમ જળ છાંટી જેમકું-મન૦

[૨૩૦]-ખુનેનાહક-

અલખેલેસો કહેતા રે સંદેશા મોરા.

કાહે ખીસારે અય પ્યારે, મોહે આરે આરે તોરી હમઆસ, નીહારે.

કરો કુછ ખ્યાન લગે, બિહરમાન, હય જનપે આન બની રે

દીન રતીયાં એહા, દીન રતીયાં રક્ત બહે અખીયા

આમ હય છતીયાં લગતીયાં, નભાવત કોઢી બતીયા;

અખનો સજન દીખલાદે દરશન.....હરિ

સુલગતા તન મન તજે હમ અનધન.

[૨૦૧]-અમસીરે હિસે-રાગ સોરઠ, તાલ, ખીમટા.

અમ્મા મુજે અમ્મીસી ટોપી મંગાદે;

ટોપી મંગાદે ઘોડા દીલાદે જોડા દીલાદે સીલ દે.

ગાડીપે લે હુંગા ઘોડેપે બેયકુંગા હાકુંગા કુચ કુચ હું હું હું;

આહીસ્તા આહીસ્તા અહીસ્તા બસ

ચમ ચમ ચમ ચમ, અમ્મા મુજે છોટીસી બંડક લાદે;

બંડક લાદે બાલા મંગાદે તીરો કમાન દીલા દે.

તોપો છોકુંગા કાલેકો તોડુંગા, જોલા ચલાઈંગા ધરરરરર ધુડીમ.

ઝટપટ હો, ઝટપટ હો, ઝટપટ હો ફરર ધરરર ધુમધુમ અમ્મા૦

[૨૩૨]-શ્રીરામચન્દ્રને વનવાસ જતી વખતે કૌશલ્યાએ રોકવા કહેતું

રાગ ભજન.

આજ રહો મોરે પ્યારે રધુવર, આજ રહો મોરે પ્યારે-રધુ૦

જો તુમકો બનવાસ દીયો હે, કરીએ ગમન સકાલે રે;-રધુ૦

રધુવર કહે સુનો મેરી જનનિ યહ વ્રતનિયમ હમારે;

અખ ન રહું ધરમાત કૌશલ્યા દશરથ બાચા હારેરે-રધુ૦

સિતા સહિત સૌમિત્રા નંદન, બાયે કુટુંબમે ન્યારે,

તુલસીદાસ પ્રભુ દુર ગમન કિયો, નયન વહે જવચારેરે-રધુ૦

[૨૩૩] મોહજીત-

આ વિશ્વરૂપ વનવાડીની શોભા, સુખડ સતિયો થઈ;

જનરૂપ જીવના પ્રુપની, ખુશખો ખરે તેમાં ટકી...આ૦

સુખડ આ સંસારમાં, દુનીયા તથા બ્યવહારમાં;

ભરખારને બહાડમાં દેનાર, સુખ તો છે સતી...આ૦

[૨૩૪] સરોજની...

આવો અલખેલાજી અંતરમાં ખીરાજી...ખળતી ઠારો...

મારો દોષ કંઈ, અવશ્યજી, નહિ હિર ધારો, ખળતી ઠારો—આવો.

કાં? તમારો તોર દુટયો, ભૂલી મારી આપણો ડાઘા ડમરા ભુલી જશો.

(ના, ના, ના.) (નહિ તો જો જો પછી ટટણી પડશે ઠેકણે ઠે!)

(પછી વાજશે પપુડી પાછળ ચે' ચે' ચે') ફરમાવો હુકમ ફરમાન.

એસી જા ! ઉભી ચાલ ઉભી થા એસી ચાલ ?

ભૂલી કે ? થપડ માર, અરે બહારે તારો ખ્યાર.....આવો.

[૨૩૫]—ખેલતો કાગળ—

આશક ખડખડા જેવા માથુકનો પુર દમામ.

ચાહે રડે કે માડે શું, અમને તેથી કામ,

જનણે ધરડી ઘોડી ને પહેરાવી લાલજગામ.

જોડી જુગતી છે એવી, જેવા મળશે ગામ

હા, હા હા હા હા હા—હા હા હા હા હા

વર લોભ ધરે કન્યાનો જમવાને માગે જન

ઘોડાને બદલે ખાંધે, ગીતડાને બદલે કાણુ

અહીં માડવજો મંડાયો, ત્યાં કાજ ગયા સમજાન

ચોરીને બદલે ચોડા, ને રામખેલો ભાઈ રામ

હા, હા હા હા હા હા—હા હા હા હા

[૨૩૬] સત્યનારાયન—

આજ કાલ પાપી રહ્યા જગ મહાલી, ભરમભારી અને ખીરસે ખાધી—આ.

ધરમને ધાડ અને કુશળ કસાઇને, આપે મહારો વનમાળી—આ.

જુઝાયી ભાઇઓ જુત પણ નાસે, નીચાની બુડે સહિ ડાળીરે—આ.

ભકતોને બીડ તીડ ઉભરાય ડોને, દોરંગી કન્યા નીલાળી—આ.

ધરનાને ઘંટી છે—ખંટી આવને, ખળતાને નાંખે સહિ ખાળી રે—આ.

[૨૩૭]—કુરામાવતી—

આતો હીરદ્રીયા કળાય, વાયુ ગોળા છે લજાય,

ચાલ હીરપેનસરીમાંય સધારીએ.

ચોટો વિકટોરીયા માંઘ, ડાકટર ભક્ષાને ત્યાં.....ચાલ.

અરે, અરરરર હાય, કંઈ કંઈ ચાય છે,

ખમા ખમા ડીવરજન તને શું ચાય છે.

અરે અરરરર હાય, મારો જીવ જાય છે.
મારા કલેજના દુકડા, તને શું થાય છે.
કળી જીરી બે વાલ, ગળા લીમડાની બાલ,
પાઉં કાવો કરી ચાલ માંહી થોડુંક ઝેર ઉમેરીએ...ચાલ.
જાય કાલેરાનો રોગ, મળે માવતિનો ભોગ.
આવે દાવાળીનો ભોગ, લઇ અશ્વનીકુમાર ચાલીયે,
અરે, અરરરર.....અવે હાય.

[૨૩૮]-ભરથરી—

તારણી તુજથી નથીરે જુદાઇ શશિવદની સુખ પામું હું આંહી-તા.
વદન મનોહર તારે લલિતા, સૌરભ અંગ જ ધન સુખદાઇ-તા.
બકુરી વિક્રમ સ્મીત ગતિ વિભ્રમ, નીરખી જુલું પ્રીય સરવે હું કાંઈ-તા.
ત્રણસો સઠક ત્યાગી તુજનેરે ચાહું, તુજવિણ મુજ કલ્પ સમજાઇ-તા.

[૨૩૯]-કંસવધ—

તારા મુણ અમણીત શું ગાઉં ગરીબ ગૌમાતાજી,
તુજ તનમાં વસતા દેવ, સર્વ સુખ દાતા જી.
માનવી જાતનું દિન કરનારી, રસકસ ધર ધર તું ભરનારી;
છો જમજનની, વડી માવડી રે.

ધનધાન્ય પુત્ર મળે, તું થકી સુખદાતાજી,
ખેડે ખેતી તુજ તનુજ, પવિત્ર ગૌમાતાજી;
ધમ ધરા ધેનુ બળનેરે પો'શે, સુખ જાયા સંસારે રેળે,
એ ત્રણ ખોશે તે જન રોશે, ને ને વિચારી આ ધડીએ.
છો ભારતિ હુપણ શણગાર, બડી ગૌમાતાજી.
તારે બળબુદ્ધિ પ્રદપય, સરસ સુખ દાતાજી.

[૨૪૦]-સૌભાગ્ય-સુંદરી—

તાત શાને કરોછો આકું કુંક કામ? જોને રાખે શ્રીરામ, કરે સ્થાય ધનસ્થામ
તેનું લેઇ શકે કોણ નામ-તાત.
પ્રહલાદને પીડી હિરણ્યકશીપુ-પિતાજી, કમાણો શા દામ,
જુરે મ્હોતે મુલો પાપી, અંતે થઇ બદનામ-તાત.
મોહિ સતી પર શંભુને બાળવા, ભરમાસુરે બીડી હામ,
બળી ભસ્મ થઇ ગયો, જાતે, બનીને બે કામ-તાત.

(૨૪૧)—બિલ્વમંગળ-ઉર્ફે—સુરદાસ—

તારો મુખને હેતથી મહી હાથરે ગુરુજી, ગાઉ પ્રભુ આનદે ગુણુ માય હોજી
આશરો મારે તો સાચો એક ગુરુ આપનો છે સ્તુતી કરું છું સ્નેહસાથ હોજી
છે નહિ મારે આશા, ધન ધરા ધામ નીરે,
ગુરુ મંત્ર આપો કૃપા નાથરે.....ગુરુજી—તારો.

[૨૪૨] બોડાણા નાટક—

તારી ધીરે ગાડી હાકારે મેરામણુ ગાડીવાળા.
તારી મજરે ગાડી હાકારે, મેરામણુ ગાડીવાળા
ધોડા છુટયા ચાનશે, પીછી પડી પોકાર,
દશ દરવાજા બંધ હુવા તોખી, નીકળ ગયા અસવાર—તારી.
ગંગા કાનારે ધર કરી, ને નાહાવો નિર્મળ નીર;
આપ્યા વિના શું પામીયે, તે કહી ગયા દાસ કબીર—તારી.

[૨૪૩] ખુદાની તારીફ—રાગ ખિહાગ. તાલ ત્રેતાલ.

તારીફ હે ઉસ ખુદાકી, જીસને જહાં બનાયા,
કેસી જમી બનાય, કયા આસમાં બનાયા,
સરજસે હમને પાછ, ગરમી બી રોચની બી.
કયા ખુશ ચરમે તુને, અય મહેરમા બનાયા,
યે પ્યારી પ્યારી ચીઠીયાં, ફીરતી હય જો ચઢકતી;
કુદરતને તેરી ધનકા, તસબી ખુદા બનાયા.
કયા દુધ દેને વાલી, ગાયો બનાઈ તુને
ચડનેકા મેરે ધોડા કયા ખુશ બના બનાયા—તારીફ.

(૨૪૪)—સંગીત બકાવલી—

ચલ ધોડે અસવારરે, ચલ ધોડે અસવાર, હો.
ટક ટક ટક ટક હાકું ધોડા, તન પર કોડા મારરે—ચલ.
નાન કવાબ ઐર ભાજી જીસપર, પેંડા બોટલ ચારરે—ચલ.
પલ પલ જા તું ચાર બના તું દેખ મેરા સોનગારરે—ચલ.

(૨૪૫)—બેધારી તલવાર ઉર્ફે વસુધરા—

ચાલ હવે ચાલ બહેલી બહેલી, લળી લળી દહેકે શું જોતી વળી ઘેલી.
તારા તનમાં લાગે છે તાલવેલી સાહેલી તારા તનમાં—
રહી જાણે સોને સુગંધી મળેલી,—અરર પગમાં વાગ્યો કાટો,
ભુંડી કોષ્ટ આવી બાંધો પાટો, જુકી કયાં વાગ્યો છે કાટો,
આમાં બાંધવો કયાં પાટો—હવે ચાલ ધુતારી ચાલ, (ચાલીયે છીયે)

(૨૪૬)—માલતિ માધવ—

ચાલ...ચાલ ઝો...અલખેલી, વળા વળા પાછું ભુવે શું પ્રેમધેલી
તારા ઉરમાં આનંદની હેલી, સાહેલી તારા ઉરમાં આનંદની હેલી.
મલ્યા હવે બેગા ચંપો ને ચંખેલી.....ચાલ ચાલ.
મારા પગના અંકરની ખીલી, વારે વારે પડતી લીલી
(ખિલી જેવી લીલી, એવી તું એ છે હરીલી હવે ચાલ ?)
(આ આવિયે છીયે) ચાલ.

(૨૪૭)—સૌભાગ્યસુન્દરી—

ચાલો સાહેલી [૨] ભુવનેશ્વરીનાં સૌ મળાને દરશન કરીયે,
દુઃખ હરતારી સુખ કરતારી, મુર્તિ માની અંતર ધરીયે.
ભાવ ધરિ જે પુજન કરીને તો ભવસિંહુથી તરીયે.
સુવા ચંદન કુમકુમ કેશર, અરચન કરીને મન હરી લે;
અખીલ શુભાલ ને પુષ્પમાળથી માને વધાવી મંદીર ભરીયે,

[૨૪૮]—સત્યનારાયણ—થાવાનું તે થાવાનું છે—

ચીંતા મુરખ નર શું કરે, લખીયું લગાટે થાય;
કોડ કરો ઉપાય થાય શું, કર્મ છુપ્યું ન છુપાય;
કંઈક જન્મનાં કર્મ કર્યાંથી; કર્મ સદા બંધાય,
વાળ્યું તેતું છે લણવાનું, વિશ્વ ત્રિભુવો ન્યાય...ચીંતા.
બાવળિયા વાવિ સુકયા ત્યાં, કેમ શુભાચ સુંદાય,
ઉગ્યું શુભાચ પછી ના નહીં તે, બાવળમાં બદલાય...ચીંતા.
જાર કરાવી જમે ચોપડે, ક્યમ મોતી મંગાવ,
મોતી દીધાં તો મળશે મોતી, શીદ ખોટો શંકાય...ચીંતા.

[૨૪૯]—મોહિનીચન્દ્ર—

ચોકને આંગણે ચાંદનીરે, ખીલી રૂપેરી રંગ, રંગરે,
આવો સાહેલી રંગ માણવા;
હૈયાં ખોલીને ખેન બહેનરે વાતો કરી લો બહાલની.
સાખી { બહાલા વશે વિદેશમાં, બાળા બાળે વેશ;
સૈયર શાશા મોકલું શાણાને સંદેશ.
કુંજલડી સંદેશે અમારો, જઈ બહાલમને કેનેજરે,
પ્રીતિ કાંકાનાં અમે પંખીડા પ્રીતમ સાગર વીના સુના
સુનાજરે કુંજલડીને, બહાલો મીઠો મેરામણ,
અમને અમૃત ખાણુ બહાલા પ્રીતમ પ્રાણુ.

સાખી { સાલમે મારો સુલક્ષણો, એકા બુદ્ધ ખાય;
 ધરની સુખડી ના ગમે, સોગન બુદ્ધ ખાય.
 તમારા સમજો તમે મને વ્હાલા, બુદ્ધાસમ શીદ ખાઓઝો જીરે.
 પીયુ તમારૂં મનકું માને ત્યાં જાઓ છો, લી બર્યાં ઘેબર—
 ઘેર ઘેર રજીએ છે, કુસકા ખાવાને ધક્કા ખાઓજીરે.

(૨૫૦)—અદલ-દનસાઈ—

જેજો નહીં જોયો, તેજો ખોયો એજો આ અવતાર;

ફેશન પોઝીશનનાજો સુધરેલો સંસાર.

પદ્મપદ પાઉડર નહીં ઝાંઝા, ગાંઠે ન લગાવી લાલી;

આઈ ગ્લાસ પહેરી નવ ઓખ્યાં કર અમરેલા નવ ઝાલી;

તેની જીંદગાની ઠાલી,

કંઈ ડીયર મીસ્ટર જોવાલી, યુદ્ધમોરનિંગ ઇવિનીંગ ખોલી;

વીઝીટ ન લીધી દીલ ખોલી, તે ખાતુ મિલકુલ ખોળી,

નાટક ચેટક જોવાને. પોંદ્ગ્યા નહીં સૌની પહેલે;

લેનડો મોટરમાં બેસી, ફરીયા નહીં ફરીયા સેજે, તેની જીંદગાની એજે

(૨૫૧)—આજીરાન પેન્થા—

જોખન રંગે રંગાતી, છાતી, સુપકવ અનાર.

છાતી સુપકવ અનાર. દિરાનો દાર, શોખીન સુખકાર.

કડી કેશ ભારે લયકાતી, વાયુ વેગથી હું વહી જાતી.

આલો આ લાલસા, રંગીલી રસીલી, છખીલી હું નાર,

હશે પુન્યજાળી કોઈ મને ચાહનાર.....રંગાતી.

(૨૫૨)—સ્નેહસુધા—

જોખન રસ બધું છુટો દીલદાર જીલો જીલો સુધારસ યાર-જો

હું મદવેલો ને નવેલી, પુર બહારે ખિલી રહેલી.

કુસુમ કળી નિરધાર ચુટો દીલદાર છુટો દિલદાર-જોખન.

(૨૫૩)—સતિ દ્રૌપદી—

જોજો અલી હર્ષવેલી થતી જ્ઞાન જુગી જતી,

ન્યાળી રતી પતી સલુછી શાશ્વી, સ્નેહના સુરજમાં—હા.

જોજો અલી વલ્લભથી, મળી વેલી વાંછી વસી,

આલી જતી જુગી થઈને શાશ્વી,—સ્નેહનાં

પિયુ સંગ હાસ્ય લાસ્ય નેત્રના વિદાસમાં.

જડી રહી પ્રીતમ પ્રાણ પ્રેમનાગ પાસમાં;
દીલહસ દર્શ રૂપર્શ હર્ષના પ્રકાશમાં,
બાળો બોળી બાળા પ્રીતમ સંગ, વસી હસી ધરી અંશ ઉમંગ.
સોપીન સ્વામીની સેવામાં અંગ, માણીશ નિત્ય નવા નવા રંગ;
રેની સ્વામી સંગ મળી અખંડ ભાગ્ય માફ ભળી;
સાગર સંગમાં ગંગા મળી, રહે જે, રીતે સુભાગ્યમાં.

(૨૫૪)—સતિ દેવહુતી—

જેડી રૂપાળી બનશે એ રૂપીવરની વૃદ્ધિ તું નવ યૌવના,
ચોમીરાજ જવ યોગ આચરશે, સખી સામગ્રી ધરશે,
યોગ કાર્ય સંપુર્ણ સાંધીને રતિ અંતર રતિ ભરશે,
શુભ યોગે શુભ ફળ મળશેરે જગદગ્ન સ્વરૂપે કરશે.
—રૂપીવર એ પરમેશ્વર મારા પુર્ણ પ્રતિષ્ઠા કરશે,
દેવ ગણી નિત્ય સેવા કરતાં કલ્યાણ કોટીક ભરશે.
સખી બ્યંગ થકી શું વળશેરે, નહિ આત્મ નિશ્ચય; ગમકરશે.
વા.....જેડી.

(૨૫૫)—વિક્રમ ચરિત્ર—

તીરછી નજરીયાં લગી, એ જાનો જાની;
લો દહીં દિલકો જલાયે જાઓ જાની—તીરછી
હમેં તો આશક હએં તેરે, નાજો નખરે કે પ્યારે,
કરોજી કરોજી કરમ રહમ ફરમાઓ જાની—તીરછી

(૨૫૬)—મીરાંબાઈ—

તું તારા બિરદ સાચું જોઇ લે સામળીયા,
ગજને કારણ બહાલા, પેદલ ધાયા; દ્રૌહિનાં વચ્ચ વધારેરે વાજા—તું
દીટોડીનાં બહાલાં, બાળ ઉગાર્યારે, પાળી ભુપત જગત રાવારે...તું

(૨૫૭)—પુષ્પસેન પુષ્પાવતિ—

તું જાને હર દુર હએ, પણ હર હદયા માંહી,
ભિતર ટાટી કપટકી, તાસો સુતજ નાહી,
ક્યા સોયા હય તું જાળ બંદે, ક્યા હોવેગા તેરારે;
જોજત નાહિ કાંઈ અગમકો, મદને તાકો ઘેરારે,
કહાસે આયા, કહાં જાયગા, કહાં કલેગા ડેરારે;
સમતાકે કારન કમ્બુ કરલે, ક્યા બચકા હૈ બહેરારે. ક્યા

મન મેરા પંખી બધા, જહાં તહાં ઉડ જાય;
જહાં જૈસી સંગત મીલે, તહાં તયસા ફળ ખાય.
ખોટી કાચ, ખોટી માયા, મનકર મેરા મેરાયે,
કામ, ક્રોધ, મદ લોભ મોહ મેંય, કર્યો દેતા હય ફેરાયે. ક્યા.

(૨૫૮)—કબીર ભજન—૫૬—

તુંહી રામ તુંહી રામ તુંહી રામ, તારો ચરખો ખોલે રામ નામ;
ભજ તુંહીરે નીજ તુંહી રામ તુંહી,
ચરખો મારો અજબ રંગીયો, પુણીઓ લાલ ગુલાલ;
કાંતનેવાલી હેલ જખીલી, આકાશ નખિ તાર, ચરજ સુણુને મોરીરે.
૩ પીંજવવા હું ગઇ, તુમ પીંજે પીંજરા ભાઇ,
પીંજન પીંજેરે કાઇ ખા ગઇ, કાંઇ દાશ ચુરે સકલ ખતાઇ. ચ.
જળ ઉપર જળ નિપજેરે, જળમાં કીવો વાસ;
એક અચખો મેં સુણ્યો કાંઇ બેટી જનમ્યો ખાપ.
બેટી પુછે ખાપકું તું અજખ્યો વર લાવ;
અજખ્યો વર ના મજે તો, તારે મારે ધરધાર,
માતારે મરજે પીતારે મરજે, મરજે ધર ભરધાર;
એક ન મરજે સુતારીયો, મારા ચરખાનો ધડનાર,
રામદાસનો ભણે કબીરો, આ ચરખો ફેરાવ;
આ ચરખાને જો કાઇ ફેરવે, તેનો જન્મ મરણ મટી જાય.

(૨૫૯)—અસીરેહીસ—

તોરી હલખલ હે પ્યારી, તોરી કલખલ હય ન્યારી;
કરો ખાત ન મોસે સાંવરીયાં—જન૦
તોરી જુલ્હે હે કાળી, તોરે ગાલેપિ લાલી, તોરે નૈનાંકી લાગી
કટારીયા—જન૦
જઓ જઓ નાદાન, મોહે ન ખતાવો જન;
નૈનાંસે નૈનાં મિલાઓ મોરી જન, એજ વાહ વાહ વાહ,
ખાંકી સીપૈયાં તું મોરા સૈયા, ડાલુ તોરે ગલે ઐયા
હાં હાં હાં માન માન માન—જન૦

(૨૬૦)—શારદા વીજય—

તોફાની દરીયે નાવ, તમારૂં જોયા ખાયરે;
મસ્તાની દરીયે નાવ, તમારૂં જોયા ખાયરે.

માયા પી સુતા શું સુરખ, જગી કરો ઝટ સાહાય— તો
પાપી પતનના ખાઇ પહાડા, બાઠે જમને ભરાયરે— તો
મહાસાગર માપી આવ્યા, ખાડે ખુંચી જાય— તો
લક્ષ ચોથોથી ખંદર કાપાં, ફાગટ ફેરો ચાયરે.

(૨૬૧)—જનીસાર—

તોરી સાવરીયા હય જાડુ બરી અંખીયા,
રસીલી કરીલી તુકીલી હય. વાહ વાહ.
મેરે ભોલે ભાલે આરકે નાદાન, સુરતકી બરરી ગાલોકે કુરખાન.
દે ડલો દે ડલો ધધર ઉધર દે ગાલોકા ખોસા અય પ્યારી જન.

[૨૬૨]—ભુલભુલૈયાં—

તોસે લાગી નજરીયાં, ઝટપટ ચલો સવરીયાં;
ક્યસી મોરી ખીસારી ખખરીયાં.
ક્યસી પાગલ ચેહ સારી નગરીયા,
આઓજ આઓજ લગન લગાઓ,
ચલો જલદી સારો સજરીયાં.
આઓ છખીલે સજન વારે,
ચલ ચલ પ્યારી તોરી બારી ઉમરીયાં.

(૨૬૩)—મહાપ્રેતા કાદંબરી—

થઇ પ્રેમવશ પાતળીયા. [૨] મારા મનના માલિક મળીયારે—થઇ
પ્રિતે કરો મુખવાચ સજનના, રાજ હૃદયના વાસી...
...પ્રેમદા પ્રીત જ્યેત પ્રકાશી (૨)
મારા મનના મનોરથ ફળીયારે.....થઇ
...ભાગ્યવંતે કર્યો ભગવતિ મુજને, જીવન સફળ થયું માફે.
કરો શ્રીહરી શુભ તમાફે...મારા મનના માલિક મળીયારે...થઇ

[૨૬૪]—માલિકેતુ—રાગ ગઝલ—કંવાલી.

થયો ચારે તરફ ભવમા, મહા વિસ્તાર માયાનો;
કરે છે પ્રેમથી પુરૂષો, સદા સત્કાર માયાનો—થયો
થયું પાપી નરકવાશી, ચતાં સહવાસ માયાથી,
સમજતા તોય ક્યમં આતો નથી, ધિકાર માયાનો—થયો.

નજરથી નિત્ય દેખાયે, જગત સંહાર નાહી છે;
 છતાં કર્મો કરે કાળાં, લઈ આધાર માયાનો—થયો
 નથી એ માર્ગ મુક્તિનો, અચલ સુખનું ન સાધન છે,
 તથાપિ રમ્ય દેખાતો, વિકટ આકાર માયાનો—થયો
 ન છુટે કોઈ કાળે તે, ફસાયો જે જરા એમાં,
 હૃદય પાપી બને પુરું, થતાં સંચાર માયાનો—થયો
 કયું જે એક પાતક તો, ફરી બીજાં બહુ પાપો;
 પતાકા પાપની શરકાવરી, એ સાર માયાનો—થયો
 ફસાયો હું છું એના, પ્રગલ્ભ શંકમાંથી આજે.
 થયો છે ચિત્તમાં મારા, પ્રમળ અધિકાર માયાનો—થયો
 થશે સંહાર આ સરહાર. ને તૂપ બાળકો કરો;
 નહિ તો મમ મરણ્ય ધાર્તા, થશે સંહાર માયાનો—થયો

[૨૬૫]—અંબરીષ—

ચંપા તું મારી દીવળન વાહ, વાહ, કુશલ કળી કુર્યાન વાહ, વા
 ચન્દ્રવદની છો, ભરી મદની છો, ઝરી રસની સુલતાન; વાહવાહ—ચં
 શાણા ચતુર સુગણ, વાહ વાહ. સુલાખ પરી હું—
 છુપી છરી હું—ગળે લગાવે સુણ્યાન—વાહ વાહ.—ચંપા.

(૨૬૬)—સાગર સરિતા—બબન. રાગ, પદ.

ચંચળ લક્ષ્મીનાં ચાગારે જન સુખ કુલી મરનારા,
 કાળાં ધોળાં કરનારારે ખાંતે ખતા ખાનારા—ચંચળ
 “જ્યમ વર્ષાની વીજળી પણ પળ કરે ચમકાર,
 આજ મઠ્યું ધન કાલે જશે, આંખ ચોળી રહેનારે,—ચંચળ
 મોટા મોટા નર મરી ગયા ત્યારે ગયું ન કાંઈ સાચ,
 જુદો મદ શો જળનો તમે જશે ખાલી હાથે—ચંચળ

[૨૬૭]—સરોજની—

છે ધરમતણો હરી બેલી ! ધરમજતન જે કરશે તે તરશે...છે.
 અંતે સતિયાને જ્યમ મળશે, પાપીનો પ્રભુજી ક્ષમ કરશે...છે ધર
 સાખી { “વિના ધરમ, ધનધામ ધરણી ખર ઉપાડે બાર;
 “વિકાર પામ્યો ક્રોધ પદ્ધતિ, સત્ય વિષ્ણુ સંસાર.
 લખપતી થશે, કોડી ન મળશે, લઈ પાપ પોટલો પશ્વરશે...છે ધ

ધી ગ્રામોફોન ગાયન સંગ્રહ

ભાગ ૨ જો.

શ્રી (૧) શ્રી. દ્વા. ગ્રા. ગ્રા. પરીપદના સંગીત કૃતમાંથી
રાગ—પ્રપત ચોતાલ—

શ્રી સરસ્વતીને નમું. (૨૩)

શુદ્ધિ દાતા સૌજન શારી વિદ્યા રૂપે સ્વાયકારી;
તનન તોમ, તનનન તોમ તનનન તોમ—પ્રથમ નામ આરાધું તારે (૨)
સાની સાની ધ, નીધપ ધપધપમ—પમપમગ મગ મગરે ગરેગરેસા
સારી ગમ પધની. સા સાની ધપમગરે સા ॥ શ્રી ॥

(૨)—વરાંત પ્રભા—

શ્રી રામચન્દ્ર રધુવિર,
શ્રી શિતાપતી ભજ લેને મન અવસર આવો એજે વહી જશેજી.
ખિલી વસંત છેલા, ખિલી જીવાની છેલા, રસીયારથ પીલેને સુખધામ,
ખિલી વસંત છેલા, ખિલી કુન્નવાડી, પ્રભુને શયગારી લે મન દલાવ—મો.
રમણી રૂપાળી હેને હેડે ધરી બહાલા, પીલે અધરામૃત રસપાન,
નાચના અનાચનેએ અંતર મરી પ્રોતે આળા, કરી લેને કાયાનું કલ્યાણ—શ્રી.

(૩)—મીસ જાનકીબાઈ—ભજન. રાગ, ભેરવી.

શ્રી રામચન્દ્ર કૃપાળુ ભજ મન હરણુ ભવ ભય દાર્જન,
નવકંજ લોચન કંજ મુખ કરકંજ પદ કંજાર્જન.—શ્રી.
કંદર્પ અગણીત અમિત છબી નવનિલ રમ સુંદર,
પટપીત માન ફુલડીત રૂચી સુચી જનક સુનાવર,
શ્રી કીટ કુડેળ તિલક ચાર ઉદાર અંગ વિભુષણ,
આજ્ઞન ભુજ સર પધર સંપ્રાપ્તજીત ખર કુષણ.
ભજો દિનઅંધુ દીને દાનવ દલન કુષ્ટ નિકંદન,
રધુનાથ આનંદ કંદ કઉશલ્યા ચંદ દશરથ નંદન.
ધતી વદત તુલશીદાસ શંકર શેષ મુતી મન રંજન,
મમ હૃદય કુંજ નિવાસ કરી કામાદી ખલ દલ ભંજન.

અ [૪]—ધ્યારા સાહેબ—રાગ—ભેરવી. તાલ ત્રીતાલ—

અરે જોખનવા, ચાર દીના દીનો સાચ.

જોયન સત જન જત બધ, મુખ મોડન લાજે-કદર મોરી કહું,
ના પુછી યાત— અરે જોયનવા, આર દીના, દીનો સાથ.
[૫]—અમૃતસિંહ—

અશરણુ શરણુ ! ધરણુ ધારણુ ! ઇશ તારણુ ! તરણુ કૃપાળ !
ચરણુ રમરણુથી તરણુ વરણુ ! પણુ ગિરવર ગહન દયાળ.
જન મન રંજન ભવ કાયભંજન, ચિદ્ધન જગરાયા,
શકળ અખિલ દુખ દલન, કરન વિલુ ! અકળ આપ માયા.
અમલ કમલ સમ લોચન, મોચન ત્રિવિધ તાપ અજ્ઞાન,
મુનિજન મન સરવર, નરવર, ઇશ હંશ અગ્નર જગ લાણુ.
નાથ નિરંજન ! પરમ ભ્રહ્મા ! સુખદાયક, કદપ સમાન,
બ્રહ્મિ ચરણુ વિનતું જગ વંદન ! કરે અખિલ કલ્યાણુ.

(૬)—ઉદયભાણુ—

અલખેલા લટકાળા વહાલા, પ્રીતમ દહિાર મારે મન વશીયા,
રસધેલા રીસાળા ખેઠા, દેહના દેવળ માંદી રંગ રસીયા.
પ્રિતી પંચામૃત પાતળીયા પખાળું વચનને કુલડે વધાવું,
હેતના હીએળે હળુ હળુ હીએકું, હોસે હરીને હસાવું.
અંગાર સજી સગવળું કાવે, મોજનની યાજ ધરાવું,
હંતું કચુઅર રીશનું રાષ્ટનું, આમકાષ ચટણી વહેમ શાક રાષ્ટનું.
બરણી પેંડાને મહેસુર પ્રેમ આવનાં, ખારીકમોરી પુરી, શુદ્ધ રનેહ વાસના,
આવના છુખ્યા ઉડવા, દેવલ દે વાસના, પેંડા પરસાદના વહેયું છું.

ઉલ્લાસના—અલખેલા,

(૧૭)—પુંડળીક—

અધિક સુખ આથી બીજું શું મનાય,

પ્યારી મારી છુલછુલતું બચ્ચું ગણાય...અધીક.

પુરાહણે પુન્ય પરભવે કીર્તી, ભાર્યા સુશીલા તો સદ્ભાગ્ય સિધા,
ધરવાળીના ગુણુ ગાય, ગામ જધુ ધરવાળીના ગુણુ ગાય...પ્યારી.

કાગડાની કાટે મોતીની માગા, રૂપાળી રાધાને શ્રીકૃષ્ણ કાળા.

પતિનથી પતી પૂંજય,—મીઠા ભેગા ખાટા મોરો ખપી જાય...પ્યારી.

(૧૮).—મી મહમદહુસેન રાગ દાદરા, કહારવા (મીઠા, ઝહેર)—

અટારીયાપે, ગીરારે કચુતર આધી રાત,

સુન સુનરી બાબી હમ તુમ સોવે સંગ સાથ. અ.

નહી નહીરે દેવરા, સૈંપા તો જગે સારી રાત,

સુન સુનરી બાણુ સૈંચાકો દીજો મરાય.
નહિ નહિરે દેવરા સેજોકો શેભા મોરી જાય.
સુન સુન બાળી હમતુમ ખાવે સંગ સાથ,
નહિ નહિરે દેવરા છતરી ધરમ પદ જાય. અ.

(૬) મી. મહમદહુસેન, રાગ-યમન. કલ્યાણ, તાલ. લાવણી—
અજ ના બને ગિરધારીરે, હમારી તોરી, ગિરધારી વનમાલી—અજ નાબને.
શાલ દુશાલે આપતો ઓડે, હમે ઉડાપ કારી કમરીરે, હમારી તોરી.
(બોલો મુગટવાલેકો જય)

(૧૦)—મહાચેતા કાદંબરી—

અરે સખી ધીમે ધીમે ડગલર-કિતાવળ આવડી આ. શી. (૨)
પિયુ મુખ દર્શાવુ પ્યાસી...અરે સખી.....
અંતર માફે મારે છે ઉછાળા (૨) નહોય ઉછાળા યૌવન કેરા આળા.[૨]
મંજરીવાળા, લાલા, લળળા, પ્રિતમ તારા નહિ જાય નાશી.—અરે.

(૧૧)—સતિદ્રૌપદી—

અકળીત બાગ્ય ગતી ન કળાતી, પલક પલક રતિરે; પલટાતી—અકળીત.
ઉદય અસ્ત પછી ઉદયની આશા, ન્યોતિ વાદળામાં જાઉં છુપાતી. અકળીત.
ધર્મ ક્ષેત્રમાં ધર્મપતિથી, કૌરવ લડતા ધારી અનિતી;
ચિતાથી માતિ મારી મુઝાતી—અકળીત.

(૧૨)—ઉદયબાણુ—

અમર રહો તે નરનારી જે, શીળળ દીપક સંભારેરે,
અમુલક દીપક અખંડ રામે, વિરલા જોડાં સુખીયાં તે.
જળચર સારસ અવર પંખીડા, જોડેથી મદ માનાર.
તેમજ અરસ પરસ પતિ પાતી, હરનીશ રહે હરખાંતરે.
ધન્ય ધન્ય જે દિવ્ય દંપતિ, સંપતિમાં સુખ માણેરે,
વિપત્તિમાં જે પ્રિત સરવર જળ, પ્રેમથી પી જણેરે.

(૧૩)—લક્ષ્મિ-વિજય—

અન્તરયામી, નોધારાના આધારરે, મૃદિયાંબ દામિની હે અવિનાશી ઉગારજેરે.
મરડા ગામી, લક્ષ્મિના ઉરહારરે, હરિ દીનબાળાનું દુઃખ દવાણુ નિવારજેરે.
જાણી નિરાધાર નારી, દેહે પાપી કષ્ટકારી;
જાણા બિનતી રિતકારી, લેજો અબળા ઉગારી.
વિશુ વિકટ બંધ આવાર, વેગે વિહારજેરે.—મદિયાંબ.

“તારી શવરી નાર, શલ્યાની અહલ્યા કરી,
કાધી સતિની હાર, દુષ્ટ નિરાચરને હમી
હયા કરોને બિરદ સંભારોને, જાણી નીરાધાર નારો.—અન્તર.

(૧૪)—હલીત મુઘ્ધા—

અરે આ મિત્ર મારાને, દીપ્ત દેશ પ્યારાને.
વચનનો માર માયો મેં, સહી મુજ પિર મીત્ર તહે.
ગયો ક્યાં મિત્ર મારાં તું, મહે ઝૂરી વિનાં તુજ હું,
હવે સોધું કરી હું ક્યાં, અતો નાથ રતેહિ જ્યાં.

(૧૫)—કું-દખાલા—

અજબ નથી કંગાઈ જય પુરૂષ નારીથી,
જીતી નથી કોઈ ગયા નારી કંગારીથી.
પાપી કલીઓ પેટા તણી ચુંગાલમાં ફરી,
સિઝર ગયો સમર્થ જીંગાની પ્યારથી.
સીકંદરે રહ્યો નહિ આનંદમાં કદી,
ત્રીયાતણી કુચાલના ધાવ કારીથી—અં
પુવાર થઈ હજાર મુવા નીચ મ્હેતમાં,
રિજિયા ઇજ્જમેથની મદકાર ખુમારીથી.

(૧૬)—રેકડું સોંગ છુક—રાગીની, આશાવરી મીસ, જનકોપાદ
અબહિ કહાન ન કર મોસે રાર, [૨] જય કંઠંગી મેં પુકાર,
નિપટ ની કર લંગર ડિપર ગાગરીયા મોરી, ફેરી;—કહાન.
જય કે જસોદા સે, કહુંગી અપનો દીદ લંગર એ ગમાર.—અબહિ
[૧૭]—અન્દ-ગુમે-હિન્દુસ્તાનની તારીફ.

અમોને પ્રાણથી પ્યારો અમારો દેશ હિન્દુસ્તાન
અખીલ સંસારમાં ન્યારો અમારો દેશ હિન્દુસ્તાન.
હિમાલય શા હિંચા પહાડો જે સ્પર્ધે સ્વર્ગથી આશમાન,
સિન્ધુ ગંગા યમુના આદિ, નદીઓ દર્ષ રહી અમીપાન.
કળા, કૌશલ્ય, વિજ્ઞાનો તણાં આદિથી પુટ્યાં ઝરણાં,
ઉપનિષદ્ વેદ ગીતા-બ્રહ્મ વિદ્યાનાં અનેરા જ્ઞાન.
અમોને એવી ગા અમ માતૃમૂર્તીનું અભિમાન,
બોલો હિન્દ દેવીનો સુખ્યજન્યકાર ને કલ્યાણ.

[૧૮]—રૂકમણી-સ્વર્થવર—

અખીલ વિશ્વના પાલન કર્તા કૃષ્ણ કૃપાળ, કેશવ કર્તા કૃષ્ણ કૃપાળ
ધર્મ ઉદ્ધારણ કરણ પ્રગટયા, આપજ દીનદયાળ, નટવર આપજ દીનદ

આપ ચરણમાં કરે પ્રાર્થના, કુંડિન નૃપની આજ,

રાજહંશી કુંવરી હૃદયથી, માનસવાસી મંરાલ.

કદી હંસણી હરશે, વાયલ શિશુપાળ વિકાળ,

પ્રાણ તણજ તેથી ઉદારી લેજો હરી સંભાળ.

[૧૯] ફીરોજી ગાયન-ધૃત્વરસ્તુતી રાગ-ખમાય ધપદ તાલ, ચિતાલો.

અખતો રખ લિજો લાજ, સુનકર ગરીબ નવાજ,

વિમલ ચરણ નમન કાજ, પામર ફસ ધાયો હૈં.

મૃત દારા મિત્ર આદિ એહિ સખ મુખક વાદી,

તેરી હુધ નહી યાદી, પાતક મન લાયો દૈ.

કર તું અધમ ઉદાર, દુહન કે અધ નિવાર,

દેખ મુકિતકો દેનાર, જાયક ધસ આયો હૈં.

બ્યાપક જો રામ રામ, તીન લોક સામ ભોમ;

જાપિ ફિરાજ ભોમ-ભોમ, સુચક નામ ગાયો હૈં.

(૨૦) - "રા" માંડલીક -

અલી ગાલો ગુલાબ તુલ તારા સંભાળ જરી આળા,

ભોગી મધુકર જો લોહાશે. ચુંબન આશે આવશે પાશે.

("એમ.....હા") - રસિકાની કુંડાશે કુલમાળા. સંભાળ જરી આળા.

જાઓ બહેની મને ના તતાવશે, રસિત પુષ્પે વ્હાલમને વધારશે.

થા, કંઈ શાશ્વત્વ થા-જા જાણી જાણી તને જા,

કંઈ દેશે ગાલે એ રસાળા. સંભાળ જરી આળા.

[૨૧] વિર-કુણાલ-રાગ ગઝલ-કન્વાલી.

અમારા દેશને છોડી અમે યાનાર પરદેશો,

હૃદયને મેળવી લેશે, અમારો પ્યાર પરદેશી.

થયા દુર્ભાગીયા એવા લગ્નવી દેશની સેવા,

લટકણું પારકા ઘરમાં બની લાચાર પરદેશી.

અમારા દેશ બંધુઓ. અમારી જન્મભુમીમાં.

હવે છેલ્લા પ્રણામો છે, અમે હૃદયાર પરદેશી.

[૨૨] - એરીઆઈ-સિતારા-રાગ-ગઝલ.

અજબ કુછ ઇન કેલાએ દયોર દયોરા હોતે જાતે હંએ,

મુસલમાની મુસલમાં ના મુસલમાં હોતે જાતે હંએ,

નુમા ઇશકી હવાને અયસે જહેરી બે દીયે એકે,

જો કહેલાતે વે ગુલશન વોહ બીયાબા હોતે જાતે હંએ.

૬ ધી આમોદેન માયન સંઘેહ ભાગ ૧ એ.

ખુદાવન્દા તેરી કુદરતે એહ સારે કરીશ મેં હંએ,
કે અમ કુરઆંસે મુનકીર, અહેલે કુરઆં હોતે જાતે હંએ.

[૨૩]—મ્યુનિસિપલનાં લાંચીયા અમલદાર—[બાપજી ખાદ]
અમલદાર ગંગાજી જેવો, હું ચોખ્ખો છું ચટ.

ના ગાપે તેનું ના લખએ, એવા બોળા બટ.

કેને રડાવી કેને દુભાવી કેન સમજાવી કેને મુજાવી બહે ખજના કટ,
મહેલા નાણાં પછી વાત, નહિ નાત ! કે જાત;

વળી દીવશ કે રાત, બહે પેટ બલી બાત,

એવી શાસ્ત્રી ખાવાની લટપટ.—અમલદાર.

[૨૪]—લક્ષ્મી-વિજય

અબજાના બેલી બહાલા, મારા સુંદર શ્યામળા,

બહુનામી, જગજનના સ્વામિ, લજ્જા રાખો શ્રી ધનશ્યામ.

નટવર નાગર દીનબંધુ કેશવ કરણના સિંધુ,

ત્રેમથી પ્રભુજી થયો ઊગારી સુંદર શ્યામળા—અહુનામી.

બહાલા ગોવર્દન ધારી, વિનંતી લેજો સ્વીકારી.

બવભય હારી થયો ઊગારી, સુંદર શ્યામળા—અહુનામી.

[૨૫]—મીસ ગોહુરજાન—રાગ, દેશ, તાલ, ત્રીતાલ,

અરે પિયા બીન નાહિં આવત એન, કહાંસે કહુ મેરે છુકે એન—પીયા.

ચાદ પરત જાય હેદર નિશદીન; બાંકી સુરત તીખે નૈન—પીયા.

(૨૬)—જલશા સંઘહ—રાગ—ઝંઝોટી—દુમરી.

અએસી પ્રીત કાએકુ લગાઇ ખાલમા, પ્રીત કરી કયું રીત નજાણી અએસી.

હોસ્તી કરેકે કદર—ન જાણી, અએસો, ડાઘ કાએકુ લગાઓ ખાલમા,

પ્રીત—અએસી.

[૨૭]—નિગાહેગફલત—રાગ—કાફી—દુમરી—

અમ યાર, જાની, દિલદાર, જાની, મય કાલુ સદા જિયા, પિયા વાર જાની,

પ્રેમપર બલદાર જાની, અમ, એયેકે વયજે લાવું કહીશી.

પાસ મેરે રહે ધરે જો થે, આજ તક,

નિકલે પ્રશ્નકે દામસે, કાર જાની—વાર જાની.—અમ.

(૨૮)—ખવાયે—હસ્તી—

અલખેલા છેલ્લે અમસા લા, દેગે.

જો રંગીલા હો દીલ જાનકા, નષ ખાનકા, નષ ખાનકા,

મોટરગાડીની કચર કરાવે અચરી શાનકા,—અં
લાઅનત મુરદાર તુમચે, જાઓ, જાઓ, જાઓ, ન સતાવો,
અચસાં રંગીલા, જાપીલા, રસોલા તુકીલા લાઓગે,
સાયકલ પીકલાકે જી બહેલાવે વોહ. જી. શાનકા—અં

[૨૬]—જાનિશાર—

અરે મુવે કાહે મોરી બાહે, રે મોરોરીયાં,
જાન હમોરી તું કાહે દુખાઇ. જાંડ મોરી કાહે તુ કલાઇ રે, નિચોરીયાં.
નેકી ગવાઇ' લીની છુરાઇ, રાખ મોરી પત કહુ તોહે કર જેરીયાં.

[૩૦]—મીસ કાલીજાન—

અજબ અપના હાલ હોતા, જો વિશાલે યાર હોતા,
કબી જાન સદેકે હોતી કબી દીલ નીશાર હોતા.
જો તુમહારી તરફ તુમશે, કોઇ ખુંડે વાયદા કરતા,
તુમહોં મુનસફીસે કહદો, તુમહેં ઈત્તિઆર હોતા.
તેરે વાઅદેપર સિતમજર, અબિ ઔર સખર કરતે,
હમે જીંદગીપર અપની અગર એતિઆર હોતા.
યહ મજા યા દીલ લગીકા, કે બરાબર આગ લગતી,
ન તુએ કરાર હોતા, નઅ, મુએ કરાર હોતા.
મુએ માનને સખ એયસાકે, અદોબી સઝદા કરતે,
દરે યાર કાખા અનતા જો મેરા મઝાર હોતા.

[૩૧]—હિંમોદવડી—

અજી લાગી લો મોરી જાન, નેન કટારીરે,
છુરી ન મારી કટારી ન મારી બરછી તલવાર.
લોકુકા નહિ જુદ નિકસા, તનક નેના નહિં લાલ,
કોસ તનાસે કર દીયા યારો, કલેજ પારપાર.
દુશમન નહિં જેરી નહિં, મારનવાલા દિલદાર,
ધાવશે નહિં દીલખીજા, મિલ ગયા હય ઔર યાર.
તુહી મોલા કર હમીકો, કરદે એડા પારપાર.
જાઉ જતાવે, કાઢિં મિલાવે સંપયા ગુલેગુલઝાર.

[૩૨]—દિલોર દિલશોર—રાગ, સોરઠ હુમરી.

અગર મગર મતકર, નાહિં રગર ઝગર લાવેરી,—અગર.
અરજ અરજ કરત હારી, અરજ તો હે ખ્યારી,
નજર મો પર કહર હી કયું કરકે. તુ ડરાવેરી.—અગર.

[૩૩]—હુસ્ન આરા—

અરે હરિ મોરા ખાલા જોખનવા લુટ લીયોજી લલચાએ,
હવ ખ્યારી દીખાવે, હવ ન્યારી દીખાવે રજા ખાતે ખનાયે.
ખીરમાએ; જી લુલાયે ધુસલાએ—અરે.
ચતુરાઇ દીખાવે. નિહુરાઇ ખતાએ, સંગ મોહ નલાયે,
તરસાયે કલપાયે જી જલાયે—અરે.

(૩૪)—નિગાહો ગદ્ગદ—રાગ. કલ્યાણ—ગઝલ.

અયસી જો દિલરૂખા હો તો ફિર નાજ કયું નહો !
ચહે હુસ્ને દિલે ફરે ચહે અન્દાજ કયું નહો !—અયસી.
મિના હવ પારસાઇકા નામ ઇસ્સે દહરમે !
અવાજ મેં મસીહકા એભજ કયું ન હો !—અયસી.
ખુશી કે આસમાનકી નરગીશ તુમાર હવ,
હાલ તેરા અય માહ એદમ સાજ કયું ન હો !—અયસી.

[૩૫]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, ખમાચ, આશાવરી.

અમ મએ કએએ આઈ, રાજહો તેહારે પાસ—અખમે.
પાએલમોરી ખાબની મહેનુમાર આવે, દુખે હએ ખેરીકા પાસ—અખમે.

[૩૬]—જલસા સંગ્રહ—રાગ—સીંધ કાશી—કુંમરી.

અલખેલે સૈયા હમસે કરો ના પ્રીત—અ—ઓરોનકો સંગ હસત ખોલત હો
દેખી તિહારી પ્રીત હરિ, સૈયા હમસે ન કરો ના પ્રીત—અલખેલે.

[૬૨]—ગઝલ—રાગ, બેરવી, તાલ દાદરા—

અપને મોલાકી જોગન બની, જોગન બનીર ખીજોગન બની
અપને મોલાકી અપને ખવાજકી જોગન બનીર.

મેં અપને હીલકો કાસી છુતકો દીયા ચાહતા હું,

કોઠે ઇસ્લામકા રાહ કુપુરલીયા ચાહતા હું.

અમ મુસલમાનો કહો, કયા મેં જુરા ચાહતા હું,

જીસે મીલા હવ ખુદા ઇસ્સે પીલના ચાહતા હું.

[૩૬]—ગઝલ—ફિરોજ, રાગ, બેહાગ—ગઝલ.

અજબ અશર ગાનેકી મુનતે ગમ સફા હોવે,
એક આરલી કરે રહેમ જો, ખુદા ખફા હોવે.

હેવાનખી જો મુનતે હો જતે હો જતે હએ આશક,

જો ખેવકાસંગ દીલ હો નએ ખી—વશ હોવે.....અજબ.

હએ કીલીવો અમ મતી કુલે આરામકી,
 આરામ એહેશવો હએ જસે દરદા દદા હોવે.....અબખ૦
 શીરપે ગીરા અફલાક તો પલખા મીશાલ લગે,
 આરામહએ એહનદમે જોલાયો જદા હોવે.....અબખ૦
 ફીરોજકે અજમે માતે રહો સુખો સામ.
 ખુશ હો ધલાહી તુમપે-દાનો જાંહાં નદા હોવે.....અબખ૦
 (૩૭)—શ્રી અહ્મદ બાબનમાળી—રાગ-રાગ-ગઝલ, તાલ દાદરા.

અપને કો આપ જુલકે હૈરાન હો ગયા,
 માયાકે જલમેં ફસા વિરાન હો ગયા.—ટેક.
 જડ દેહકો અપના સ્વરૂપ સમજ માન મનકીયા,
 દીનરાત ખાન પાન કામ કાજ દિલ દિયા;
 પાનીકે મિલકે દૂધ એક જના હો ગયા.—અપનેકો.
 વિષયોકો દેખ દેખકે લાલચ મગા રહા,
 દીપકમેં જ્યો પતંગ જ્યે કે સમા રહા;
 વિના વિચારકે સદા નાદાન હો ગયા.—અપનેકો.
 કર પુણ્ય પાપ સ્વર્ગ નરક ભોગતા પ્રીરે,
 તુષ્ટાકી ડોરસે બંધા સદા ધરમ ધરે;
 પીકરકે મોહ કી મુરા જોલાન હો ગયા.—અપનેકો.
 સંત સંગમે જાકર સદા દિલમેં ખિચાર લે,
 બદનમેં અપને આપ રૂપકે નિહાર લે;
 અહ્મદ મિલે મોક્ષ જખી જાન હો ગયા —અપનેકો.

આ [૩૮]—શીયાવક્ષ—કોઈ કીશીકા હાં નહીં.

આયા નંગા જાવે નંગા સંગ ન આવે રાખ,
 ફાગટ ફેરા તેરા ઠેરા જોય જરા તું ભાખ.
 જૂઠી કાયા જૂઠી માયા જૂઠી જગત રચાખ.
 જૂઠા તેરા-મેરા જૂઠા જૂઠી રનેહ ચતુરાખ.
 કોડી કોડી જોડી તોડી કર લે લાખ કમાખ,
 જહાંડા બહાં સખ રેહ જાવેગા સંગ ન આવે પાખ.
 કોણુ હએ ભાઈ કોણુ હએ બાપ કોણુ જાપ જોર જવાખ,
 દમકે હરદમ આનીંદ અનમ કંડી સખ સગાખ.
 આશા તુષ્ટા, લોભ મોહ મદ કામ ક્રોધ મીલાખ,
 સચી સમજે કુન્ન્યાકી હએ એહર ભરી મીઠાખ.
 કીરકા બાવા કીરકા બેટા કીરકી જોરે લુગાખ,

બીપત આજે તજકે આજે જ્યું-ખર્તની કલ્યાણ.
શીઆવક કહે જો મેરા તેરા જુડી હય ભદ્રાધ,
કોઇ કીરીકા હ્યાં નહિ દેખા શીવાયે, સચ્ચા સાધ.

[૪૦] સ્નેહ—સરીતા—રાગ—કૌરવ.

આજે ઉત્થાપન કરીએ, મંડળ પાણીયું લપએ,
મહિલાનો જુડો ધરીએ, પાધડીનો વળ ફેરવીએ...આજે.
નિવેષક મોઢાં કાળાં “બાય કોટ” કરો ના બાળા,
બસ, વેલકમ, સૌ સુધારા, બસ, વેલકમ, સૌ સુધારા...આજે.

[૪૧] સરોજની—

આ મન ઉપવનના માલી, દ્યો સુમનની માળા સ્વીકારી.

માળા કરમાળા ધારી, ધારી, કાધી ઉપધારી,

નવ પલ્લવ આ તન વેલી, મમ હૃદય સંગ વળજેલી;

પ્રિતિ પીયુષથી નવલ ખિલેલી, લેજો સ્નેહે સંભાળો...આ.

(૪૨) શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—ભજન રાગા જંગલા તાલ. ૩
આજ ખેલન મત જ મેરી સજની, શામ સુંદર ધર આવત હૈરી.—ટેક.
ઝારમુકુટ સિર ઉપર રાજે, ગલ જન માલ સુદાવત હૈરી.—આજ.
જાંશી અધર લગાય બજાવે, મધુર મધુર ધુન ગાવત હૈરી—આજ.
પીતવસન મકરાકૃતકુંડલ, પગ નપૂર ઝણકાવત હૈરી.—આજ.
બ્રહ્માનંદ પ્રેમવશ મોહન, સખિયન દરશન દિખાવત હૈરી.—આજ.

[૪૩]—સ્નેહ—સુધા—

આનંદ આજે છાયે સકળ સ્થળ, ગાતાં પ્રભુ ગુણ પુણ્ય ઉમંગ ધરી,
અકળ અમરકૃતિ રતી આતી રસ ભરી, જગત સકળ મહિરહી વીરતરી.

કર્તા હર્તા જગના, ફળવતી સહુ તુજ રચના,

તારા આધારે સહુકો ચાલે સુખે મ્હાલે.

હે જગ નાયક ! શ્રીવર દાયક ! સહાય કરજો ! વિહન હરજો !—આનંદ.

(૪૪)—ધુન્દુદેવ—

આવો પ્રીતે પુંજુ પા.....ય, આરા પતિ;

તવ સ્નેહ તણી પુંજો.....ય, સ્વીકારી સતિ.

દૈવ કુસમે, કાન્ત વધાવું, અંતરના હિડોળે મુલ્લવું,

પછી પધરાવું મન મહિર ભગવા.....ન, આરા.—તવ સ્નેહ.

શાણી છો ગુણની ખાણ, પંદાલા તમ મીઠી વાણ,

પ્રિતે આપું સન્માન.....ન, આરા પતિ.—તવ સ્નેહ.

(૪૫)—મોહિનીચંદ્ર—

આવા નામના કુળાડુ પુત્ર નામના. હોય કોડા કદી તોય આ કામના.
એતો ધાક પાકુ જનક ધન ધામના, છેદે જનુની જોખન નાં કામના.
અસંખ્ય તારા આલખાં હોયા નાવે કામ,
એકબ ઈંદુ જગતનું ટાળે તિમીર તમામ;
તેમ કુટીલ કરોડ પુત પાક્યા છે નકામ,
કુળ હોનરણ હાર છે, એક સપુત ગુણવાન.

[૪૬]—લલીત-મુખ્યા-રાગ કૌરસ.

આઈ એમ કર્મીંગ, આઈ એમ કર્મીંગ, એક મધર આઈ એમ કર્મીંગ,
જોગ્યવે યુ ઢેમ મધર, જો યુ ઝોફ હાય સ્વેર બધર,
નોટ યુ સ્પીક, નોટ મોટમનો યુ શેષમ, ઝોફ, ઝોફ, ઝોફ.

[૪૭]—મુખ્યા—

આવો સખી આર્ય સુમિ માતાનું મંગળ ગાઓ. હાં.
અંતરની હિમીના અખીલને યુલાલ છાઓ, છેવરદારી શ્રીકર નારીરમ્પરજાળી
વિશ્વ નિવાસીની વિષ્ણુ વિવાસની, વિવન વિનાસીની જ્ય જ્ય માત.

[૪૮]—મુખ્યા-સાવિત્રી—

આવો આવો હું લેવરાણું લહાવો, આ મારા સંસારનો.

થયો આજે અનુભવ ભવ પારનો.

તમારા વિના વહાણું નથી કોઈ મારે, તે માટે કઈ પુંગ તમારી હેબરે.

આતે બાયડી કે શાયડી—[શાયડી ! શાયડી ! શાયડી !]

દીડો માલ શું ? મફતીયો બજારનો, આ મારા સંસારનો આવો.

[૪૯]—સંગતનાં ફળ—

આજ સુલસુલની વાણિ આ અજબ મીડી લાગે કા—

ટકુકારે ગજબ શણગાર છાતીમાં વાગે કા—

કર્ણ અમૃત પિયે એનું શીતળતા અંગમાં ઢાળે

વધે મન મોહની મુર્છા એ પ્યારી લાગી કા—

કદી રમતી હતી એથી, કદી હસતી હતી એથી,

અજોયર વાણીના ભાવે ભરી એ આજ લાગે કા]

[૫૦]—કબીર-વિજય—રાગ, ભજન.

આવો, આવે સમયે અમોને હોગરવા ધિરા ધાઇ,

સાહે કરો સફ જોતાં રામ રધુરાઇ.

મતી મતી મુંઝાણી છે પ્રજા વેગે પહોંચો પ્યારા.

જુજંગને આપો ભાવે, જીવત દયાળુ દાતા,
 ગાયા નહિ ભયે યુદ્ધો ત્રણે જીવનોના ત્રાતા,
 જોયા નહિ આપ જેવા, જગમાં જોરાતા.—આવો.
 તાર્યા આપે તંતે બકતો જીવો અદભ્ય બાઈ જેવા,
 આન દે આરાધે છે દાટી, દેવો કેવા-કેવા.
 વેદોમાં વિખ્યાતી વ્હાલા, સુધી કરે સર્વ સેવા,
 કંપિરનાં કષ્ટ કાપો લાખેણી, સુકિરતી લેવા.—આવો.

[૫૧]—રનેહ-સરિતા—

આન દે ઉરજ્યાં, સોહાવશે દિન આજ સુખસાર ભામા,
 સુદરીને સ્વામી, શોભાવનારા—આન દે.
 હર્ષ ભયાં છે દિલ હમારાં, મોક્ષ ગિરિનાં દર્શન પ્યારા,
 છે અણુમૂલા એ સુખ ન્યારાં, ઉર આ મલકાય વ્હારા;
 પ્રાણથી છે પ્યારાં, મોક્ષ વ્હાણાં—આન દે.

[૫૨]—સુકન્યા સાવિત્રી—

આરામની સુખ ધામની, પ્રિયા તું પ્રતમા પ્રેમની,
 મમતાપ ઉરના કારનારી, તું શીતળ ધારા બની.
 માળા જપું તમ નામની [૨] નથી દુઃખ દામ દમામની,
 ચિત્ત ચાહુ શેવા પ્યામની.....
સારી તું ભગવતી ભામિની—આરામની.

[૫૩]—વસુધરા-ઉર્ષ-બેધારી-તલવાર—

આલી સુખી અલખેલડા નવ લલ્લએ, માનુંતી ન માન મહોં મરડીએ—આલી.
 પ્રીત કરી પડેલો રાણે પણ નખરાં કેમ છુપાવે. (૩)
 અંતરના ઉભરા ને એમજ ઉડી આગળ આવે,
 ના નૃત્ય કરે આ નેણે—અલી કહે તને સુંઝાવો કેણે.
 ભણ્યું ભણ્યું ભણ્યું—કહે ભણી જણાવે, રહે અજ્ઞણ્યું ન કંઈએ—આલી.

[૫૪]—મણીકાન્ત કાવ્યમાળા—રાગ, ગઝલ, સૈરડી.

“ ધનવાન અભિમાની સગાએને ઠપકો. ”

આવ્યા તમારે આંગણે આવો બને કંતા નથી,
 કરિયે પ્રણામ સલામ પણ કે લક્ષમાં લેતા નથી !
 કહો શેઠ કુશળ હોમ છે ! તમ બાળ અચ્ચાં કેમ છે !
 આ રંકનાપર રેમ છે ! ઉત્તર અરે દેતા નથી !

નવા બેસવા આસન કરો, નવ પાન સોપારી ધરો;
 અવલોકતાં અવળા કરો, રહાયું જરા જોતા નથી !
 જળ પાત્ર નિજ હાથે ભરી, પહેલાં તમે રહામે ધરી;
 વિવેકની વૃદ્ધી કરો, પાતા અગર પીતા નથી !
 જળપાન વણુ કહેવે ક્યું, અંતર અમારું હા ! અણ્યું !
 ના ધ્યાનમાં આપે ધ્યું, નરમાશમાં નહાતા નથી !
 કેં વાત કરિયે જો અમે, પણ સાંભળો ના તે તમે ;
 ના બોલવું તમને ગમે, કિરતારથી બહીતા નથી !
 દુઃખ વાત તમ પાસે કહું, ના રોમ તમ હૃદયે રહે ;
 અમ આંખથી આંસુ વહે, તે આંસુઓ લહોતા નથી !
 ધનદિણું શું હલકા અમે ! ધનવાન તે ભારે તમે !
 તમને સદા ચહિયે અમે, અમને તમે નહાતા નથી !
 અધા બનેા અભિમાનમાં, ના વાત લ્યો કેં ધ્યાનમાં;
 છેવટ જવું સમસાનમાં, પણ મરને તજતા નથી !
 છે રંક રાગ દારમાં, કિરતારનાં દરબારમાં;
 કો જોય નીચો—તારમાં, જુહું અમે ગાતા નથી !

(૫૭)—મીસ. ગૌહરજનન—રાગ, જલ્લા, તાલ દાદરા.
 આનખાન જ્યાં મેં લાગી, પ્યારી ચિત ક્યોં દીયા, આનખસી કૈસી—સી.
 પકન લાગી જ્યારે પૈયા, બોલો મેહરખાન સૈયા,
 તુમ બીન મોહ કલ, ન પડે તુમારે કારન જગી—આન ખાન જ્યાં મેં.

(૫૬)—મીસ, ગૌહરજનન—રાગ-મલાર તાલ, ત્રિતાલ—
 આયે ગરજત બાદરવા સુખ પાયે—આયે ગરજત.
 રમજુમ કહું મો ન સુખ પાયે.—આયે ગરજત.

[૫૭]—મીસ મલકાબજન. રાગ, ઝીઝોટી, તાલ, ત્રિતાલ.
 આઝો ગલે લગજનઓ મે તારી સૈયા, ફુકન શેજ બિજાજ સી મોરે સૈયા.
 તુમ બીન મૈકા જીવ મલરાવત હે, અખ કાહે જીવા તરસાવત હે;
 મોરે સૈયા—આઝો.

(૫૮)—પ્યારાસાહેબ—રાગ, સીધુ, બેરવી. તાલ, દાદરા.
 આજ મેં લડગી સૈયા, અપને પીયાકો જાને ન ફુગી.—આજ મેં
 ઇતની બિનતી મોરી માન લે સૈયા, તાબે જાંઘગી તાબેદાર
 હો રહુગી સૈયા.—આજ મેં

[૫૯]—ખુનેનાહક—

આજ તોરા સૈયા મંદીરવાલે એહે પીયારીભાગ જાગે—સોહાગ રાગ જાગે.
વારવાર હું નીસાર, જાન હુંગી વારવાર, શીર હમકો તુમ જાગી બુઝ
તુમ નેક શુલ જાગોગી કુલ વાહ વાહ વાહ વાહ, રાગ લખજો,—તોર
[૬૦]—તબદીલે કીસ્મત—

આઓ આઓરે મોરે પ્રેમકી ફાસી ડારી.

મત વારી કરદારી મોહે દીલસે બીસારી,

મોટે નએન કંટારી મારી બારી.....આઓ

તુમારે દરસ બીના તકપક નીશદીન, હમે ના સતાઓ,

નહી ચયેન હએ તુમ બીન, તન મન ધન વારે હા,

બવરસ કયું કે મુબદદીલ હો હીજ કે આર્થયામ,

મગર ખુદાઇ એ બીગડે હુએ સંવારે દીન,

કળ હરસે હોગી મુલાકાત એ મએ પુંખું હ,

જરા તું દેખ નુંજામી મેરી સીતારે, દીન હા હા હા હા હા. —આઓ

(૬૧)—શ્રી અહ્મદ બજનમાળા—(રાગ—રેખતા—તાલ—દાદરા

આશક કુવા જો દિલતો કયા ફુનિયાંકી શરમ હે,
કરના પશકકો જગતમે નહિ સહજ કરમ હે.—ટેક.

દીપકો દેખકે પતંગ પ્રેમવશ બયા,
પકકે અગનમે જલ ગયા કયા શીત ગરમ હે.—૧

અમર મુગંધકે લિયે ફુલનમે જા બસા,
ફસકે કમલમે રહા ગયા, ગરમે વા નરમ હે.—૨

જાકર કે રણુમે શર ના આગે ચરણુ ધરે,
ધાયલ કુવા બદન નહી મરણુકો બરમ હે.—૩

ધશુ તથા મનસૂરકો શક્તી ચકા દિયા,
અહ્મદ ગઇ જાન તો છોડા ન ધરમ હે.—૪

(૬૨)—તબદીલે કીસ્મત—

આગ તનમન લાગી કયસે શુઝાઉ—

કયા બતાબી કયા સુનાઈ, કલ પાઉં, જાએ જાઉં, યો કીસકોદીખલાઈ—

હાય ગઇ મયહાર, પાસ નહિ વો યાર, દાતા કયસે રહું મનમાર,

કંચ બીના મય કામીની રોઈ—કજસી કહે કરતાર.

આજ જલદી યો પ્યારે, યો પ્યારે, જરી સુખ પાઉં,

મય તુજપે બલ જાઉં—આગ૦

(૬૩)—શ્રી અહ્યાનંદ ભજનમાળા—(રાગ—રેખતા—તાલ દાદરા.)

આશક હુવા જો દિલ તો કયા કાયરપણુ કરે,
બિલભમે દિયા શોશ તો ચોટનસે કયા ડરે;
માથકકા મિલના બકા હૈ કહીન સમઝ લે,
પાવેગા શો દિદાર જો જીતા હુવા મરે.—૧
અમર મુકામ ચારકે જના જરૂર હૈ,
જાતા હૈ વક્ત ખિતાન ફિર ધીર કયા ધરે.—૨
ચ્હાતા હૈ દેખના જખી દિલદાર કો અપને.

૧ દુનિયાંકી તરફમેં સદા શીર કયોં નજર ભરે.—૩

તુખણુ નદીકિ ધારમેં જો ડખતા ફિરે,
અહ્યાનંદ વો ભવ સિંધુ નીર પારે કયા તરે—૪

(૬૪)—દિલેર-દીલશેર—રાગ, બયરવી—તિરાના.

આજ હય સારી ખાંત ન્યારી ! રહી નવાદ મેરી ખ્યારી, ખ્યારી જારી.
થી જો માન જાન, મેરી આન ખાન,
આજ રહી જો નહી તમામ દિલદારો, ગમ ખ્યારી.—આજ.
આયલ, ખિસ્મિલદૂં મેય માફિલ, તેરે ગમમેં તારતાર પયરદન જર પુર મુદન
હુક હય વાર જો કરી, જો દારી, જો જારી—આજ.

(૧૧૭)—મધુ—ખંસરી—

૧ આશા નવ વન રસ ભરનારી, શોષતી હું મહા દીવી દુલારી,
બેટયાં પ્રાણસર્મા માલી—આશા.

પ્રાણ આદેશ શિર સાટે ધારી ચપચપ હું જલધારી.—આશા.

(૬૬)—શ્રી અહ્યાનંદ ભજનમાળા—રાગ—ગરહંસ, તાલ, ધમાલ]

આજમેરી સુનિયે અરજ ખિરધારી, મૈતો આયાહું શરણુ તુમારી—આજ,
ખાલપણુ સખ ખેલ ગમાયો તરણુ કિયો બશનારી,
મહ કુદબકે પોષણુ કારણુ પરધર હોયો બિખારી.—આજ.
મેં જાનત ચહ બાધવ મેરે સ્વારથકી સખ ચારી,
ધનસે દીન બાયો મેં જખદી સખકો લાગ્યો ખારી.—આજ.

આવાથા જીસ કામ કરણકો ઉસકી ચાદ ખિસારી,

૧ આકર માયા જાલમેં ફસ્યા નિકલન કી નહિ ખારી.—આજ.

ભવસાગરમેં દુખતહું અખ લિજીયે વેગે ઉખારી,
અહ્યાનંદ કરો કંઈજા પ્રશુ તુમ ખિનકો હિતકારી.—આજ.

(૬૭)—જલસા સંગ્રહ—રાગ. ભૈરવી-મઝલ.

આશકુ તમામ દરપે તેરે હવ ખરે હુએ,
લીએ ન કદ જાં સર બકફ અપને ધરે હુએ.—૧
તારીફ હુસ્નો તેરેકી સુનનેકુ અએ સનમ,
ઉઠ બેડતે હવ કખરેસે મુરદે પરે હુએ.—૨
કથું પેચો તાબ કરતે હો હમકુ ગરીબ જન,
આલમકે પેચ બુલકોમે હવ અરે હુએ.—૩
ચલતા હવ દોર ગુલ ગુલ દીન રાત બાઝીબ,
સરો શીકાર તે હો હમસે શીરે હુએ.—૪
સાખર હો માહે દીનકો ઓર સખકુ આશતાબ,
ચલતે નહી ફલકવે તુજ સે ડરે હુએ.—૫

(૬૮)—જલશા સંગ્રહ—રાગ, કલ્યાણ, રેખતો.

આદમકે શરકો જે દમ ગયા સો શીરના શીરા,
નરી ધન ચશ્મસે જે નમ ગયા સો શીરના શીરા.—૧
લરાઇ કરતે ચહેરે પર દોનો બુલકો શિદા,
ગુલે રૂપ શાર કામે સમ ગયા સો શીર ના શીરા.—૨
અબ્બ હે જજલ મુસતર પે મુજકુ હેરત હે,
જાંહાંસે જે કાઇ હમદમ ગયા સો શીર ના શીરા.—૩
ઉદાસ હોકે સનમ સુમહો કુ ચલા અફસોસ,
બાહાર રોનેકે સખનમ ગયા સો શીર ના શીરા.—૪
ગરરી મત કર તુંજ હોશનાપે અએ માહેલકા,
અબ્બલકી સામને રસતમ ગયા સો શીર ના શીરા.—૫

(૬૯)—ખુરશીદે ઝરનીગર—

આલમમેં હવ ખુબી સારી પયસેકી, બાબામાઇ બેદા બેડે ખારી પયસે
જલ્લતદારી ધજ્જતદારી પયસેકી, જહાં દેખો વહાં મારામારો પયસે
પયસે લાના, જયસે પાના દુઃખ ઉઠાના સુખ ઉઠાના,
સર કટાના જસે જના, તખહો આના પયસેકા.
કયેસી ખારી ઓ લાચારી, ખીદમતગારી, તાબેદારી,
સઓ—મક્કાકારીએ કર્માના પયરે
ખદના આલા, ખનીયા લાલા, ખચ્યા વાલા, દેખા બાલાં સખકો વા
ઓ દીવાના પયસેકા, છોટા મોટા સચ્યા ખોટા, શાલુ મોટા.
આલી લોટા. કુંડી શોટા પીના, ખાના પયસેકા.

(૭૦)—અસીરે હિસ—

આવો આવો હમલા મદવા પીલાઈ, ચય નન પાવે જ્યા મોરે પ્યારે, પીયા.
મોહે મનમે' ખીલાઈ' બલબલ જાઈ' સજન ખનાઈ—

નમકા વીના હય નેક કરીના—ચાર દીન હય જમાનેમે જના—

સચી પાત તેહો લતાઈ' આમે નાખબી સાફ હમે શીશા પ્યાલા સાફ.
મય નીરમલ સાફી બનુ, પીનેવાલ સાફ, આજઝો આજઝોઆજઝો હાફ.

૬ [૭૧]—શ્રી અહ્મદાનંદ લજનમાળા—રાગ, રેખતા, તાલ—દાદરા

ધંધર તેરે દરબાર છી મહિમા અપાર હૈ,

ખંદા ન સકે જન તેરા, કયા બિચાર હૈ.—ટેક.

પૃથિવી જલોકિ બીચમે' છીસ આસરે ખડી.

સુરજ વા ચાંદ હુમતે કિસકે આધાર હૈ.—ધંધર૦

સાગર ન તીર લાગતે સુરજ દહે નહી,

ચલતી હવા મર્યાદસે કિસકે કરાર હૈ.—ધંધર૦

જલ હુદસે પૈદા ક્રિયા હય દેહ જીવકા,

ખાતા હૈ ખોલતા ફિરે કિસકે સહાર હૈ.—ધંધર૦

પંડિત હકીમ જ્યોતિષી કરતે ખડે જતન,

અહ્મદાનંદ તેરી શક્તિકા પાયા ન પાર હૈ.—ધંધર૦

[૭૨]—મીઠા જલુર—

છન દુકાનદારોકા પુદા લલા કરે, જનકે જરીયે દાલ ચારોકી મલા કરે.

પચહરન કિરાએપર હમે ચુંદી મીલા કરે,

ધરમે' ખાક હો નહો નવાખ બરમલા ખને.

સલમા ઓર જરીટકી બરાય નામહય, ચે ફરેખકે હય દીન ઓર ચે દામહય.

ધંધર કતર ઉધર કતર ખતર વતરસે દરચુબર, કે હમચે ચે ફુજર તમામહય

ચે આન બિન શાંન હય કમંદ ખાકી,

રંગમે રંગી હુષ હય હય મગર મંગી હુષ હષ આંન ખાંન.

(૭૩)—શ્રી અહ્મદાનંદ લજનમાળા—રાગ ગઝલ.

ધંધરકા જન ખંદ માલિક તેરા વહી હૈ.

કરસે તું યાદ દિલસે હર જામે વો સહી હૈ.—ટેક.

હુમી અમન પવનમે' સાગર પહાડ બનમે',

ઊસકી સખી હુવનમે' જાયા સમા રહી હૈ.—૧

ઊસને તુઝે બનાયા જગ ખેલ હૈ દિખાયા,

તું ક્યો ફિરે હુલાયા ઊમરા બિતા રહી હૈ.—૨

વિષયોડી ઊડ આશા સય જૂડ હૈ તમાશા,
 દિન ચારકા દિલાસા માયા ફસા રહી હૈ.—૩
 દુનયસે દિલ હટાલે પ્રભુ ખ્યાનમે લગાલે,
 અધ્યાત્મ મોક્ષ પાલે તનકા પતા નહીં હૈ.—૪
 (૭૪)—મીસ કાલીજન—ધી ડીક્સ રેકડી સોંગ છુક.

રાગ, ગઝલ, પંખખી.

મલાહી કર્યો કરે જપ્તે મરોગત હમતે મરતે હૈ,
 કે નાલે તીર જન જન કર કલેજમે ઉતરતે હૈ.
 જક્ષપર જન દેતે હૈ સિતમપર તેરે મરતે હૈ,
 ચેના કામે મોહજન સચતો ચો હૈ કામ કરતે હૈ.

(૭૫)—ગઝલે—હસરત—ધી ડીક્સ રેકડી સોંગ છુક.

રાગ, ગઝલ, કબાલી.

મલાહી આજરે રખીયો મેરે પાઉં કે જાલોડી,
 છીદી જતી હૈં નોકિ ખારપર અંખે જળલોડી.
 દિલ અપના મુંત સીર ચાહત મેં હય ઉન જુલ્હ વાલોડી.
 ગજબ હે ચુલ્હને, દસ્તી. તખીયત મેં મજાલોડી.
 તુમહેં કરતે હૈં કાયલ ચા ખતા મેરી જતાતે હૈં,
 હમેંબી દેખની હે મનસરી ઇનસાફ વાલોડી.
 તેરે દરકે ગદા કમલીયે અપની ફક કરતે હૈં,
 ન હસરત ઉનકા સાલોડી ન ખવાહીશ હય દુશલોડી.

(૭૬)—ખુશરૂ—હરનીના—

ઇસ નીદીઆકિ વારી સેજાઅપિ પુલોડી સોએ રહો.
 ચાંદ છુપો પંછી બોલ ન લાગે, જાગો પીઆ અય બોર ભયો
 ગફલત કીયે ખવાજમેં અએ મેરે દીસદાર,
 ઇસ પુલોડી મેજપર હુએ હો તુમ બેદાર.—ઇસ
 અએ ખુશ દીસમત હુએ, ગફલતસે બેદાર.

હમ મુંહ હાય ચુલાયસે, ઘુલવાએ સએ બાર.—ઇસ

ક (૭૭)—ઉસ્તાદી—રાગ, ભૈરવ, તાલ ત્રોતાલ.—

ઉઠરે મન રામ ભજન કરરે, તીહુ તાપ કટે—ઉઠરે.

રામ ભજે પાપ કટત હે, દુખદારિદ્ર સજ હોત દુર—ઉઠરે.

[૭૮]—વિષ્ણુવેલી— —ગરબો—

હિઓ સખી સૃષ્ટિનો સંગાર હાર, ચાલ્ય ચાલ્ય જોવાને ચંદ્રમાં,
 જોને પ્રેમ ઘેલી જુમીના દેદાર જોને ડાલે સૃષ્ટિ આનંદમાં.

સાખી { ધન્ય ધરા ધન્ય સુંદરી તને, ચતુર ચન્દ્ર પુજ કાન્ત,
શાન્તી - પાક પઢાવતો, સાંધીને એકાન્ત.
ધરણી પડી પતીને પાય શીક્ષા શીરે ધરેર.
મુણ્ણીયલ જોરી પતિ ગુણ ગાય, શાન્તિ ચિતે સ્મરેર.

ધરોને બહેન ધરતીમાતાનું કહ્યું કાન, પ્રોતેથી કરો સંસાર સુધારસ પાન.

સાખી { ચન્દ્ર સુખે ચીરકાષ્ઠને તારાના મુખ સ્યામ;
સદ્ગુણીનું સુખ ભાળીને, રમે કુટુના રામ.

સખી ! જેને પતીનું માન, તેનાં ગધિવં ગાયે ગાન,
પામે દેવી સમાન સનમાન, રમે રામા રસીક લલ્લ તાન.
ધરણી નાર સમ શ્રદ્ધીણીયો સેવે સ્વામી પાય,
ચતુર ચન્દ્ર સમ ધણી મળે જ્ય જ્ય ત્યાં ઉચરાય.

(૭૯)—મીરાંબાઈ—

હૈક ભાષ તું બેઠો ચાને શું સુતો સોડ તાણી, સમર રામનેજ,
શમ તામ છે બવાબ્ધી તરવા બજને સારંગ પ્રાણીરે, અવસર કામનેજ.
મારા મારા શું કરે સુત પિત દારા દેહ, બજન હરિનું ભુલમાં પામી દુર્લભ દેહ,
મુરખ મનવા મોટમ માની માયા માંહી મોહ મારે, મરણ માથેજેજ.—ઉ.
ઉત્તમ અવસર આજે આવ્યો, ખોરો બળણીસ ખોમાં હીરો હાથેજેજ.—ઉ.

[૮૦]—સુકન્યા-સાવિત્રી—

ઉભી ઉભી જેહ બાલા તમારી વાટડી, દેખી રૂપ હવે ભરાય
મારી છાતડી—ઉભી.
દયાનિધી દેવે આપી છે યુવાની, તીરખી નગીના ખનું છું દિવાની,
આનંદે ગાળીશું દિનરાતડી—ઉભી.

[૮૧]—સુરદાસ ભજન—રાગ, હૈરવી, પદ.

ઉધો મનપ્રા મનમે રહી...ઉધો.

જો કુળને જ્ય મથુરા પધારે; કુંજન આગ દહી.—ઉધો.

પતિત અકુર કહાતે આઝે, દુઃખપર દાગ દપ,

તન તોલા ભર ના, રહી ઉધો, જલખલ ભસમ ભપ.—ઉધો.

દમારી અખિયાં ભરી ભરી આવે, ઉલટી મંગ વહી.

સુરદાસ પ્રભુ નુમરે મિલનકે, જો કલુભાષ સુભાષ.—ઉધો.

[૮૨]—મુદ્રાપ્રતાપ—

ઉભાં રહો ! ઉભાં રહો ! ઉભાં રહો જરાય ! ઉભાં રહો જરાય !
ન મારાથી ચલાય.....ઉભા રહો !

(કમ શું ! થયું] વાગ્યો કટિ ઝીણો, તેથી ઉપડે ન પાપ,
અરરર.....દુઃખ બહુ થાય.....ઉઠું ? ખુબ બળે દેહાય;
બળે પ્રભુ મારા આ જાય.....અરર ઝોાય...ઉર્ભા રહો.

[૮૩)—જલસા સંગ્રહ—પદ—રાગ રામકલી—

ઉઠ જન બહોર બાઈ હરી ભજન ગાર,
પશુ પંખી જીવજંત સંત હો પુકારે—ઉઠ.
બોહોર હોષ ભજન હઉં, પ્રભુ નામો તે હરિ,
સુખ ચેન સોહાવે આજ સૂક્ષ્ણ દીન તેહારે.—ઉઠ.
કરત હું કરજોડ વીનતી તેરે દવારે,
દુખ દરીદ્ર સંકટ મેરે પ્રભુ તું નીવારે.—ઉઠ.
જાકો શુભ નામ લેત પાપ ગયે હારે,
સકળ જગત સ્વામી તુંને રચી જગત ભારે.—ઉઠ.
સુંતો જગનાથ કીયે પાપ હયે અપારે,
સાગર ભવે કાન ભેદ ઉતર જાઉ પારે.—ઉઠ.
ફીરોજ અંતર ભજન કરો તોજ પ્રભુ તારે,
તનમન સેવાબીન સદા રહો નીવારે.—ઉઠ.

(૮૪)—રમા રણુજીત—

ઉત્તમ જનમાં છેર પડાવે, જર જમીન જોર,
સંપીલા વસતા જોયા જ્યાં, છે કાર મોર.—ઉત્તમ.
સહોદર બે વિર પૈસા સોહે શીર,
ભાઈ ભાઈમાં એક બીજા પણ, કરે કાળું ધોળું,—ઉત્તમ.
સ્વારથની આજી, પૈષસામાં પતરાજી,
મસ્ત બનાવે માયા જગમાં, લહે પિતા છોડે.—ઉત્તમ.
ધનવાનોને ઘેર, રહે સર્વમાં વેર,
રંક બીચારા હળી મળીને રહે કુટુંબ બહોળું.—ઉત્તમ.
પરને કરી ફકીર, પોતે બને અમીર.
દુરજન મનમાં બળે નહી જ, મોત ઉભું ઝોડે.—ઉત્તમ.

[૮૫)—કન્યા વિક્રયની ફરતા—

ઉપકાર (૨) અનુપમ થયો આપનો એ બદલો કિરતાર,
સત્કાર [૨] સ્ત્રીકારી દીન બાળાનો સૂક્ષ્ણ કર્યો અવતાર.
મોહન મુરતી, મન હરનારી, હૃદય રમે છે લાગે પ્યારી,
સખળ સ્નેહની રક્ષા કરજો સચી સરજનહાર.—ઉપકાર

(૮૬)—નિલમ માણુક—

ઉપકાર અનુપમ થયો સુન્દરી, દે...અદ્ભો કીરતાર,
સત્કાર-વિસરીએ-કેમ અતિથીનો. જે છે આધાર.
વસ્તુ કરતાં બહાલ કીમતી છે [કાંડી તે શું કીમતી રતી છે.]
કાંડીના બળપર સૃષ્ટીનો, છે સધળો આધાર...ઉપકાર.
[કાંડી શું દીવાદાંડી છે.] ગૃહજીવનની સુખ હાંડી છે,
થેંકસ, યુ વેરી મય-ગુડ બોય.....ઉપકાર.

(૮૭)—જલશા સંગ્રહ—પદ-રાગ, ભૈરવ—

ઉઠો મેરે કહાન કુંવર નંદકે દુલારે,
ઉઠો મેરે બીજકે કુંવર નંદકે દુલારે.—ઉઠો.
કમલ લલીન પ્રકુલ્લિત ભયે ભવર યુનગારે.
ભાનુકા પ્રકાશ ભયો મલિન ભયે તારે.—ઉઠો.
ગરયમ ગજરાજ છુટી દેવતા ઉપારે,
જમુનામે ગેંદ ગીરી ગ્વાલ બાલ હારે.—ઉઠો.
કાલીનાગ નાથ લાય કૃષ્ણ ભયે કાલે,
તાનસેન કહે પ્યારે ધ્રુવ પ્રહલાદ તારે.—ઉઠો.

(૮૮)—કામલતા—

ઉઠાવો નખરાંના ટકા હજાર ! તુંતો નાનકડી નાર,
અની મોઢી સરદાર-શી, જોખનની બહાર, જાઉં બલીહાર—[૨] તારા નખરાં
પલકોનાં પાંચલાખ પ્યારી રૂપીયા,
તારા નયણોના નવલાખ પુરા, હાં ! તારા નેણો
પતળી કમર વાહ, નાભુક ઉમર વાહ,
મોઢી તુજ મચકે કમર ફેરે લચકે, પ્યારી તાબેદાર, તારા નખરાં

(૮૯)—મિસ અન્નચનખાઈ—

ધી, ડીકસ રેકડે, સોગ શુક.—રાગ, દેસ, તાલ-ત્રિતાલ.
ઉધો એસી તુમ કહીયો જયરે જય—ઉધો.
કુબળ કુર કંસકી દાસી વાકે દેખે આવે દાસી,
રાધારાની યેઉઠે મોલી ઉનકી આજ દુહાધ.—ઉધો.
બહરન નીરજીર તજદીનો, હમને ત્યાગ બિન્દાખનકીનો.
ગ્વાલ બાલ મોકુલકે બાસી સખહી રહે મુરઝાધ.—ઉધો.

(૯૦)—હરિચંદ્ર—

ઉમાપતી નમ્રું નમ્રું સરજી ગતી નમ્રું નમ્રું,
જદા ધારી સંગે લિયે, પારવતી નમ્રું નમ્રું—ઉમાપતી

કરો મહાદેવ દયા, હરો દુઃખ પીર બિથા,
તેરો નિત નામ રટત, જતી સતી નમું નમું.—ઉમાપતી
(૯૧)—મીરાંબાઈ—મગન, રાગ, ભૈરવી, પદ.

ઉધોજી, પ્યારે સ્યામ ભયે એ પીર.—ઉધોજી.
કંઠન કઠોર દરદ નહીં જાણે, આખર જાત આહોર—ઉધોજી,
મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, નૈન નિભર આથો નીર.—ઉધોજી.

[૯૨]—માનસિંહ—અભેસિંહ—

ઉજી આને મેંબી હઝે અઝેઃ યુક્તાતે બી નહીં,
બાઈસે તકેં સુલાકાત જતાતે બી નહીં.
ખુદપરકા હઝે કે ચિલવનસે લગે અઝેકે હાઝે,
સાદ છીપતે બી નહીં સામને આતે બી નહીં.
સઝેંકડો વઝયે કીઝે પર ન દુવા ઝેક વફા,
તુમ યુક્તાતે બી નહીં જ સોહમ આતે બી નહીં.
જસેમર તંગદો અઝે દાગ તો કયું જતે હો !
જન પ્યારી નહીં અઝેમર જનસે જતે બી નહીં.

૫ (૯૩)—સુકન્યા—સાવિત્રી—

એ...રજની શરદની રળીયામણીરે...રહિ ખીલી રૂપાળી ચંદ્રી,
આકાશે રહી ખીલી; એ વૃષ્ટિ વરશાવે અમૃત તણીરે.
રેલજમી ઉરમાંહી આનંદની હાંહારે રેલજમી એ...કરે નયણાં

નીહાળી પ્રકાશ. [૨]

હર્ષધેલાં હૈડાં કરે હાસ ઝલક રવેત શી છવાઈ [૨]

સાખી } ચન્દ્ર વિના શજની નહિ રજનીને સન્માન,
 } સજની શું સમજ કરો રજનીના ગુણગાન.

[૯૪]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, શાહેની, તાલ, ત્રીતાલ—

એરી જશોદા તોસે લાંબી લકાઈ તોરે કુંવરે હુમ મયાઈ.—એ
કાહુકી ઉચક દુધકી મટુકીયા, કાહુકે ચોરકી શોદકી ગાયર છરકાઈ,
બિચ કગર મોસે રોકત નટવર, ચાંદ હસત પ્યારે બિજકી લુગાઈ.—એ.

[૯૫]—સ્વાર્થના રનેહી—રાગ...એ માથે મટુકી લાઈ જાવું.

એ...ચુરે ગુણ હવે હું ગાઉં, પાપ પુનર્મા હવે, શહી સપડાવું...એ

કાયા મારી પાપી ભારી, ગતી, મતી, સૌ દે છે, વિશારી,

એ...બકિત નાદે, માનવને ચલાવું...એ,

સ્વાર્થના રનેહી સૌ ભારી, “સુની” લેજે ચિત્ત ધારી,

એ...ખોટા બાવોથી, હવે ના ફસાવું...એ.

(૯૧)—સ્નેહ—સરિતા—

એ શાળા, સ્નેહી સાદી મહેમાની સ્વીકારાને,
કરી દષ્ટી મીઠી સ્નેહી સદન દીપાવોને, હૈયું ઘેલું આજે પ્રેમ પૂજવાને.
પાદ પંક્તી રજ ચુંબવાને, મધુ વાણી સુધારસ ચુંસવાને,
મારા મોઢેરા મહેમાન રંગ મહુલી સુહાવોને,—એ૦

[]—જલસા સંગ્રહ—રાગ ભૈરવી—આશાવરી,
ઝેરી હઝે મેરી પેઆરી નનંદીઆરે,—
તોરે ખીરે મેઝેકુ દીનીગીરી નનંદીઆરે.

કે આરે કરું કુછ બચ નહી મેરારે—
સાચુ નનંદીઆ લરેગી શારી નનંદીઆરે,

[૬૭]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, મેઘનો, જલ્દો—હુમરી.
એક કામીની બન બન આવે,
ચતુર નાર ઝોરમાન સવારે, પદમાતી પ્રેમ જગાવે,

.....આજ એક કામીની૦

સામરો કનઇઆ મોસે માનત નાહિ ખોરહી આન જગાવે,
બિજરાબનકી કુજ ગલનમેં નારદ ખીન બજાવે.—એક કામીની૦

[૬૮] જલસા સંગ્રહ—રાગ ખમાસ જલ્દો હુમરી.

એસી ચતરનાર કર સીંગાર, ઠારી અપને દવાર,
પિયાનીકસ બહાર, એકપત્રખ લાગી હસમેરો મનલીનો.—એસી૦
એક ચંદ્ર બદન ચંદાસી કીરણ, આઘંથી સદન પીવાનેક નજર,
એક પાનોણી બેહેરણ હસ મેરામન લીનો.—એસી૦

[૬૯]—ખુને જીગર—

એ...દેખો કિસમતકા ખેલ ચલી ઝંઝટકીરેલ સારે ગાંવમેં.
નહી મઅલુમ ટીકીટકા નંબર બી, ગયા ટીકીટ, ગઇ ઝોરત બી.
અવલ આખરકો દો ગાક, યેગયે જોડે યે અદખત...એ...
પંખખસે માલ ગાડી જો આઈ, અફગાની ઠોસે વોહ ભર ભરકે લાઇ.
હમને ખરીદે હમીં ઉંસે પિટગએ, લડા જકશનપે આકર પંખખમેલ.
ચડા ઉલ્કતકે મંડવેપર જલ્લતકા ખેલ...એ...

[૧૦૦]—હુરન આરા

એજી જવો સજન બડે આએ, યુમો ન મેરે માલોકા.
મેરે માલોપે યાર, કરે લાથો નીશાર, હારે લાલોકા
માલ યુલે લાલા, જોખન મેરે આલા, છુએ કોઇ જો નાજોંકે પાલોકા.
વારે લાખોં રૂપૈયનકે માલોકા...યુમોના૦

(૧૦૧)—સુર્યકુમારી—

એ સાચાના સંગી હાર કરશે મારી, કષ્ટ હરશે હરીવર ખાંભા ધરશેમારી
જેણે જોતમતી નારીને પદરજથી તારી, એવા જુધરનો મૂળને ભરોસો ભારી
અર્થ ચિન્તા તણ દો માતા મારી, લેશે દીનનો દયાગ એ ઉગારી
જેણે ભકતોના અંતરની પીડા ટાળી, લાજ સાચવશે વૈકુંઠનો વાસી મારી
અખીલ વિશ્વનો આધારગતી એની ન્યારી, બની બેઠીએ સંકટથીવેશે ત્રા:

(૧૦૨)—ચન્દ્ર-ગુપ્ત—

એક પત્નીગત પાન પીએ નર! એક પત્નીગત પાન,
એને પતિગત તેમ તમારું પત્નીગતે કલ્યાણુ.—પીએ!
તમે આહો કે નારી તમારી, હો સતિ-સીતા સમાન,
ઉદાહરણ રૂપ રામ અને પુદ પવિત્રતાનું પ્રમાણુ.—પીએ!
પાણિ ગ્રહણુ સમય માતી અનેએ પ્રતિજ્ઞા આણુ,
કાલ એક બીજનો તોડે તે છે પશુ હેરાન.—પીએ!
જેનાં માત નાતનાં યુદ્ધ, રજ, ચિર્ય અનીતીમાન,
તેના સુત પત્નીગત ચૂરી થશે વિષયિ લા શ્વાન.—પીએ!
નીજ પત્નીનાં અંગ અંગને દિયો અખી કુપ ઉપનામ,
ધ્રાપ્ત ધ્રાપ્ત તેના રસ ઘુંટડે, લિયો અમરતા લાણુ.—પીએ!

[૧૦૩]—કળીયુગનાં કૃત્યો વિષે રેકડું—રાગ ભાજન—

એવો કળયુગ હવે આવ્યોરે, દુનિયામાંથી ધટીરે દયા—રેજ.
એવા મોટા મોટા મહાજનરે, લખોપતી લોભી થયારેજ.
ધરતીમાંથી ધરમ ગયું ને પાપનું વધી ગયું પૂર;
પરજનનો પાંગળા થઇને વરશે, મેદની થઇ ચકચૂર,
એવું કળયુગનું કારણરે, વાગ્યા કણ વણસી ગયા રેજ.
શૂરાનું શૂરતીર પણું ગયું ને, ગયું સતીનું સત્ય;
વેદી ભેદી પંડીત પુરાણી, સરવેતી મટી લઇ મત,
એવું કળયુગનું કારણરે, લોભમાં લાગી રહ્યા રેજ.
પૃથ્વીમાં પાખંડ પુજશેને, વાંપ કરે વેપાર;
સન્યાસી ધન સાચવાં લાગ્યા ને, મહિપતી વૃતાનાર,
એવા કપટી કરે મોટારે, અસતિયાનાં ઓષ થયા—રેજ.

ઓ [૧૦૪]—સુકન્યા—સાવિત્રી—

ઓ સહિયર, સુણો શીખામણુ સારી, સઉ કરો સંગત જોષ વિચારી—સહ
કુસંગ કાળજા કોટડી, કુસંગીનું સુખ શ્યામ;
ફૂલન કરો સંગથી થાય નામ બદલામ.
જડી જેને સોખત જગમાં નકારી, ગયું તે તો આ ભવ પરભવ હારી.—

(૧૦૫)—અમુમતી—

ઓ મારી રંગીલી દરજણુ, દરજણુ ગુલાબનો ઝોટારે,
તારો જગમાં જડે ના જોટારે.

ખવરાવું પીવરાવું હાયમાં નચાવું, વાળે રખે તું ગડબડ ઝોટારે,
લાહી લુહીને પરણ્યો પરાણે, નથી હું માતખર મોટો.

ઓ ! મારે તો જોઈશે શીરા પુરી ને સાથે સાતવાના હં, અ.
અરે અહીંતા મળશે રાટલો ને હુમળા, શીરાપુરીના તો ટાણા હં, અ.

(૧૦૬)—મહાપ્રેતા કાદંબરી—

ઓ સાહેલીરે (૨) સમજ કરીએ પ્રીત.

હાં હાં નથી સાહેલીરે (૨) અટપટી પ્રીતની રીત,

મોલો અનેક સુણી બીજનાં મોલ તોલી બોલીયે.—હાં હા.

સામાનું દીલ જોયા વિના, નવ આપણું દીલ બોલીયે,

અંતરસામાનું બાળી, ભરીયે પગલું સંભાળી, એકહાથે પડે કેમ તાળીરે.—ઓ.

(૧૦૭)—મૂળરાજ સોલંકી—

ઓ જખીલી છોડ શરમ, કર જશુકો ન તું.

મહેમાન બોલાવી વાહ ! ફેરી મરફરી મળહ ! ઓ.

રીતી એ ક્યાંની ? પ્રીતી એ મળતી ? જો જખી આ જાની,

કરો મેરવાની પત્ર વાંચવાની, કાહી યજ, દીતાની—આ...જખીલી.

[૧૦૮]—સ્નેહ-સુધા—

ઓ સ્નેહબીના શીરતાજ ! ખાલી પીયોજ આ પ્રેમની,

સ્નેહ બરપુર છે, પ્રેમનું, એ તુર છે હો. ઓ—

રંગીલો મધ આ સ્નેહ તણી ચીજ. ખીજ તું સ્નેહબીની નાર,

સ્નેહે સંસારનો સધજો વહેવાર છે, સ્નેહ એજ સંસારે સાર;

વાહ વહાલી વરણાગી અલખેલી અનુરાગી, છે સુંદરી સુગલ—સ્નેહ.

(૧૦૯)—પ્યારો સાહેબ—રાગ, મહાડ, કબાલી.

ઓ બાલમ મોરે, હમસે નજરીયા કાહે ફેરી,

મેરા જ્યા આહે ગરવા સો સો બૈરી તોરેરે. બાલમ.—હમસે.

[૧૧૦]—દોરંગી દુન્યા—

ઓ દાસી બનું પીકી, લગન હો જો જીકી;

નહિ માનુ કાસીકી, બસ ન માનું કાસીકી.

વાઈ વાપે તન, જન, હો સુજન, કમલ બદન ફલન મોહન. દાસી.

દીપક બીન કટી ખીમલ, કમળપર અંગ પતંગ ન જારે,

એહી રીતી રતી કુમતીકી બસ શીકી અતનીકી નહી નકી, દાસી.

[૧૧૧]—ખુશર હરીના—રાગ, જલ્લા, તાલ, કેરવેલ
 ઝોહો મન મોહેનાં તોરી, છુમ છુમ ચાલ.—ઝોહો
 હાથોમે હમે પએમાનાં, મતવારી તોરી ચાલ,
 મદુઆ બરકે દેં મધ, બળતી ચલી તાલ—ઝોહો
 મતવારે તોરે નએનાં, અઓર જોરે જોરે ગાલ,
 તોરો આલા બેબનાં, ઉમરીઆ ચઓદ સાલ.—ઝોહો
 મોરે દયરી ખાન તોરી તઓદહમે પખાલ;
 આલા મોરે તો દીલે, ઇસકુપે કો સઢાલ,
 અપની સુરત જુલ ગયે, રંડીયે ગીરી સાલ—ઝોહો

(૧૧૨)—બનીસાર—

ઝો મોએ પ્રભુ હમે કાશ તેહારી, એક ખીરહેડી આગસે જલ રહા ચા
 દુશ્વરકામતકી લગી ચીન્ગારી, તુંદી આલા તુંદી આલી આશકે, દુલોમમાલી
 બરદે ઝો વાલી—તુ ગોદ હમારી.—ચો

(૧૧૩)—અનમુયા—

આખ વીના અધારે, સદાયે મારે આખ વિના અધારે,
 કાઈ કહેશે બાલ લીલું, આ ધોળું ને આ પીળું;
 મારે મન સધળું કાળું કાળું રે [૨] સદાય.
 કાષ્ટને લાગે જગ સારે, કાષ્ટને લાગે નહારે, મારે મન
 જનતર ખારે ખારે રે.—સદાય.

(૧૧૪)—સૌભાગ્ય સુંદરી—

આખો ખેલી જો જીવ આ, દીસે દુનિયાં કાની,
 શાની જાંદગાની રોજ રહેવાની માની.—આખો
 આ ધનધામ મેડે, મહેલોને વાડી વચ્ચે,
 ખતે સાચબ્યા અતે ચવાના ધુળધાણી.—આખો
 અમિંતો કામશે ટોટો, અજબનો શીરસ્તો,
 કરી લેને ભલાઈ એજે, છે, સાચી કમાણી.—આખો

(૧૧૪) લયલી-મજનું—રાગ-કુમરી.

આંસુ વા બરે મોરે નયન, દીલ કપિ મોરે હો.—આંસુ વા.
 ઢાહરા } જાને મનકો મેદમન, દુજો નજને કાએ,
 પરકનહાર દુખઓ, દુખકો મારો હોએ.—આં
 ઉછલત છતીઅન હમે મોરી, ઝોર ચદતહમે સાંસ,
 રૂપ સરૂપ તો જલ ગયો, દેહ અની જુંધાસ.—આં

જય કહે ન કીજીએ, પ્રીતમે જીવે પ્રાન,
ક્યેસે બંધંદો છોડીએ, જો બંધિત હએ દોખન.—આં
આમ જલાવે હાડકો, ઓર જલાવે માંસ,
પ્રેલ જલાવે સગ કણુ, ન રાખે જીકી આસ.—આં
ચીંતાને સગ લુટીઓ જોખન ઓર આરામ,
પ્રીતમ જતો ચપચુકે, વાકા લે ન નામ.—આં

૩ [૧૧૬]—ભદ્રાશામિની—

અંતરે હર્ષ છવાયે, સખી શાને ?—અંતરે.

પિયુના વિયોગી આ બાલાનું જે, નિશ્ચિન હૃદય ચિરાયે:

—શાંત બનશે આજે અલો !.....એ.

પ્રાણ વિના હૃદયસે, સખી શાને ?—અંતરે.

શુદ્ધ મારી શું બદલાયે ! ધર્મ મારાથી ભુલાયે,

લોક કહે મને મૂર્ખ બલે પણ, લાજ ન આવે જરાયે—સખી શાને—અં

ક [૧૧૭]—“રા” માંડલીક—રામ. ભજન એકતારા.

કરીયે ના વિશ્વાસ કાયા માયાનો કહી,

મૃગજળ કેરા મોહ શા લાગ્યા તને માંડલીક.

ચીરંજીવી નથી તારી અમર નથી કાયારે,

ધડી એ ધડી માટે શું બગાડે મતી;

બગાડે મતી તું શાને જીનાગઢ પતી—ધડી.

રૂપ રંગે શું લોભાણો ભરમે કરતાં ભૂલ,

રૂપે રૂપ રળીયામણાં પણ એ શીમળાના ફુલ.

[૧૧૮]—શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર—

કરી ચડાઈ ચાહ દેશીએ આવી હિન્દુસ્તાન વિષે,

રકાખી પ્યાલાનો રથ બનાવી ફતેહ મેળવી દશે દીશે.

શહેર કરમે ગામગામડે ચોક ચોટે ગેટા કરી,

હિન્દુસ્તાનને ખુશ હંદાવ્યો કહી નામ લે નહી ફરી.

અધરામૃતનું પાન કરાવી નપુંશક નીર્માલ્ય કરે,

બલબલાને ભક્ત બનાવ્યા મહેતાજી પહેલે નંબરે.

(૧૧૯)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—રામ ગજલ, તાલ ધમાલ.

કૃષ્ણ ધર નંદે આવે સિતારા હો તો એસા હો,

કરે સખ પ્રેમસે દર્શાવું, દુલારા હો તો એસા હો.

બ્રહ્માસુરેકા મજલ ડારા, પૂતના જનશે મારી,

કશકો કેશસે ખેંચો, ખિલારા હો તો એસા હો.
 કદ પાનીકે અંદરસે, નાગકો નાથ કર લાવે,
 ચરણુ ફણુ ચેધર કરકે, નચારા હો તો એસા હો.
 તીર જમુનાકે જા કરકે બજાઇ, અંસરી મોહન,
 ચલ ધર છોડ બજનારી, પિયારા હો તો એસા હો;
 રચાઇ રાજ કુંજનમે, મનોહર રૂપ બન કરકે,
 દેવ દર્શનકો ચલ આવે, દીલારા હો તો એસા હો.
 ગયે જાઇ છોડ ગોકુળકો, નહિ શીર લોટકર આવે;
 સખિ રોતી રહી બનમે, કીનારા હો તો એસા હો.
 પૂરી દારવતિ જાકર, મદલ સોનોકે બનવાયે,
 હમ્મરા રનિયાં વાંઢી, ફસારા હો તો એસા હો.
 કુંડે પાંડવ લડે રનમે, જીત અર્જુનકી કરવાઇ,
 બચાઇ લાજ દ્રૌપદીકી, સદારા હો તો એસા હો.
 ભીતારા ભાર ભૂમીકા, સિધારા ધામ અપનેકા,
 વો બ્રહ્માનંદ દુનિયાસે, નીચારા હો તો એસા હો.

(૧૨૦) — અપહુલ્યાબાઈ —

કર સુત સંજ્જન જનોનો સંગ,
 જેની સંગત પાપ હટાવે લાવે નિર્મળ રંગ.
 સ્વાતિ જળનું ઝેર બને જો ગૃહે કુર મોરંગ,
 કરે માછલો તેજ નીરનું મોતી ભૂષણ અંગ.
 તેથી કર સત્સંગ તજીદે સફુ દુજનના ઢંગ,
 લોહાં ને કુંદન કર્તા કર સ્પર્શ મણી સત્સંગ.

[૧૨૧] — સુરદાસ બંબન-રાગ-પદ.

કચુરે નીલબર સોયા મુસાશીર, કચુરે નીલબર સોયા,
 માનુસ દેહ દેવનકો દુર્લભ, જનમ અકારથ ખોયા. — મુસાશીર.
 ધનદારા જોયન સુત તેરા, વામે મન તેરા મોહા,
 સુરદાસ પ્રભુ ચલેહી પંચકા, પીછે નૈનુ, બરબર રોયા. — મુસાશીર.

[૧૨૨] — સતિ દેવહુતી —

કળી ખીલતી ચંમેલી શુભુ બાળા જોયનમાં,
 બાળા જોયનમાં, ધરી અનંગ રંગ તનમાં —
 નાણુકડી હજી લાડકડી હું છું, બાળકડી મુજ મનમાં,
 મોહિની અજબ ગજબ હું તો, શુભશુભ ત્રિશુવનમાં.

તનપર જેવર હમકે નેવર, લટકે કરી ચરણમાં,
હમ છુમ છુમ છુમ કરી ચાલું, લટકે મટકે મદમાં.

[૧૨૩]—સાચનારાખણ—

કહું આપવિતી કર્મ કથા દુઃખચારી, કાળજીનું નાખતી સંહારી...કહું
આ નગર સાધુ શેઠની, બહુ લાડકી દીકરી હતી.
ખાતા બગાસુ દારીઓ, કંઈ લાખ બેઠાજર થતી...કહું.
મોતી હીરા પહેરી ચરણ, ધરણી પર ના રાખતી,
તે આજ દુકડા કાજ તમ ધર આવી છે, બીખ માંગતી...કહું.
પતિને પિતાજી લેધને, બહાણે વિદેસે સંચર્યા,
ચોરાઈ ગઈ લક્ષ્મી અને, આમે રખડતા, છે કર્યા...કહું.
ચકતી અને પડતી પ્રજા, ચિરકાળ કોની નવ રાખશે,
બીખારી પળમાં શુપ યષ, શુપ યષ બીખ માગશે...કહું.

[૧૨૪]—શુક જયંતિ—

કરું દ્રષ્ટિ જ્યાં ત્યાં હું, મને તો ખલ્લા ભાસે છે,
સકળ કામે પ્રકાશે છે, તિમિર તનમનનું ત્રાસે છે...કરું.
અખડીત એક એ જ્યોતી, જડે નવ શ્રમ વિણ શોધી,
મને મ્હારું બતાવે છે.....મને
હૃદય ધનથી ઉમળકાનાં, કિણું દશદિશ વ્યાપે છે.
નિજન દે હું આનંદ.....મને

[૧૧૫]—સુકન્યા-સાવિત્રી—

કંપવૃક્ષ તણ કોણ અભાગી આવળ પાસે ગય,
ફળનાં આસે જળ સંચે તો, ભામે કંટક પાય.—અભાગી.
લંપટ રૂપ મધ દીપાં પાસે, બહુ કીડીઓ ઉભરાય,
સ્વજન ! મિત્રની, ખરી કસોટી વિપત સમયમાં થાય,—અભાગી.

[૧૨૬]—સતિદ્રૌપદી—

કરમ ગતી અતી ન્યારી વિધાતા કળી ન શકે મતી મારી અરેરે—ક.
એક દીન રાજ એક દીન જોગી (૨) એક દીન હાલ બિખારી અરેરે—ક.
ધરી મૂઝ હાલા દંડ કમંડલ, અંગ વિલુતી લગાવી દરેરે—ક.
રાજ નિવાસી જંગલ વાસી, તુંહી નિરંજન નાથ રમરેરે—ક.

[૧૨૭]—લક્ષ્મી-વિજય—

હમ તણે કોણ મર્મ બતાવે, આન્તિ બર્ધુ મન શાન્તિ—ન બાવે,
શુખનાં તે સ્વપ્નાં હવે આવે, દુઃખણી અન્તર દુઃખે ઉભરાવે.

નિકળી લવનથી, વન જાયે, ત્યાં દવ લાગ્ય લગાવે,
ઉલટી દશા દુર્ભાગ્ય જણાવે, દુષ્કામ્ય, આ જગ અનુલવાવે.

[૧૨૮]-મોહિની ચન્દ્ર—

કરેણના સાગર નટવર નાગર વ્હારે ચડો વનમાળી,
અણ રતનાગર, દેવ દીવાકર, પંખીણીયો સપડાવી.
ઘેરાણી પંખીણીરે, કાંઈ ન સુને, ચરચર ધ્રુવે પાર પાડો પુન્યશાળી—ક.
વેણી વીંધાણીરે કાંઈ ખચાવો, આવો આવોરે, આવો પરદુઃખલંબનમાળી—

(૧૨૯)-નરસી મહેતા—

ક્યાં છે મારું ને તારું ન્યાં જાંખું ત્યાં ખલ ધારે,
ચરણના જ્ઞાન વિનારે ! અંધારું.....રેક.
ઢાણુજ વાવે ને કાણુ ઊઝાડે કાણુજ તરેને છવાડેછ.
કાણુ હલાવે ને કાણુ ચલાવે, કાણુજ કાળ કાળ કરનારે—ચરણ.
કાયા નગરમાં તું આવ્યો મુસાફર સોદો કરવાને સારણ,
પામર હીરા નવ પરખીયો, કોપું તે કાચું કારખારે—ચરણ.

(૧૩૦)—લદા ભામિની—

કર્મ કશાદી બીયા જગ જોઈ, સુખ દુઃખ સખ કર્મ ન તે હોઈ—કર્મ.
ઢોળી કર કમલ કરત કીરત કલ. કોઠી કર તલ કર કરત સદાઈ.
કોઠી નૃપવર છંવર ડોલાવત, કોઠી ધરધર માંઝન ન અધાઈ.—કર્મ.
કોઠી કર કમ નાક પતિ હોઈ, કોઈ નર કનપર બીપતિ બગાઈ;
કુકર્મ કર્યો અસુર પતિ રાવન, સુવર્ન લંકપલમે ખોઈ.—કર્મ.

[૧૩૧]. મીસ ગોહરજાન—રાગ માલકોષ, તાલ ખ્યાલ ત્રિતાલ.
કૃષ્ણા માવો રામ નિરંજન, કૃષ્ણા માવો રામ નિરંજન માવો.

(૧૩૨) જલસા સંગ્રહ.—રાગ કાશી. દુમરી.

કનકયા જરા બનસી બળબરે, ઠંજમનાકે તીર કનકયા જરા બળબરે.
બનસીબળબ મોરી શુદ્ધ બીથરાધરે, કનકયા જરા બોરતો બળબરે—ક.

(૧૩૩)-જલસા સંગ્રહ—રાગ દેશ ખ્યાલ—

કરના પકડીઓ રાજ મોરી કરના પકડે. કરન પકડે;
ઝાંદે બધાં; મોરી બાયે ધરનકી લાજ—કરના.
તુમ સરોશીર માન સરોવર, હમ પછી નીકસરકેના એક
સુંદર અરજ કરતહું.

પ્રીતમ ગત મારી સુનીયો, કંઠન પ્રીતકી લાજ—કરના.

(૧૩૪)—મીસ અચ્છનખાઈ. રાગ—ખરતા, તાલ ત્રીતાલ, હોરી—

કન્હેયા મોસે ખેલો હોરી, કરો ના ઠોરી—ક૦

ચન્દ્ર બદન નવ નદન ગવાલની, નૈનાકી મતવારી,
લે લે હાથ ન માર કુમ કુમા, ભર ગૈયાં છક-જેરી.—ક૦

અખિલ શુલાલકે બાદર જાયે, ખેલત નંદ બિહારી,
કુંવર કહાન મોસે રંગ ન છીકકો ભીજત સુંદર મોરી.—ક૦
સખ સખિયન મિલ બન બન આપ, કાપ સાવર કાપ મોરી,
અપને અપને મંદીરસે નિકસી, સાસ નનંદકી મોરી.—ક૦

[૧૩૫]—પ્યારા સાહેબ—રાગ, આશાવરી—

કરલે સોગાર ચતર અલખેલી, સાબનકે ધર જના હોગા. [૨]
માટી ઉઠાવત માટી બીજાવન, માટીમે મિલ જના હોગા;
નાહલે ધોલે શીશ ગુથવાલે, શીર વહાસે, નહીં આના હોગા.—ક૦

(૧૩૬)—જહૂરી સાંપ—

કહું કાહે સરમકી ચે બાત, મુરકીલીસે કટતી હમ રાત નીમોડી.—કહું.
મોરી સુની હમ બગીચાં માલીસે—ખાલી, પુલે હમ ફળ પાન દષ મોરી, કુલે.
ગયા પહલા જમાના, અખતો નિજાના મહરા ગય મોરા માલ;
મોરી આલી, ન અંગમે સમાના. હા. કહું.

(૧૩૭)—જલસા સંગ્રહ—રાગ—ગોડ—મલ્હાર—હુમરી.

કરકે કમનવા મોરી જાંઠે કનાઇ, સુનો લખરવા, મૈ મોરી દોગી તુમકો;
મોરી બંધયા પકર બરવા જનને—કરકે.
ગરજ ગરજ બાદુરવા જીંદનિવરસે, કુમયાં પરત મોરી અંગીયા
બિજાયલો અયા યા લખાયલો.

હસી હસી હમરા અંચરા જાડે, સમઝ માન લે.—કરકે.

[૧૩૮]—મીસ અમીરજન—રાગ—પીલુ—તાલ દાદરા—

કહો ગુધયાં કેસે કટે સારી રાત, સૈયાં નહી આવે જીયરા ગભરાયે કેસે;
એસે બે દરદી સે પીતજો ઠાની, કબજુ નમાની બાત...કહો ગુધયાં.

[૧૩૯]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, કાલીંગકો; પદ.

કરમ ગત તારે નહિ તરે—કરમ૦

કહાં બસે રાહુ કહાં બસે શશી રવી, જોગ સંજોગ પરે—કરમ૦

ચર બશીષ્ટ પંડીત સુની જ્ઞાની, શોધકે લગન ધરે.—કરમ ગત૦

સીતા હરન મરન દસરથકુ, બિપતમે બિપતપરે.—કરમ ગત૦

સુરદાસ પ્રભુ અબ હુધ મોહુધ—જક જક કવન મરે—કરમ ગત૦

[૧૪૦]—મીસ-કાલીજન-ગજલે-અલોફ-ડી, ૨. સો યુઠ.
કળી બનશ સરવકે જો આ ગયે. તો બહારે ફુલ દિખા ગયે;
મેરે દિલકો દાગ લગા ગયે વહ, નવાસ જોઈ ખિલા ગયે.
વહ દુઆથી દિલકી, ન આયે દિલ કાષ; જેવશ ન દિખાયે દિલ;
વહ જો બેયતે શે દવાયે દિલ. વહ દુકાન અપની બતા ગયે.
બંદ હુય કયો ન આસુઓ કીઝડી, કે મોહબત અપને ગલે પડી;
વહ જો કર ગલેથી વહ અંબરે, વહ બલાકે પેચમે આ ગયે.
[૧૪૧]—મીસ અમીરજન-રાગ, દેશ-તાલ; દિપચંદી.

કન્દેયાને લેર બધરે, કુંજનમે આજ સખીયા નહીં મેરે સંગમે;
રામ રમોદે મોહનકે દારે-મોહન ખડેહે બિંદરા બનમે.
નખ નવેલી કેસે બચેગી કયો નિકસી કાશુનમે,
મેં જલ જમુતા બરન બતી, સોચ રહિ મનમે;
ઝાગર પટકી ચરન ઝટકી, ઝાર બીજો કારી રંગમે-કનેયાને.

(૧૪૨)—ગાયન દર્પણ-રાગ, પંજળી.

કમલ ન આયો બાકે ચાર બિનતી કરત રહી મેં તો સોસો બાર-કપ
કહેત કદર સમજાએ સખીરી, માનત નાહી કણુ એક બાત.
અબ ખડે રહે સોતનકે દવાર.-કમલ નં

[૧૪૩]—કુસઆવતી-

ક્યસે રાધામે બહાકુ કનૈયા કાલા, કનૈયા કાલા, કનૈયા કાલા.
માખન ચોરીવા ગલી ગલી શીરતા, તૂટ જમુનાપે બટકતા; ચોરી મે
જોરી મોરી રાધા જોરી મોરી રાધા.—ક્યસે.

સાખી { “જળ જમનાકો મેં ગઈ, આયે નંદ કીસોર;
મટકી મેરી તોડકર, દીની બાલ મરોર.”

બાયા થા ઝો આઝ લેને દાગ અંગ લગા ગયા;
નયનકી મરોડનસે કરોડ બાતેકર ગયા-જોરી મોરી.

[૧૪૪]—મીઠા જહર-

ક્યસી પીત નિબાધ, મુધ હું મોરી બિસરાધ;
મોરી ચાદ ન આધ, માનો નાર હું પરાધ.-

સખર પિયા બિન આવત નાહી-બિહરાને સજન તોરે અચરી
ભાવે ન કણુ મોરે છપે બનાધ. —મત કીની.

[૧૪૫]—જવાબે હસ્તી-

કનકધયા કીશન, મત્ર વારે દુવારે; કયા નયન પ્યારે પ્યારે !

સુંદર સુરત તોરી, મનકો હરત, હરજનકો હરત તોરી, મોહીની સુરત ગોરી.
મોરી બારી ઉમરીયા બેહારી મએ તોરે વારી;

ગનન ગન દીલખર દીલખર હારે । યાર સુંદર મનહર.—ક૦

[૧૪૬]—મીસ મલકાબન—રાગ છલ્લા, તાલ-છલ્લા.

કમર પતલી લયક છપ પ્યારીરે, નૈયના રસીલે ખુપાવ મતવારીરે.—ક૦
ખુદાને દિલ ચે દિયા નજર બેવફાકે લીયે,

મિલી હમ આંખ તો દિદાર દિલરૂપાકે લીયે.

બચન સમાલિયે, દિલકો જરા ખુદાકે લીયે;

નનાજુક બૈયાં ગોરી કલૈયાં, મેરે પીયાકી ચે આહલ્ય ન્યારીરે.—કમર.

[૧૪૭]—પ્યારા સાહેબ—રાગ ભૈરવી; કબ્લાલી.

કહાન કુંવર મોસે કરત બરજોરી, અબ મોસે કરત બરજોરી;
એક ન માને એક ન માને મોરી, કાને કુંવર કરત મોસે બરજોરી.
દેખી શામ યહ નામ હરતો, શામ તુમ લાજો હીરહત;
બડી બડી પલ પલ છીન તોરી બીનતી, કરત બજોરી. એક નમાને.

કા [૧૪૮]—મીરાંબાઈ—રાગ ભજન—

કાનુડો શું જાણે મ્હારી પ્રીત, આપ અમે બાળ કુંવારાંરે.—કા૦
જળરે ભુમનાના અમે ભરવા ગયાં તારે, કાનુડે આવીને છાંટયા
નીર, ઉઠ્યાં હરરરરરરે.—કા૦

શેરીએ ને શેરીએ અમે રમતા, ને ભમતાંરે, કાનુડે આવીને ખેંચ્યા
ચીર; ફાટ્યાં ચરરરરરરે.—કા૦

વંદરાતે વનમાં બહાલે, રાશ રમાડ્યારે, કાનુડે તાણી માર્યાં
તીર, વાગ્યાં ચરરરરરરે.—કા૦

[૧૪૯]—વિષ્ણુવેલી—

કાયા કાચો કુંભ છે, જીવ મુસાફર પાસ;
ત્હારો ત્યાં લગી જાણુજે, જ્યાં લગી શ્વાસોશ્વાસ.
સદા સંસારમાં સુખ દુઃખ, સરખા માની લખએ;
રાખે જેની રીતે રામા, રંગે તેવી રીતે રહીયે.

આખી { પીપળ પાન ખરંતા, હરતી કુંપળીયાં;
મુજ વીતી તુજ વીતશે, ધીરી આપુડીયાં.
નહી જેવીને તેવી નિત્ય, કાષ્ટની નહતી જોષએ;
હજાના હંગ, રતુના રંગ, જેવા દેખી લખએ.—સદા.

સાખી { કદી મેહેલો ને માળીયા, કો દીન છરપર ખાદ;
કોષ દીન એવો આવસે, જુખ્યા ન મળશે ભાત.—સદા

[૧૫૦]—રજની ચન્દ—

કાયા માયા જુડી સહુ જોણુરે, પલમાં વીખરાશે તારો માળો આ સંસાર
ખિન્દુ જેમ ઝાકળ કેડે, માતો મોતી જુડુરે;
જેમ સંસારની માયા મીઠ્યા માનરે.—પલમાં;
સમાને સંખધી, સ્નેહી કોષ નથી તાકેરે;
સ્વાર્થમાં રાખે સગાઇ સજો બાધરે.—પલમાં.

(૧૫૧)—શારદા વિજય—

કામવીરા વાલમને દેજો, કુખીનો સંદેશ;
જોગણુને વિષે વિજોગણી, કે જોતી મે દેશો દેશ.
જામે જીતની જુધ હય, છતનો કહે બતાય;
વાંકો જુરો ન માનીયે જોર કહા...સે લાય.”
ગાગરના પાણી ઝુકી જો, સાગરના માઝા ઝુકી જો;
નીતીનો એ ધારો, પધારો પ્રાણેશ, દોષ ન ધારો. પધારો પ્રા

[૧૫૨]—કંસવધ.

કાનુકા તારી કામજી કરનારી, વૃજમાં વાંસલડી વાગી;
મીઠી વળી મોહક, મન વશ કરનારી.—વૃજમાં.
મનવસ કરનારી, સ્વર સુણતાં લાજે સુખકારી;
હું ઘેલી તમ વીણુ થઇ છું ગિરધારી.—વૃજમાં.

[૧૫૩]—બિર-કુણાલ—

કારી નયનથી નચાવે નારી, પામર નર નાદાન;
નીર વીના ધરતીપર તરતી પાખિ વિના આકાશે ફરતી,

શાસ્ત્ર વિના શબ્દે સંદર
ધ્રુવ જે ધરતી, તે જોત્યા વીણુ પણુ એ કરતી.—એ બળવાન ના
હૃદયે ઝેર હળાહળ ભરતી, કામ કોષમાં જુલો કુત્તો કાળાં આયર
નકં સમાન ના

(૧૫૪)—ધુલ્લદેવ—

કાયા કાચ કુંપો, તું તો ચેતરે, દિણુ ભાગી હંસા;
અવિચળ પદીને તું પેખરે, દિણુ ભાગી હંસા.—કાયા.
ઝાંઝવાનાં નીર સમજ આ, કાચી જીંદગાની તારી;
મમતા ઝુકી દે ને તું કારીરે, દિણુ ભાગી હંસા.—કાયા.

એ દિનના છે ધરજળ સધળાં, એ દિન અહિં રહેવાનું છે;
એ દિનના છે સગા સંજાંધી, એ દિન સુખ લેવાનું છે.
એ દિનનો છે પંખી મેળો, અંતે ઉડી જવાનું છે;
લોકો જોને દુનિયા કહે તે, એક મુસાફર ખાનું છે.—કાયા.

[૧૫૫]—અહાં વિશ્વામિત્ર—

કામજોગી રાજ્યોગીને બનાવવા,
જપ તપથી રૂપીવરને નીકળી ચળાવવા.....કામ.

ચિત્તહર મૌવનની મને મોટી મન હામ છે !

નિહાળી હાવબાવ, પુરૂષ નારના ગુલામ છે !

એ દરજાવચા રૂપોરાજને ભરમાવી.....કામ જોગી.

[૧૫૬]—મીરાંબાઈનું બજન—

કાયા કારણ બેખજ લીધો, મેંતો રાણુજી કાયા કારણ બેખજ લીધો.
રમતો બમતો જોગી આંખો આંગણીયે, દાસી જાણીને દરજાણુ દીધો...રા.
ગીરધર વિના મુને ધડીએ ન ચાલે; હરીરસ ઘોળા ઘોળા પીધો...રા.
એરે કામણ મારે કહાનુડે કીધાં, કંથા પહેરીને નેડો લીધો...રા.
બાપ મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ. જંગલ માંહે દેરો દીધો...રા.

(૧૫૭)—શ્રી કુસુમ કમળા—

કાળું કામ કરે ન શું ? કામી, નીચ નારીની જાત હરામી;
વહે વેણુ મીઠાં મુખે સ્વામી, ખીજ સંગ રતી રસ જામી.
લોભાવે રશના એ રશાળી, ઉરમાં રાખી પાપની ખાળી;
કુર-ધુર્ત ઘોગી ને ધુતારી, બણી ચુંકેલ જાતી વીજારી.
શર્મ-ધર્મ-લજ્જા ! નહિ, દયા નહીં ! તલભાર;
જાર માટે જગદીશને. ઉતરવા ! તૈયાર;
રડે ધડીકમાં હશે ધડીકમાં, ધડી રીશે મસ્તાન;
લલચાવે નર લાખને, પણ કોષ્ટની નએ શેતાન.

[૧૫૮]—સરોજની—

કાળ નહિં છાડેરે, કાલા જ્ઞાને મધાને મરો;
પાપી બ્રમણુ કાજેરે, ઘોળાં કાળાં શીદને કરો.—કાળ
મન જાણો છો ! મેં કર્યું કે, પણ કરનારો છે કાળ;
આદ્યા અધવચ રહે ને, હરી કરે સો હોય;
મિથ્યા વૈભવ માટેરે, નિર્દય જુસ્મી શીદને કરો.—કાળ
નક્કી સમજો કાળ રામ ત્યમ, રંક સર્વને ખાય;

ખાંધી મુઠીએ આવેલાં, સૌ ખાલી હાથે ગય;
કરશે તેવું બરશારે ? પરમેશ્વરથી જરી તો કરો.—કાળ૦

[૧૫૬]—કુસમાવતી—

કામ કેદ કરી જીલવે તમામ જ્ઞાન—જીલવે છે સાવ જ્ઞાન—
—જીલવે વિવેક જ્ઞાન—કામ ગહન વનને જીવન ભવ્ય ભાજે.
ખરે કાંટાની કામજતા નિહાળે—અમન ઝરતી, ચંદન શીત ભાજે;
ખરે કામીજન મોટા નાદાન.....કામ કેદ.

(૧૬૦)—નાગર સંકટ—

કાયા તારી કાચી તેમાં પુલ્લો તું ફરે છે જ્ઞાને,
પુંકાષ જવાની હોળી પેઠે, એ સ્મશાને—
કરે શુદ્ધ તેને તું તો, સવારમાં ઉઠી સ્નાને;
ત્રિત દિન પોષે ખાસાં, પુખ્તિવાળાં ખાનપાને.
તાતી માટીને તું સોના જેવી મૂંઢતાથી માને,
નામ કૃષ્ણજનું કયાંથી આવે તારે કાને—
સખી ચતું હોય તો જદુરાયજીને શરણે જાને,
મોટામ મુકાને પ્રિતિવાળો પ્રજા ચરણે થાને—
મેળવને બાધ મારા, કેશવ તણી કૃપાને,
ગરીબી ધરીને શુભો ગોવિંદના જાને.—કાયા.

[૧૬૧]—સ્નેહ—મુધા—

કામીજન રૂપ ઉપર સહુ મરતારે, ફટીલતા કરતા,—કામી૦
કરે અનીતિ અધમ અતીશે, પ્રજુનો ડર નવ ધરતા;
પરમેશ્વર પોતાને માની, અંધ અનીને ફરતારે.—
લાજ શરમને કરી પરાધ, પાપી પમલાં બરતા;
અંતે ફટફટ યજ્ઞને પાપી, વીણુ મ્હોતે મરતારે.—કામી૦

[૧૬૨]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, કાશી—હોરી.

કાએ સતુમ પિયકારી મારી.—કાએ.
બર પિયકારો હમપર મારી, બીજ ગધ સખ સારી;
બીજકી સખી સખ કારી હસત હજે, એસો તું બયો અનારી.
પીયા કુછનો લોને બીચારી—કાએ.

(૧૬૩)—અદલ ઈન્સાફ—

જ્ઞાન જનનેહો પ્યારે પ્રાન જનનેહો, કાહે રોકો ડગરીયા;
બૈયાં ગહત મોરે તવકી છુવત હોં, છડિા મુરારી, બસ રહે બીહારી.
મોરો બારી ઉમરીયા—કાહાન જનનેહો.

નાહી એકલી મેં હું સંગ સાહેલી,

શીર મીલુંગી તુમે નીર બહાન, શીર ધર ગગરીયાં—કહાન જનનેદા.

(૧૬૪)—હુશનઆરા—

કહે ધોવે તનકી ચદરયા, મનકો ધોઝાલ એજલ જાએયા,

અરે માન જલ સુખ જાએયા.....કહે.

ચમક કોઠે હાં કરે અએ સાહી જતનવાં, લગા લગા સતકા સાખનવાં,

તનકા ધુલા મનન ધુલા, રહા જગર મગર મલબરા તનતો.—કહે.

મસલ મસલ કરત ચુસલહાં, નહિ જલકી કહરયાં.—કહે.

(૧૬૫)—જહુરી અંશુરતુરી—

કહે છાંડે મુરખ મોરી બધયાં, કલધયાં ગારી દુંગી મયેં,

મુંજી જગરે શરમ નાંહ આવે, સતાવે કહે મોહે, જરા ન લગવે.—કહે.

પ્યાર જાતી તુનેકયા દીલમે કાની, મોહનીયાં મુંદરીયાંકામનીયાં કુહારી હમ.

ચલ ચલ પ્યારી છલખલ ન્યારી, હય મીલ—મગે જરી.

મીલ જાએ પ્યારી આએ, ન સતાવો ન લગવો,

બખરા નાં નહિ બલ આવો પ્યારી, જગરે રીજલે જરા મું સંભાલ—કહે.

(૧૬૬)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, એહાગ, હુમરી—

કહાન મોરીરે મગરિયાં દોરીરે, દેખોદેખોરેલગરવાને બરજોરીરે-રામામોરી

મેં જલજમુના બરન જાતીથીરે, બાચડગર મેસે કાનીસારે,

ચલછાંડે બાલમ નહીતો દોંગી મેં ગારી-એ શીકયાકાની મોસે ચતુરાધ—રા.

(૧૬૭)—જલશાસંગ્રહ—રાગ, ખમાચ, ખ્યાલ—

કાલી કમરીવાલે મીલ જાના વેઠ મએ અપના પિયાકુ દુંદન નીકસી,

મીલ ગયો ખંસીવાલાસે—મીલજા—કાલી.

(૧૬૮)—મીસ જાનકીબાધ—રાગ, સોહીની. તાલ ત્રેતાલ.

કહે સજન કાંહે રાર મચાધ, (૨) કાહુ સોતનીયાને તોહે એહકાય દીનો.

કાહુ નિપટ કાહુ બાત બનાધ; છોટે પિયા, તોહે કરજોરત હું.

છાંડો છાંડીજી મોરી, મુરકી કલાધ—કહે.

કી (૧૬૯)—લવ—કુશ—

કીડી કુંજર દાખતી સસલે સીંહ હેરાન,

પુરખ નથી બળવાન પણ સહા સમય બળવાન.

કંધ કંધ ધાર બલે અવનીમાં કોતો કંધ કીરતાર,

અકળ કળા ન કળતાં, કોતો કંધ કીરતાર.

બળહીયાએ નાગ ફશાઓ, ગોટો હળ્મરી, ચુલાખ લુલાવે,

શીયાળે વાલ થકી કરી સરસાધ, કાંધક રડાવે કંધક હસાવે.—કતા.

[૧૭૦]—નરસી મેહતા—

કીસનજી કાળારે ! લાવો પુલ માળારે ! પારથના સાળારે;
 આવો બીડથો લાગવા હોજી.....કી૦
 નહિ આવો તો થાશે પ્રજુજી મમલાત; રૂઝો છે આ રાજરે,
 શીર માફ કાપવા હોજી...કી.—કંઈમથી આપો ભિતારી હાર...
 લગ્યા મારી રાખોરે, મોહનજી માધવા હોજી.....
 શીશ કાપશે માહાર તો થાશે જગ શીટકાર.....
 હાંશી અવિનાશો ચરો આપો કંઈનો હાર.....કી૦
 કાંધાં છે તે બહુ બહુ મારાં કાજ.....
 તેમાં આ વધારેરે, જાણી લેજો જાદવા હોજી.....કી૦

[૧૭૧]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, પીલુ, પદ.

કીસીકા કૌન સંગાથીરે જાળા—કીસકા.

જુઠીરે માયા જગત જુલાયા, કહેત પુરાણુજી પોથીરે—આ—કી૦
 દોલત ફનીયા માલ ખગ્ગનાં, માત પિતા સંગ નાહોરે—આ—કી૦
 આપહી આપે અહેલાં રી, જનાં, હોતે મજાનકી માટીરે—આ—કી૦

[૧૭૨]—જલસા સંગ્રહ—કારી, હોરી, આરમસી.

કીજે કૌન ઉપાય અજહુ, ધરનાયે કનાઈ—કીજે.

દીન ગીનતે સખી માસહુ ખીતે તોભી ખબર નહી પાઈ,

દીલમે હોસ હુમાસ મિલનકા, કેસે મિલે જહુરાઈ;

રીતે કોહુ દેત બતાઈ—કીજે.

ચૈત માસ ગયે ત્યાગી ચતુરજુજ, ચુરી મે ચુંતા સગાઈ,

રેતુ બૈસાખ તાપ તન બરે, જેઠ ખીરહરી જરાઈ;

રહે કયો જયરા બચાઈ—કીજે.

માસ અપાડ મેઘ ગરજત હૈ, દાદુર શબ્દ સુનાઈ,

રિમ ઝિમ બરસત આવન; લાદો મહા ભયદાઈ;

નદીચનમે પુર બહાઈ—કીજે.

આશો આરી બહી નહી આયે, જગત દીપાવલી આઈ,

હારતક કહાં તક સફુમે, માગસર મનકા મુંચાઈ;

ન ભાવત મેવા મીદાઈ—કીજે.

પૌસ પિયા ખીન શીત દુઃખ ખચુ માધ મરન દુખદાઈ,

શલ્યુન શીર હરી ધર આવે, તો ખેલે હોરી મુખ પાઈ;

ગુલાલ અખીર ઉઘાઈ—કીજે.

આજીવન પ્રભુ ખાત નીહાજત બહાર માસ ખિતાઈ,
દુઃખ વીહારન આય ગયે, પ્યારી ગલેમે લગાઈ;

ખીર હરી ખીર મટાઈ-છીની.

કું (૧૭૩)—પાંદવ ગુપ્ત નિવાસ—

કુંતીમાતા તનુજ તારા; વીરપણું બેઠા હારી,
હાથતણું હથાઆર બિતારી, ચાકરી ચુડીને પારી.
સિંહ વસ્યા શિયાળ અવાશે, સિંહ સ્વરૂપને વીશારી,
ગોઆહણના રક્ષક રહેતા. બક્ષક વ્રતિ વિશારી.
રાજ રમાની લાજ હુટાયે, ખાજ અખાજે ખુવારી,
વ્યંડળ વિરો પ્હરે ચીરો, ધર્મ ધીરો લાચારી.—કુંતી

(૧૭૪)—સાગર-સરીતા—

કુંવારે રહેલું બલ્લુજ સાંઈ અસ્યું પરણવાનું—કાકાજ બલ્યું પરણવાનું.
સારો ધણી નો નહી મળે તો ભુગ ભુગ રડવાનું—કાકાજ ભુગ ભુગ રડો
પ્રેમથી રમાડું તને બહાલી હમેશાં, ખાલી તું શીદ અકળાય, બો
બહાલી, ખાલી તું શીદ અકળાય.
આણીયા દીકરા મુંજો મરી રહે, નહિં તો ફળેતો થાય, બો કાકા
તમારે નખોદ ગાય.
મેનાં તું ક્યારે હવે મારી થાય.....નહીં તો.....કુંવારો

(૧૭૫)—જાહેરી અગુસ્તરી—

કુદરતકા તું દાતા જગકા પાદનહારા,
જગપરવર સુખ દુઃખકા, તું સુલતાં યુન વાલા—કુ
ગીરધર સુખકર દુઃખહર શાન જ્ઞાન ! તોરી પ્યારી.
જગકાવાલી ચંદર આલી, છત્તર શીશ પરડે ન્યારા કુ

[૧૭૬]—અહલ્યાખાઈ-રાગ, ગઝલ, કબાલી.

કુષારે હિન્દવાસીના હૃદયનો ગર્વ ગાળ્યો છે,
જગકતા હિન્દ ગૌરવનો કુષારે દાટ વાળ્યો છે.
અભાણ અમાની માઆપો મહત્તા આપર માટે,
સુતાના શત્રુઓ યદને ગૃહે પૈસા સુતા સાટે.
વિચાર્યાં વીણ હૃદય વયને મરી મોઢ્યા યુમાનીમાં,
જડી ને સંતતિ લગ્ને યુરે તે જીંદગાનીમાં.
મયા તે બહાયશેન પ્રીતિ લગ્નો ગયા ન્યાંથી.
પ્રજા તે વિર થું પાકે પછી ઉદ્ધાર તે ક્યાંથી.

કે (૧૭૭)—ગાયન દર્પણ—રાગ; ગરબો, ભૂપાલ—કલ્યાણ, દાદરો.
કેવી મુરલી વગાડી મનલીનોને, મને બીરમાલીને જોખન છોનોરે.—કેવી

ઢાના જવાહે મને વાર થઇ છે ધણી,
મારો સાસુ છે નહારી હુંપે ધણી,
એવું જાણતી તો એ વાટે આત્મી નહો,
એવી કપટી રીત મને ફાવતી નહી,
બીકથી કંપેરે મારો સીરજોરી—કેવી.
ઢાના હું લાચું છું ચરણ તારે આજથી જો,
ધધર કારણ મુકી દે મને લાજથી તો,
લાડકવાળા કેવાય નંદજી જો.—કેવી

(૧૭૮)—જલશા સંગ્રહ—રાગ, કારી, દાદરો.

કેસે બોલેરે પપીયારા પાપી દેજ, મોરા જીયરા કહો—કેસે.
સાજ નહી બોલે સવાર નહી બોલે, શીરબોલે માજલી રાત પપીયારા—કેસે.

(૧૭૯)—જલશાસંગ્રહ—રાગ, પીલુ—હોરી.

કહે દીને હમારી રામ રામ જાકુ મીલે મોરા શામ.—કહે.
નગર નગર બૌર દારે દારે, હોરી બેઝનકકી ધુમ ધામ—કહે.
ભામજે જોખન પિયા માનત નહી, કેશે કે રાખું મેં દામ દામ—કહે.
જુખ પેઆસ રાધીકા હાડયો, ઘેવાન તોપે પરાહી અજી જામ—કહે.
કુળ્ય નંદસુ હતતી હે બિનતી, પ્રભુ કયું હોરી એસી જામ જામ—કહે.

[૧૮૦]—જલશા સંગ્રહ—રાગ, ખમાય—હોરી,

કેસે બરન જાળીપાણી—સાવરમે કેસે. મોહે બિય મીલે મધુ બનકા—સાવરા.
કુવે જાળી તો કીય લગત હે, જુમના જાળી પિયકારો,

જોકલ જાળ તો રંગમે, બિનત હું, એસાં ગત મતવાલી—સાવરા.

કો (૧૮૧)—નરપિશાચ—

કોઇ અલબેલે અણુસારે તેડી, હું ચાલી તે મેડી,
કામજી કરી મને છેડી—મુકા વરણાગી. આ—છોડો ના છોડો—કોઇ.
ગુલે ગુલઝાર અંગોનિ બહાર, તમે કંઇ લેશો ના,
મરમનો માર વચનનો પ્રહાર, તમે કંઇ કેશો ના;
જાલો પર ચાર, ચુંબન અપાર, મને કંઇ કેશો ના.—કોઇ.

(૧૮૨) નવીન નવલ-ગંગા—

કોઇ મને સ્વામ બતાવે, જો કોઇ લાવે મુખ બતલાવે,
મન મમતું મુલ પાવે.....કોઇ મને.

તરસી ગાય તરડીયા મારે, પાણી આરો જણાવે,
પ્રીતી વાટે ભુલી પડી છું, પ્રેમ મારગ કાઢ ચલાવે.—કાઠ.

[૧૮૩]—સંગતના રૂળ—

કાઠ કરો ન કુસંગ—કુસંગ, તો કાળજી જોવો,
નિર્મળ નર ને નિચા પાડે, નિતી બગાડ એવો.

ડાહ્યાનું પથ્ય બાન બૂલાવે.....

એવા કુસંગને સ્નેહ ધરી નહિ રેવો—કુસંગ.

સંત મહંતને ભક્તિ જુલાવે, લપટે કૈંક કુટેવો,

સુખનો શત્રુ સંગ કુટિલનો સાફ ચહેા તો બાધ, થવાના દેવો—કુ.

[૧૮૪]—સરદારખા—“ કળેડાની કહાણી.”

કાને કહીએ કળેડાની કહાણીરે, જેમ બગલ પીલાયે ધાણીરે.—કાને.

લોક વગેરે ને સાસુ સંતાપે, વળી પીયુડા છે પામર પ્રાણીરે.—કાને

હું જોખન રસ ઝુલતી, પથ્ય જોડીની ખોડ,

પીયુડા રમે લખોટીયે કરતો દોડાદોડ.

જાલદીશ ! હવે ગલરાણીરે, સહાય કરજો શ્રી સારંગ પ્રાણીરે.....

[૧૮૫]—ગઝલે મહેદીલ, માંથી અબુર—ગઝલ, કબાલી.

કાઠ અચસી સખી ચાતુર ના મીલી, મુઝે પિકે દવારે બિઠાદેતી,

મેને રાહ મલિનેડી દેખી નહી, મોરી બૈયા પકડકે બતાદેતી.

મોરે મનમે હય અખતો જોગત યા બહુ, યૌર મલકે ભલુત મદીને ચલુ,

સખી હીલકી નગરીમે કાહે રહું, તહી પરલો એન જરાદીની.

પીયા સાત સમુદર પાર બસો, મેરા પગમે ન ચલનેકા જોર રહો.

નહી જતી મરીનેમે કાઠ હવા, મોહે મુલકે અરબમે ઊઠાદેતી.

મોરી ચેહે મે ઉમરતો સુખસે કટી, ચહી પીકી નગરીયા તો સોચ પડી,

કાઠ ગુપ્તચાળી સાચ ન આપચોરિ, મોહે હેત બહાકી બતાદેતી.

મેતો સુની સેજરીયાપે તરપત હું, પીયા દેશો અરબમે ખીરાજત હય,

કહી દેતે જો સુપનમે દરશ દીખા, વંહી ચરનોમે શીશ નમા દેતી—કા.

(૧૮૬)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, પીલુ, દાદરા.

જનશી તલમવામે નાહુંરે, બગલા પાણી જોર ગયો.—કાનશી.

અમાખી નાહી વારી જમુના ખી નાહી, અન્નેધયાકી ખાટરે, બગલા.

રાની જો હું મે રાજમે કુંવરકી ચડુ તો પકડ મગાવુંરે.—બગલા.

(૧૮૭)—જલસા સંગ્રહ—રાગ કાશી, હોરી.

કાઠ એસા કરેરે પિયાકા દીલ લલચાય.—કાઠ.

જન મન જાણી યોજા, લાખ જતન કર હારી,
નવ લાખ તાવજ રખી છતીયનપે, એક ન હુધ કારી.—સખીરી.
ખીજી સખી સખ ખેલે હોરી, મેં જેરન દુખીયારી;
મેરે બદનપર બુદ નહી હય, એહી દુઃખ મોહે ભારી—સખીરી.

(૧૮૮)—અમકતી બીજલી—

કામરે કબી દીલ ના કાગાય હયે, એક દહેર મુખા સંસાર કયું સતાયે,
અખેસ અખત કરત ચુનવાએ મકાં બનવાએ,
એ જહેદ બરે માર હયે સામાન સબી બેકાર;
હીયાજ્યા કામા જગપર હાતુને, કુરખાં પાઉ હાકએ લાએ.....

(૧૮૯)—જલશા સંગ્રહ—રાગ, કાશી, હોરી.

કાઠિસર કા ગમ બરે, નજર કે બસેયા—કાસરકાં
પુલ સરાદહી રાહા, બિકટ હય; એર યુગ્ધારો દૈયા,
અખકે પાર હિતારો અલોજ, તુમકુ નખીધી દુનૈયાં.—નજરકે.
તુમારી કમર બુલકે કારજ સોહે, તુમ દુલદુલકે ચહરખયા,
અહેમદ તોરી આસ કરત હયે. કારો કામરી વાલે કનકયાં.—નજરકે.

કં (૧૯૦)—મનુ-મણી—

કંબુસ કેવી કમાણીરે. આખર ધુળ રાણી,
જાની રહે બેઠ-બેઠ ફેરવે શુ, પૈસાપર પાણી—કંબુસ
બલે શરીરની ચમડી છુટે, પણ હાયથી ન દમડી છુટે,
સાચી જગે તે કમાણીરે—આખર—કંબુસ
પણી પળા બલે સીચે કૃપણુ પણુ, રામ હિડાવે મારો કુપો,
રામ છુટે દર આગે આગે કાતો તરકર બે દહ હુંપો.
પરંતુ પાછતાં પુંજ દેકે ના, વદે એમ વેદનાણીરે—આખર—કંબુસ
આવ્યા બાંધીમુડી, લેવાડે હાય, હાથે કયું સાથે, બીજું ન કાઢ સાથ,
ચુપ ચુપ ગણલા, નિકળ અહીંથી, બહાર નીકર ખાલશ માર;
કાઢ કરે ન બહાર—મારો એકી કિરતાર વાત બાણીરે—આખર—કંબુસ

(૧૯૨)—સત્યનારાયણ—

કંસ નીકદન, જય બીડભંજન, વંદન દુઃખ હરતા !
મન રંજન કરતા નીરંજન, જય જગના ધરતા.—કંસ
અંજન નયના ધાર, પ્રભુ ઠા સૌના પાલનહાર, (૨)
ભાલ સુ ચંદન જય અલખંડન, નંદનવન ફરતા.—કંસ.

“અડળ કળા કળી ના શકે, પામર જીવ નાદાન;
વિરલા વિશ્વ પીછાણતા, જેને તમનું ધ્યાન.—કંસ.

કાં [૧૯૩]—મારવાડી માયાણુ ગાયન મળકે, રાગ, હુવર, સારંગ,
કટિ લાગેરે દેવરીયાં મોસે જેર ચલો ન જાય,
કટિ લાગેરે દેવરીયાં મોસે જેર ચલો ન જાય,
અપને પીયાણી મે અગ્નિલી, જોખના ખીલગયો દુલ ચમેલી.
ધુપ પડે કમલાય—કટિ લાગેરે.

આધ બી રાત મોહ લે આયા, રસ્તા છાંડ કુ રસ્તા લાયો,
ચલત ચલત મોરી ખીચલી ટુંટી, જગરી દેહ પીરાય—કટિ.

“ [૧૯૪]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, ખમાચ, દાદરો !
કાંઈ લટક લટક ચલત મોહન આવે ભાવે,
અધુરી, અધુરી, મધુરી, મધુરી, મોરલી અળવે—કાંઈ.
ખાંધે કમરીયાં દાથે લકરીયાં બનમે ગઉં ચરાવે,
સાંવલી સુરત મોહની સુરત મુખસે બિન બળવે—કાંઈ.

જ [૧૯૫]—ધુવકુમાર—

ખજ ખજ ખજ આસુ, આંખથી આ ખરે છે.
ધગ ધગ ધગ દૈકુ બાપકું, આ ખજ છે.
પજ પજ પજ પ્રકટે, અંગમાં અગ્ની એનો,
વિરહ બહુ દમે છે આજ કુમાર ધુવતા.
ધુવજી વીના માંડેરે, જીવન થયું ખાંડે,
જીવન થયું ખાંડે, સહુ સુખ અકાંડે.
નારીના મેહે લપટામને લુલ કરી બારી,
ન્યારું કરું બાળ બિચારું, જીવન.
રાજતાજ રેભવ ખલા બાંધ બજે ડર લાય,
પુત્ર વિરોગે પ્રાણુ સુજ પાપી કેમ ન જાય.
હાય થશે હવે શું માંડેરે. જીવન.

[૧૯૬]—અજન—

ખખર નહીયા જગમે પલરી, રામ સુમીરસે સુમરન કરલે, કોળને કલરી.
ઢાડી ઢાડી માયા જોડી આત કરે છલરી.
પાપ પોઠ ધરી સીર ઉપર કીસ ખીધ હોવે હલકો,
જળ મહ હંસા નિકલ જાયગા મીટી જંગલકો,
એક ચંદ્રમા નવલખ તારે જોત નાહી જનકો, રામ.

સા [૧૯૭]—એશીયાઈ—સિતારા—રાગ કળ્યાલી તર્જ—

ખામે ગફલતમે હમે સગ હીન્દુ મુસલમાં આજ કલ,
કુરકે હાતોં લુટા જતા હમે છમાં આજ કલ,
અઝોરતોંકી હોતી હમે અજ હર તરફ પરદાદરી,
હાં મનોસે દેખીયે હુસ્ને હસીના આજ કલ ?
ઇજ્જતો અજમત મુસલમાની કરાએજ દીયકે.
આપ હી ખુદ ખોતે જાતે હંમે મુસલમાં આજ કલ,
અય જનામે મોહતરમ અય કીય લએ ખેચારગા,
દેખતે હંમે આપ એહ હાલે પરીશાં આજ કલ ?

સો (૧૯૭)—બુદ્ધદેવ—

ખીશ્યાં પુષ્પની પરાગ મીઠી મહેકે,
સાહેલી જાણે અમર તણે આનંદ રહેકે.
કુલી વૃદાવેલી, દીસતી સોહામણી,
એ...બહેની ચાલો હેતાળ એની જાયડી.
વિશ્વવાટિકામાં પ્રેમ પ્રેમ બહેકે—સાહેલી,
મિહું યોવન પુર આ મીઠો રનેહ સ્વભાષ.
મીઠી કુસમણ જાયડી મીઠો તરે કલાપ,
લલિત પુષ્પ શાં સોહાય, નિરખી નયણાં કરી જાય.
અંગ આનંદ ઉભરાય—વિશ્વ વાટિકામાં.

મલ્લ [૧૯૮]—“રા” માંડલીક—રાગ જૈરવી.

પુને જીમરકો પીતી હું બસ ગમમેં તરે ચાર.
જહેરે ચમનસેં શીરતી હું બસ ગમમેં તરે ચાર.
મય ચુપકે ચુપકે રાતી, ગું આસુંઓસે ધોતી,
વો કહાં ગયો મેરા મોતી, ખીના ના સોતી બસ ગમમેં તરે ચાર—પુને
દીલ ઉસીકુ દીજીએ દીલદાર ચાર હો.
ક્યા હીન્દુ ક્યા મુસલમાં કદરવાન ચાર હો,
મેરી નજર ને તુમસે લડ ગઇ, મેંમ પલંગસે નીચે પડ ગઇ.
.....વોહ ક્યાં ગયો મેરે પ્યાર.
મેંમ અગ્નિ નેશી જલ ગઇ બસ ગમમેં તરે ચાર—પુને,
સ્થે [૨૦૦]—મીસ મલકાજીક—રાગ, કાફી, હાલ, રીપચંદી—
એલત નંદ કુમાર બરબકે લોગનમેં—એલ.

प्रीति सखी सख अनमन आध, जेरे कुमकुम ज्यौरे गुलबारे.
जेवत नंदकुमार जखे लोगनमे.

ग [२०१]—भीम रौखा—राग, मल्हार, धीमा, त्रीताल—
गरज गरज परसनेका आये, मेहरवा सरसन लगी छुंदरीया.
जेक तो हमक हमनी हमके हुने मोर पपया.
जेवन बाजे, ज्यट गध मोरी निंदरीया—गरज.

गा [२०२]—श्रीगोविंद—
गान मधुरां कंठ गा, जखी रजनी, गान मधुरां कंठ गा,
तारवीयो तलो सालुओ धारी, कामजुगारी न था...जखी रजनी
मउलीयाने हपर धारी, जेकलडी न हरभा....जखी रजनी
योगीजनो सखी साधे समाधी, छीतण समीर तुं वा...जखी रजनी
गी [२०३]—भद्राप्रताप—

गीत वधतनां गावानी गत, पुछी जुओ गानाराने,
जेतुं तेतुं भावानी गत, पुछी जुओ गानाराने.
महाजन मोटा थावानी गत, पुछी जुओ गानाराने,
विष्णु भोवाये जुवानी गत, पुछी जुओ गानाराने.
धाड पडे तो धावानी गत, पुछी जुओ धानराने.
जेने तेन आहवानी गत, पुछी जुओ आहानाराने.

गु [२०४]—राभवर्षा—जैराज्य, राग, सींदरा. ताल, छिपचंडी.
गुजरी उमर जमडेमे जगाओ आपनी हलत है,
हुवा आरज अपील अपना, अजयय यह वहालत है.
मुकमे जैर लोगके हजारे करी दीये ईसल,
न देभा मिसल अपनीका अजयय यह वहालत है.
ह लीले दे दे जैनिपर कीया साधत असल अपना,
हिल अपनेका न सक दुटा. अजयय यह वहालत है.
अहुत पढने पढानेसे हुवा सख छहमे कामल,
न पाया जेह रजनीका अजयय यह वहालत है.
अना हारा पडे मसले सुताये हुसरेका बी,
वले दुटा न कुहर अपना अजयय यह वहालत है.
तु कर ईसल हसाअपना तुजे मोरोशे क्या गोविन्द,
न किरसा तुल दे छतना हजुल ही हय तुवालत है.

(૨૦૫)—પિતૃભક્ત પ્રભાકર—ગંગા, યમુના, અને સરસ્વતી, સંવાદ

ગુણની ખાણ મને ગણુ, ગંગા કહુ અધમના કાર્યુ.

મુજમાં નહાર્તા મનુષ્યને હું, મોક્ષ નિરંતર આપું.

મોહમા મારો એવો, સાખ પુરે છે...દેવો...

જમના મારું નામ અરે, યમની મિત્રી ટાણું,

મારૂં પાન કરે જે તેનાં, પાપ તમામ પ્રખણું.

હરનારી હું હાની...વાત એ છે...ના જાની.

સરસ્વતી હું સુંદર મારું જળ કિલ્મીશ હરનારું,

કરે સ્નાન શ્રદ્ધાર્થી તેનું સદા કરું હું મારું.

કરણુ મારી પામીદાસ ખોય છે ખામી

મુજને તારો પાપ નીવારો.....આમે દુઃખનો આરો

કરું સ્નાન ને પાન હમેશાં દ્રઢ વિશ્વાસ તમારો;

મુખમાં દેજો સ્થાપી.....માતા હું...પુરો...પાપી.

[૨૦૬]—નિલમ માણુક—

ગુણીજન વાવે છે ગુલાબ, નહિ કાંટા તો લેવાને,

સુમધ મનહરણી મેળવતાં, મન સુખ લેવાને...ગુણી.

કાષ્ટ સુરખ બાવળ વાવે, કાંટા લપ્ત પરદા ચાલે,

સંતજનો સત્ત ગુલાબ વાવે, સુમધ કરવાને;

આ કર્મ તણુ કંટક ત્યાગે, બવસાગર તરવાને...ગુણી.

[૨૦૭]—મીસ જાનકીબાઈ—રાગ-ભૈરવી-તાલ. દાદરા.

ગુલનારો મેં રાધા પ્યારી બસે, જાહી જુહમે કન્દકયા બસે.—યુ.

ચંપાગાં અતુરભુજ ખેલામેં બિહારી.

તેરે નયનોમેં ગીરધારી બસે, જાહી જુહમેં કન્દકયા બસે.—યુ.

ગો [૨૦૭]—સતિ દ્રૌપદી—

ગોવીંદ ગુણુ ગાવોરે, નરનાર, ગીરધર શ્રીધર શ્રી મુરલીધર.

નામથી નેહ લગાવો-હા, નેહ લગાવોરે, નરનાર,

મારું તારૂં મિથ્યા માની, કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહે જાવોરે.

અધમ ઉધારણુ બવ જળ તારણુ,

નિરભય નામથી નાવોરે-ભય નામથી જાવોરે.

[૨૦૮]—લદાલામિની—

ગોરા ગાલો ગુલાબી પ્રેમ રંગે રંગારો, ઝલકારો છલકારો,

મીતી આનંદે હસતે મુખેરે છવાશે-ગો.

ચંદા ખિલે ત્યારે કુમુદ વિકશે, આનંદ રેલાં રેલાવ,
આનાદ ભરતાં અમૃત ઝરતાં, વિશ્વ વિહરતાં મુખીયાં ચતાં-ગોરા.
(૨૦૬)—અખરોશી—

ગોવિન્દ તારા ગુણ સ્યા સ્યા ગાઈ [૨] હોહરે સાગર ગુણ ભરીયોહરે.
નવશે નવાણું પુર્યાં નવા નવા ચીરચાલા દ્રોપદીની વહારે ઝટ ચડીયો હોહરે.
છન્દે કોપીને વૃષ્ટિ વૃજમાં કોપી ત્યારેટચલી આંગલીયે ગિરીવર ધરીયો-હો.
કથુના કોઠાર ભરીમા હુંટયા રંકે આ ધડીરે,
બમણો કથુનીધી કાણુમાં કરીયો.-હોહરે.

[૨૧૦]-મીસ જાનકીબાઈ-રાગ, પીલું છલા તાલ-લાવણી.

ગોરી ધીરે ચાલો ગગરી છલક ના જાય-(૨)

છલક ના જાય છલક ના જાય.-ગોરી.

સિરપર ધડા પડાપર ગાગર, પતલી કમર બલખાય, ના જાય-ગોરી.

(૨૧૨)-ફનેહુ-સુધા—

ગોરી ધીરે ચાલો જોયનીયું છલકાઇ જાય, ઝલકઈ જાય મીઠો રસ છલકાય-ગો.
પાલવડો મૂકો મારો, પાચ પડું હું વહાલા,
નવરંગ ચિર મારા જુવો, આ ચિરાઇ જાય હાય.-ગોરી.
કરમરી ઠહું છું હુંતો, બલજેરી છોડો લાલા,
પતલી કમર લયકાઇ જાય હાય-ગો.

(૨૧૩)-ખુને નાહક—

ગોર ગોરે ગાલોપે ક્યાય મનવારા, પ્યારા જગસે ન્યારા...ગો.
મુંદર કમલ નીરગ સારંગ અંગ, સખવન ચમકત હરદમ,
અમસા શુન પાએ જગત કરો મોહે છાંડન જાગો પીયા કીનારે હાં મોરા-ગો.
પ્રાન ગયે પરમાત માદા.....લાગે નયનકા બાન,
છતડ પતહય તુમ બિના.....હરશ દીખાવો ભગવાન...ગોરો
મ (૨૧૪)-નંદખત્રીસી—

ગંગાજળ નિરમળ સમુ, શુદ્ધ પવિત્રજ સાર;
તેવું કુળ જો માહરૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર.
હંસ ગયો સરોવર તીરે, દીકુ અમૃત સાર;
પીધા વીણુ પાછો ફર્યો, (તો) પડ પાસા પો'બાર.
સત્ય શુદ્ધ જો સાધવી ધરા ન જાણે બાર;
તે ગુણ જો હોયે મુજ મહિં, (તો) પડ પાસા પો'બાર
નાગ મુખે અમૃત ઝરણુ ચોર કને ભંડાર,

કામી પાસ રહે કામગી, (તો) પડ પાસા પો'બાર.
મીઠા બામી સર્વદા ઉત્તમ કુળ દેનાર,
તેવું કુળ જો માહરૂં. (તો) પડ પાસા પો'બાર
વિમળ કમળ વિદોહીને, બ્રમર ગયો તે કાર;
દીકું પણ અડક્યો નહીં. (તો) પડ પાસા પો'બાર
અહલ્યા સીતા દ્રૌપદી, સતી ખરી નિરંધાર,
તેવું ચિત્ત જો માહરૂં, (તો) પડ પાસા પો'બાર.
ભુખ્યા આગળ જો ધરે, ઉત્તમ ભોજન સાર;
ખાંધા વિષ્ણુ ઉડે નાહીં. (તો) પડ પાસા પો'બાર.

ચૂ (૨૧૫)—લિપ્તપિતામહ—

ચૂડસ્થાશ્રમની શોભા સખળી નારીથી સચવાય.
તે નારીને કહો નહારી. એ કેવો અન્યાય (૩)...ગ.
અવનિમાં ઉપન્યા એ સાથે, પુરુષ પ્રકૃતિ રહ્યાં સંગ્રાથે.
વંશ વહી જેતા ચક્રી ચાય (૨) એથી ઉત્તમ કર્તુ મહેવાય—તે.મ.
નારી વિતા કહો કાણુ નિપળ્યા, સાર્વભૌમ પણ એથી ઉપળ્યા;
ધ્રુવ પ્રદક્ષાદ અને ચક્રરાય, એની પણ નારી મા ચાય;—તે—ગૃ.
જગતની જે આઘશક્તિ, નારી રૂપે પ્રત્યક્ષ પ્રગટી,
ચૂડેશ્વી ચૂડદેવી મણાય, રિદ્ધિ સિદ્ધિ સ્ત્રી સમગ્ગાય—તે—ગૃ.

ચ [૨૧૬]—સતી તોરલ—

ચર્ચે નમે સ્તેહે વિનવે.....વળા સતિયેનાં નામે મોટા મુનીયો નમે,
શ્રીમળ શગરે શાશ્વી, દેહ દીપાવે, પાંત પ્રભુમાં જેનું મનકું રમે...સતિના
કરીકરને બહા જેનાં પારણીયે કુલ્યાં. સુણતા ઉત્તમ ગુણ—તનનાએ
તાપ સમે—સતિયો.
સાવિત્રી સતિયે, પતિને યથથી છોડાવ્યો, ચાર્યાચરિત્ર જેતાં જગતે
ગમે...સતિયો.

[૨૧૭]—પરશુરામ—

ચક્ર્યું કોલે, દિ'કોળે ઘેલું જોખનું. બરી મદ નયન હયમાં
ઉર મીઠી મીઠી દુનુર જણાય, ના સમગ્ગાય શું એ ચાય અવનવું—
રસ ઝરણુ ઝરી બીજાવે, જાણે જગત સુધા વરસાવે;
ઝીલતાં એ રસ સાગર બાવે, તુષ્ટી હૃદયમાં નવ આવે,
રસગસ બની. ટાળી ભેદ, કરી અભેદ ઝીલશું જીવન તનુ—ચક્ર્યું

[૨૧૮]—જહેરી સાપ—

ચલાજીરે ખેદરદી સીપૈયાં, હરજૈયાં, વાહીયા, તોરે સંગ નાહી બોલતી—ચ૦
મરજૈયા હરજૈયા વાહયા તોરે સંગ નાહી બોલતી.—ચ૦
માનો માનો માનોજી માનો, વાયદા હમારા જુક નવ જનો.
આબોસે આતા, મોકા જે પાતા પ્યારીકા, અપને ગરવા લગાતા—ગર૦
(૨૧૬)—ખુબસુરત બલા—

ચલે ઇશકમેં આએ જીગર પર, દો ધારે;
ચયન આશિકકો દમબર કયું કર હો,
મુસીબત ઝેરી બલા સરસેલી.
તખીયત ખેલી પહેન ગયે સવેલી—મજે ઇશકકો,

[૨૨૦]—કવી છોટમ—રાગ, ભજન,

ચટપટ ચેત હેતકર હરીશં, મરણુ ભમે છે માથે રામજી
ધામ મુરારા ધન સુત—વણીઆણી સેવક નાવે સાથે રામજી...ચટ
હોય લાખ તે રાખ બરાબર, તેમાં નહીં કંઈ તાઈ રામજી
ધન સાંચે પછુ વમ ન સાંચો, ક્યાં જન્મારો હાઈ રામજી...ચટ
મોટપણાનું માન ભરાયું, માટે કંઈ નવ સુજે રામજી
જમના કીંકર જોશો ત્યારે, ચર ચર કાયા ફુજે રામજી...ચટ
કર સતસંગ અંગ હોય નિમજ, રંગ હૃદયમાં લાજે રામજી
કહે છોટમ ચીતામણી પરખે, તો ભવનો ભાજે ભય રામજી...ચટ

[૨૨૧]—અસીરે હીક—

ચલતી ચપલા ચંચળ ચાલ સુન્દરી આ અલખેલી—
જોખન રસ માતી ડોલે જખનન અમરત રસ ધોલે,
સંગમાં બન મંડળ ખેલી આલી—
“ એક તો નયના મદબરે, દુજે અંજન સાર,
જો પ્યારી કંઈ દેત હય મતવારની હતીયાર ”
અહાહા શાનો વાલી, ઝોહોહો બોલીલાળી.
નષ ખેસલી હય—નાર નવેલી

ચી [૨૨૨]—મીસ ગોહુરજાન—રાગ, પીલુ—તાલ દાદરા—

(ચિન્તન નાહિ બદલ મયો નેનાં. (૨)

મગજ હો તો ખાંચ લીચે, અરે કરમ ન ખાંચો જાય,
ચિંતન નાહી બદલ મયો નેનાં.

[૨૨૩]—સુરેયદ ખુન—

ચીતવનને તીર ન જારી, દિલપર ઝોહ માહા,
મંચ દીલ દેકર પચતાઈ, ઉલકતમે ન રાહત પાઈ.
ચાહતશે બાજ આઈ, દીલ મચ હય પસતાઈ,
ચેહ તન મન વારા તુજપર સારા, દીલપર સારા.
મોહબ્બતકી ચાહત સારી હય, દો દીનકી સગ દીલકારી હમ,
બસ મુહ દેખેકી ચારી હય—દીલપર આઝ મારા.

જુ (૨૨૪)—ધી. ડી. રે. સાંગયુક—રાગ—વિહાગ, તાલા એકતાલા.
ચુરીયાં મોરી કરકાઈ—અરેહા સૈયારે—ચુરીયાં મોરી કરકાઈ,
ચાલ હડો મોરી યૈયા ન પકડો—હાયરે કલૈયા મૂર કાઈ—અરે.
સાંવરી સખી ચિતવન ઔર હૈ, કહત કુછ ન મુનત ખારે,
જગ્યા જગ્યા કાહે મોરી નીદયાં બિચટાઈ.—અરેહા.

ચે [૨૨૫]—રામવર્ષા—ઉપદેશ રાગ—લાવણી.
ચેતો ચેતો જલ્દ મસાફર ગાડી જાતે વાલી હૈ,
લાઈન કિલીયર લેનેકા તૈયાર ગાડી બ-માળી હૈ...ટેક.
પાંચ ધાતુકી રેલ હૈ જસીકા, મન અંજન લે જાતા હૈ,
મન્દી ગણકે પૈલાસે વડ ખુબહી તેજ ચલાતા હૈ.
મીલ હજારો ચલને પર બી થકને વહ નહીં પાતા હૈ,
કહિન બજરે લોહે જૈસા હોકર અંચળના દિખલાતા હૈ.
બડે ગાડી બ-માળીસે હોતી ઇસકી રખવાલી હૈ-૧-ચેતો. ચેતો.
આઠ પૈદર મનહીમે વિચરે રેલ સહિત ચહ અંજન હૈ,
કર્મ બિપાસના ગાન ટિકટ ધર લેતા ટિકટ હર ઇકબન હૈ.
કુર્ટી સેંકડ અરૂ થડ કલાસ લે જતના પલ્લે શુભ ધન હૈ,
બૈઠન પાવે હરમિજ વહ નર ને ઇસ જરસે ખાલી હૈ-૨-ચેતો. ચેતો.
રેલ ગીરંકિ લલચાનેકા નાના રૂપમે સજતી હૈ,
તીન ધાંટિકા બાલ તરુણ ઔર જરાબી ઇશમે બજતી હૈ.
તીસરી ધૈંટિ હોને પર ઝડ ઝગહકો અપની તબત્તી હૈ,
આતે જાતે સીટી દેકર ચેતી ઔર ચલ્લાતી હૈ.
ધર્મ સનાતન લાઈન છોડકે નિપટ બિગડને વાલી હૈ-૩-ચેતો. ચેતો.
પાપ પુન્યકે બારકા બંડલ અકસર સાથ હી રખતે હૈ,
કામ કૌંચ લોભાદીક ઝાકું બડે રાહમે તકતે હૈ.
અરેશન ઇરેશન પર રાગાદિક રિપૂ બટકતે હૈ,

પ્રલિસમૈન સદ્યુર ભપદેશક રક્ષા સખા કરતું હું.

નિર્ભય વહલી જતા હું જો હોવે પૂરા જ્ઞાની હ—૪—એતો. એતો.

છ [૨૨૬]—મીસ રોજા—રાગ. દેશ-તાલ, ધીમા, ત્રીતાલ—

જમ દીખલાળ બાંકે સાવરીયા, ખ્યાન લજો મોહે તોરારે,

બાંકે ચિતવન નયના રશીલે, ચાલ ચલત મતવારીરે,

કાહે કરત કિત જાઉ સખીરી ન માને જ્યા મોરારે.—જમ.

(૨૨૭)—કંસવધ—

કેડ કીધી જખીલે છેડ કીધી, અરરે ધુતારે કમારે, એ કપટી કાનુડે—છેડ.

જળ ભરવા હું ગધતી, હું જમુનાજીને તીરે,

ભરી ખેડું નીરે, ધરી મોરે શીરે, ચાલી ધીરે, ધીરે, ઝોય ઝોય—
કાનુડે કેડ લીધી.

કેડે લીધી એ નકટે કાનુડે, પાલવડે મને પાડી,

હું છટકી ત્યાંથી દાટે દીધી—અરરે.

(૨૨૮)—રનેહલતા—

છ નોકરી કામનું મૂળ શુભ સૌને મોટી હાય હાયરે,

.....શુભ સહને મોટી (૨)—છે.

સારો દિવસ સેવા બજાવી, પોહવું આખર યાકી,

રાત પિતી ન માલમ પડે કે જટ નોકરી જખી.—શુભ.

આમ દોડાવે તેમ દોડાવે કરાવે સર્વે વેડ.

ધીક જગતમાં જીવતર તેનું (૨) ભરે આશરે પેટ.—શુભ.

મંડીત જ્ઞાની ખ્યાની સર્વે લખી ગયા વિચારી.

શુભામખીરી છે નકટ નોકરી [૨] નહી કરવી તે સારી.—શુભ.

[૨૨૯]—ઉમાદેવડી—

હોડો હોડો જખીલા, જાઓ જાઓ હઠો હઠીલા,

મારી લુટાશે નવલખ લાજ—જખીલા.

તમે મોટા પુરુષ મહારાજ, પાણી પહેલાં બાંધી દ્યોને પાન.—મારી.

વાહ વાહ વચન રસીલાં, તારાં નયન રંગીલાં,

ગોરી ગાળે સર્વને શુમાન-રસીલી ખ્યારી ગાળે.

લામે જેને પ્રીતીનું પાન, ગણે નાના મોટા સૌ સમાન—ગોરી.

જાખી { કથન કથે જગમાં બધા, વિરલા પાલણુદાર,
પ્રીતી ભગત ભામા સદા, વચન નિભાવનદાર.

મુઠા મુઠા માનુની શુમાન, જાણ્યા દાસી છું તારી સુખણુ.

ચાલો આવો ચતુર પ્રીય પ્રાણુ—હોડો.

[૨૦૦]—વિર કુણાલ—રાગ ભાજન—

છોડી દુનિયાની માયા કાયા તે કામતીરે,
પરદહત કારણ નવ રાખે પરવા ધન કામતીરે,
ખાનપાનની પીડા તણ્યે, ભવ તારકને બળ્યે,
ધર ધર ભટકી ધર્મ જ્વળ લપ્, દેશની સેવા સળ્યે,
સાચી કમાણી કરવી નીતિ દયા દામતીરે,

(૨૩૧)—બેધારી તલવાર—

છોડો છોડો રસિકા છબિલા છોગાળા, નહિ બાળને આમ બનાવો,
“પ્રેમવેલી નવેલી, રિસાના રતિ રંગ રાગમાં,—છોડો.
રાગની રીતી નથી એ મોહન, દુર નિરંતર વાસ,
મોવન પુષ્પ ખીલ્યું શા ખપતું નહિ લેનાર સુવાસ,
રશીકડી હાજર છે આ દાસ.

મદન ઘેલી મદ છોલી કેમ લખાય મેટે લે, ૨ મ—છોડો.

[૨૩૨]—પુરશીદિ કરનીગાર—

છોડો છોડોજ મોરી કલ્પયા, આપો નહીં બપ્પયા, પડું મેં પંપયા પપ્પા.
આહા, ડગરીયા સખ તોરી, ડરીયા કરો દેખો, મેં લડપ્પયા
કાષ, સખીજો સુન પપ્પયા, આ. આ. આ. આ. આ. બપ્પયા—છોડો
ચુરીયા મોરી કરકાષ. દેખો દેખો, તુમ રામ દોહાષ,
કાહે લીયા જ્યાસે મન રસીઆ, ક્યા મન બસીઆ
આવોજ આવોજ ના તરજાવાજ, હે, હે, હે, બાકી જતીવા—છોડો.

(૨૩૩)—મીસ ગૌહરબાન—રાગ, બેરવી, તાલ, ત્રીતાલ.

છોડો છોડો મોરી જૈયા, મોરી મુરજા કલાષ, છોડો છોડો નાહી નાહી.
અખ દેતીહું દુહાષ છોડો છોડો મોરી જૈયા—પીયા,
મોહે અતિયાંખે અપને લગા, મોહે સારી અતિયાં અતલા.
મેને જાન લીયા, પ્યારી મેરી, યાર તું હટીચી તોખા તોખા,
જસને તેરા નામની લીયા હો.

[૨૩૪]—મીસ જાનકીબાઈ—રાગણી, લુવર, સારંગ—

જમના તટ રામ ખેલે દોરી, [૨] દોડ દોડ પીયાદારી ચલાવત, [૨]
અખીલ શુલાલ ભરે ઝોરી—જમના તટ રામ.

(૨૩૫)—રામવર્ષા—[ઉપદેશ] રાગ ગઝલ.

જરા દુક સોચ એ ગાફિલ ! કિ દમકા ક્યા કિતાના હે,
નિકલ જખ ચહ ગયા તનસે તો, સખ અપના ખિગાના હે;

મુસાફર તું હે ઐર દુનિયાં સરા હે જૂલ મત ગાફિલ.
સફર પરલોકકા આખર તુજે દર પેશ આના હૈ.—૧ જશ.
જગાતા હે અખસ દોલતપે, કયો તુ દિલકો અમ નાહક,
ન જાવે સંગ કુછ હરગીજ યહી સમ ઓડ જના હૈ.—૨ જશ.
ન ભાઇ બંધુ હે કોઇ ન કોઇ આશના અપના,
અખૂબી ગૌર કર દેખા તો મતલબકા જમના હૈ.—૩ જશ.
રહો લગ યાદમેં હકકી અગર અપના શરી ચાહો,
અખસ દુન્યાં કે ધંધોમેં હુવા તું કયો દિવાના હૈ.—૪ જશ.

[૨૪૬]—શિખમપિતામહ—

જગમાં મેં જોયું દુબકરમાં દુબકર નારીને વશ કરતીરે.
ભાખ ટકનાં લાડ લડાવો આપો ધનની કુંચી,
પુલ સૈયામાં રાખો તોપણ કહેશે મુજને ખુશીરે.—જગમાં
મુવજુ ક્યારે કરતુરીનું ખાતર દઇ પોષાય,
અમૃત પાશી તોય લશણુની ગંધ કદી નહિ જાયરે.—જગમાં
હાથીપર અંકુશ કર્યો, કરી ઘોડા કાળે લગામ,
ઓ અંકુશ કરતા ટાણે શું ! હરી ગયો તો ગામરે.—જગમાં

(૨૪૭)—શિખમપિતામહ—

જખમના દરદો જખમી જાણેરે, વિષુ જખમી શું જાણે,
મરદના ધા તો મરદ વખાણે, કાયર શું જાણે,
ઓ બાઇજી... ..કાયર શું જાણે.
આમૃ સ્વાદમાં કોકીલ માણે મેના દાડમ દાણે,
હરખી હરખી દંસ કમળના કોમળ તંતુ તાણેરે.
બગલા શું જાણે.....ઓ બાઇજી.....જ.
પતિ પત્ની માણે રતી રક્ષમાં કામદેવને બાણે,
શું સમજે તે જંગી જખમનાં જે જગ મીઠ્યા જાણેરે.
જાણે તે જાણે... ..ઓ બાઇજી.....જ.

(૨૪૮)—સુરેખા હરજીમાંથી [મહારામા પુલશીલાસકૃત-કૃતી]

જય રામ રમારમણ, ભવતાપ બયાકૃત પાદિજન,
અવધેશ સુરેશ રમેશવિભો, શરણાગત માગત પાદિ પ્રભો.
દશશિક્ષ વિનાશન વિશણુજન, કૃત હરી મહા મહી ભૂરી રુખ,
રજનીચર વંદ પતંગ રહે, શરપાવક તેજ પ્રચંડ દહે.

[૨૩૯]—પિતૃભક્ત પુ'ડલીક—રાગ [ગઝલ]
 જગતના જાણુ બેદુઓ...દલીલો સત્ય દર્શાવો,
 મને ના ગમ પડે કાંઈ...કહો કાંઈ બેદના ભાવો.
 તિમેરે હાથ છુતિની, શશી ના ધારે શિતળતા, અધુરા, મધુરા, ઉરના ઉભરા
 લલુનામાં પ્રભુતાની, ચતી ઝાંખી તે બતલાવો.....જગતના.
 પતિના અર્થે પતિની, વશી જો સુકિત શકિત તો,
 પતિને બોધવા પતિન કરે ના બ્યાજખી દાવો.....જગલના.
 મીતી પરનારીના સંગે, અચળ અંધાય જો પતિની,
 સતિની...પછીથી ગતીશી...બનતી.

તુટ્યું જો આભ તો, ટેકા તણો આધાર બતલાવો.....જગતના
 [૨૪૦]—રામવિયોગ—

જય જય જય દશરથ નંદન, જગદા નંદન (૩) વંદન.
 ગંભીર રણુધીર, સીતા સુંદરી આ આ આ...અવસરનાથ,
 દૈત્યોને મારો, ભક્તોને તારો, સૃષ્ટિ ઉદ્ધારો.
 ધિરકીટ તક ધિ ધિન્ના ધા, ધિન્ના ધા ધા ધાતુન્ના (૩)
 ધાકીટ કિટ ધુમ કિટ કિટ ધિન્ના, આ આ અવસરનાથ,
 કકાન ધા ધા ધા. (૩) જય૦

[૨૪૧]—અશ્રુમતિ—

જપતી પ્રીતમની જપમાળ, જુવતી જો અલખેલી,
 જોયન રસરંગે જોની બની ઘેલી, બ્યાકુલ વૃક્ષના વિષ્ણુ બહાલીવેલી.
 સાખી { તન મનમાં વ્યાપી રહ્યો, જોયન વસંત જંગ,
 રસભોગી રશોયા વિના, રમણો ક્યાં રસરંગ.
 જાણ્યું ન જડીયો કાપ રશોયો રંગીલો.
 ચપચપ કરતાં કરતાં ચેતી જાતે ચલો શ્રી.
 બળતાને બાળી સખી હૈડે થું હરખાય.
 આહા અકળાય શાની છેક, છખીલી.

[૨૪૨]—કળીર ભજન—રાગ બેરવી.

જનમ સય જોયો ખટપટમે. પ્રભુકા ન રટયો અપને દીલમે.—જ૦
 કહત કબિરા સુનો ભાઇ સતો, પ્રભુ બસે અપને મનમે.—જ૦

[૨૪૩]—ભારા-સુંદરી—

જરા ધારેસે આવો પ્યારી નેનાં મિલાવો,
 એક બોરસા દીલાઓ, દિલહાર મોહો ખાન—જરા.

પ્રેમ પ્યાલા પીલાઓ, મીઠી ખાતો સુનાઓ,
ખ્યારી રંગે રિઓવો, વ્યવાર મોહે આન.—જરા.
અછ મલોછ સાથ, ગલે ડાલોછ હાથ—[કરો ધીરસે ખાત]
એછ, વાહ, વાહ, વાહ.—(૪)—

[૨૪૪]—મીસ રાધાખાઈ—રાગ—પ્રભાત—

જગાવે જસોદા મૈયા, નંદના કુંવર જગો.
નંદના કુંવર જગો, હરી હમને વ્હાલા લાગો. જ.
સોળ કળાનો સુરજ ઉગ્યો, અંધકાર ભાગ્યો.
ધરધરની ભામતી જાગી, અરુણ સોદાગ્યો. જ.
પંચ વસ્ત્ર અંગે ધરી, પ્રેમના છે વાજો,
વલોણાનો ઘેર વાગ્યો, હરપ પ્રેમ વાંધ્યો. જ.

(૨૪૫)—સરદારખા—

જનમી જગમાં જોણે નવ કાધું પ્રેમ મદિરા પાન,
જોરી ગમરૂં સુંદર દીલખરના ગાને નહિ ગુલતાન.
જનમ્યો તથાપિ નવ જનમ્યો, સમછ થ્યો તે હેવાન,
બહાદુર બંકા કરતા ડંકા, જે મોછ મસ્તાન.—જ-મી.
ભર ભર પિયાલા પીલીયો છીડાવો રાગ રંગ,
દિલખરની સાથ ખાથ ભીડી, ખેલો રંગ જંગ.—હા.
ગુલતાન ગાન તાનમાં ભરપુર ભાગ્યવંત,
અજબ રંગ અજબ રંગ રંગ રંગ—વાહ૦

(૨૪૬)—શુદ્ધદેવ—

જગમાં લોકો, મારે ધોકો, સમજ્યા વિના કરે મત ખોટો.
હરી હરી નહિ મળે માનવ આ અવતાર,
ગાડી ધોડામાં ફરવું, શા માટે જગથી ડરવું.
પરધન હરી હરીને, ખીરસાં પુરાં ભરીને,
જાદુ સુંદર પરીને, સાથે લય ફરીને,
મળા કરી તે ખરી, મરવા પછી કાંઈ નથી જોવું,
દેવું કરી ખાવું પીવું, મસ્ત થઈને રહેવું.—જગમાં૦

[૨૪૭]—કંસવધ—રાગ—ગરબો.

જમુનાને તીરે જાદુવાલે સખી બંસરી બજાવી,
નંદલાલે વ્હાલે ચિત જોરી મને બાવરી બનાવી.
બુલાવી માફે ભાન સાન કહાન ગયો હાંકાં,
મને મોરલીએ મોહીની ઉપજાવી.—જમુના.

સાખી { સુંદર જખી જોષ છેલની, ઉપજ અંતર પ્રીત;
નટવર ગિરધર સ્વામીમાં, ચોટયું મારું ચિત.
નયન નેહે નચાવ્યાં વાલીડે સખી સુખ મલકાવી, છુપી છુપી કરી સાન
મને લીધીરે લોભાવી, ન ભાવે ખાનપાન નિંદ ન આવે હવે
લગન લલનાએ પ્રેમની લગાવી.

સાખી { વીરહ થકી વિધાયલું, અંતર અતી અકળાય;
અગમી રહે અલખેલડો, થું કરું સખી ઉપાય-જમુના.

(૨૪૮)—શ્રી બ્રહ્માનંદ ભજનમાળા—ગણેશ સ્તુતી. (રાગ
જંગલા, અથવા પીલુ, તાલ ૩).

જય ગણેશ ગણુનાથ દયાનિધિ, સકલ વિધન કર દૂર હમારે.—જય.
પ્રથમ ધરે ને ખાન પુમારો તિસકે પુરણ કારજ સારે.—જય.
લગ્નોદર ગજવદન મનોહર કર ત્રિશળ પરશ વર ધારે.—જય.
ઋદ્ધિ સિદ્ધિ દોઉ મગર દુલાવે મુષકવાહન પરમ સુખારે.—જય.
બ્રહ્માદિક સુરખાવત મનમે ઋષિ મુનિગણ સખ દાસ પુમારે.—જય.
બ્રહ્માનંદ સદાય કરો નિત ભક્ત જનોડે પુમ રખવારે.—જય.

[૨૪૯]—મીસ અમ્બજનંબાઈ—રાગ—ખટવા, તાલ, લાવની, હોરો.

જશોદાકે લાલ ખેલે હોરી, કેસી ધુમ મચોરી.—જશો.
મુરલીકી ધુન સુન ગોપી ગિકલલપ, સખ મિલ ખાત કહોરી;
અંગ અંગ જુખન સખ સાળે ચલો કીરતકી ઝોરી.—કેસી.
આય અચાનકે ગલે લગાવત, દીયો અંગ કષ જોરી,
ગારી ફૂંગી છોડ દે મોહન (૨) પુન્હે તમિજ નહિ મોરી.—કેસી.
ચહુવા અંદન ખતર ગુલાલકે, ગલીયન કીચ મચોરી;
ઉડત ગુલાલ લાલ ભયે ખાદર, ચલી રંગકી ઝોરી.—કેસી.

(૨૫૦)—અસીરોહીસ—

જવાં દુલ્હાપેં હું મય નીશાર મુએ ખુસમટપે મેહું નીસાર;
તેરા મેરાં જોડી ખતી મજેદાર, અંધી કાની જોડી ખતી મજેદાર.
લુલી લંગડી જોડી ખતી મજેદાર, શાદી કરંગા, થોડે ચહુંગા,
પ્રીર ના રૂં તકરાર.

મુજે ખાલી ખનાદે, ખુદે દીલાદે, સાડી દીલા દે, તું ચોલીકે સાચ;
પુજે ખાલી ખનાદું છુદે મંગાદું, જુતા મંગાદું, મએ મોચીકે લાચ,
અબી લાઉં [ક] શાદીક કરો વકરાર...જવાં.

જા (૨૫૧)-બળધર સતી વૃંદા-

બ, બ, અલી, શરમાવે, શાને કાલી, સતારે રીઆવે શું આમ;
પીયુ પપ્પી વિષુ યૌવન ઉપવન સુનું, રસના ભોગી વિષુ મરે સુનું...સુનું.
મટકાળી, ચટકાળી, મટકાળી. મતવાળી.....બ. બ.
બિચારી પ્રેમજરો ક્યાં ઉભરાવે, નાવજિયા સંગ બાલા અરણ્યે અરાવે;
મને શાને સતારે (૨) મન મુઝાય, વ્યકળાય તરસાય દુઃખી થાય. બ.બ.

[૨૫૨]-પરશુરામ-

બબો, કારારા, કામણુગારાં, રશભિના રસરાજ,
ના કરો કાલા, ચતુર આળા, મહને કાલા, મધેલા માહારાજ.
મનભાવે શું મોહું હલાવો, જીવતી પર શું જોર જણાવો;
હવે માનો, અરે નહિ નહિ, શાણી શું શરમાય ના...બબો (૨)
દુટે પ્રિતી દોર તાણો કરી જોર, આવો ચિત્તચોર, ગાંઠુ પ્રિતી દોર-બબો.
(૨૫૩)-ઉમાદેવડી-

બ બરે શું રિસાય રશીલી નજર મીલાવી લે (૨)
ચટપટી ચિત્તમાં લાગી ચતુરા મ્હેરો જોવા દે.
હિરા મોતી માંગ મધુરી, ઝાંઝર હુમણાં લે;
મહન અગન તનમાં લાગેલી, તરત શુઝાવી દે.
સમતા નથી રહેતીરે, સલુણી મરમ વચન મુકી દે,
કદપ લતા છપ્પીલી તુજ છાંયે, પામર પપ્પી લે.

[૨૫૪]-ચન્દ્ર મધુરી-

બરે બરે સાંવરીઆ તું બરે બનાય કોઈ દુલ, ગોરી હાં-બરે.
કાના બનાના દીવાના બનાય કોઈ દુલ મોરી હાં,
તોરી બંગરીઆ બનાડી, કનકઆ મેં કહુંગી જસોદકો બબે;
સાંવરીયાં, ગાગરીયાં, ફોરી મોરી નાંદકે દુહારે-બરે.

[૨૫૫]-પ્રભાત-૫૬. રાગ, પ્રભાત-

બબને બદલા કૃષ્ણ ગોવાળીયા, તુજ વીના ધેનમાં કોણુ બસે.
ત્રણસોને સાહ ગોવાળ ટોચે મળ્યાં, વડોરે ગોવાળીઓ કોણુ વાશે-બ.
હલિં તણા હલીયરાં લી તણા ધેનરા, કહીયલ દુધ તે કોણુ પીશે,
હરી તારો હાથીયો કળી નાગ નાથીયો, જીમીનો આર તે કોણુ લેશે-બ.
જમુનાને તીરે ગૌધેન ચરાવતાં, મધુરીસી મોરલી કોણુ વાશે-બ.
બણે નરજોયે તારા શુણુ ગાધ રીઝીયે, સુડતાં બાવડી કોણુ સહારો-બ.

[૨૫૬]—વસંતપ્રભા—

જલ્પ્યો જલ્પ્યો તમારો પ્રેમ જાઓ શું છળી,
 તારા રૂપમાં જુલો મધું, દીલકું મળી.—જ.
 જલો પીયુ મન ભાવતી, પરણો બીજી નાર,
 જુઠાની સાથે જરી અમને નહિ વહેવાર.
 પરણું હું પ્રેમદા-રાજી છાંયે સદા,
 જો પરણીશ (હો) (ભલે) (એમ) હા.
 “હીક ત્યારે સુલ સુહરત શુભમ લગનમ ભવંતુ”
 આ શું—લગનગાંઠી, ફરી પરણ્યો બીજી પરી,
 પ્રેમદા મળી મને પ્રેમદા મળી.

[૨૫૭]—રામરતન—

જાઓ સોની હાટે સીધાવો સહુણા જાઓ જાઓ,
 આવો જાને માટે રીસાઓ, રસીલી આવો.
 લાવું મારી મીઠી માટે—કઠો મનમોહન માટે,
 વાણું વાણે વાલમ વાતે, પળો જાઓ પ્રીતમ વાટે.
 જાઓ જાઓ ઝટ લાવો આવો ઝટ, ધીરાં અધીરાં ન થાઓ—જ.

[૨૫૮]—જલશ્યા સંગ્રહ—રાગ, પ્રભાત—પદ.

જાગીયે જોપાલ લાલ ઉઠીયે બલ જાઉં,
 હાર ચારે સુરબી ગ્વાલ, કહત જનની કમલ નેણુ કઠિતક દેખાઉં.—ઉ.
 કેકષ પર ચહાડો કોઉ, તાહી ચતુર વદન દોહું, નિકટ આપને આગનમેં.
 વૃષભ પર ચહાડો એક પંચાનન કફની એનેક,
 ઝટા જુટ ભરમ અંગ, રૂંદ માલતા હું.—ઉં
 આસન ગજરાત રવેત સ્વાચ્છાનક સુર વિવેક;
 જય જય સગ કોષ કહેત, રાજે બાઉં—ઉં
 તથ જસોમતી જીવન પ્રાણ, દરશણુ દીયે ભગવાન;
 સુરદાસ મદન મોહન તાકે બલ જાઉં.—ઉં

[૨૫૯]—વસંતપ્રભા—

જાઓ બહાલાને વેગે વધાવો, માથે પહેરાવો પુલથી છાઓ;
 અંજે અંજે કુસોના વાગાથી સગ્ગઓ...જાઓ.
 કુસમ સમીકાય ત્યાં પુષ્પ સોહાય, શીયળ સુગંધી સંસારે જો ફેલાય,
 સતિ પતિ ઓ સુગંધી, કુસોની કુંજે સોહાવો.—જાઓ.

[૨૬૦]—કસોટી ઉઠે દારંગી દુનીયા—

જાઓ જાઓ જાઓ, છડા પતીયા, એહબતીયાં હામએ, નામાનુરે,
હરિ નામાનુ નામાનુ નામાનુરે, દીટખનારી રારી, પ્રીતખીસારી સારી.
મોરી ન જાની તુને કહરીયા.

લીખ લીખ પતીયા હએ મોહે જલાઇ,
જમા અએસા હા યે તોહે શુમાન.—જાઓ.

જી (૨૬૧) જુગલજુગારી—

જવન દોરી સોપુ તમ હાય, લાકડા તણી નેત્રના મણી;

ઉગાડે જવનનાથ.....જવન.

જાઓ સુખે કરી નાણાં બારી દો, દુશ્મનનાં મુખ કાળાં કરી દો,
રૂડી વધાઇ આનંદની લાવો દેતે, દેયામાં લઇ હરખાવો.

બાળકાની સંગાથ...જવન.

(૨૬૨)—જગતસિંહ—

જીજા ઝરમર વરસે મેહ, બીજે મારો ચુંદડલો,

એવો નંદકુવરસું મેહ, બીજે મારો ચુંદડલો.

સીયા અવાશ એ અલખેલાના, નીચે અમારી મેડીર,

સુતી હતી હું રંગજુવનમાં, સાન કરી સીદ તેડી.—બીજે મારો

હમમગ દાદૂર મધમધ મોરલા, આતક થયા નમેરીર:

વીજળીના વેગના લય ત્યાગી, આવી ઉભી આ શેરી.—બીજે મારો

(૨૬૩)—મીસ મલકાજાન—

જ ન મારો પિયઝરીરે કહેયા, ગારી મેં દોંગી,

ફેંકત લાલ ગુલાલ કુચનપર, મોર દહ રંગ સારી.—કહેયા

(૨૬૪)—રામવર્ષા—વંદામ્, રાગ—મારૂ.

જન્દાં ધર જુલતે હાથી, હળ્લરો લાખકે સાથી,

બીન્દાકો ખાગઇ માટી તું ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા...ટેક.

નકારક કૂચકા બાળે, કિ મારૂ મૌતકા બાળે,

બ્યોં આવજુ મેઘરા ગાળે, તું ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા...૧

કહાં ગયે બાનુ મદમાતે, બે સુરજ ચાંદ ચમકાલે;

ન દેખે કહાં જવલ જાતે, તું ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા...૨

જન્દાં ધર લાલ ઔર હીરે, સદા મુખ પાન ઔર ગિરે,

જન્દાં બા ગયે કાડે, તું ખુશ કર નીંદ ક્યો સોયા...૩

જન્દાં ધર પાલખી ધોડે, જરી જર બકતકે બોડે;

બુઢી અબ્બ મૈતને તોડે, તું ખુશ કર નીંદ કર્યો સોયા...૪

જીન્હાંકે બાલ થે કાલે, મલક્યાં દૂધસે પાલે;

વહ આખર આગમેં કાલે, તું ખુશ કર નીંદ કર્યો સોયા...૫

જીન્હાં સંગ પ્યાર થા તેરા, જીન્હાં કીયા ખાકમેં ડેરા;

ન ફિર વહ કરનેગા ફેરા, તું ખુશ કર નીંદ કર્યો સોયા...૬

જી [૨૬૫]—બાબનામૃત-બાબન પદ.

જીનું તો થયુંરે દેવજી જીનું તો થયું, માહરો હંસલો નહાનોને દેવજી

જીનું તો થયું.—ટક.

આરે કાયા હંસા ડોલવાને લાગી, દાંત ગીયાને માંદિ રેખુતોરોક્ષ—મા.૧

ઝોર કાયા હંસા પડવાને લાગી, ગયો હંસોને પીંજર પડી રહ્યું. ૨

તે વખતે વળી હંસા મળી જોવાલજી, તે સું મહાઈ મનકું મોહ્યું. ૩

મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, પ્રેમના પ્યાલા તમને પાષ પીયું. ૪

[૨૬૬]—ફીરોજી ગાયન—કર્મગતી) રાગ,કાલીગડા, પદ,તાલ, ત્રિતાલો.

જીગત સખહારે બીન રતી, રતીપેં ચઢી ન મતિ,

કહાકો મહાદેવ કહાકો શંખર, કહાકો—મદન—રતી.

જો રવકિયા સૌ રનેહ લગાયો, સો ગૌદ રમે પતી,

રામચન્દ વતવાશ પધારે, જ્યાં જગ ત્યાગ જતી;

જળ સિતાકો લે ગયો રાવણ, કહાં થે સીતા પતી.

પંડિત જાની પાંચો પાંડવ, ફેસી હુષ ગતી,

નાંજર, અજીન, ધર્મ રાજબટ, બીમ રસોઈ—પતી.

ગૃહ નક્ષત્રો મન સમજાવન, રાહુ મંગલ—ગતી;

ફિરોજી જીપતિ રતિ જાય તખ, તોલ ન હોય રતી.

જી (૨૬૭)—મીસ મલકાબન—રાગ. સહાના ચાચર, તાલ—મઝલ.

જીદા મરે પહેલુસે જીસ દિનસે તું હૈ;

તેરી સકલ હરદમ મેરે રૂપ હૈ.

ખુદાકી કસમ હે મેરે દિલકો પ્યારે,

શબ દરદ દૂર હોતી તેરી જીસ્ત જીહે.

(૨૬૮)—મી. પ્યારાસાહેબ—રાગ પીલુ, પિસ્તો.

જીલ્લ પર પેચમેં દીલ યૈસા ગીરફતાર ફુઆ. છુટના ફકવાર ફુઆ,

મેઠે મેઠે લાએનયે ધરકી આબાર ફુઆ મુદત બીમાર ફુઆ.

ખાક સહરાકી તેરે હીજમેં જાની યૈસી હે સિયત તકન રહી;

પારતલવેહિ મેરે દસ્તકા હરખાર ફુઆ ચલના ફુઆર ફુઆ.

હમસે છુપ છુપક ને રાતેકા ચલે જાતે હો પ્રસન્ન બાઈસે તો કહે,
સમ બતાવ્યો તો તુરહેં કીસસે નયા ખ્યાર ફુવા કોન દીસકાર ફુવા,
એ (૨૬૯)—મીસકાદીજન.—રાગ બિહાગ, તાલ, કહરવા, લાવળી
જેસે ગંગામેં જુમના લહર મારે,

કોઠે ઉપર કાઠારી મેઠી મુંદરીયા નજર મારે.—જેસે
(૨૭૦)—નરસીંહ મહેતો—રાગ. ભજન.

જે જળ જગતની તોડી ફેડી, મુજ શરણમાં આવેરે;
ભવદુઃખ તેના જાએ ભાગી તાપ ત્રિવિધ નવ તાવેરે.—જે જળ
સંસારીનું સગપણ છોડી, ભક્તિ મારી આવેરે;
તેનો દાસ થઈ હું દોડું, જરી શરમ નવ આવેરે.—જે જળ
સરીતા સાગરમાં મળી, લહે જેમ વિશ્રામ;
તેમ ભક્ત મુજ રૂપમાં, મળી લહે આરામ.
મહારે આધાર રહે, મહારા ગુણ જે ગાય;
મનુષ્ય મનુરી આપતા, કુંથા કેમ રખાય.—જે જળ.

[૨૭૧]—કમ્પોરભજન.—રાગ. પદ.

જેને સાધુકી સંગત પાછ, વાકી પુરણ કમાઈ,—જેક.
હત ગોરખ ગોપીચંદ બરથરી, તો ગગનમે છાપરી છાઈ—જેને.
અંકા, વંકા, કેથળ કુખા તો પાંચમી મીરાં બાઈ—જેને.
ધના પીપા ગૌર રોહીલાસા, તો સજનો જાત કસાઈ—જેને.
મુવ પ્રલ્હાદ અંબરીષ વિભિષણ, બિનકો ધન્ય કમાઈ—જેને.
કહેત કમ્પોર સુનો બાઈ સાધુ, તો જ્યોતમે જ્યોત મીલાઈ.—જેને.
જે (૨૭૨)—શ્રી નૌતમ શારદા—

જે લખ્યા ત્રિધિએ લેખ કહો શું કરશે,
બાવળતા કાંટા, કહો કહી શું ટળશે,
સુખકર છાંયા આમૃતકા શું કહો કદીએ તજશે,
ગુણ દોષ સદાય સમજશે ભાવે ભાવાને ભજશે.
સરિતા સાગરમાં મળશે નહિ તેજ પાણીમ. ભજશે;
તરવર પર વેસો મળશે, નંદનવનનું પારીનનકં, ઉકરડે ઉછરશે.
.....શું ઉકરડે ઉછરશે—જે.
જ્યોતિપર જગું જળશે, યુક્તા હ સોને મળશે,
પથથી પથ પહાણુ ન મળસે, “ કરણો તેવો પાર ઉતરણી ”
કહેવત જમ ઉતરશે, એ કહેવત જમ ઉતરશે—જે.

(૨૭૩) — લવ-કુશ-વૈરાગ્ય-ભજન, રાગ-પદ.

જોને જરી જગી મુરખા જોને જરી જગી.

અભ્યા સુતો શું અભાગી ! જીવ ! જોને જરી લાગી.

સગાને સંબંધી ત્હારા, સુખના છે બેલીરે (૨)

ટેલી મેલી જશે દુઃખમાં રડતોજ ત્યાગી, અભ્યા સુતો શું.

કાયાની માયાને ત્હારી, કર તું વિષુદીરે (૨)

કુટી છુટી સાધનારો નથી કો વિરાગી—અભ્યા સુતો શું.

મ્હાઈ આ મ્હાઈ છે માની, ગુમાની શું ચાતોરે (૨)

જાતો હરખાતો માતો જશે હામ લાગી—અભ્યા સુતો શું.

(૨૭૪) — ઉમદિવદી —

જોડી વંચુ જનમ વચા જગજાણુ, પુણ્ય જેમ સુગંધી વિષુ પરમાણુ.

અપળ કમળદળ નયન બન્યા પણુ મહિં કીડીની તાણુ.

સુંદર ચંદ્ર વદન પણુ અંદર. નરિ નામનિશાન—તેમ પિછાણુ;

વિકટ વાટ સંસાર તણી, ત્યાં સુખનો એક વિશામર.

લાવ જંગલમાં મંગળ રૂપે, જોડી છે જળ ધામરે;

કેવું દયાનિધિ ? દયા કરીને, જીકિત જોડીનું દાન—[૨]

સકળસુખ ખાણુ—જોડી.

[૨૭૫] — “રા” માંદલીક —

જો મરણુ એ જીવગીની છે ખરે છેલી દશા,

તો પરાયે અર્પવામાં આ જીવનના મોહશા.

ખીલી ખરી કરમાય છે પુણ્યો મુકે પણુ વાસના,

અમર નરતો તે ખરા જે અમર કરતા વાસના.

મારા તમે પરમાત્મા હું છું તમારો આત્મા,

પરમાત્માને શરણુ જાતાં કત કત્ય ચાતો આત્મા.

(૨૭૬) રાગસામસંમદ—શિવસ્તુતી—રાગ. મઝલ કંવાલી,

જેહય મન કામના સુખડી, સદા શિવ નામ લજ ખ્યારે,

મય કરતાહું તેરે હોતડી સદાશીવ નામ લજ ખ્યારે.

બરાબર શમ્ભુ કે દાતા, જગતમે હય નહી કોઈ,

પલકમે દેને હય સિદ્ધિ સદાશીવ નામ લજ ખ્યારે.

કહા હય ખ્યાન મન તેરા, શરન મૌરિક કી લેહકર,

તરે લાખો મહાપાપી, સદાશિવ નામ લજ ખ્યારે.

મિટાહર ધૈર કુખ જનકે, મહા સુખદાન કરતે હય.

તુ તકતા હમ કિસકી સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
 તેરે ભપર દયા કરકે પુરિ અપની મે લૈ આયે,
 નહી શીર ચેત કયો અગનો, સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
 વો તાગક મંત્રદે તુજકો કબી સંસાર સાગરસે,
 કરેજે પાર ખિનદેરી સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
 કંઠા બોલા મિલે અમશા. સમઝ લે સિધી ઉલટીસે,
 અનુકે, દેવ હય શિવજી સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.
 તેરે મન કામ જટ સારે પુરેજે લે શરન દુનકી,
 મિલેગી સદી હો મુક્તિ સદા શિવ નામ ભજ પ્યારે.
 રહેગે ક્યાં કમી તુજકો કબીને ખોલ જેઠેગે,
 વો રસમય સિદ્ધીકીમોલી સદાશિવ નામ ભજ પ્યારે.

[૨૭૭]—હિર્વશી—પુરવા—

ભેળે ભુકાની બાજ છે, બધી આ, નામ નિશાની કંઈ નહી,
 ભેયું તપાશી નેત્ર વિકાશી, સાચી કમાણી કંઈ નહી.
 પંચસુતોના પીઠ અરે આ નિસચત ક્યાની કાંઈ નહિ,
 કાળની માયા વાદળ છાંયા, વિતી જવાની કાંઈ નહિ...ભુકા.
 જીવ ગુમાની ને અબીમાની, છે સહુ જ્ઞાની કાંઈ નહિ.
 ભેર ભુવાની, છે જીંદગાની ખાખ ચવાની કાંઈ નહિ.....ભુકા.

[૨૭૮]—સતિ સીતા—

જો પતિને પજવે વચન પ્રજે, તે જૈર ના કે'વું.
 રહી રહીને રીએ રે કાન તોડે, તે શાનું શાનું કે'વું.
 રૂપ રંગમાં હોય અનુપમ, પણ પિતળ નહી સોતું,
 હોલિ કરી હૈયે ધરીયે તો, વિરવે ચાપ વગોણું.
 પુરણ કસોટી છેદન બેદન, તાવેથી પણ તેવું,
 કુંદન તે કુળવાન સમજવું, ઘાટ ધડાવી જોવું.
 અણી પડે જો જવાળ દેશે, સો વરસે પણ તેવું,
 સોના સમ શીયળવંત સતી, ગૃહ જુપણ માની મેવું.

[૨૭૯]—નિતીમાન નરગેજ—

જોય તુજ દિદાર હું ઇન્તેજાર,—મોહમત રહોમત તુજની શાફ.
 તુજ મોલ પટમ, ગરદન ગોરી, કેવી, જાવું અમલમાં લપ દોરી.
 રમીલી રસીલી પ્યારી, પ્યાર તુજ સીને ધર,

કદર આગ્રે મુઠાની દરે, યુધ્ધની મુલોખાં કરે,
કેવો રંગીલો, રશીલો, હરેલો, રેજીસ્ટર્ડ, રીઝર્વડું કું જાણે જવાન.
(૨૮૦)—કૌશલ પાન્ડવ બાગ ૧ લો,—

જોગી થઈ આ જોગીના, આ હંગ જતા પારી ?

ત્યાગી બની સંસારીના, શા કંઈ જતા પારી ?

નિરબ્જન વનના વસનારા છે, વપુએ વલકસ કસનારા છે.

ધર્મ જ્ઞાન માં ઘસનારા હો, માયાથી દુર જસનારા હો,

તેને શી. નારી ? અરે ! ચિત્ત, તેને તે શી. નારી ?—જોગી.

—શકિતકા હમ હય પુનરી, બિપાસના હરકી હય બારી.

વાહવાહરે નિર્મળ બ્રહ્મચારી, બકિત તો આ ઉત્તમ બારી,

ਓ ਜਗਥੀ ਨ੍ਧਾਰੀ, ਆਛਾ, ਛਾਛਾ ! ਓ ਜਗਥੀ ਨ੍ਧਾਰੀ—ਜੋਗੀ.

[૨૮૧]—જાળધર અને સતી વૃંદા—

જો સખી!! આવે મહારો હંસરાજ લોહ!!

લટકે રમીને લહેરી લાલાને રીઝાવીએ—જો સખિ.

રાખી } ઉદર સરોવર તટપરે, આંખુજ ખે વિકસેલ,
મન મુકતા ફલ અરણવા, જુગલે રાખી મુકેલ.

હંસણીની ચાલ ચાલી ચંચળ ચળાપીયે, એ,
પિંચરે પુરીને હૃદય રનેહમાં, રમાડીયે.—જો સુખી.

[२८२]—अनीश्वर—

જોબન લચ્છદાર ચાર મોરિ બગીચામિ,
ચુન ચુન કલીયાં મે સેજ બીજાઇ સોવેગા દિલ્લદાર—મોરી
સોનેકી ઠરીયા જીવના પરોરથું આવેગા મેરા ચાર—મોરી.

(२८२)—संज्ञा—

જોજો હો અલી મેલી, ઠળો મળો, સોગી, ભુંડી કળો જ,
રશની રશોલી ચતા લટાલટ આ બહાલી વીસરી ન.

પ્રેમની પ્યાલિ ને સાહેલી ઝાલીને જોજે હો જોજે આ
જાલી વિસરી.—મ.

બહાલાના વેણ રસીકા નેણ, બહુતી નાખશે બહેન,

ભજતી ધેન જુઝાવે એન, જંગમ, ની શી તરફેથ.

રસીલા સળેડે, મ્હાલો બલે કાડે, બાકે જાને મોઢે મોઢે થું. મયમોઢે,

ત્રિમ બગીચે જમતી, લેતી ગુલાબ ફેતકી રહેર.

પડીક મુલાખ પડીક ફેવડે, ચપુરાણી રજા લે ચોમેર;

તોએ ગુલામ એના નવાળા હોય, બા હોય બાપો તારે-જેજીડા.

(૨૮૪)—તારા સુંદરી—

જેમનવંતી હું તો રાગની રાણી, રાગની રાણી મોગ લેઈ માણી—જો
રૂપરંગીયું હું, પામીયું આવું, બપોલે બરાવું ભલભલાને પાણી—જો.
રૂપરૂપનમીક જીવન જીવાવું, મને મોહિ ને કંઈ કહેતાં ઇરાણી—જો.

(૨૮૫)—બુદ્ધદેવ.

જેઓ સાચો કલાપણનો બંડાર, હાં હાં, મોટા કમો વેપાર; [૨]

બની હતી ચાલ્યો બર ચૌદામા, પૂછ્યાં બાવ બગર હાંહાં.

કહે છે ખરીલી લાગ્યો બાણ, છે સુંદર ને વળી તાણ;

ના તજે તોયે પતરાણ, કરી અઠઠલ તણી હરાણ,

કરો મરકરી, બલે પરાક્રમ જો જો બીજ વાર [૨]—જેઓ.

મલ્યો દલાલ પુરો પાણ, જેણે બગાડી બધી બાણ,

હવે બુદ્ધિ બતાવું જાત્રી જેથી બગર ઉઠે ગાણ;

કોણ પછી કહેનાર મને છે, બરમા માખીમાર હાં હાં (૨)

હુંછીયારીથી બની જવાના, મુનીમ હઠાલાલ, હાં હાં, [૨]—જેઓ

(૨૮૬)—ગાયન દર્ષણ-રાગ દીપચંદી-સા. પર. સમ. સર-ધ.)

જેમન ભાષ મેં સંગ પિયાકે ઝાડ ચલે મોકુ બનમે—જેમન.

અપને પીયાકુ મેં હુંહુ હીરત હું, રાતદીન નહિ ચેદેન મેર તનમે—જેમન.

હાં કહે કીત જાઈ સખીરી, ઠારી સોચ કહે મેર મનમે;

મહેસે હમસે રસ રહે હો, મોકુ અકેલી જાંડી બનમે,

માણેક કહે પ્રજુ બેગી મીલોગી, નહીતો પ્રાણ તજુંગી છીનમે—જેમન

[૨૮૭]—રમેહ સુધા—

જેમ માડી મુર્તિ હું ગઈ છું લોભાષ,

મધુરી મીઠી આનંદની દહેર હદમ માંહી અષ.

મારીને મોહબાણુ પાચેલ બનાવ્યો હું તો ગઈ હંદે હસાષ,

હાજર ફકમે દાસ તમારો—પ્રેમી મલ્યો પ્રાણુ પ્યારો.

રસિલી રંગિલી જખીલી નવેલી આજે આનંદ વધાષ—જેમ.

[૨૮૮]—બોડાણા નાટક—

જેમન બુલે [૨] પ્રેમકુલે અણુ બુલે, કોષ રસિયાનાં નેન જેમ બુલે.

મીઠી મનહારી મુખ કમ્પિત કે જેમ બાલા;

મલકેરે [૨] કામી મન માને મનમાં,

અલ મારી લટકાલી બાણી, બુલે—જેમન.

(૨૮૯)—માયા મોહીની—

જોખનીયાની જુદીથી જાન જુલાવે, ફું લાવી, પુલાવી રખાવી હસાવી
તનમન દર્પે પુલાવે, માની મનાવે લોભાવે—જોખની.

ખુબી છે તારો ન્યારી, કાયા કુરખાન મારી,

પાળો આ પ્રેમની તેં, જલમ ફેવી કાતીલ મારી.

વેળા છે શારી શાશ્વી,—હયો બસ મોજ માગી, બન્ને જોડાય સાથે.

ફેરવીશું પ્રેમ ધાણી, લટાવી, પટાવી, ફેશાવો,

તનમન દર્પે પુલાવે લોભાવે, માની મનાવે લોભાવે—જોખની.

(૨૯૦)—ગાયન દર્પણ. રામ ત્રીતાલ. જલ્દી, [મા પર. સમ. સુર. સા.]

જોખન માતી રીરે છુંદ બરીરે.—જોખન.

પાયેલકી ઝનકાર સુનાવે, ગજ જોડીકી ચાલ ચલે.

લાવો કમાન બનીહે દો નેના, રંગ રસ ગાહેલ પ્રાન હરે,

છુંદ બરીરે જોખન

(૨૯૧)—ગાયન દર્પણ રામ ગાડ ચોતાલ. [ગપર. સમ. સુર. સા.]

જોખન છુપાયે ચલોળ, લાલા, ગોરી રાધે.—જોખન.

સીરપર ધરા વારી, ધરે પર ધારી, પતલો કમર લચકાવે,

લાલા... .. જોખન.

(૨૯૨)—રનેહ, સુધા—

જોખન રમભર્યું હુટો દિલદાર, જીવો જીવો સુધારસ સાર—જોખન.

હું મદધેલાને નવેલી, પુર જહાર ખોલી રહેલી,

કુસુમકળી નીરધાર ચુટો દીલદાર હુટો દીલદાર—જોખન.

(૨૯૩) ભગવદ ગીતા—રાગ, ગઝલ, કબાલી,

જો દેવ ! દે હું દીકરા દેજે સમા જો દીકરા;

કુળ પૃથ્વીને કરતા પ્રકાશિત, કુખ તમર ટાળે ખરા.

એવા ન જોહો દીકરા, તે દીકરા નહિ દીકર્યા;

બહેતર અરે એથી બહુ, રસ્તે રજગતા દીકરા.

કે કામ આવે કાંઈ, આતો નામને કુખાડતા;

કે કાર રૂપે ભુતળે, માખાપના તન તાવતા.

એવા અરેરે, દીકરાથી, વાઝીયા રહેવું બહુ,

જોને વિતે તે જાણતા; કષ્ટ કુપુતવું કેટલું.

[૨૯૪] શ્રી નૈકામ શારદા—

જોખન આવે જોખન આવે જોખન આવેરે—રસીકું.

પ્રેમ ધડાવે રતીરસ લાવે, એન ચોરાવેરે—રસીલુ.
ચિત્તને ચળાવે, મનકું મુંઝાવે; મદન ડોલાવે, રસીક, રસીક—પ્રેમ.
શરીર સુઢાવે વીનીય ભાવે, રસે રીઝાવે રસીક. રસીક—પ્રેમ.

[૨૬૧]—ભોજ કુમાર—

ને જરી રસીલી જોને, ને જરી છપીલી જોને,
નેજન મદમાળી જોને, ને ને જોને તું પ્રીય પ્રાણ જોને.
નદી હડીલી બહુ હડ શારી, જોજો જોને તું પ્રીયપ્રાણ પ્યારી,
પ્રેમને કુવે હિતારી, વઢાલાવત વાદશો.
બોલોને રસીલા લાલા બોલોને છપીલા લાલ,
તું મોલ મોલ મોલેરે, વચન રસીલા, સંભળી આ કાલાવાલા—જો.

[૨૬૨]—સત્યનારાયણ—

નેજનયું અંગે અંગે જલકાય, કોણુ શરમાયે ઢળી રજ જાય;
વેદના ના આ, કળી નાકળાય મનકું મુંઝાયે કળીના સુટાય, નેજ.
કળી સુટાયે તો સુખચાયે. જાયે અનંજનો રંગ,—કોણુ—નેજ.
કામળ કાયે નહી રહેવાયે થાયે આ રંગમાં લંગ—કોણુ—નેજ.
(૨૬૩)—શ્રી અક્ષાનંદ સગ્ગનમળા—રાગ. ગજલ તાલ. ૩

ને ગર્લકા ઇંકરારથા, તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—ટેક.
ઉલટે બદનસે લટકના અરે લખ ચોરાસી બટકના,
શીર સોચકર સીરપટકના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—૧ જો.
ખીછલે જનમકા સંભારના સખ કર્મકા વો વીચારણા,
ફિર ઇશ ઇશ પુકારના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—૨ જો.
વીષયેસે દીલકો હટાવના હરીરે ચરણમે લગાવના,
કીસી જીવકા ન સતાવના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—૩ જો.
ભિસ ખાતકા ખીસરાવના ફુતીયાંકી મૌજ ઉડાવના,
અક્ષાનંદ શીર દુઃખ પાવના, તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો—૪ જો.

[૨૬૪]—રામવર્ષા—ભપદેશ રાગ. ગજલ.

ને મોહનમે મનકા લગાયે કુએ હૈ, વો ફલમુક્તિજીવનકા પાયે કુએ હૈ—ટેક.
નેજદે હૈં દુઃખકે, મંદે સરાસર, વહ દંદે મેં ખુદકો ફંસાએ કુએ હૈ—જો.
ને સોતે હૈં ગલફતમે રોતે હૈં આખિર, વહખોતે રતન હાથ આવ
કુએ હૈં—જો.

ખતર હૈં ન ચમકા ન કર મૌત ચમકા ને મોહન કો દિલ મેં
ખિકાયે કુએ હૈં—જો.

પકક પાયા મુર્ચકે કામનોકા જીસને, વહલી હૈ મગન સખ સતારે
કુએ હૈ-બે.

[૨૬૬] મીસ જાનકી બાઈ—રામ કાલીંગડા. તાલ, ત્રિતાલ.

જેબન પીયા બારેસે તજ દીની, ડ હાબારે,
ખલિલપીયા કાહે રાવત-૨. અરે જો બિધના લીખ દીની, જેબન પીયા, ૩
[૩૦૦] મીસ ગૌહરજાન—રામ. તાલ દાદરા.

જોપીયા આયના મોસે સહા દુઃખ જાવનાં,

જ્યા જાયે જરાયે સતારે, પીયા આયના મોસે સહા દુઃખ જાવનાં.

(૩૦૧) મી. મહુમદ હુસેન.—રામ કાશી. કહરવા.

જોગી રૂપ બનાયો રાવનને, બનરપતિ પર આસન લાયે !

સીતા માતા થો ઉઠ બોલી તેરારે કાલ જોગી થકા લે આયો,

એક બન દુઠા સકલ બન દુઠા જલહર કહીં નપાયો;

આર બાતકી ઇન્જા નાહિ, જલકો ખ્યાસો જોગી તેરે દારે આયો.

સીતા જલ થકસ બાર લાઈ, તખયે જલ દિખલાયો,

બાહે પકક કોરીમેં ડારી, તખ લંકાકો ખ્યાન લગાયો.

રામચંદ્ર બન ખંડકો સિધારે, લજમન કોર નપાયો,

મરૂક પંખ રખવાલી જીનકે મારે ચાંચ રામા નિચે બિરાયો.

(૩૦૨)—જોટાનો ધધો—સરોરીયાની હાલત (ભાષણ બાદ).

જોટાનાં પાટીઆંનો ધધો કરીને, બોટો પીવા નવ રાખીયો.

ધણી બીખારી જાતે બન્યા, અને આપ કેવાતો, તો લાખીયો.

(હાથલાખ રૂપોનો આસામો હતો.—(ભાગ્યતજાવમાં મારું ધર છે)—બે.

જોટાના ધધામાં મંડ્યારેજો, તે, નક્કી આમ બનશે અભાગીયો.

પતી મ્હારા પૈસા વગર છું કરતું, હાં હેવા તાલ જોઇ કેમ ચરચરતું

(ગામ શા ઉપર બેઠું છે ? અરે મધ્યાપર. હજીએ પણ જોટામાંથી,

ડોળો જતો નથી, જુવો બીખમંગતો ચપ મયો તો પણ જોજો.

બાઈ—જોટાની ફજેતી.)

પાટીએ પાટીયાં કંઈકનાં વળાવ્યાં, વગર મ્હેનતે ફુનીયામાંથી કહામ્યાં,

ફકક મધને બન્નરે ફરસે, પત મયે મરો કોઈ ન કરસે;

(અરે વાહરે, મારા દેવાળીયા ધણી, લોહી થોડું ને ચરખી ધણી.)

જા (૩૦૩)—ઈન્દુમતિ—

જાંબળી જીવડા કાઠવા જોઇ છું રાને,

લીસુ બાગી હંસા સાચા જોતી થૈ ન બાસે.

આવણુ જેરી વાદળી જળમય થઇ નજા જમ,
તરસ્યો આતક ટળવળે ક્યથી ચેટ બરાચરે.—જ.
સ્વાતિહું બીકું પડવાથી, ચેટ બરાસી,
આશા પતંગ ઉમંગથી, ગયો ગગન મોઝાર.
વિંટબાઇ વટોળાચો, પડ્યો પૃથ્વી આધારરે—જ.
સુરખડા મનદા સંતોસથી સુખ આસે—જાનળી.

ક (૩૦૪)—સલીકીપદી.—

ઝટપટ જાણું રંગ જમાણું. નટવર ઘર, ખટપટ પ્રગટાણું. આ. વાહ, વાહ
નારદના નામમાં, ખામી શી કામમાં, ધથર ખ્યાનમાં, રહેણું શુભતાનમાં
નારાયણુ નામ રટણુમાં.....ઝટપટ.

ચોવિંદ શુણુ ગાનમાં લકતીરસ તાનમાં—આતમ જ્ઞાનમાં,
મસ્ત તોફાનમાં, કુચળ છું, કૃષ્ણ કપટમાં.....ઝટપટ.

(૩૦૫)—મોહિની ચંદ્ર—

ઝટ સ્થામ સલુણા ધર આવોરે, હવે નાથ વધુ—ના તરસાવો. આવો.
અંતર પટમાં રહી અલજેલા, થન થન મનકું નઆવો. આવો.

(૩૦૬)—ગાયન ધર્પણુ—રાગ, ગઝલ, પિસ્તો, (ખા. પર સમ. સુર.રી)

ઝરકી મોહનત ઝરકે તક બેઝર તો જગમે ખારહે,
જેખની, મેં દેખ આયા, ઝરસે બેઝ પારહે—ઝરકી૦
મેં હર તરદમેં સોચ દેખા જગમે, ઝરકે કુચ્છ નહીં,
ઝોર દેખા નસુંના મેને ઝરહી છાં મુખત્યાર રહે—ઝરકી૦
આસુકોંકી મીઠી ખાત પર ન દીલકો લોભા વાર,
ઝરકી મોહનત દીલમેં ઉતકે, ઝરહી ઉતકા વાર હે—ઝરકી૦
છનકે મુસેદમ ખદમ નીકલે સુખન એ જાવતું,
તુમકો ન કરતી મીઆં વો ઝરકે કરતી ખ્યારહે.—ઝરકી૦
એ દોસ્તો કહેતા હું તુમકો, ઝર સીવા છાં નાંદ કદર,
ચાહોયે દુનિયામે ઝરકી, કીસનકા કીરતારરે—ઝરકી.

(૩૦૭)—ગાયન ધર્પણુ—

ઝર હોવે તો હરકાષ હોવે દીલદાર કીસીકા.
ધસ મુસશીલીમેં નહીં હોવે, કાષ વાર કીસીકા—ઝર.
રખતા હું તુસે મોહનત મેરી બહોત ઉમેદ,
જન કાદેકું કરાતી એ, સોદાહે ખુશીકા—ઝર.
જંજર લલો તોક લલો મીતળી આતા,

પન હક ના રખે કીસીકું, ગિરફતાર કીસીકા—કર.

[૩૦૮]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, મેધ. મસ્દાર—ખ્યાલ.

હુંહું મરને ભરમે ચમકે, કીજી ભરને જીઅરા—હુંહું.

રેન અધારી પિમા મર નાહિ, કાએ બાર દીઅરા,

હમ હમ હમ હમ હુંદ પરતહે લરજત મોરા જીઅરા—હુંહું

(૩૦૯)—ખોડાણા ચરિત્ર—(વૈરાગ્ય ભજન.)

હુંહું જીહું જગત ખરં ભણ્ય માં રે.

જુડી જનની. જુડી જાયા, જુડી મોહ ભરેલી માયા,

કાચ કુપે છે કાયા, મમતા તાણ માં રે.

મગને જામે વાદળ જોડો, પાણીમાં પ્રગટે પરપોટા.

ખેલ વિશ્વનો ખોટો—સાચો જાણ માં રે.

મારં મારં કરતાં મરતાં દ્રવ્ય કાજ પાપે નહી કરતાં,

મેલો ચાલ્યા દામ ખજાનો ખાણ માં રે.

જુડી જાણો જગતની બાજી, આતશબાજી જાશે ગાજી,

અંતે સૌને સોવું છે, સ્મશાન માં રે.

[૩૧૦]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, પીલુ—ગઝલ.

હુશીયર પેચમે દીલ એસા ગીરફતાર હુવા, છુટતા દુસવાર હુવા.

મેઠ મેઠલાયે નવા ઇશકકા આગર હુવા, મફત બિમાર હુવા.

અપને બેઝાનો સે કાઈ તેરે સખખ આખ ચોરી, હમએ ઇનસાફ કીજી

હાથ ! ઇસપર તીતાતો મુજસે સરોકાર હુવા, એર એ ઇનકાર હુવા

ખાક સેરાહી તેરે હીજમે છાની એસી, હેશીયત તક ના રહી.

પાર તલુવો કે મેરે દસ્તા હરખા રૂવા, કેસા લાચાર હુવા.

હે મુના મેને કે છુપ છુપકે ચલે જાતે હો, ઇસકા બાએસ તો કહો.

સચ જતાવો કે એ કીસ્સે નવા પ્યાર હુવા, કેન દીલદાર હુવા.

હમદમો હમ મુખનો મુનીસો નમશને સરીક, ન રહા કોઈ રરીક,

દેગમમે મેરે ન કોઈબી ગમખાર હુવા, ગમ ફત વાદ હુવા.

(૩૧૧)—સતિ-દેવહુતી—

હુસો ભાત ભગવત મારા હુસો સ્વયં આત્મ પ્યારા,

જગતને હુસે શ્રી પ્રજુને ભગિની ભક્તિ હુસારે—

અનંત બ્રહ્માંડને પારણે પોહીને, ધાયું છે વસન વિશાળું,

અહં ચંદ્રાદિ હીરાલા જડીયા, દરસન લાગે રસાળું.

વેદ સમૃતિ તારાં જ્ઞાન કરે છે, ભક્તિથી મુક્તિ પમાડું.

વારી હું અંતર દિગે દિગેળું ઇચ્છું છું શરણ તમારું—

(૩૧૨)—જયરાજ—

હુમ હુમ નીંદીયા આંધરે; પિયા ! હુમ-હુમ.
જાઓ જાઓ બોલરાષ બહા રેન ગવાઈ પિયા-હુમ.
છતની લીટીકાહે ? બિનતી કરત હું.
અયસી ચતરાઈ ? અબનાઈયો સઘ્યાં, મોરા છયાસે જુરાઈ-હુમ.

(૩૧૩)—પુષ્પસેન-પુષ્પાવતી—

હુંકા યદી સંસાર હએ છાર દે માયા સભી.
આખાર ફના હોન હાર હએ. મોરદે માયા સભી.
કચ્છી કાયા ઓર માયા, સુર્યકી છાયા સમઝ,
દિલમે જે તેરે ખલંકાર હએ છાડદે માયા સભી—હુંકા.
જનમા વેહ જાતે સભી ખીલા વેહ ખીર જાય;
હિંદયકા અરત હએ—કાલ પીડકા ખાય—હુંકા.

(૩૧૪)—મીરાંબાઈ—રાગ. ભાજન-પદ.

હુલત રાધા સંગે ગિરીધર હુલતા રાધા સંગે.
અળીલ યુનાલકા હુમ મયાન, ભર પિયકારી રંગ, ગિરીધર,
લાલ લાલ મિંદ્રાળન જમુના, ફેરુર યુવત રંગ. ”
નાચત લાલ અધર સુરભર, ધિમી ધિમી બાજે મૃદંગ. ”
મીરાં દહે પ્રભુ ગિરીધર નાગર, ચરત કમલકુદંગ.

(૩૧૫)—સ્વામીશ્રી અભયદાનંદજી—રાગ ભાજન

હુંકા જગત અસાર નકંકા દારા હે—હુંકા,—ટેક.
આધ્યાત્મ ચેતન મે માયા, રજળુ મર્ષે તન કીસી છાયા,
જનમ મરણકા બેદ બેદસે નવારા હે—હુંકા.
ધર્મ કર્મ આભાસીત ભાસે, પાપ પુણ્યકે પડ ગયે પાસે,
જના કહી પિત માત કહિં મુત દારા હે—હુંકા.
પ્રાણજી, ક્ષત્રી, સમ્યદ, રોખા, મુગલ પંકાની. કલ્પિત લેખા.
વૈશ્ય શૂદ્ર કા બાર સિરો પર ધારા હે—ક
વેદ કુરાં પઠિં (૨) કે મૃત્યા. અત રોજ અન્ન ન જુઆ,
કાશી મક્કા. અભયયા હુંક પસરા હૈ—હુંકા—૪

જો (૩૧૬)—સતિ તોરલ—

હેસલ કરી લે વિચાર માયે જમ ફરે માર,
સ્વપ્ના જેવોરે સંસાર, તોળાદે કરે છે પોકાર,
આવોને હેસલ રામ આપજી મળીયે,

ખરા સંત હોયે ત્યાં જઈ ભળીયેછ.....
 આ ભવ આવીયો અવતાર માથે સદ્ગુરુ પાર
 બધુ ધણીને દરવાર, બેઠ્ઠી ઉતારે ભવ પાર—આવોને૦
 મોતિ એરણુમાં એરાય, માથે ધરણુ કરેા ધાય
 પુટે ફોગટીયા કહેવાય સાચાની ખરે ખચકું ચાય.—આવોને૦
 નવલખ કાઠળાઓ ખંધાય ત્યારે ગાંધીડો કહેવાય,
 દિરા માણેક હાટે વેચાય, તેનાં મુલ મેધિરાં ચાય—આવોને૦
 નિત્ય નિત્ય ઉડી ન્હાવા જાય, કાચલા ઉજળા ન ચાય,
 મેઢો શુશ્રુકાને તે તો આપ, કોને કહેવા જાય.—આવોને૦
 દેખાદેખી કરવા જાય, એ નર અધુરીયા કહેવાય,
 હાથમાં દીવો લઇને, છતી આંખે કુવે પડવા જાય,
 એવિ ચાર ગુગની વાણી, સતિ તોરલ દેવી ગાય.—આવોને૦

ઠા (૩૧૭)—સાગરે સરીતા—

ટાળ્યા ન ટળી જાયે લેખતે, લખ્યા કલાટ મંદિ-ટાળ્યા.
 મુરખ પામર જરી નહિ, જાણે રીતી-ટાળ્યા.
 જીવન ધડી પલનું જો ચપળઆ, રહે તથા જગતમાં રાખીને પ્રીતી,
 શુષ્પતિ બીબારી થઇ ભટકે છે, ચડેવો સરવકોને નથી વિતી-ટાળ્યા

ઠ (૩૧૮)—સતિ સરોજની--

હળી જગતને ઠીક ખતી છું. હું તોરે રનેહે સાધવી, (૨)
 હળો નિહાયત નગર શેકને, હરી પીત ને ચિત,
 હાલ બેહાલ ક્યોં હદારે, પુણ્ય ખતાવી પ્રીત-ખતી છું.
 આળા ચુંચાળા ચંદનને, અજ ખનિયો મટી કાલ,
 કામો કામ હળીને અંતે, જાહિર કાપી જલ-ખતી છું.
 ખુબ્ય હળી ઠોલીને ખતિ, ખડો ક્યોં ચમ દાર.
 હવે હળું તેજે, હાસલમાં, ધરીને બચવો ભાર-ખતી છું.

ઠા (૩૧૯) જલસા સંગ્રહ—રાગ પરજ—ખ્યાત.

કાકારે આપ્યો રાજ મારો રાજ ખાંદા સીરદાર૦—કાકાર.
 અરજ કરે છું મહાવદલાહ રંગીને, ગરે લાગુજીને સદારંગ કરારે—કાકાર.

હુ (૬૨૦) ધી. ડી. રે. સા. શુક. રાગ. જલા-ભજન—

દુમક ચલત રમચંદ્ર બાજથ પીજનીયા;

અગિનમે મલત જાત, આવત નગનીયા.—કુમક.

કીલકીલાત ઉત્તધાય પરતજુમી, લયપચાય;

ધાય માય મોદીલેત, દશરથકી, રનીયા.—કુમક.

હ (૩૨૧) જલસા સંગ્રહ—રાગ મોપાલી. ખ્યાલ !

ડરોરી નેયજી નનદીઆસો,

ષત ખીતકી જુડી સાચી લગાવત ખીરદાન પ્યારે.—ડરોરી.

કરજેર મોરાસીર સીજસ, અખ સાવડી નવાસો કહાકહએ—ડરોરી.

(૩૨૨)—અન્દ્રહાસ—

ડરમા તું દીલ સાથ છોકરા ડરમા તું દીલ સાથ;

તુને કોઇ ન મારે લાત.....છો.

તુને સંભાળુ પ્રીતથી પાળુ, ચાલ તુને મારો મહેલ દેખાડું,

ધરણી વચ્ચે રૂડાં રૂડાં કહાડું, ચાલ તું જો મારા મહેલનાં ચિત્રો.

રમકડાં રૂડાં ન્યારાં વિચીત્રો, [ચાલ્યો આવ બિ. મા. ચાલ તુને,

મારે કેવા છે કંકણુહાથ, જો જો મારે કેવા છે કંકણુ હાથ.—છો.

તમે માયાળુ દીલદયાળુ, સૌના કહ્યા વિના હું નહીં આવું,

તાત ખાત પ્રિય સાત કોપાવું, વિખ્યાજીએ હું સમ કહાવું.

(નાના નહિં,) હુંતો ત્યાં નહિ આવું, મને ના સતાવેર,

જાઓ તમારે માફે શું છે કામ, તમે મુકો મારો હાથ.—છોકરા.

હા [૩૨૩]—રનેહ સુધા—

ડાહ્યા ડમરા લાબી લાગે રૂપાળો, કાલા ઘેલા લાગે છો શું ! રઢીયાળા.

પુરૂષ તણો પહેરીને જાગે ઠીક જમાવ્યો રંગ,

રંગત રમશું રહેશું સંગે [૨] જળ્યા તમારા ઢંગ. (૨) ડાહ્યા.

હો (૩૨૪) જલસા સંગ્રહ—રાગ જૈરવી, કુમરી.

ડાલીયાં લે આવો મોરીરે, મેલો ચલી પીપાકે દેશનગર—ડાલીયાં.

ચાર કહાર મીલે ડાલીયે લે, આવો મજલ મજલ પોહ્યાવો—ડાલીયાં.

હી (૩૨૫)—મીસ, જાનકીઆઈ—રાગ, દેશ, તાલ, દાદરા.

દીઠ લંગર નગર નમર, ડગર ડગર હે, રેરે.—દીઠ.

અધુર અધુર મુરલી લીયે, સંગ દિરત મેરે,

નાચત ગાવત આવત જાવત, કરત સો સો ફેરે—દીઠ.

હું (૩૨૬)—સતિ પત્રિની—

હુંદન ચલી સખ સખીયનરે, મિલ ગયે પ્રજા બીદાખનમે,

ચેલી મોપીયન તનમનમે, ખેલન ચાહત મોહનસે...આહા—હુંદન.

નટવર શ્રી નંદુલારે, બંસી અધરનપર સારે, હીલમીલ ગાવત સખીય-
મની ધધનીની સા ની સાની રે, સાની ધપ ધની સાની ધપ ધ.
મપ મધ પમ ગ ગમ પગ મગરે ગ રેગ સારે નીની સા,

હોગધ હરણીત તનમનમે.—

[૩૨૭]—ખહારે-પરતાન—

હુંદને માસુકકો, જાતે હએં હમ,

દેખીયે કમ લઓટ, કર આતેં હએં હમ—હુંદને.

(આ હા, હા, હા, હા, આ હા હા હા.) અય ખુદા તેરી મદદ દરકાર હ
હાય તેરે આગે ફયલાતેં હએં હમ—હુંદને.

(આઈ ખેશક ઇશકકી સામત) સહલ હો દુશવાર એ રાહે જાદ
આફતેસે ઇશકકી ગલરાતે હએં હમ—હુંદને.

[કયા હએં દા઼ા, મીલ જાય પરીયા.]

જ (૩૨૮)—ખોટાનો ખ્યાલ-રાગ, હાવણી, ખ્યાલ.

અણુ ગમતો હું, હવે પરાણો, મોહબ્બત, માયા સૌ ગઈ ઉડી,
શુદ્ધ રનેહની ફેલી જુવાણો, તેથી છતરાણ વધી પડી.—જી.

ખરી લાગણી ખોટે અર્થે, મનાવવા મન કારણ બની,

સંપ મહી કુસંપ કરાઓ, વેરણ વીધાત્રિ એ, બની—જી.

હતું ન હું-તું જ્યાંક કહી એ, ત્યાં “હુંપણ” બહુ મચી રહ્યું,

રહેમ નજર સૌ ગઈ આંલાઈ, બેમનું વાદળ ચડી રહ્યું.—જી.

ખ્યાલ બેમનો ભરાયો મનમાં, વા, વાયાથી નળીયું ખરયું;

મનના શત્રુ મનના મીત્ર, કંચન કીચ્ચડ માંહિ ફર્યું.—જી.

કાદવ કીચ્ચડ પડ ચડયાથી, તુલણું-તે કથીર થયું,

મન તણા મમતવ માંહિ, પુર ધર્મ રનેહતું. વહી ગયું.—જી.

ત (૩૨૯)—પ્રતાપી રાજસીંહ—

તમે વીકલ વહેલા વળજેરે, પામર જાણી,

વીનતડી ઉરે ધરજેરે, પ્રીતમ પ્રાણી;

ગાય ખીચારી રાંકડીને, કસાઈ વાડે સાર,

પલકમાં પાપી પ્રાણ લેસે, કાણ સુણે પોકારરે—તમે.

પંચાળી પ્રભુ પડી પાસ નાં, કુદ કૌરવ દરબાર.

તુમ વીણુ અબજા જાતની, આ કાણ કરી લે બહારરે.

(૩૩૦)—કામલતા—

તમારે આસરે હું આવી, મને નાથ ઊડી ન દેશો;

પ્રિય પ્રાણ કહી બોલાવી, હવે હાથ છોડી ન દેશો.

બોળું હવે કુંવાઈ જ્યારે, આ મન માઈ;

પ્રેમ જ્યોત પ્રગટાવી પરણ્યા, એ શું બહાલા, વિસારી દેશો,
ના કહેશો-મને નાથ.

(૩૩૧)-પ્રુદ્ધદેવ—

તમને ઘટે નહિ આવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું;
આશ્રિતપર શું રીસાવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું.
માનસસરનાં રાજહંસ તમે, મુક્તાશ્વના બોગી,
કુસુમ કુસુમતા, સમ સેજ સુંવાળી, મુકી થયા તમે યોગી કાન્ત-ત.
જે સરવર જળ પાન કર્યા ત્યાં, કંટક કદી નવ ધરીયે,
સુખ દુઃખમાં નિશ્ચિન અનુસરતી, કિંકરી ક્યમ પરહરીયે.

[૩૩૨]—શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર—રાગ-ભજન,

તમે ચેતજો લોકારે, માથે મરણ તણા ધોડા,
પંખેડ જાય ચાલોરે, પીંજરા પડા રહ્યા ખાલી;
ઉચી તારી મેડીયો, અજબ બદખા, તાપર સેજ ખીલાધરે.
શેજપર છત્રની છાયા, સંગ તો કોઈ નહિ આયા,
હાથી તારા જીવતા થોડા તારા જીવતા, સોને લંક છાધરે.
કુંભકરણ વિભિષણ જોયા લાધરે, સગા માડીના જવારે,
... ... સંગાથે કોઈ ન આયા-તમે.

(૩૩૩)—શ્રી રૂકિમાણી રવચંદર—રાગ, ગઝલ-કબાલી.

તમારા વિરહમાં બહાલા, મને વૈઝવ અકારો છે.
સુકામળ સર્વ અંગેમાં, રહ્યા છે આપ અવિનાશી,
જીલો શું દર્દ પ્યાસીને, ગુન્હો તો શો અમારો છે.
હૃદયની પાંખડી ઉઘડી સુંવાતા વહી ગયા ઝંખ્યા,
વૃથા તે આપ વિણ સમજી ઉગરવા ન કોઈ આરો છે.
વીથોજે આ શરીર આળી, બની શું ભસ્મ વનમાળી,
ધ્વનિ તે ભસ્મથી નીકળે, તુંદિ તુંદિજ પ્યારો છે.

(૩૩૪)-કુસુમાવતિ—

તમે રસીયા બોલે પાળજો રાજ, બહેલા બહેલા વળજો,
દાસી ઉર અરજી ધરજો રાજ, બહેલા બહેલા વળજો.
સ્વામી નાથ છો પ્રાણ હમારા, અમૃત આનંદ ભરજો રાજ...બહે.
નાર નવેલી તમ વિણ સ્વામી, કરમાશે મન ધરજો રાજ...બહેલા.

(૩૩૫)-મીસ, ગૌહરજાન—રાગા કારી—તાલ, ત્રીતાલ,
તનમન તોપે કાંઠવાર તોરી સાંવરી સુરતયાં, ઔર નૈના રમીસે,—નન૦
મોહે બીન દેખે નહી પરત ચૈન, મોહે કહો કેસેકે દીન રૈન,
વિરહાગીન કરરીની લાચાર, તનમન તોપે કાંઠવાર.

(૩૩૬)-મદલશા—

ત્યાગી બન્યા પણુ ત્યાગ ન કીધો, વાસના રહી વળગી,
ભગવાં પહેરી વેશ ગદ્દયો, પણુ તુણા ન થઈ અળગી.
બુઝો ભગવાનના લવાડા શુષ્ક વેદાંતીનાં ધુવાંધા,
સોહં સોહં જાપે જાપે નિત વાયક જ્ઞાનની વાત.
આપ બુઝીયા એ અન્ય શું, તારો પ્રયત્ન વિકારો સાથ,
ધરમ પર પડે ધાડાં, મારે જ્ઞાનને કુહાડાં.—ત્યાગી૦

[૩૩૭]-ધી. ડી. રે. સોં. બુક. રાગ દાદરા કદરવા.

તકરારી લેલો માલન જો આઘ બીકાનેરસે,
સોયા બેચા પાલક બેચા ઔર બેચો ચૌલાષ.
બરે બબર મેં કંડીમારી મેં માલનકી ગાંધ,
જૈપુર બેચા જોધપુર બેચા, ઔર બેચા બીકાનેર.
હાં ગંગારામસે ટીકીટ કટાયા, જાનાહે અજમેર—તકરારીસેસો.

[૩૩૮]-પરસુરામ—

તમે સંભાળ જો આધાવ, હોડું નેનની કટારી;
કામણુ ગારી કાતીલ કારી, એ હિર બેદી જાય.
આરપાર અજબ ધારી હાં, ગણુશું અમૃતતા ધા, એપ્રિય,
કરશું એક અબેદી અંતર, ધલ ધુન ગાશું નિરંતર.
સ્વર્ગ સ્થાવ લેશું, પરસ્પર.—તમે.

(૩૩૯)-સુર્ય-કુમારી—

તમારાં શાં કંઈ સન્માન, મળ્યા છને મનગમતા મહેમાન—તમારાં.
શ્વય દર્શી તમ ચરણે પડતું, દેવા આદર માન તમેને,
બાળા એ પુરવ જન્મની પીછાણ.

ભાગ્ય દેવી તવ દર્શણ પામી, પ્રફુલ્લ થયા મમ પ્રાણુ—તમારાં.

(૩૪૦)-મીસ, ગૌહરજાન, રાગ કીઝોટી, ત્રીતાલ.

તનમનકી સુધ વિસર ગઈ કેસી બબલરી જૌસરીયાં,
જળસે ધુન પડી કાનનમેં, નિંદ નહી મોરે, અરે નૈનનમેરે,
મિન્ત ગૌહર પિયા આવનકી, સુન મુરલીકી ધુન ભાષ આવરીયાર.

(૩૪૧)—યોગ કન્યા—

તને એ નાથ નહિ જાને, પડયો પ્યારમાં જુલ્મો ગુજરમાં,
સંતની સારલે સંસારમાં—નાથ અમૃત સાથે વિષ ઉપગ્નવીયું.
મણી વિષધરના શીરપર મુક્યો—

મજુ કરતાં ચતુરાઈ ચુક્યો—શુંડા એવું શું બાવિયું,
કરુણાકર થેઈને વેતો તનડાને તાવિયું—નાથ.

(૩૪૨)—લક્ષ્મીની—

તમે જોયનના રંગે રંગાયાછો બહેન, ચમકે નેહ બર્યો નેન—જોયન
માલે ગુલાબી લાલો છવાયે, અંજે છવાયે રંગરેલ.....જોયન
ગળ્યો પ્રીતમછ પાસે પધારો, રંગ માણુવા હો, બહેન.....જોયન

(૩૪૩)—કળાવતી—રાગ ભૈરવિ, તીલાનો.

તન નનન તાધુમ તાના ધુમ તમ તનુમ,

જનનનન છુમ જન છુમ જન છુમ જન છુમ,

જન છુમ જન છુમ જનુમ—તનનનન.

કિડ કિડા કિડ કિડા ધાધા ધાની ધાની ધાનુટ ધાધા,

તાધુમ તાના ધુમ તાના ધુમ ચનુમ,

નાદર દર દર સનનન ગાઓ બગ્ગવો.

સાની સાનીધ નીધનીધપ ધપ ધપમ પમપમગ.

મગ મગરી બરી ગરીસા; સનનનન રમજુમ રમજુમ,

જુમ જનનનન જુમજુમ જુમજુમ જુમજુન—તનનનન.

(૩૪૪)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, ખમાય, હુમરી.

તરસઈ જો સારી રાત સેજે સૈયાં નાજદઓ— તરસાઈ જો
હમસે અબદખીદ ઉનસે ખીમલ રહે અખના માનુગી તોરી આત—ત.

(૩૪૫)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, મદહાર—હુમરી.

તએ તો ખીજલી ચમક ચમક રહીલો.—તએ તો

ગરજ ગરજ બાદલ બરસ ન લાગે,

ડરક-ડરક, મોરા જ્યા ધકધક રહીલો.—તએ તો

(૩૪૬)—સત્યનારાયણ—(રાગ—માલકાષ)—

તારણ, મારણ, અધમોદારણ, કર જગ કારણ, કાંઈ દયા તું,
પાલન હાર સહિના દાતા.....તારણ

નિદોષી દોષીત કર્યો, ચડયું અણધાયું આજ,

અરજ, હરજ, મુણીને છોડવજે જન્મજ.....તારણ.

(૩૪૭)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, દેશ મહાર—કુમરી.

તારા બંગલાની ખીરકી ઉગાડ હુંતો, બિંચુ છું. મહારાજ.—તારા
નવરંગ મારી સારી ને લીંબે, બોર લીંબે ચીર શુભકાર,
હુંતો લીંચું છું મહારાજ.

[૩૪૮]—ગઝલે—નઝીર—રાગ, દેશ, ગઝલ.

તાબ ઉસકે દેખનેકી ન લાયે ચલે ગયે,
કયા કયા પરી જવાન થે આઝે ચલે ગયે.
દારા રહા'ન જમી—ન શીકંદર શાહ બાદશાહ,
તખ્તે જમી'યે સેંકડો આઝે, ચલે ગયે.
આદમ રહા ન કોઇ પયગમબર રહા નહી,
વોલી સરે જમી'યે સમાઝે ચલે ગયે.
માલમ થા પરે, ઝુલેખાંકા યુસુફ આદમે,
રફે હમરે બેહાકે આઝે ચલે ગયે.
દેખા નઝીર સે'ને ચમનમે' ને આપકુ,
મેદી ભરેને હાથ દેખાવે, ચલે ગયે.

ત્રી [૩૪૯]—રમઢેવી—

ત્રિભુવન, તણો રચનાર, હાંહારે સખી,
કેવો સુર કિરતાર, ગગન મંડળ વિસ્તાર—હાંહારે સખી.
રવિશયિ ઉડગણ સાર, સાગર જગ ખારો જાણે,
સરીતા હર રનેહજ આણે, ભવપતિથી મોળે માણે.
દુનિયા એનેજ વખાણે; સાગર, સંસાર, સખી ને,
ભાવિ સરીતા નીરખજે, લિલા વિષ વિષ હરખાણે,
રત્ન નિધીથી પરખીજે, પ્રભુ મહિમાનો નહિ પાર—હાંહારે સખી.

[૩૫૦] જલસા સંગ્રહ—રાગ, કાશીગડો, દાદરા.

તીહારો મનમેલો તેહો, ડારે મરખિય બહિયા—તીહારો
કયા સાલુકા ઝોઢનારે, શુંદ પરે રંગ જાય,
પરાઝે સૈયાસે બાત ન કરીયે, આજ રહે કલ જાય—તીહારો
પ્રલમે કુલ શુભાખ કારે, ધુપપરે કુમલાય.
પરાઝે સૈયાએ પ્રિતી ન કરીયે, બોર લાયે ચલ જાય.—તીહારો

(૩૫૧)—જલસા સંગ્રહ—રાગ—કાશી—પદ.

તીરીઆ હરલાયો બિરહાની, એસો મેરો કંથ શુમાની—તીરીઆ.
જાડી તીરીઆં તુમ હરલાયે, જો પ્રભુ અંતર જામી,

ઓ દોબીર ખરે સમુદરપે, રોકત સારંગ પ્રાણી, એસો—તીરીયાં.
ચમકત શાસ કડકત નેના ગીરદ ઉડે અસમાની;
લક્ષમણ બીર બાલિ સુત અંગદ, હનુમાન હમે અલીમાની—એસો—તી.
કહાત મદોદરી, સુનપીયા રાવન, ઇતની અરજ મોરી માની.
રામકી તીરીયા રામકુ સોપો, રાજ કરો અલિમાની—એસો—તી.
મેલનાદ જેસો પુત હમારો, કુંભકરન જેસો બાઇ.
લંકા જેસો કાટ હમારો, સાથ સમુદ્ર કાપ. એસો—તીરીયા.

(૩૫૨)—ગજલ. સ્થાન—

તુને પ્રીતકા વાયદા કરકે પ્રીયા, પ્રીત લગાના છેડ દીયા:
વેહ મહેરકી અખીયા ફેરલીની, હરહમદા આના છેડ દીયા,
જરા દર્ષ દીખાકે બોલો સજન, તેરે બોલોપે વાફ, તન મન ધન.
તેરે ઇરકમે ખોયા સારા જોબન, મૈને અપના બેગાના છેડ દીયા,
ઇશ ચાહમે પહેલે નેહ લગા, જોર મનકા મોરે ફેર લીયા,
અયસે બસે કાશ દેશમે જ, ઇશ દેશકા આના છેડ દીયાં.
જાં જોરી સખા અજમેરકા, અજા જહાં અપને પીવાકા બાસાં હમ.
પીયા બિન કછુ બાવત નહી, મૈને દીલકા લગાના છેડ દીયાં.

(૩૫૩) ઉસ્તાદી—રાગ લલીત —તાલ, ત્રીતાલ—

તુમ ખીજડત મોહે ચેન નહીં, કલ તુમ—ખીજડત મોહે ચેન નહિ.

અબ કેસે કહે સુખારે. પલ પલ—તુમ.

મેહી દરજે મોહે સદા, રંગમે જાઉં, ઉતકે બદ્દખલ—તુમ.

[૩૫૪]—અસીરે હીસ—

તુમે કૌન અનરીત સીખાઇ, સુન સજન મોરી સુખ બીસરાઇ,
આસમાન જાલીમ સીતારો, પતી બીન સતી અતી દુર ગતી.
તન મન ધન સખ, તજકર બીરહન,
તકપ તકપ બીતી કહીન અબ મીલન, કહા હમરા સુખ દરશન—તુમે.

(૩૫૫)—તારા સુંદરી—

તુંતો સમજ સમજ તારી મેળેરે, જાંદગી બપ તારી એળેજ.
વૈલવ તારો વહી જશે જેમ નદિયોનાં પુર,
વાફ થટશે વદન તન પુરેરે—જાંદગી.
અજાકી દેખે ચાંદની ચાર ધડી ચંડાળ,
અતે ખુટશે કાળ, કરાળેરે—જાંદગી.

અધે ઝાલી આરશી, બહેરો ગીતે શુભતાન,
મુંજો લાગ્યો, આલાપવાને ગાનરે,—બંદગી.

(૩૫૬)—ઊર્વશી પુરરવા—

તું ચાલે ચાલે શાણી, સ્વર્ગે ચટકીલી ચાલયી,
ત્યાં ધન્દ તણા દરબાર મંદી વિસરે જે બહાલથી...તું
નારાયણના ઊરથી તન આ વિધીએ ઉપજાવ્યું,
અરધ્યું રૂપ અનુષમ સાથે, મદભર મન બાવ્યું.
એતો ઠીક, પણ આતો આણું પરણ્યા વિણ આણું,
પરણાવિણું પ્યારથી.....તું ચાલ.

(૩૫૭)—સતિ પાર્વતી—

તું તો પ્યારી મારા પ્રાણ કે, તને કંઘાય શું જીવજન,
એતો જાણ્યા કહેવાના પ્રાણ, નથી હોં, કંઈ હું, અંજણ.
મહો માંગ્યું હાજર કરી દઉં છું, એનો આ શિરપાવ,
કંઈ કહું છું હું તમ કાળે. આણો ભક્તિ ભાવ.
હ્યો હાથમાં માળા લઇને, નારાયણનું નામ,
લે નારાયણ, હે, નારાયણ, હે, નારાયણ.
તું થઈ ભગતાણી, વિદ્વાન ? તો હું. ભગતજી ચતુર સુજાણ.

[૩૫૮]—જાનિશારે—

તુમ ન આવે નગરીયા હમારીરે, રહે ગઈ સુંની સેજરીયા હમારીરે.
અખિ દીખાકે તુમને મેરે દીલસે રાહાકી,
સીને કે પાર હો ગઈ બરછી નીમાહકી.
તુમસે લડ ગઈ નજરીયા હમારીરે, ચસ્કા નહી હય હાય તુમારી નીગાહમે.
આંખિકા અપની મયને ખીજાઈ હય રાહમે, આવો આવો હમારીયા હમારીરે.
રખની નતેગ કધિપર અથ શીતનગર કંદી;
ખલખાન જાયે મુકતમે, નાજુક કમર કંદી, માનો માનો સાવરીયા હમારીરે.

[૩૫૯]—જલસા સંગ્રહ—રાગ-તટ-હુમરી.

તુમસે મોરો નેહ બલધવાં—તુમસે.

હમારો કહો તું એક ન માને, ઇન બાતન મેંડી મુખ મુખ રેડી.
કંજી પ્રીતકી રીત કરો, અદન ંઅદન કે ખીજકે લગરવા.—તુમસે.

(૩૬૦)—બુદ્ધદેવ—

તું જાની જાની નયન તલસાવે સખી જાને—તું.
તું ધીમી ધીમી પ્રિતમ પાસે અલી જાને, તું ધીમી ધીમી [૨] તું જાના.

રસકુંજની વિહારી, તું છે શાણી સુકુમારી,
વહેલી અધરસુધા, જઈ પાને, તું વહેલી, વહેલી (૨)—તું જાની.
હાં, હાં, મીઠી દષ્ટિ મીલાવી, હાવભાવથી રીઝાવી,
રનેહ રસમાં બીંજવી સુખી થાને, રસિકડી તું રસમાં (૨)—તું જાની.
(૩૬૧)—સચદેહવસ—

તું દાતા જગત્રાતા તેરા નીશદીન રહે નામ સખ સંસાર,
તેરા આધાર નીત ખીચાર તોપે નીશર લાખ બાર.
કરમ ધરમ, રાખો શરમ, સખસુખ કરતાં તું દાતાર;
કચસી પ્યારી કુલવાડી કુદરતકી ગુલકારી.
દેખો બહાર, કચસા નીખાર, જાયા હય હર ચમનમેં;
હરખનમેં હરખનમેં—તુંહી નીશદીન બગો કષ્ટ હરતા.....તું દાતા.
(૩૬૨)—જહારે પરસ્તાન—

તુએ પ્યારે કચસે પાણી, કાઢુ કચસે રતિયાં—તુએ.
બાયા પ્યારે તાહે જંગલ, છોડી સખડી પિતીયાં,
પાક ખુદા અખ વારહો તેરા, દેખે ખુશીકી તું બતિયાં—તુએ.
(૩૬૩)—જલસા સંગ્રહ—રાગ, પીલુ, ડુમરી.
તુમહી બસતહો પ્રીતમ પ્યારે તનમે મનમે નેજુનમારે.—તુમહી.
સાવલી સુરત મોહિની મૂરત, જાહુસ કરગચે સેનનમારે—તુમહી.
[૩૬૪]—જલસા સંગ્રહ—રાગ, કેહારો, હોરી.
તુમ ખેલો પિયાસંગ હોરીરે, અગિર ગુલાલ ઉડાયે.—તુમ
ચુવા ચંદન અત્તર અગરબ, ડહ મુદંગકી, ધુંકાર ગાયે.—તુમ
(૩૬૫)—અહલ્યાખાઈ—

તું છોડ શરમાળી, શ્યામા માન મધુરી માન,
માન મધુરી માન બસ જનન કરે કુરખાન.
મને જવા દ્યોને, આધા રોને કામજુગારા કાન,
કામજુગારા કાન તમે કેમ લુલ્યા છો જાન.
કામજુ તું કરનાર કપુરી અંતર વચા વસોવે,
હું બેઈ છું મોટા ધરતું શરમાતું છું હોવે.
હોવે તજ તું આપ હીલી અધરામૃતતું પાન (૨)—
તે [૩૬૬]—ધી. હી. રે સં. છુક—રાગ કબાલી.
તેરી જનસે દિદા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.

તેરે ધરકને સતાયા, ગલીયામે તેરી આયા, બદનામ હો ચુકા હું ચાહે બોલો.
તેરે ગલેમેં ગજરા મેરે ગલેમેં સેરા, બદનામ હો ચુકા હું. ચાહે બોલો.

[૩૬૭]—ભુલમે બહુશી—

તેરી રજપે મય રાજ, હું કસમ લે;
અબ ન સતા મુજે દામો, દીરમ લે. તેરી૦
અહાસે ચલા જા, કહો કો રકમ લે,
બાકી જો જર હય બેજદુગી, દમ લે, તેરી૦

[૩૬૮]—ભુલભુલૈયાં—

તેરી મેરી જોડી બની, પિયા પ્યારે પે જાઉં નિસાર;
તેરી મેરી જોડી બની, સુંદરયા, પ્યારે આ જાએ વારી.
મોરી જાન નૈનાસે નૈના લગાવો, મુજે બારીસી સાડી દીલાનારે,
જસમેં જોટા કીનારી મસાલે, તુજે બારીસી સાડી દીલાદું.
ધરમે જોટા કીનારી મસાલે, દીલખર, સુંદર, મનહર જાન, લે સમાન;
ચલે દોઢાનમેં કુરખાન કુરખાન—તેરી મેરી.

[૩૬૯]—ભુલદેવ—

તેરી બતલાદે હુંશીયા.....રી, કુછ મંત્ર મોહકા ડારી;
હોગા મેરા કામ સિદ્ધ અબ તુંહે, ચતુર સુખન;
મધુકરકા જ્યો કમલમેં, હોતાહે પરવશ પ્રાનરે—તેરી૦
તેરે તિરછે નેન બાનશે-હોગા વો લાચાર;
જ્યો પારપિ હરિજુકા, શરમાર કરે બેગરરે—તેરી૦
મેં મદમાતી છેલછળીલી, છલખલસે ભરપુર;
ભલ ભલેકા પાડે પલમેં કયા ધનકા મકદરરે—તેરી૦

[૩૭૦]—રામવર્ષા-રાગ, પીલુ, તાલ, દીપચંદી.

તેરી મેરે રવામી યદ બાકી અદા હૈ, કંઠી દાસ હૈ તું કહો ખુદ ખુદા હૈ.
કહો કૃષ્ણ હૈ તું કહી રામ હૈ તું, કંઠી સંગી હૈ તું કહો જુદા હૈ,
પલાયા હૈ જાપસે મૂઝે જામ તુંને, મેરી આંખમાં કયા નયા ચલ ખિલા હૈ;
તેરે ધરક કે બહૈરે મેં મસ્ત હું મૈં, બકા મેં ફના હૈ ફનામેં બકા હૈ.
તેરી જાત પાક હૈ તશખિલસે ફાદગ, મજર રંગ તશખિલ તુજપર ચઢા હૈ;
ન જરા તેરા રામ હરજાંદ પૈ દેખું હરએક નગમાં એ જાં ? તેરી સદા હૈ.

[૩૭૧]—કબીરે ભજન-રાગ, ભજન, પદ.

તેરે સીરપર શ્રી ભજવાન, હિદાસી મનવા કાહેકો બયો,
કબૈરે મનવા કમમક ડોલે, ધીરજ કયો ન ધરે.

તેરે સીરપર રામધણી હય, બટકત કાહે કો ફરે—ઉદાસી.
હલન ચલનકો પગ યા તેરા, હરી સેવનકો હાથ;
હરી બજનકો મુખડા તેરા, હરી ફરસકો નૈન—ઉદાસી.
કહે કુબીર સુનો બાપ સાધુ, યે પદ હે નિરવાણુ;
એ પદકી કોઈ નીંદા કરે તો વાડા કાનસી સાન—ઉદાસી.

[૩૬૨]—કાનના માણુમ—રાગ કવાલી, (યુગ્મ. શાહ)
તે હોય જો ! કાનના માણુસ ! નિકંદન, નીજનું કાઢે છે !
નિકંદન નિજનું કાઢે છે ! ને સાહમાને સતાવે છે !
ગણે ના તે સત્ય કે અસત્ય ! વિવેક બુદ્ધિ દોડાવી,
સુણે કો કાનથી વાતો કે, શૂંકે મન થોડો ! દોડાવી,
પછી, જુવે છે ના વશ કે અપવશ, જુવે ના લાભ કે હાની.
બહે વિચારે પોતાનાં સુજાતાં વાત તોફાની
સદંતર હોય જુકું પથ્થ, ખરું તે સુજાતાં માને.
ખરે તે 'કાનના માણુસ' વીચરે નહિ કંઈ જાને.
(૩૭૩)—મીસ રોજા—રાગ કારી—

તેરી જલ જળા નંખરદારી પુરતી ન લાયા ટોલકી,
ભરા કટોરા દુધકા, મેં ગોલું તુપી, મેં બેટીરે બટકી, તેરી લગી ધરમકી.
રોલો બેટા બટકારે ધરકા નંખરદાર, સગી ભત્રીજા બેચકે હિતર ગથા ગંગાપાર
લંબી સડક લાહોરકી રેલુવે, પકડા, જાય તાર તાર માંબે ચકર,
રેલુવે લેના છોડાય—તેરી.

(૩૭૪)—મીસા જહર—

તેરા જહુ ન ચલેગા જહુગરની.
હલતેરે જલતેરે કલતેરે આગે આગે તૂઝકો,
ખાથેં સુખ હરની—તેરાં
અપજશી અપજશ છયા તેરા જગમેં.

હક મેં અપને કાંટો ખોતી હય, કર, ખુરી કરની—તેરાં

(૩૭૫)—જલસા સંગ્રહ—રાગ દેશ-હોરી.

તેરી હોરી ખેલનમેં ટાના, મેં તો નહિ આપું શામ સજોના—તેરીં
તુને એસો ફાગ મચાચો, મેધ પુલો ખેહાને આચો—તેરીં
સાચી પ્રીત લગીહો પેઆરેસે, દૈઆં પાર મીલ ગયો સેના—તેરીં
લાગગઇ તખલાજ કાએકી, તેરી હોનીથી સોહોના,
પુંમ સુનીઆ નનંદ જોડાના—તેરીં

[૩૭૬]—ગાયન દર્પણ—રાગ-કાલીંગડો, તાલ-ત્રીતાલ.

તેં તો મને કાપી કાપી મારા રાજ—તેં તો.

ચંદ સરીખો તારો મુખડો બીરાજે;

આતડી કરો છો કાપી કાપી—મારા રાજ—તેં તો.

(૩૭૭)—કવિ તાનસેન—રાગ માલકાષ.

તેરી ગત અપાર, મોસે બરન ન જાત નિરંજન નારાએન, તેરી.

તુહી ચાંદા તુહી સુરજ તુહી પવન તુહી પાની. તુહી ઉગરન તુહી
નારાએન—તેરી.

તુમ જલમ તુહી વિષ્ણુ તુહી અગમ તુહી નીગમ, તુહી સુરજ પારાએન
તાનસેન કહે પ્રભુ તોઈ કીધાવેન, સુમર, સુમર કયે પારાએન—તેરી.

(૩૭૮)—ગાયન દર્પણ—રાગ, છલ્લો, દીપચંદી, હોરી.

તોરે બીજમે નાર કાં હોરી, સામરેને હમસે મચાલીની હોરી—‘સામરેને’
અપનેરે અપને મંદીરસે નીકસી, કોઈ સાંવરી કોષ જોરી;
કોષ અતાર લીનો, કોષએ ચંદન લીનો,

અબીર લીયે: હર જહોલી ‘સામરેને’—તોરે.

થ [૩૭૯]—ચંદ્રહાસ—

થતોરે દુઃખદ કલેશ, સહુને ધર વિશે મનમાં સહુને,

કેમજ મુકું મિત્ર જીવનને.

એક તરફથી મિત્ર વળગતો, બીજી તરફથી બેન મારા—કેમજ.

મન મુશ્કેલી ઉપજી છે મોટી, કેમ ચાલુ કરી ન્યારા—કેમજ.

(૩૮૦)—મીસ કાલી જાન—રાગ—બરવા, તાલ દાદરા.

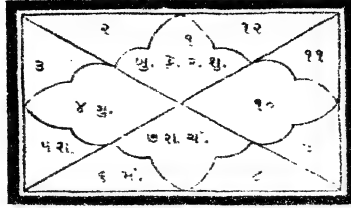
દર્ધ મારે તુ તુરકવાને ઘેર લઈરે;

આપ જાએ બીર મોયકા જગાવે,

મેરી એક લાખ રૂપૈયેડી નીંદ ગવાઈરે.—દષ્ટ

આમોક્ષિન ગાયન સંગ્રહ ભાગ ૨ જો સમાપ્ત.

સુદિની કુણ્ડલી.

વૈશાખ

પ્રીત

પાર્વતી

માહ

કેસર

લિખિત

વાર.

પ્રીતી તારીખ.

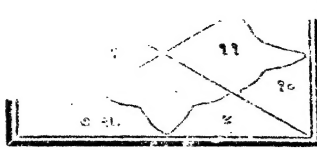
૧ સોમ.	૧૯	વૈશાખ માસ બેઠો.
૨ મંગળ.	૨૦	આદિરાત.
૩ બુધ.	૨૧	સિદ્ધિયોગ ૧૭-૯ સુધી. દગ્ધયોગ ૩૬-૪૨ સુધી છે. કદમ.
૪ ગુરુ...	૨૨	વિહિ ૩-૪૪ પછી બેસે છે તે ૩૦-૪૫ સુધી રહેશે. મુ.
૫ શુક્ર...	૨૩	નરસિંહ મેહેતાના પુત્ર શામળશાહના આજે લગ્ન થયા હતા
૬ શનિ	૨૪	પારસી-સરોજી રોજનો હમકારો.
૭ રવિ	૨૫	વિહિ ૧૩-૨૨ પછી બેસે છે. તે ૪૦-૫૧ સુધી રહેશે.
૮ સોમ	૨૬	મરણી નક્ષત્રનો ચુક ૨૮-૩૮ પછી થાય છે. પારસી-ક.
૯ મંગળ.	૨૭	પારસી-બેહરામ રોજનો હમકારો.
૧૦ બુધ	૨૮	વિહિ ૨૯-૪૧ પછી બેસે છે તે ૫૮-૩૦ સુધી રહેશે. નિ.
૧૧ શુક્ર	૨૯	એકાદશીનો કાલ છે. શ્રી રાધાવલ્લી સંપ્રદાયના આચાર્ય ૪
૧૨ ગુરુ...	૩૦	મૈયા રાશિનો શુક ૧૦-૧ પછી થાય છે. વિષ્ણુ માર્ગીઆ
૧૩ શનિ	૩૧	પ્રદોષ.
૧૪ રવિ	૧	વિહિ ૫૮-૫૫ પછી બેસે છે. સિદ્ધિયોગ ૫૮-૪૧ પછી
૧૫ સોમ	૨	વિહિ ૩૦-૧૮ સુધી છે. મૈયાનો બુધ ૧૧-૪૦ પછી થાય
	૩	યમલગ્નયોગ ૨-૫૫ પછી બેસે છે. વૈશાખ રનાનતી સમાપ્ત
૧ મંગળ.	૪	
૨ બુધ	૫	વિહિ ૪૨-૨૩ પછી બેસે છે. અમૃત સિદ્ધિયોગ ૧૪-૧૧
૩ ગુરુ...	૬	વિહિ ૧૪-૫૪ સુધી છે. બુધનો અસ્ત પૂર્વ દિશામાં ૧-૫
૪ શુક્ર...	૭	
૫ શનિ	૮	પારસી-શહેનશાહી માહા ૯ મા તથા કદમી માહા ૧૦ મા
૬ રવિ	૯	વિહિ ૨૮-૪૧ પછી બેસે છે.
૭ સોમ	૧૦	વિહિ ૦-૧૨ સુધી છે. સિદ્ધિયોગ ૪૨-૫૯ સુધી છે. કૃતિ
૮ મંગળ	૧૧	પંચક ૧૪-૩૯ પછી બેસે છે. મુ.યુયોગ ૪૬-૨૦ પછી
૯ બુધ	૧૨	પંચક.
૧૦ ગુરુ...	૧૩	પંચક. વિહિ ૪-૪ પછી બેસે છે તે ૩૩-૩૪ સુધી રહેશે.
૧૧ શુક્ર...	૧૪	પંચક. અમૃત સિદ્ધિયોગ ૪૮-૫૩ પછી બેસે છે. અપરા
૧૨ શનિ	૧૫	પંચક. ૪૭-૧૨ સુધી છે. શનિ પ્રદોષ. પારસી-કદમી. દે
૧૩ રવિ	૧૬	વિહિ ૨૪-૪૬ પછી બેસે છે તે ૫૨-૧૯ સુધી રહેશે. શિ
૧૪ સોમ	૧૭	શ્રાદ્ધની અમાવાસ્યા.
૧૫ મંગળ	૧૮	વરપ્રશસિનો બુધ ૪૧-૩૬ પછી થાય છે. ઉદ્યાત અમાવાસ

દુકાળનાં લક્ષણ—રાતે નિર્મળ આકાશ રહે, પ્રભાતે મેઘાડગ્ધર થાય, મધ્યે વાવે બલ, તે પૂર્વામાં વાવે તલ. પૂર્વેથીઆ તલ ને બલ વાવવાને મધ્ય

આસપાસ વાવવાળા	પાસેથી રોજ શહેનજાણી.	દરિયાઈના રોજ કદમી.	દરિયાઈના રોજ શહેનજાણી.	માઠા મેદાન તારીખો.	કસલી તારીખો.	દિન માન. ક. મિ.	ચંદ્રોદય. ક. મિ.	સંચોસ્ત. ક. મિ.	ચંદ્રની રશ્મિઓ. ક. મિ.	મહિમા. ક. મિ.	બરતી. ક. મિ.
૧૯	૧૨	૨૮	૨૨	૨૫	૨૬	૧૫ ૩૨-૨૧	૫-૩૨	૬-૨૮	વરખ.	૬૦-૦	૧૨-૩
૨૦	૧૩	૨૮	૨૫	૨૬	૨૭	૧૬ ૩૨-૨૨	૫-૩૨	૬-૨૮	વરખ.	૨-૮	૧૨-૫૧
૨૧	૧૪	૨૮	૨૫	૨૬	૨૭	૧૭ ૩૨-૨૩	૫-૩૧	૬-૨૮	મિથુન.	૬૦-૦	૧-૩૬
૨૨	૧૫	૨૮	૨૫	૨૬	૨૭	૧૮ ૩૨-૨૪	૫-૩૧	૬-૨૮	મિથુન.	૮-૧૩	૨-૨૭
૨૩	૧૬	૨૮	૨૫	૨૬	૨૭	૧૯ ૩૨-૨૫	૫-૩૧	૬-૨૮	કર્ક...	૬૦-૦	૩-૧૫
૨૪	૧૭	૨૮	૨૫	૨૬	૨૭	૨૦ ૩૨-૨૬	૫-૩૧	૬-૨૮	કર્ક...	૧૬-૮	૪-૩
૨૫	૧૮	૨૮	૨૫	૨૬	૨૭	૨૧ ૩૨-૨૮	૫-૩૦	૬-૩૦	સિંહ	૬૦-૦	૪-૫૧
૨૬	૧૯	૨૮	૨૫	૨૬	૨૭	૨૨ ૩૨-૨૯	૫-૩૦	૬-૩૦	સિંહ	૩૦-૨૭	૫-૩૬
૨૭	૨૦	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૨૩ ૩૨-૩૦	૫-૩૦	૬-૩૦	કેપ્રી	૬૦-૦	૬-૨૭
૨૮	૨૧	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૨૪ ૩૨-૩૨	૫-૩૦	૬-૩૦	કેપ્રી	૪૭-૨	૭-૧૫
૨૯	૨૨	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૨૫ ૩૨-૩૩	૫-૨૯	૬-૩૧	ગુલા	૬૦-૦	૮-૩
૩૦	૨૩	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૨૬ ૩૨-૩૪	૫-૨૯	૬-૩૧	ગુલા	૬૦-૦	૮-૫૧
૩૧	૨૪	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૨૭ ૩૨-૩૬	૫-૨૯	૬-૩૧	ગુલા	૧૦-૪૪	૯-૩૬
૧	૨૫	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૨૮ ૩૨-૩૮	૫-૨૮	૬-૩૨	શ્વેતિક	૬૦-૦	૧૦-૨૭
૨	૨૬	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૨૯ ૩૨-૩૯	૫-૨૮	૬-૩૨	શ્વેતિક	૩૬-૮	૧૧-૧૫
૩	૨૭	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૩૦ ૩૨-૪૦	૫-૨૮	૬-૩૨	મન...	૬૦-૦	૧૨-૩
૪	૨૮	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૩૧ ૩૨-૪૧	૫-૨૮	૬-૩૨	મન...	૬૦-૦	૧૨-૫૧
૫	૨૯	૨૯	૨૬	૨૭	૨૮	૩૨ ૩૨-૪૨	૫-૨૮	૬-૩૨	મન...	૮-૧૩	૧-૩૬
૬	૩૦	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૩૩ ૩૨-૪૩	૫-૨૭	૬-૩૩	મકર	૬૦-૦	૨-૨૭
૭	૩૧	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૩૪ ૩૨-૪૪	૫-૨૭	૬-૩૩	મકર	૩૩-૫૦	૩-૧૫
૮	૩૨	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૩૫ ૩૨-૪૫	૫-૨૭	૬-૩૩	કુંભ	૬૦-૦	૪-૩
૯	૩૩	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૩૬ ૩૨-૪૬	૫-૨૭	૬-૩૩	કુંભ	૫૩-૪૫	૪-૫૧
૧૦	૩૪	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૩૭ ૩૨-૪૭	૫-૨૭	૬-૩૩	મીન	૬૦-૦	૫-૩૬
૧૧	૩૫	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૩૮ ૩૨-૪૮	૫-૨૭	૬-૩૩	મીન	૬૦-૦	૬-૨૭
૧૨	૩૬	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૩૯ ૩૨-૪૯	૫-૨૭	૬-૩૩	મીન	૬૦-૦	૭-૧૫
૧૩	૩૭	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૪૦ ૩૨-૫૦	૫-૨૬	૬-૩૪	મીન	૭-૩૪	૦
૧૪	૩૮	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૪૧ ૩૨-૫૧	૫-૨૬	૬-૩૪	મિથ...	૬૦-૦	૮-૩
૧૫	૩૯	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૪૨ ૩૨-૫૨	૫-૨૬	૬-૩૪	મિથ...	૧૬-૫૨	૮-૫૧
૧૬	૪૦	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૪૩ ૩૨-૫૩	૫-૨૬	૬-૩૪	વરખ.	૬૦-૦	૯-૩૬
૧૭	૪૧	૩૦	૨૭	૨૮	૨૯	૪૪ ૩૨-૫૪	૫-૨૬	૬-૩૪	વરખ.	૨૩-૧૮	૧૦-૨૭

વાણી, વખ પખ બે બાહલા, વર્ષો તો વર્ષો ને વાયલા તો વાયલા. ૬૬

૧ યુધ...	૧૯	જેઠ માસ બેઠો. ચાંદ્રરાત્ર. ગંગાદશહરનો આરંભ. કરવી
૨ યુધ...	૨૦	મુ.યુગ ૩૦-૮ સુધી છે. મોહમેદન-રમઝન માસ.
૩ યુધ...	૦	ત્રીજનો ક્ષય છે.
૪ યુધ...	૧૧	ચિટિ ૨૩-૨૫ પછી બેસે છે તે ૫૦-૨૮ સુધી રહેશે.
૫ શનિ...	૧૨	માગી મંગલ ૧૧-૨૩ પછી થાય છે. પાસી-કદમી દે
૬ રવિ...	૨૩	પાસી-કદમી દે મહીનાના ત્રીમાસ.
૭ સોમ...	૨૪	ચિટિ ૩૫-૨૬ પછી બેસે છે. રોહિણી નક્ષત્રનો સૂર્ય
૮ મંગળ...	૨૫	ચિટિ ૩-૪૭ સુધી છે. દુર્ગાદમી. [છે. કપાસ, કા
૯ યુધ...	૨૬	પા. શહેનશહી અરોહરોહાનું જન્મન.
૧૦ યુધ...	૨૭	ચિટિ ૫૮-૩૫ પછી બેસે છે. દશહરાની સમાપ્તી. પા.
૧૧ યુધ...	૨૮	ચિટિ ૨૮-૩૪ સુધી છે. મિર્જા આકાદશી ઉદ્યાત ૨૮-
૧૨ શનિ...	૨૯	સિદ્ધિયોગ ૧૭-૫૫ પછી બેસે છે. શનિપ્રદાય.
૧૩ રવિ...	૩૦	સાવિત્રી વ્રતનો આરંભ. પાસી-કદમી દે મહીનાનું ચો.
૧૪ સોમ...	૩૧	ચિટિ ૩૫-૫૬ પછી બેસે છે. વમધ'ટયોગ ૨૬-૫૮ સુધી
૧૫ મંગળ...	૧	ચિટિ ૮-૧૩ સુધી છે. વટહુલિમા અને સાવિત્રી વ્રતની
૧ યુધ...	૨	વમધ'ટયોગ ૩૬-૬ પછી બેસે છે.
૨ યુધ...	૩	મિથુન રાશિનો યુધ ૨૮-૩૩ પછી થાય છે.
૩ યુધ...	૪	ચિટિ ૨૨-૩૩ પછી બેસે છે તે ૫૮-૫૫ સુધી રહેશે.
૪ શનિ...	૫	સંકટયુગી. ચંદ્રોચ કલાક ૬ મિનિટ. ૨૧ ફસતી-
૫ રવિ...	૬	
૬ સોમ...	૭	પંચક ૩૩-૫૦ પછી બેસે છે. સિદ્ધિયોગ ૨-૩ સુધી છે
૭ મંગળ...	૮	પંચક ચિટિ ૩-૪૧ પછી બેસે છે તે ૩૪-૦ સુધી રહે
૮ યુધ...	૯	પંચક કાલાદમી પાસી-અરોહરોહશત રોજનો હમકા
૯ યુધ...	૧૦	પંચક.
૧૦ યુધ...	૧૧	પંચક. ચિટિ ૨૮-૨૮ પછી બેસે છે તે ૫૮-૪૮ સુધી
૧૧ યુધ...	૦	દશમનો ક્ષય છે.
૧૧ શનિ...	૧૨	પંચક ૭-૩૪ સુધી છે. શિવમાગીઓની યોગિની એકા
૧૨ રવિ...	૧૩	દગયોગ ૪૯-૫૬ સુધી છે. વિષ્ણુમાગીઓની યોગિની
૧૩ સોમ...	૧૪	ચિટિ ૪૪-૨૩ પછી બેસે છે. મિથુન રાશિનો સૂર્ય ૯-
૧૪ મંગળ...	૧૫	ચિટિ ૧૧-૨૮ સુધી છે. પાસી-આદર રોજનો હમકા
૧૫ યુધ...	૧૬	શ્રાદ્ધની અપાવાસ્વા ઉદ્યાત ૩૨-૨૬ સુધી.

“જો વરસે હાથીઓ તો મોતીઓ પુરાય સાથીઓ.” વળી
ભમી પડે છે. તેમાં વિશેષ ભર-કોળની નીપજ

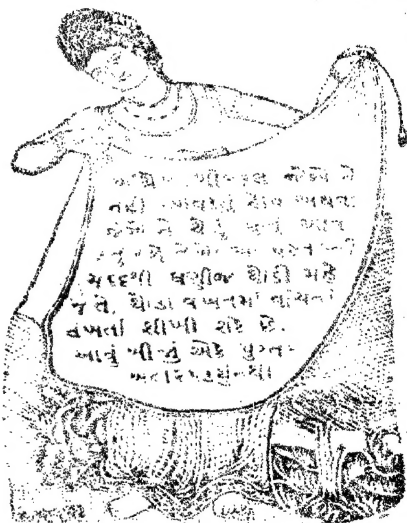
મળકાં ખાતો ઉગે તે સારો. ❀ ❀

The guide to Eng

ધી. સાર્ડ દુ ઈંગલીશ

વગર માસ્તરે ઈંગ્લિશ શિખવાનું પુસ્તક

બીજાઓની મારફત આ પુસ્તકના દરેક ભાગે આ
નથી, પણ એવું જાણમાં બધા ઉપયોગી બાબતોનો
સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

જોઈએ જાણવું જોઈએ જાણવું

અક્ષર જ્ઞાન, તાર, કાગળ, અરુઓ વગેરે લખતા
શીખવા માટે આ પુસ્તક પ્રાર્થના ઉમદા સાધન
પુસ્તકની અંદર દરેક દરેક વિચારની સમજ આપી સાદી આ
રીતે જાણવામાં આવી છે કે ગમે તેવા શિખાઉ માણસ
સમજતા જરાએ મહેનત પડતી નથી.

પ્રિંટર રૂ. ૧૫૦ પેરેટન વધુ.

મળવાનું ઉદાહરણ:—

યુકેસેસર સાકરલાલ યુગાપીઠ
રીચીફોર્ડ—અમદાવાદ.

બી જાણીએ. પ્રાંટીંગ પ્રેસમાં જોડાવાને દેવતા કરે છે
જાણુ. ખાડીયા—અમદાવાદ.

